

Пол Дохърти
СРЕДНОВЕКОВНИ ЗАГАДКИ

ПРИЗРАКЪТ НА ТРЕСАВИЩЕТО

Еднород

Пол Дохърти

Призракът на тресавището

На Д. Т. Дрискол

ПРОЛОГ

Praeparatur animus contra omnia.

Подготви душата си за неочакваното.

Сенека

Сенки, черни като смола, покриваха абатството „Сейнт Мартин'с-ин-дъ-Марш“¹, сгушено в тресавищата на Линкълншър.

„Скъпоценност върху зелена възглавка“, го беше нарекъл някога един посетител. Други, които бяха минавали през мочурливите земи, коварните странични пътеки и скритите капани, наричаха тресавищата убежище на злото. „Отломка от ада“ – така бе нарекъл един стар хронист измамните блата и наводнените полета на тази пустош. Разбира се, абатството, наречено на св. Мартин и основано през владичество на втория Хенри, беше свято място. Неговите постройки и божествените литургии, отслужвани там, бяха пратили обратно в ада демоните, които може да са бродили из тези самотни земи.

„Сейнт Мартин'с“ бе прераснал в голямо абатство: монасите бяха отводнили тресавищата и бяха създали ливади и пасбища, орна земя, рибарници и развъдници на стриди. Бяха изградили и красивата църква, хамбари, домакински постройки, лечебница, скрипториум² и библиотека. Сър Юстъс Харкорт беше основал „Сейнт Мартин'с“, след като се бе завърнал жив и здрав от поклонничество в Отвъдморските земи, оцелял в горещините и от неверниците, за да се поклони на Божия гроб.

Сър Юстъс не беше обърнал внимание на легендите, че в тресавищата броди духът на сър Джефри Мандевил, барон-разбойник, който със свитата си от главорези беше тормозил хората от бластистите земи, нападал техните градчета и села и дори плячкосвал параклиси и църкви. Мандевил бе застигнат от насилствена смърт, обаче според местните жители бил прокълнат до края на света да броди из тези места с дяволската си свита. Мнозина твърдяха, че са чували тропота от копитата на конете му и са виждали как облечени в черно фигури се носят в нощта. Това беше интересна легенда, но добрите братя от „Сейнт Мартин'с“ почти не й обръщаха внимание и отхвърляха като нелепи разказите за

---

1. Saint Martin's-in-the-Marsh (англ.) – Св. Мартин в мочурището. – (Бел. прев.)

2. В средновековните манастири – помещение, където монасите преписвали книги. – (Бел. прев.)

призрачни ездачи, които носели кървавочервени знамена с огромно „V“ в центъра, личният герб на демона Мандевил. Наистина, някои от братята, които имаха по-остър слух, шушукаха, че напоследък, когато се събирали късно вечер в манастирската трапезария, чували пронизителния звук на ловджийски рог, и твърдяха, че някои хора от свитата на лейди Маргарет Харкорт, заживяла като същинска отшелничка след изчезването на съпруга си, също били чували този зов. Та нали сър Реджиналд, съпругът на лейди Маргарет, и неговите близки приятели някога си бяха правили лудешки шеги, бяха галопирали край мочурищата и бяха надували своите ловджийски рогове? Може би сега някой друг излизаше в нощта и се правеше на призракен ездач? Може пък, заключаваха те, някой селянин да е чул тази история и да върши същите детинщини?

Облечените в черни одежди бенедиктинци от „Сейнт Мартин'с“ не горяха от желание да слушат подобни истории. Те живееха удобно и уединено зад високите стени, охранявани от цяла армия послушници и манастирски работници, да не говорим за могъщия абат Стивън, личен приятел на краля. При неговото управление манастирът беше забогатял и беше станал още по-силен, покровителстван както от Короната, така и от църквата. Та нали кралят и свитата му често отсядаха тук, когато отиваха в източните области, за да се поклонят на някоя светиня, или се отправяха на север, за да воюват с шотландците? Братята се интересуваха само от своя дом, от правилата си и от спокойната рутина, която бележеше дните им; дивите тресавища и ужасяващите разкази бяха според тях детски залъгалки. Но Сивокосият отшелник, който живееше до стените на абатството, мислеше друго. Малцина знаеха истинското му име. Той беше тук от години и му бяха прикачили прозвището „Пазача край портата“. Абат Стивън му бе разрешил да си построи малка къщурка – по-скоро колиба от плетени клони, която той наричаше свой „брулен от вятъра замък“. Пазача край портата беше по-склонен да вярва на предания от монасите. Според него из дивите тресавища бродеха демони и виеха като вълци, особено когато нощта беше мъглива и от другата страна на блатото започваха да проблясват блуждаещи огънове. Добрите братя покровителстваха Пазача. Той не бе привърженик на чистотата, обаче водеше аскетичен живот и нямаше от какво да се срамува; ако му се привиждаха разни неща, защо трябваше да го упрекват? В общи линии техният живот беше безметежен, изпълнен със свято спокойствие. Обаче от навечерието на празника на св. Лъв Велики, 10 ноември от лето Господне 1303 г., тридесет и първата година от царуването на крал Едуард, братята твърдо промениха мнението си. През тази нощ сякаш

дяволът с всичките си пълчища се беше появил пред стените на „Сейнт Мартин'с“.

Приорът³ Кътбърт, първи помощник на абат Стивън и ръководител на съвета на висшите духовници в абатството, бе обзет от безпокойство. Висок, с надвиснали вежди, приорът не бе се завърнал в килията си, след като разбуди братята, които с още сънени очи се затъриха към тронове си в храма, за да започнат песнопенията – онези красиви химни от утринната литургия.

Приорът Кътбърт беше много объркан. Той напусна абатството през „Портата на Юда“ и се отправи към покрайнините на Кървавата ливада. Нощта беше необикновено студена. Звездите висяха като парченца лед по безоблачното небе. Кътбърт зарея взор над голямата, кръгла ливада. Заскрежената трева по нея проблясваше под бялата светлина на пълната луна. Ливадата бе заобиколена от големи дъбове. Те растяха от стените на абатството чак до Соколовия ручей, над който се стелеше мъгла. Сутринта тя щеше да бъде още по-плътна и щеше да обвива дърветата, но сега приорът можеше да съзре мъждукането на блуждаещите огньове. Местните селяни твърдяха, че демоните палат тези светлини: ако се видеха отблизо, светлината им предвещаваше нечия смърт. Мисълта за тези истории извика усмивка на тясното лице на приора. Нали брат Френсиз, техният учен архивар и библиотекар, твърдеше, че тези светлини са само газове, отделяни от блатата, и човек не бива да се бои от тях? Приорът се прислони в сянката на портите с ръце, пъхнати в огромните ръкави на черното вълнено расо. Това поле не излизаше от мислите му по много причини. В съвета той често настояваше пред абат Стивън, че тази ливада, използвана само за сенокос, беше идеално място да се построи нова, голяма странноприемница: просторна постройка със спални помещения, трапезария, кухни и складове за провизии и напитки, килери и изби, за да подслонява по-удобно многото посетители на тяхното абатство.

– Трябва да я построим, отче абате! – настояваше приорът Кътбърт. – С всяка година нашият дом става все по-прочут. Разрастването на търговията в източните пристанища означава, че сега ние ставаме предпочитаното място, където спират търговците, да не говорим за Негово величество кралят и хората от двора. Ливадата – приорът Кътбърт внимателно подреждаше аргументите си – е разположена идеално, защото е

---

3. В католическите манастири – свещенически сан, непосредствено след абата – (Бел. ред.)

извън границите на абатството, но е достатъчно близо до него...

Както винаги, абат Стивън, със скръстени отпред ръце, се размърдаваше в стола си с висока облегалка, който наподобяваше трон. Той изслушваше внимателно приора, а другите се съгласяваха с него: библиотекарят Френсиз, Елфрик от лечебницата, заместникът на приора брат Хамоу, Ричард, който отговаряше за раздаването на помощи и милостиня, някогашният каменоделец Гилдас и ковчезникът Дънстън. Последният бе особено красноречив в поддръжката си.

– Отче абате, ние имаме пари. Сандъците ни са пълни. През пролетта можем да нарежем и пренесем камъка. За година и половина...

Отговорът винаги беше един и същ. Абат Стивън се облягаше назад и започваше да си играе с шнуровете на качулката си, а суровото му лице ставаше напрегнато и съсредоточено.

– Приветствам всички ви, братя мои, заради старанието, което влагате за това дело. – Абат Стивън потропваше с пръсти, за да подчертае възраженията си. – Първо, ние вече имаме къде да подслоним гости в пределите на абатството: постройката може и да не е разкошна, но това е молитвен дом, а не някаква лондонска кръчма или хан. Второ, ливадата се използва, за да косим тревата от нея. Трето, както знаете, аз имам сериозен спор с лейди Маргарет Харкорт по въпроса кой притежава Соколовия ручей, откъдето ще трябва да вземаме вода за новата постройка. Брат Кътбърт, ти сам си посещавал лейди Маргарет по редица поводи: знаеш, че тя не иска да чува нито за мен, нито за това абатство. Бог знае защо, тя произнася с отвращение дори името ми и твърди, че вече съм нарушил правата ѝ. Ако се опитаме да точим вода от Соколовия ручей, тя без никакво съмнение ще се обърне към Кралския съвет в Лондон.

Абат Стивън замълчаваше за известно време, а братята, насядали около голямата, овална дъбова маса, тихичко пъшкаха. Те се споглеждаха и вдигаха очи нагоре. По този въпрос бяха принудени да се съгласят с абата. Лейди Маргарет Харкорт бе отшелничка, вдовица, потънала в спомените и сънищата си, но беше и яростен противник на абат Стивън. Ако добитъкът или овцете на абатството навлезеха в земите ѝ, ако някой прислужник от абатството скиташе по полетата ѝ, тя започваше да се оплаква, че са посегнали на правата ѝ. Може би живееше като дълбоко скърбяща вдовица, но опитните правници в Линкълн и Илай се вслушваха в лейди Маргарет. Накрая абат Стивън стигаше до най-впечатляващия си аргумент:

– А освен това там е и надгробната могила, кралският гроб в

центъра на ливадата. Редно ли ще е да оскверним такъв гроб?

– Абат Стивън! – възразяваше приорът Кътбърт. – Откъде да знаем, че на това място наистина има кралско погребение?

– Не знаем – отговаряше абат Стивън. – Но според древните хроники, които се пазят в нашата библиотека, това е мястото за последен покой на Сигбърт, някогашен крал на тези земи, който воювал с езичниците от севера. Той покровителствал светата църква, пленили го и приел мъченичество, като бил убит в бой. Според преданието, по-късно негови последователи намерили трупа на Сигбърт и го погребали с почести в нашата ливада. Струва ми се, че е непристойно да обезпокояваме такъв гроб.

– Но можем ли да разберем със сигурност? – протестираше приорът. – Откъде можем да знаем, че там наистина е погребан някой? Ние сме собственици на ливадата, надгробната могила е притежание на абатството. Сигурно няма да има нищо лошо, ако прокопаем тунел в могилата и разберем истината? Ако Сигбърт действително е погребан там – триумфално продължаваше приорът Кътбърт, – тогава, като светец и мъченик, не може ли светите му мощи да бъдат пренесени в осветено погребално място, като например нашата църква? Тогава манастирът наистина ще стане място за поклонничество.

Абат Стивън поклащаше глава:

– Не е наша работа да го правим. Докато аз съм абат на „Сейнт Мартин'с“, това няма да стане.

Приорът Кътбърт се облегна на портата, загледа се в небето и се помоли за търпение. Думите продължаваха да отекват в съзнанието му:

„Докато аз съм абат на «Сейнт Мартин'с».“

Докога ли Стивън щеше да управлява манастира? Бивш войник, висок, енергичен мъж, той би могъл да бъде техен абат през следващите двадесет-тридесет години. Блянът на приорът Кътбърт щеше да се превърне в кошмар, години на безсилие, пропаднали очаквания и разсипани надежди. Приорът виждаше мислено новата странноприемница, нейните приветливи постройки, малък параклис и розова градина. Плановете на бившия каменоделец брат Гилдас, техния архитект, много го вълнуваха. Няколко пъти бе разговарял и насаме с абат Стивън, обаче отговорът винаги беше един и същ.

– Докато аз съм абат в „Сейнт Мартин'с“, Кървавата ливада ще се използва само за нашия добитък и за овцете.

Кътбърт тупна с обувия си в сандал крак. Кървавата ливада! Името беше много подходящо. Според местните хора, както и според

старинните хроники, това беше мястото, където Сигбърт беше срещнал езичниците от севера и се беше сражавал с тях от зори до здрач. Армията му била разбита, обаче Сигбърт стоял там и се сражавал заедно с хората си, докато ги избили един по един. Сигбърт бил пленен и му предложили да запазят живота му, ако се откаже от Христа и приеме езическите богове. Сигбърт отхвърлил предложението и бил жестоко умъртвен. Приорът Кътбърт се вираше в огромната надгробна могила в центъра на ливадата. Дали това наистина беше гробницата на Сигбърт? Би искал да разбере. Той тръгна по заскрежената трева и спря пред оспорваната могила. Не обърна внимание на писъка на прелитащ бухал и стона на някакво диво животно, уловено в орловата папрат край Соколовия ручей. Приорът бе обзет от страх. Той не вярваше в таласъми и елфи, в призрачни горски жители или в духовете на покойници. Да, това беше мястото за вечен покой на Сигбърт.

Дали духът му бродеше из тази ливада? Или, което бе още по-лошо, духовете на неговите убийци? Приорът се опита да се освободи от тези мрачни бленувания. Веднъж беше измерил могилата: беше около три ярда висока и върхът ѝ бе скосен под прав ъгъл. Вече бе измерил и страните, горе и в основата: пет ярда дължина, три ярда ширина. Какво би могло да бъде това? Приорът продължи да се вира в могилата. Дочу отново писък на животно и почувства как между плешките му избива пот. Огледа се наоколо. В лунната светлина сенките около дъбовете изглеждаха по-дълбоки, по-тъмни, по-дълги. Наистина, ще трябва да се върне при братството. Но какво щеше да стане в бъдеще? Той стисна ръце и затвори очи. В много отношения се възхищаваше от абат Стивън, но нямаше да се поколебае да използва някои средства, с които разполагаше, в битката за новата странноприемница. Приорът беше намекнал какво е видял в Кървавата ливада, но в отговор абат Стивън само го изгледа студено.

Кътбърт си тръгна. Беше прекосил половината от ливадата, когато чу някакъв звук и бързо се извърна. Имаше ли някой? После отново го чу – натрапчивия зов на ловджийски рог! Той се спря и задържа дъха си. Звукът отново отекна, пронизвайки нощта. Стомахът на Кътбърт се сви и той усети как потта му се вледенява. Значи разказите са верни! Защото кой би могъл да надува ловджийски рог в дълбоката нощ? Звукът сякаш отекваше от другата страна на ручея, откъм земите на лейди Маргарет; навярно някой от свитата ѝ, пийнал повечко миналата вечер? Не можеше да бъде дух! Приорът не вярваше в призрачните ездачи и в демона Мандевил. Погледна обратно към могилата. Слънцето скоро щеше да

изгрее и да пропъди нощта. Абатството „Сейнт Мартин'с“ щеше да остане, както и тази ливада, а привиденията, мернали се пред приора, щяха да се разсеят като дим. Може би бе дошло време да действа? Приорът се обърна, мина през „Портата на Юда“ и се отправи покрай църквата към килията си. Спря за миг в двора и се загледа в големите еркерни прозорци на килията на абата. Капаците бяха открехнати и през пролуката се процеждаше отблясък от свещ. Той мрачно се засмя на себе си. Абат Стивън също се бе отдал на размисъл. Навярно с времето ще се преклони пред силните доводи и злокобните заплахи на своя приор.

Абат Стивън също бе чул ловджийския рог. Той въздъхна, стана, отиде до еркерния прозорец и се загледа в нощта.

– Махай се! – помоли се той. – Моля те, престани!

Новият призив на ловджийския рог сякаш му се подиграваше. Той събуди дълго скривани спомени, погребани под годините монашеско служене: часовете на молитва, постенето, грубите власеници, бденията, влаченето по ожулени колене през дългия неф на църквата на абатството. О да, абат Стивън мислеше за миналото с неговите кошмари, преследващи го сънища, душевни борби и терзания, за сломеното си сърце. Дали покаянието му беше прието? Простил ли му беше Бог за греховете? Щеше ли да му позволи да продължи голямото си дело? А имаше ли Бог изобщо? Абат Стивън чу стъпки откъм двора долу и впери поглед през процепа на прозореца. Не можеше да различи неясната фигура, но знаеше, че трябва да е приорът Кътбърт. Абат Стивън се обърна и се запъти към малкия огън, който гореше в огнището. Сви се пред него и протегна ръце към пламъците.

– Може би трябва да се оттегля? – прошепна той.

Загледа се в малките подпори от двете страни на огнището с причудливи образи по тях, в съсухрените маймунски лица, всяко увенчано с рога.

„Бих могъл да се оттегля, размишляваше той, но какво ще стане тогава?“ Стивън не беше само абат, но и заклинател на епархиите Линкълн и Илай. Имаше работа, която трябваше да свърши, защо тогава трябваше да се отказва? Особено сега, когато приорът Кътбърт толкова се бе вторачил в тази ливада и новата странноприемница! Ръцете му се стоплиха. Абат Стивън се върна към дългото си полирана писалищна маса и седна. Пред него имаше един триптих, на централната сцена бе изобразен Христос на кръста, а на двете крила се виждаха Дева Мария и свети Йоан. Това беше любимата картина на абат Стивън. Той се вгледа в големия том пред себе си, който бе взел от библиотеката. До него

лежеше лист велен⁴, на който си водеше бележки.

Това бе неговият свят; молитвите и старите ръкописи, рогът с мастило и пачето перо, парчето пемза и готовият пергамент. Абат Стивън беше голям майстор в изписването на буквите. През последните две години беше влязъл в научен спор със стария си съперник архидякон Ейдриън и доминиканците от манастира „Блекфрайърз“ в Лондон върху природата на обладаването от демони и ритуала на тяхното прогонване. Спорът беше остър, но на ниво. Доминиканците поддържаха архидякона от „Сейнт Пол“⁴, магистър Ейдриън Уолъсби, и твърдяха, че със заклинателството се прекалява и че обладаваните от демони са по-скоро душевно болни хора, отколкото жертви на господарите на въздуха, демоните на ада. Абат Стивън реши да приеме предизвикателството и се канеше след три дена да проведе прогонване на духове в църквата на собствено си абатство. Кандидатът вече беше избран, мъж, потърсил помощта на абата и сега държан в строга изолация в килия близо до трапезарията. Преди пет дена архидякон Ейдриън пристигна в „Сейнт Мартин“⁴. Той изглежда се бе отказал от упоритата си вражда с абата и твърдеше, че желае единствено да разпита обладавания и да присъства на ритуала. Абат Стивън се беше съсредоточил върху предстоящата работа, докато миналото не нахлу грубо и жестоко в съзнанието му.

Той взе книгата и придърпа свещниците от позлатено сребро, за да може да чете по-лесно със специалното увеличително стъкло, което си бе купил в Норич. Опитва се чрез думите да успокои мисълта си, обаче книгата внезапно падна обратно върху масата. Мрачното настроение го заля като вълна и го накара да потъне още по-дълбоко в стола си. Беше безполезно! Той бе обграден, затворен, хванат в капан. Въпреки топлината на стаята и пукащите в огнището цепеници, въпреки приятното ухание на дима от мангала, на абат Стивън му стана студено и той потръпна. Затвори очи и мислено се вгледа в изплувалото минало. Ако всичко това станеше известно? Ако го принудеха да направи публично признание? Какво щеше да стане тогава? Той не можеше да се възпротиви на заплахите на приора, макар това, що бе погребано, да не можеше да проговори. Абат Стивън затвори книгата и отиде до вратата. Провери дали е заключена и дали резетата са спуснати. Обиколи прозорците и провери дали всички са затворени. Взе кана с вино и бокал и ги постави върху масата. Напълни бокала до ръба и бързо го изпи. После взе връзката с ключовете, стана, отключи раклата с личните си вещи и

---

4. Финно обработена телешка кожа, имитираща пергамент. – (Бел. ред.)

вдигна капака. Вътре лежаха шлем, набедреници, ръкавици и нагръдник с неговия герб. Върху всичко беше положен бродиран колан за меч. Той го вдигна и се препаса с него, за първи път от повече от тридесет години. Стисна ръкохватката на меча и дръжката на дългата кама, с която се довършваше противника. Обърна се и видя отражението си в прозореца. Той ли беше или някой друг?

Абат Стивън свали колана от доспехите, пусна го на пода и падна на колене. Взираше се с очакване в откренатия прозорец и видя там отново отражението си. В стъклото се виждаше и светлината от свещите и кандилата. В съзнанието му отекна една фраза от „Послание към коринтяните“ на апостол Павел: „Сега виждаме смътно като през огледало.“ Абат Стивън просто трябваше да погледне в огледалото, за да разбере какво е, що е направил и какво се е опитал да скрие. Затвори очи, но не можеше да се моли. Той въздъхна и се изправи: докато ставаше, вниманието му беше привлечено от светлината на свещ. За него ли горяха тези блуждаещи огънове или бяха просто отражение? Или легендата говореше истината? Нима тези странни светлини, които се появяват над блатата и мочурищата, са доближили толкова, че мъждукат пред собствена та му килия, викат го навън и го заплашват?

Абат Стивън се върна до писалището си и седна. Взе пачето перо. Искаше да пише, за да се поразсее, но се чувстваше самотен и изплашен. Трябва да се съсредоточи! Изписа цитата от свети Павел, но го смеси с една своя бележка за блуждаещите огънове. В паметта му изплуваха думите на философа Сенека: „Всеки може да отнеме живота на човека, но никой не може да отнеме смъртта му.“ Абат Стивън захвърли перото. Нощният вятър леко хлопаше по прозорците. Абатът скри лице в ръцете си. Той се взираше в мрака с невиждащи очи, а душата му потъваше все по-дълбоко и по-дълбоко в тресавището на отчаянието.

ПЪРВА ГЛАВА

Nil posse creari de nilo.

Нищо не може да се създаде от нищо.

Лукреций

Приорът Кътбърт бе превърнал една от гардеробните в галерията, водеща към сакристията⁵, в траурна зала.

Белите гипсови стени бяха покрити със златисти и черни драперии. От двете страни на носилката имаше по три големи медни свещника с тъмнопурпурни свещи, специално отлети в свещоливницата на абатството. Към стената бе прикован огромен кръст. Плащаницата, покриваща трупа на абат Стивън, беше бродирана със сребърна нишка. На нея бе изобразено слизането на Христос в ада. Макар че бе късна есен, бяха намерили малко цветя и ги бяха поставили в сребърни вази във всеки ъгъл на носилката. Ароматът от мангалите, поръсени със суха мащерка, поддържаше въздуха свеж. Приорът беше горд, че се справи с толкова неща през четирите дни от смъртта на абата досега. Тялото бе измито, пречистено и подготвено за погребение. По-късно същия ден, веднага след пладне, щяха да отслужат тържествена заупокойна литургия в църквата на абатството. Приорът Кътбърт предупреди братята да не сплетничат. Абатството очакваше пристигането на представител на краля. Веднага щом откриха трупа на абат Стивън, пратеник от абатството взе два от най-бързите коне от конюшната и замина за Норич, където кралят и дворът бяха спрели по пътя си през източните графства.

Приорът Кътбърт застана встрани и даде възможност на посетителите да приближат до носилката. Измъчваше го тревога. Беше очаквал кралят да изпрати граф или поне някой от приближените си барони. Вместо тях бе пристигнал високият, смугъл, мълчалив сър Хю Корбет, пазителя на тайния печат на краля, заедно с доверениците си, Ранулфат-Нюгейт, червенокосият секретар на Зеления восьъчен печат с лукав поглед, и някой си Чансън, конюшник, странен на вид, леко кривоглед, със същинска грива от непокорни коси. По дрехите на тримата личаха следи от пътуването. Носеха тъмнокафяви кожени елечи, бричове със същия цвят, пъхнати в испански кожени ботуши за езда с високи токове. Звънтяха шпори, подрънкваха мечове и ками, когато се удряха в бедрата

5. Сакристия – отделение в католически храм за църковни одежди и утвар. – (Бел. ред.)

им. Все военни, каза си приорът, но те излъчваха спокойна самоувереност, и дори заплаха: особено Корбет – красив, гладко избръснат, с приятни черти, но с дълбоко хлътнали, мрачни очи. Човек, който не говори много, но слуша и вижда всичко край себе си. Той не бе се церемонил дълго. Веднага щом го въведоха в покоите на приора, показа пълномощното си с кралския печат и протегна пръсти, за да се види пръстена с английския кралски герб.

– Очаквахме някой друг... – промърмори приорът.

Корбет отметна мантията си и я подаде на Чансън. Ранулф стори същото и протегна ръце и крака, изтръпнали след толкова време, прекарано на седлото.

– Кого очаквахте? – попита Корбет и на лицето му се появи лека усмивка.

– Аз... аз... – Думите на Кътбърт замръзнаха върху устните му. – Желаете ли малко вино? Нещо за хапване?

Той посочи един стол на Корбет, но не обърна внимание на Ранулф. Не му харесваше циничният поглед на неговите остри, зелени очи.

– Не, благодаря. – Корбет отказа стола. – Пътуването беше тежко, но кралят изрично настоя веднага да видя трупа на абат Стивън и да поднеса почитта си. Ще бъда извънредно благодарен, ако мога да го видя незабавно.

Приорът побърза да се подчини. Той остана мълчалив, докато Корбет безцеремонно отметна покривалото. Абат Стивън лежеше ведър и успокоен в смъртта си, облечен в официалните си одежди. Тялото му бе поставено в отворен ковчег, преди да бъде отнесено в църквата. Приорът наблюдаваше внимателно Корбет: неговата гарваново черна коса, тук-там вече прошарена, бе сресана назад и пристегната на тила; лицето му беше по-скоро мургаво, но въпреки това бледо; ръцете, от които сега бе свалил тежките ръкавици, бяха поддържани, но с дълги и силни пръсти. Човек, който обича порядъка и точността, заключи приорът; връхната му дреха и бричът бяха от чиста вълна, ризата отдолу – безупречно бяла. Коланът за меча, който Корбет не бе свалил, както бе прието да се прави при влизане в абатство, беше от дебела кафява кожа; ножниците на камата и меча бяха украсени с червени и сини шевици. Приорът Кътбърт мислеше усилено, докато Корбет се бе загледал в мъртвото лице на абата. Да, беше чувал за този кралски служител. По-могъщ от който и да е граф, Корбет беше главният шпионин на крал Едуард, негова хрътка, човекът, който издирваше истината в името на краля. Веднъж абат Стивън разказа как Корбет бе разследвал някакво странно братство,

„Пасторалите“, някъде по крайбрежието на Норфък. О, да, Корбет бе служител, който се радваше на неограничената милост на краля! Приорът почувства, че по челото му избива пот. Още преди Корбет да заговори, той знаеше как щеше да се развие всичко. Едуард Английски нямаше намерение да се задоволи с доклада на някакъв си местен съдия. Смъртта на абат Стивън трябваше да се разследва. Корбет стоеше, загледал в мъртвото лице на абата, сякаш се опитваше да запагети всяка подробност. После отиде, коленичи на молитвеното столче и се прекръсти. Ранулф и Чансън коленичиха върху настлания с каменни плочи под и приорът Кътбърт нямаше какво друго да направи, освен да последва примера им.

– Requiem eternam! – произнесе напевно Корбет. – Вечен покой да рувай, Господи, на абата Стивън и нека вечна светлина да свети над него. Нека намери мир на място светло и спокойно. Нека почива в Твоята милост и да се радва на усмивката Ти во веки веков!

Корбет се прекръсти, изправи се и отново намести пурпурното покривало върху лицето на абата.

– Сега няма да разговарям с теб, Кътбърт. Искам да се срещна и със съвета на абатството, да кажем, след четвърт час? Приготвили ли сте ни стаи?

– Да, в отделението за гости. Корбет пое наметалото си от Чансън.

– Една за мен и една за моите спътници?

– Да, сър Хю.

Приорът усещаше някакво безпокойство. Самият той бе привикнал да се разпорежда, но Корбет го караше да се чувства нервен и възбуден. Служителят на краля сякаш долови тревогата му.

– Приор Кътбърт, аз съм тук по работа на краля. Разбирам скръбта на вашето братство, но абат Стивън беше близък приятел на Негово величество. Виден духовник, един от приближените свещеници на нашия повелител. Неговата смърт или по-скоро убийството му натъжиха и разгневиха краля. Убиецът без съмнение е член на вашето братство. Аз и моите спътници, заклевам се в това тук, пред трупа на абат Стивън, няма да напуснем това абатство, докато Божието и кралското правосъдие не се изпълни и не се види, че то е изпълнено!

– Разбира се – опита се да вметне приорът. – Ние споделяме скръбта на краля, всъщност неговия гняв. Абат Стивън беше много обичан. И все пак неговият убиец може и да не е член на нашето братство. Зловещи фигури бродят из мочурищата вън: навъртат се разбойници, водени от известния Скарибрик. Знайно е, че тези окаяници неведнъж са

нарушавали границите на нашите владения.

– В такъв случай – сухо отвърна Корбет, докато затягаше колана си с оръжието, – те имат сили, каквито са отказани на мен и теб, приор Кътбърт. Та нали покоите на абат Стивън бяха заключени и зарезени отвътре, а прозорците им здраво затворени? Няма тайни входи, предполагам? Приорът отстъпи назад.

– За какво намекаш, сър Хю?

– Нищо не намеквам – заяви Корбет, – но знам, че абат Стивън е бил намерен в килията си с кама, извадена от собствената му ракла, дълбоко забита в гърдите. Никой не е чул нито звук, нито вик за помощ. Стаята не е била разхвърляна. Нищо не е било откраднато. Как би могъл някакъв дрипльо, поставен извън закона, да извърши това престъпление, да проникне и да се измъкне като призрак?

– Твърдиш – подчерта приорът, – че абат Стивън е бил убит и че убиецът му трябва да е член на нашето братство! Ако това е така, тогава въпросът трябва да се реши от църковните съдилища. Абатството е под закрилата на църквата. До избора на нов абат аз съм законът в това абатство.

Корбет си сложи наметалото и пристегна токата, сякаш не обръщаше внимание на онова, което приорът бе казал. Погледна през рамо към Ранулф, който стоеше с ръце, втикнати в колана с меча. За приора бе ясно, че секретарят на Зеления восъчен печат се забавлява. Довереникът на Корбет, помисли Кътбърт, неговият любимец, очевидно не беше впечатлен от властта на църквата. Котешките му очи бяха полузатворени и той хапеше устни, за да прикрие подигравателната усмивка, която напираше върху тях. Прислужникът Чансън стоеше с отворена уста като селянин, който наблюдава пантомима. Кътбърт знаеше, че бе подхванал зле нещата. Корбет не възнамеряваше да се остави да го уловят толкова лесно на въдицата.

– Какво мислиш, Ранулф? Дали да не си съберем дисагите, да яхнем конете и да се върнем обратно в Норич, за да кажем на краля, че неговите писмени заповеди не важат в някои части на Линкълншър?

– Имам по-добра идея – отвърна Ранулф. – Защо не извикаме хората на местния шериф и не ги накараме да придружат приора до Норич, така че той сам лично да може да обясни всичко на краля? А докато пътува натам, ние ще се заемем с нашите работи. – Той се ухили към приора. – Както и с Божиите.

Приорът протегна ръце напред.

– Погрешно ме разбрахте, господа. Но все пак аз съм приор на това

абатство. Имам определена власт и пълномощия. Ние сме в кентърбърийската епархия, местният епископ ще очаква да действам в съгласие с декрета от Кларендън⁶.

Корбет пристъпи и постави ръката си върху рамото на приора.

– Приор Кътбърт! – Сега върху лицето на Корбет нямаше усмивка. – Аз уважавам онова, което казваш: като духовник трябва да защитаваш правата на светата ни майка църквата. Обаче – пръстите на Корбет стиснаха рамото на приора, – един от високите църковни сановници на тази страна, личен приятел на краля, теолог с голяма известност, пълномощник с особена мисия, водил пратениците ни в чужбина, е бил намерен мъртъв в собствените си покои. Светата църква ще поиска обяснение. Кралят иска правосъдие. Ако ми попречите, хората ще започнат да се питат дали точно приорът Кътбърт е човекът, който трябва да ръководи това абатство. Всъщност, някои ще започнат да шушукат, че той навярно има какво да крие.

Приорът стисна ръката на Корбет:

– Вие ме заплашвате!

– Не заплашвам – отговори Корбет, а очите му искряха от гняв. – Имам задача, която трябва да изпълня, приор Кътбърт, и ще я изпълня! Просто ти давам възможност да избираш! Можеш да ни сътрудничиш, или да бъдеш призован от краля да обясниш защо не го правиш. Така че, преди да напуснем тази стая, съобщи ни своето решение.

Приорът Кътбърт преглътна с мъка:

– Искате да се срещнете със съвета ли?

– Да, искам, и то в личните покои на абата.

Корбет млъкна и наклони главата си встрани, сякаш се вслушваше в слабия отглас от песнопенията, които долитаха от църквата на абатството.

– Съгласен съм.

Приорът Кътбърт се отправи към вратата.

– Ще ви изпратя брат Пердитус, послушник, който лично прислужваше на абат Стивън. Той ще ви покаже стаите и ще ви доведе в покоите му. Ще се разпоредя да ги отключат. След смъртта на абата вратата беше запечатана.

– Чудесно! – промърмори Корбет.

---

6. Декретът, публикуван през 1164 г. от края на Хенри II, уточнява отношенията между църквата и държавата, ограничавайки значително властта на църквата и прерогативите на църковните съдилища. Той е и един от поводите за конфликта между краля и Томас Бекет. – (Бел. ред.)

Той протегна ръка на приора. Кътбърт колебливо я прие и излезе.

Корбет провери дали вратата се е затворила след него. Остана за известно време на мястото си, заслушан в звука на сандалите, които шляпаха по покрития с плочи под, преди да се обърне и да погледне придружителите си.

– Все още показва липса на уважение! – заяви Ранулф.

Той повдигна края на наметалото си, за да почисти полепналата по него кал, но се сети къде се намира и пак го пусна.

– Духовник е – отвърна Корбет, като тръгна от вратата към вътрешността на стаята. – Защишава своите правомощия. Очаквах да го направя. И преди съм се срещал с такива хора. Ще трябва да поизчкаме малко, като рицарите, които се оглеждат на полето на турнира, преди да започне истинската битка.

– Срещал ли си някога абат Стивън? – попита Ранулф.

– По много поводи. – Корбет се загледа във фигурата, която лежеше под пурпурното покривало. – Беше добър човек, учен, много начетен, говореше няколко езика. Водеше посланичествата във Фландрия и в германските държави. Свърши добра работа на краля.

– Казваш, че е добър приятел на краля?

– Може би трябва да кажа „беше“. Преди много години, Ранулф, доста преди ти да се появиш на белия свят, нашият абат бил рицар знаменосец, член на личната гвардия на краля. Той се бил заедно с Едуард в Ийвшъм срещу Симон дьо Монфор. Когато по време на сражението Едуард, тогава престолонаследник, бил повален от коня, сър Стивън Д'Обини, както го знаеха тогава, спасил живота на краля. Те станали добри приятели, пиели от една и съща чаша. Имало още един човек, сър Реджиналд Харкорт. Той и Д'Обини били най-предани и верни приятели. Хората ги мислели за братя. Навсякъде ходели заедно.

– И какво станало после? – попита Ранулф.

– Не знаем. Преди да напусна Норич, попитах краля, но дори той не знаеше подробности. Очевидно сър Реджиналд е потеглил на някакво тайнствено поклонничество.

– В Светите земи?

– Не, не, в Кьолн, в Германия. Според мълвата, отплувал от едно от източните пристанища и слязъл на суша в Дордрехт, в Ено, а след това изчезнал.

– Изчезнал? – усъмни се Чансън. Той обичаше да се намесва в разговорите на господаря си.

– Точно така, кривогледа ми служителю от конюшните – обяви

Ранулф. – Изчезнал. Точно това каза сър Хю.

– Тихо!

Корбет пристъпи до вратата и я отвори, но галерията във беше празна. До него долитаха песнопенията на монасите. Той затвори вратата.

– Съпругата на Харкорт, лейди Маргарет, била толкова разстроена, че помолила сър Стивън да ѝ помогне да намери мъжа си. Двамата заминали за чужбина. Странствали в продължение на няколко месеца. Когато се върнали, според краля, вече били заклетии врагове. Лейди Маргарет станала истинска отшелничка. Кралят се опитал да ѝ намери подходящ съпруг, обаче тя винаги отказвала да се омъжи повторно и той уважавал желанията ѝ.

– А сър Стивън?

– Дал монашески обет и постъпил в абатството „Сейнт Мартин'с“. Не обяснил решението си на краля. Станал добър духовник, както бил и добър рицар. Беше способен, изкусен управител. Стана приор, а след смъртта на абат Бенедикт – негов безспорен приемник.

– А лейди Маргарет?

– Кралят не знаеше причината за враждата между двамата. Веднъж лейди Маргарет доверила на кралицата, че според нея, ако Стивън Д'Обини бил отишъл заедно със съпруга ѝ, той нямало да изчезне. Освен това помолила сър Стивън, докато търсели сър Реджиналд, да продължат търсенето, но той настоявал, че сър Реджиналд е изчезнал. Отказал да пътува по-нататък и се завърнал в Англия. Тя го последвала след няколко месеца. От деня, в който се разделили, никога вече не си проговорили.

– Но са били съседи! – възкликна Ранулф.

– Да, но от онези, които никога не си говорят. Лейди Маргарет отказвала да има вземане-даване с абат Стивън и сериозно отхвърляла всеки опит на абатството да разшири правата си. Тя ревниво пазела привилегиите на владенията си. Враждата между тях била непреодолима. – Корбет погледна към трупа. – Питам се дали е дошла да го почете за последно? Ще трябва да питам приора. А какво научи ти, мой секретарю на Зеления восъчен печат?

Ранулф разтегна колана с меч и разтърка мястото, където той бе претрил бедрото му. Беше излязъл от Норич преди господаря си и бе прекарал предната нощ в местната кръчма „При горския фенер“, за да послуша приказките на пътуващи търговци, странници и калайджии.

– Чух за враждата между лейди Маргарет и абат Стивън, въпреки

че хората сякаш гледат на нея като на времето – нещо, което човек тъй или иначе приема. Абат Стивън бил уважаван и обичан от монасите си. Абатството било ръководено добре, без никакъв намек за разпуснатост или скандали. Тук има един отшелник, който нарича себе си Пазача край портата. Абат Стивън му разрешил да си построи малка колиба близо до стените. Хората го мислят за налудничав, малко странен. Той разказва на пътуващите смразяващи кръвта истории за демонични ездачи и за призрака на Джефри Мандевил.

– А, да, чух за това.

– Празни приказки за край огнището – продължи Ранулф, – като изключим само едно. Някакъв калайджия ми каза, че през последните няколко седмици през нощите се чувал ловджийски рог.

– Ловджийски рог ли? – възкликна Корбет.

– Така твърдеше калайджията. Една нощ не могъл да намери къде да преспи, вратите на абатството били затворени и той отишъл да потърси помощ от лейди Маргарет. Тя му позволила да преспи в една от външните бараки. Пробудил се някъде около полунощ. Било много тъмно. Човекът чул ясно, три дълги протръбвания – като тръба през летен ден, а после настъпила тишина. На другия ден той поразпитал. Изглежда, че това често се случвало, два-три пъти седмично през последните няколко месеца. Никой не знаел кой го прави и защо.

Ранулф се готвеше да продължи, когато на вратата се почука.

– Влез! – заповяда Корбет.

Послушникът, който влезе, беше облечен в дълго, вълнено расо, препасано с бяла връв през кръста, и носеше здрави кафяви сандали. Беше висок, хубавата му коса имаше тонзура, очите му гледаха решително, челюстите му бяха здраво стиснати. Лицето му беше бледо, почти аскетично, а високите скули му придаваха властен израз. Изглежда, не се притесняваше от Корбет.

– Аз съм брат Пердитус – обяви той с висок, гърлен глас.

Корбет забеляза, че очите му бяха зачервени от плач. Той подозираше, че момъкът току-що е измил лицето си и си придава смелост.

– Плакал си, нали?

Високомерният израз на послушника изчезна и ръцете му се отпуснаха покрай тялото. Той заби поглед в пода и кимна. Когато вдигна глава, в очите му блестяха сълзи. Отказваше да погледне към носилката и продължи да стои до вратата, оглеждайки първо Корбет, после Ранулф.

– Хайде да излезем оттук! – каза меко Корбет.

Брат Пердитус ги поведе навън. Той крачеше бързо пред тях,

използвайки възможността да изтрие очите си с ръкава на расото. Тръгнаха по галерията и през големия вътрешен манастирски двор. Слабото слънце бе разтопило скрежа по тревата. Масите и попитрите, които монасите използваха при работата си, бяха пусти, книгите плътно затворени, мастилниците с капаци. Обикновено тук кипеше дейност като в кошер; майсторите на миниатюри и преписвачите използваха скъпоценната дневна светлина, за да продължат работата си.

– Братята са още в църквата – обясни през рамо Пердитус. – Сигурен съм обаче, че всички знаят за пристигането ви.

Той ги поведе през друга галерия край църквата, откъдето Корбет долови аромата на тамян и пчелен восък. Прекосиха двора. В центъра му имаше розова градина. На другата страна се намираше постройка с измазани бели стени, по които бяха кръстосани черни греди. Вътре лъснатият под грееше под слабото утринно слънце. На долния етаж на сградата за гости имаше малки, боядисани в бяло стаи. Брат Пердитус обясни, че храната може да им се сервира в една от стаите, която служеше за трапезария. Той ги поведе нагоре по дървеното стълбище. Тук стените бяха украсени с картини и цветни драперии. На върха на стълбището имаше разпятие, а в нишите бяха поставени статуи. Съвсем не на място, грубо резбована фигура на дървар с изпъкнали очи и озъбена уста също бе окачена на стената. Корбет се засмя. Тази статуйка би могла да изплаши малката му дъщеря Елинор. Тя определено противоречеше на бедността и покоя в тази обител. Горният етаж представляваше лъснат до блясък коридор с високи стреловидни прозорци от едната страна и врати към помещенията от другата. Послушникът посочи първата врата на Корбет.

– Вътре в ключалката има ключ – обясни брат Пердитус. – Вратата може и да се зарези. – Той притеснено примигна: – Не че в абатството имаме нужда от такава защита!

После отведе Ранулф и Чансън в тяхната стая. Дисагите на Корбет вече бяха поставени на малко столче в подножието на леглото. Той бързо провери катарамите и шнурове – не бяха докосвани. Огледа белосаните стени и прозореца, който гледаше към двора – в дебелото стъкло с оловни рамки бе изрязана малка вратичка, която можеше да се затваря отвътре. Леглото беше дълго и тясно, със сиви вълнени одеяла, безупречно бели ленени чаршафи и дълги цилиндрични възглавници. Корбет опита дюшека – беше дебел и мек.

– Пухен, навярно! – промърмори той.

Останалата мебелировка беше проста, но красиво резбована. Под

прозореца беше поставено малко писалище, а до леглото – още по-малка масичка. Имаше още кресло, столове и голям шкаф. Корбет окачи колана с оръжията на закачалка, забита в стената. Извади шпорите от джоба на наметалото и ги остави в нишата на прозореца, свали наметалото и разпопча ризата си. После седна на края на леглото и си свали ботушите. Затвори очи, докато отминат напрежението и схващането от дългата езда. В ъгъла имаше малък дървен умивалник, кана и пъстри платнени кърпи. Той си изми ръцете и лицето, заслушан в звуковете от галерията. Брат Пердитус почука на вратата и влезе.

– Приорът Кътбърт каза, че най-любезно ви кани да се присъедините към нас в църквата. Той би желал да бъдете наш гост в трапезарията. Иначе бихте могли да се храните тук долу.

– Още оплакваш абата, нали? – попита Корбет. – Влез, момко.

Той посочи с ръка едно столче.

Корбет още не знаеше какво да мисли за това абатство. Всичко беше чисто, спокойно, подредено и хармонично. Братята изпълняваха задълженията си. Приорът Кътбърт бе протестирал, но изглеждаше доста почтен и способен. Брат Пердитус беше свършен домакин. Но въпреки това Корбет усещаше инстинктивно някаква опасност. Веднъж, когато воюваше в Уелс, се бе озовал на обляна от слънцето просека. В лекия ветрец играеха пеперуди, въздухът бе сладък от уханието на диви цветя. Гукаха горски гълъби, пееха птици. И все пак Корбет бе усетил, че отвъд просеката се е притаила скрита опасност. Един от придружителите му се беше присмял, но скоро веселието го напусна, защото над главите им започнаха да префучават стрели с жестоко наточени върхове. И сега е същото, помисли си Корбет. Повърхността на езерото може и да е спокойна, но той се питаше колко дълбоко е то и какви предателски дълбини крие.

Пердитус седна с наведена глава и ръце, чинно скрити в ръкавите на расото. Той търпеливо чакаше въпросите на Корбет.

– Послушник си, нали?

– Да, сър. Послушник от пет години.

– И беше личен прислужник на абата?

– Да, сър.

– И го харесваше?

– Обичах го. Пердитус вдигна глава.

Корбет бе изненадан от пламения му поглед.

– За мен той беше истински баща, добросърдечен и учен. Вие сте тук, за да заловите убиец, нали?

Корбет придърпа едно столче и седна срещу него.

– Убили са го! – продължи Пердитус. – Чух монасите да шушукат помежду си. Това не е работа на някой разбойник или на бездомник от мочурищата. Те нямаха никакви разпри с абат Стивън.

– Тогава кой според теб го е убил?

Върху лицето на Пердитус се появи иронична усмивка.

– Някой от нашето христолюбиво братство.

– И защо?

– Защото той имаше изисквания и те трябваше да се спазват. Караше ги да се подчиняват на правилата на свети Бенедикт. Той искаше абатството да си остане абатство, а не да се превърне в прочута странноприемница на могъщите светски повелители!

– А сега ми кажи – Корбет свали кожената си предпазна гривна и я постави върху раклата в подножието на леглото, – как служеше ти на абата?

– Носех му храна от манастирската трапезария, почиствах килията му, вземах книги от библиотеката, изпълнявах поръчки.

– А в нощта, когато умря?

– Спах в една малка килия наблизо.

– И нищо обезпокоително ли не чу?

– Не, сър, не чух. Удари камбаната за утренната. Абатът не слезе долу и аз помислих, че е заспал късно или че работи, той имаше да върши толкова много неща. По-късно сутринта, когато не се появи и не отговори на повикванията ми, аз се разтревожих. Тогава повиках приора.

Корбет вдигна ръка:

– Засега стига. Искам да се присъединиш към съвета, когато се събере в покоите на абата.

– Но те ще протестирам! Аз съм само послушник.

– А пък аз съм само служител на краля! – усмихна се Корбет. – Брат Пердитус, ще ти бъда благодарен, ако донесеш на другарите ми и на мен кана пиво, малко хляб и сушено месо. Бихме желали да хапнем нещо.

Послушникът едва не скочи от столчето, нетърпелив да се измъкне от разпита на този кралски служител и острите му очи. Корбет отиде до прозореца и проследи с поглед Пердитус, който прекоси тичешком двора. В стаята влязоха Ранулф и Чансън. Те също бяха свалили коланите, наметалата и ботушите си. Ранулф бе наквасил косата си с вода, бе открил челото си и това му придаваше изпит и гладен вид. Корбет изучаваеше секретаря на Зеления восъчен печат: Ранулф се бе променил.

Интересът на високия му, мускулист помощник към дамите не бе намалял, но сега го мъчеше и друг глад – изгаряше го амбицията да се издигне в служба на краля. Ранулф бе наел един школар от Оксфорд, негов подчинен, да го учи на латински и нормански френски, да усъвършенства писането му, и да го обучава на елегантното калиграфско писмо, използвано за указите и официалните прокламации. Сега Ранулф беше целият нашрек, готов да се заеме с новата си задача.

– Спокойно място, сър Хю, макар и да не е това, което изглежда...

– Така е с всяко абатство и всеки манастир! – отвърна Корбет, облегнат в нишата на прозореца и скръстил ръце. – Пък и с която и да е общност! Това се отнася дори до собственото ми семейство, Ранулф. Виж само напрежението, което може да се крие под повърхността в Лейтън. Море от проблеми, които – той се засмя – ни карат и двамата да търсим убежище в личните си покои!

Ранулф леко се изчерви. Имението Лейтън се управляваше от съпругата на Корбет, лейди Мейв, която беше родена в Уелс. Дребна, красива и русокоса, Мейв имаше лице на ангел и език, остър като бръснач. Когато господарката беше ядосана, Ранулф гледаше да си намери някаква работа в другия край на владението. Всички – чичо Морган, който беше техен постоянен гост, Корбет, Ранулф и дори Чансън, който рядко размишляваше, се бояха от дребничката лейди Мейв повече, отколкото от краля.

– Мислех, че се връщаме у дома! – изохка Чансън. Прислужникът имаше две дарби. Той можеше да укроти всеки кон и беше много привързан към децата на Корбет, Елинор и малкия Едуард. Макар да не беше хубавец, пък и да не блестеше от чистота, Чансън винаги бе източник на вълнуващи истории както за тях, така и за останалите деца в имението.

– Да – въздъхна Корбет. – Предполагаше се, че се връщаме у дома.

Той леко притвори очи. Бе се присъединил към краля в Норич, след като свърши онази работа в Съфък. Едуард му беше обещал да го освободи от задължения, а после от „Сейнт Мартин'с“ пристигна прашният и покрит с кал вестоносец. Кралят го помоли да се заеме с тази задача, какво можеше да стори Корбет?

– Убийство е, нали? – попита Ранулф, сядайки на едно столче.

– Убийство и при това майсторско – съгласи се Корбет. – Но доказването му и откриването на убиеца ще бъде трудно. Ще трябва да се поровим в мръсотията с дълга и остра пръчка. Абат Стивън беше странен човек в много отношения. Да, бе наистина свят и много учен, но беше и

самодоволен и потаен – този прочут рицар, избрал попрището на духовник. Войник, който реши да прогонва демони.

– Демони! – възкликна Ранулф. Корбет слабо се усмихна:

– Да, Ранулф, нашият покоен абат беше официално назначен за заклинател. Викаха абат Стивън на помощ, когато различни хора твърдяха, че са обладани, и когато се говореше, че в някой дом има духове.

– Таласъми и елфи! – изсмя се Ранулф. – Цял легион дяволи бродят из „Уайтфрайърз“ и Съдърк, но те са от плът и кръв. Злокобните им дела биха посрамили дори уважаващ себе си демон. Вие не вярвате в такива безсмислици, нали?

Корбет сви устни. Ранулф го гледаше недоверчиво, а смаяният Чансън стоеше захласнат. Както често бе споделял с Ранулф, той не обичаше нищо повече на света от мрачни разкази за вещици, магьосници и чародеи.

– Ами да, сър Хю, това са истински глупости!

– И да, и не – бавно отвърна Корбет. – Ранулф, аз съм верен син на светата ни майка църквата, какъвто си и ти.

– Но сте също и възпитаник на Оксфорд, опитен в логиката. Вие работите с доказателства, и това също трябва да се докаже.

– Но аз мога да ти дам доказателства! – възрази Корбет. – Ранулф, помисли си нещо.

Секретарят на Зеления восъчен печат затвори очи.

– Е, за какво си мислиш?

– За сладката Амейша – ухили се Ранулф. – Баща ѝ има кръчма на пътя извън Лейтън.

– И виждаш ли я?

– О, да, господарю.

– Но аз не я виждам. Ранулф отвори очи:

– Ами да, разбира се, защото тя е само образ в моята глава. – Значи, за мен тя е невидима. – Корбет се разгорещи на тази тема. Той обичаше такива спорове. Спомни си бурните дни в колежите на Оксфорд, пренията и диспутите, сблъсъка на разум и остроумие. – Онова, което искам да кажа, Ранулф, е, че в нашите собствени преживявания има зло, видимо и невидимо. Наистина, следвайки великия Платон, аз бих казал, че това, което е видимо, произхожда единствено от онова, което е невидимо!

Ранулф гледаше Чансън, който тихичко се кискаше.

– Дървото е видимо! – парира той.

– Но то е израсло от онова, което е трудно видимо и, ако развия

мисълта си по-нататък, бих казал, че дървото е плод на Божия промисъл. Същото е и с човека: той се заражда в женската утроба, но е роден от любов, една представа, съществувала, преди да се роди.

– Или от страст?

– Или от страст – съгласи се Корбет. – Обаче моята хипотеза може да се приложи към всичко. – Той посочи един гоблен, на който бе представен свети Антоний, проповядващ на птиците. – Преди да е съществувала тази картина, някой трябва да я е замислил, да е имал идея. Той или тя са мислили какви цветове да използват, как да бъде изобразена сцената.

– А какво общо има това с демоните? – намеси се Чансън.

– Всичко! – заяви Корбет. – Моят учен секретар на Зеления восьмачен печат оспорва вярата ми в невидимото. С една дума, аз вярвам, че съществуват едновременно два свята, видимият и невидимият. И в двата свята има същества, които притежават разсъдък и воля. Дали техният разсъдък и волята им клонят към доброто или злото, това е въпрос на избор. По-важно...

Корбет се канеше да продължи, когато чуха стъпки по стълбището. Влезе брат Пердитус с три бокала и малък дървен поднос за хляб. Белият препечен самун беше нарязан, а всяка порязаница бе намазана с масло и мед.

– Приорът моли за още малко време – произнесе той със заекване. – Братята току-що привършиха службата. Освен това трябва да съобщим и на другите. – Остави подноса на масата и отстъпи назад. – Имам други задължения. Приорът не мисли, че трябва да присъствам на събирането в покоите на абата.

– Благодаря ти за закуската – любезно отвърна Корбет. – И не обръщай внимание на това, което говори приорът. Моля те да бъдеш там.

Послушникът излезе забързано. Чансън се приготви да ги обслужи, но Ранулф го дръпна за ръкава и посочи мръсните му ръце.

Чансън, начумерен, се отдръпна. Ранулф напълни бокалите и им ги поднесе. Всеки взе по парче хляб и започнаха да ядат лакомо.

– Няма месо! – тъжно заяви Чансън. – Забравили са месото!

– Скоро ще вечеряме – отговори Корбет.

Ранулф пресуши бокала си и облиза устни. Пивото беше сладникаво, с остър привкус. Той взе каната и отново напълни бокалите.

– Едно им признавам на монасите – промърмори секретарят, – правят хубаво пиво. Какво говореше, господарю?

– А, да, вярвам, че съществуват два свята и че творенията, които

описах, могат да преминават от единия в другия.

– Глупости! – обади се Ранулф с пълна уста.

– Убеден съм – заяви Корбет. – Всеки път, когато се молиш, всеки път, когато любиш или, което е по-опасно, когато мразиш или ругаеш, ти влизаш в невидимия свят. Когато призоваваш в мрака, Ранулф, и призоваваш дълго и достатъчно настойчиво, някой винаги ще ти отговори.

– Например с убийство? – попита Чансън.

– Например с убийство – съгласи се Корбет. – Един мъж или една жена могат да решат, че са на страната на злото. Отначало идеята се вкоренява в мисълта, а едва след това идва тяхното кърваво дело.

– Не ти трябва демон, за да бъдеш убиец! – настоя Ранулф.

– Не, но когато убиваш, ти присъединяваш волята си към силите на мрака. Чети Евангелията, Ранулф, и особено свети Йоан. Христос говори за дявола, наричайки го „открай човекоубиец“. Грехът на Адам е, че не се е подчинил на Бога, обаче първият истински грях е този на Каин, убил брат си, скрил трупа му и отказал да застане пред Бога. Всички носим по един Каин в себе си – прошепна Корбет.

– Но не и ти, господарю, нали?

Корбет затвори очи. Той си спомни кървавите ръкопашни схватки в Уелс, когато мъжете от дивите племена нахлуха в кралския лагер: боядисаните лица, святащите очи, свистенето на стоманата, отчаяният порив да убиеш, за да оцелееш.

– О, да, и аз! – Той отвори очи. – Но се моля Богу никога да не стигам дотам.

Ранулф се канеше да продължи, когато отвън се разнесе шум: някой бавно се изкачваше по стълбата.

– Нашият Пердитус се завръща – заключи Ранулф.

Но човекът, който влезе, беше непознат. Бе дребен, набит и Плещест, с младежки вид, здраво пристегнатата черна коса, усмихнато румено лице и чип нос. Имаше зорките очи на птица. Беше облечен в дълга, тъмнозелена одежда, меки кафяви кожени ботуши и тъмномораво наметало, прибрано на врата със златна закопчалка. Под него се виждаха бяла якичка и малко, елегантно разпятие на златна верижка, а по дебелиите му пръсти проблясваха пръстени. Той застана на прага и широко се усмихна.

– Да не би да ви прекъсвам?

– Зависи кой си! – заяви Корбет.

От дрехите на мъжа можеше да заключи, че е духовник. Той си припомни смътно какво му каза крал Едуард за плановете си във връзка

с абатството „Сейнт Мартин'с“.

– Архидякон Ейдриън Уолъсби.

Лицето на мъжа разцъфна в усмивка, която показва липсата на няколко зъба. Той протегна ръка и тръгна към Корбет.

– И аз като вас съм гост в това свято място. Чух за пристигането ви и помислих, че трябва да се срещнем.

Корбет стисна ръката му и представянето завърши.

– Аз съм архидякон в „Сейнт Пол'с“ – обясни Уолъсби – и съм пратен тук от Кентърбърийския епископ и доминиканския орден.

– С каква цел?

– О, да се противопоставя на дявола и всичките му демони! – Уолъсби отметна глава и се засмя гърлено. – Едно безсмислено пътуване според мен. Настаниха ме добре, но пътуването ми беше безплодно. А ти, сър Хю, трябва да си тук поради тайнствената смърт на абат Стивън?

– Убийството! – отговори Корбет. – Убеден съм, че абатът е бил убит. Между другото, какво общо имат дяволът и всичките му демони с абатството „Сейнт Мартин'с“? Знаем, че абат Стивън беше заклинател...

– При това прочут! – отговори архидяконът. – Затова съм тук. Абат Стивън е автор на пространни писания относно обладаването от демони. Той помагаше на обладани от зли духове в Линкълншър и Лондон. Имаше някои много известни случаи. Предстоеше му да гони бесове и тук: един мъж на име Тавърнър бе потърсил помощта му.

– И вие дойдохте да присъствате на ритуала?

– Не, сър Хю, дойдох да го оборя. Аз съм съгласен с твърденията на доминиканците. Онова, което мнозина смятат за обладаване от бесове, според мен е някакво душевно заболяване, болест на разума, безумство, лудост, а в много случаи просто внушение или дори истинско мошеничество.

Ранулф тихичко изръкопляска с ръце.

– Ах! – Архидяконът му се усмихна. – Струва ми се, че тук намирам сродна душа!

– И кога трябваше да се извърши прогонването? – попита Корбет.

– Утре.

– А вие срещнахте ли се с този Тавърнър?

– Разпитах го. – И?

Архидяконът сви рамене, взе парче хляб от подноса, пъкна го в устата си и бавно задъвка.

– Той е един от най-странните случаи, с които съм се сблъсквал. Вече започнах да мисля, че съм сбъркал, като подхванах този спор с

абат Стивън.

– Искате да кажете, че човекът наистина е обладан?

– Може би.

Архидяконът замълча при звука от стъпки, които се чува по стълбището. Брат Пердитус почти влетя в стаята.

– Приорът Кътбърт и членовете на съвета са готови! – задъхано обяви той.

Сър Хю взе ботушите си.

– Тогава най-добре ще е и ние да идем при тях и тъй като ще се занимаваме с козните на дявола – той се усмихна на архидякона, – навярно ще бъдете така любезен да се присъедините към нас?

ВТОРА ГЛАВА

Nam Fortuna sua tempora lege regit.

Фортуна управлява съдбата ни, както намери за добре.

Тибул

Брат Гилдас, каменоделец и архитект на абатството „Сейнт Мартин'с“, се гордееше с това, че дойде ли смъртта, би бил готов за нея. Беше възрастен, но все още имаше остър поглед, бивш войник, опитен майстор, помагал при градежа на големите замъци на Едуард в Южен Уелс. Брат Гилдас често се беше сблъсквал със смъртта в самотните мъгливи долини и в горските просеки, където лесно можеше да се натъкне на някоя стрела, пика, секира или кама. За да се подготви за смъртта, брат Гилдас беше постъпил в абатството преди двадесет години и монасите често се възползваха от уменията му. Близък приятел на приора Кътбърт, брат Гилдас обичаше да чертае планове с перо върху пергамент, да избира камъка, да опипва неговата повърхност, да реже и мери, да планира и изгражда в съзнанието си, преди да бъде изрязан първият чим и да се положи крайгълният камък.

Сивокосият, невъзмутим брат Гилдас обичаше да остава сам. Наистина, скърбеше дълбоко за смъртта на абат Стивън и щеше да пее заедно с останалите псалмите от заупокойната литургия. И все пак животът продължаваше. Брат Гилдас сега беше зает в собствената си работилница в далечния край на абатството. Масата край него беше отрупана с различни видове камък, чукове, секачи и парчета пергамент. Гилдас си тананикаше под нос един от своите любими псалми. „От дън душа викам към Тебе, Господи. Господи, чуй гласа ми!“

* * *

Брат Гилдас обичаше този псалм: той трябва да е бил написан от някой войник. Нали в него ставаше дума за стража, за Бог избавителя? Брат Гилдас седеше зад високия си попитър и потропваше леко с пръсти по гладката му, лъскава повърхност, докато отново проучваше плановете си за новата странноприемница. Сега, след като абат Стивън бе мъртъв, брат Кътбърт сигурно щеше да бъде избран да го замести. Погребалната могила в Кървавата ливада щеше да бъде премахната. Брат Гилдас усети вълнение при мисълта за нови строителни работи. Може

би щеше да избере сивия твърд камък от Южен Йоркшър? Или може би щеше да подбере нещо ново – като красивия, медножълт камък от Оксфордшър, използван за градежа на колежи в университетските градове? Гилдас почувства тръпка на разкаяние, притвори очи и зашепна молитва. Не биваше да мисли така! Тялото на абат Стивън още не беше положено в земята. Гилдас взе перото и го подстри. Как бе възможно техният абат да бъде убит при такива зловещи обстоятелства! Гилдас не вярваше, че някой разбойник се е промъкнал при него, въпреки, че присъства, когато разбиха вратата. Нямаше никакви други входи или ходници. Прозорците бяха затворени, а като зидар Гилдас знаеше, че дори и за най-леконогия убиец е невъзможно да се покатери по тези стени. Те бяха отвесни и гладки и по тях нямаше нито цепнатини, нито пропуквания, за които човек да се закачи с пръстите на краката си или да се улови с ръка. Гилдас се питаше дали убиецът е имал нещо общо с онази тайнствена, ухаеща на парфюм фигура, която бе срещал по време на неспокойните си нощни бродения. Той спеше малко, често излизаше да се разходи през нощта и вече два пъти бе виждал тази загадъчна фигура. Бе помислил, че сънува, и за да не изпадне в неловко положение и да се предпази от насмешки, се бе доверил само на брат Хамоу. Заместникът на приора се бе съгласил, че е невъзможно преоблечена като монах жена да броди нощем из абатството. Гилдас навярно се е объркал? Или е сънувал? Както и да е!

Брат Гилдас се огледа из работилницата си. Скоро трябваше да тръгва. Приорът Кътбърт свикваше заседание на съвета. Гилдас бе зърнал за миг онзи висок кралски пратеник при пристигането му, загърнат в тежко пътно наметало със спусната качулка, под която едва се виждаше загадъчното му смугло лице. След като кралят се бе намесил, Корбет без никакво съмнение щеше да се рови из това абатство, докато разкрие истината. Гилдас се смъкна от високия си стол и отиде до една скамейка. Подтикнат от някакво странно чувство, той се загледа в една картина на отсрещната стена, подарък от местен търговец. Бе рисувана върху дърво и изобразяваше Смъртта, застанала пред някаква къща, да чука на вратата. Смъртта беше облечена като рицар, едната ѝ ръка стискаше дръжката на меч, а другата яростно блъскаше по вратата, сякаш решена да прибере душата вътре в къщата. Брат Гилдас не можеше да знае, но Смъртта бе наблизил, и преследваше собствената му душа.

Вече се канеше да се върне при попитъра, когато чу някакви звуци от склада точно до страничната врата.

– Какво е това? – обади се той. Навярно плъх, а може би лисица или

дива котка – такива животни понякога се вмъкваха от мочурищата, за да потърсят тук топлина. Гилдас отиде до притворената врата и я отвори.

– Кой е там? – повтори той. Влезе вътре, присвивайки очи срещу тъмнината, и извика: – Кой е там?

– Гилдас! – Думите прозвучаха като съскане. – Гилдас! Виновникът Гилдас!

Зидарят понечи да побегне. И все пак, вече готов да се втурне навън, той разбра грешката си: никой войник не обръща гръб на неприятеля. Подхлъзвайки се, Гилдас се обърна. Една тъмна фигура се втурна към него, а после към главата му изсвистя тояга и ударът го накара да се строполи на земята.

Брат Гилдас лежеше в полусъзнание, а главата му пулсираше от болка.

– Моля те! – прошепна той. – Недей...

Разбра, че ръцете му са вързани зад гърба, а кръвта, която се стичаше от дълбоката рана на главата му, го заслепяваше. Устата му бе пресъхнала. Той се опита да погледне нагоре към нападателя, но всичко, което можа да види, беше меката кожа на ботуши за езда. Въпреки вързаните си ръце, той се опита да се обърне на едната си страна. Видя как нападателят, който бе затворил вратата към работилницата, сега се надвесваше над мангала. Гилдас ужасен го следеше с поглед, докато нападателят се оглеждаше наоколо. Червена маска на палач покриваше цялото му лице. Наметало обвиваше тялото му. Не можеше да е монах, брат от абатството. Гилдас си спомни за разказите за дивите ловджии, които препускали край тресавищата. Гилдас усети миризмата на нещо запалено: нападателят разравяше жаравата. Той се обърна и се върна при него.

– Гилдас! Убицецо!

Думите се отрониха с мъка, това наистина беше повече съскане, отколкото глас.

Нападателят се промъкна зад него, после фигурата му внезапно се извиси над него. Гилдас чу задъханото му дишане и погледна нагоре. Облеченият в черно нападател държеше в ръцете си тежък каменен блок.

– О, не, моля ти се!

Нападателят издигна блока и го пусна; той падна и премаза черепа на брат Гилдас, както чукът премазва яйце.

Корбет седна зад голямото дъбово писалище на абат Стивън. Кралският служител не обичаше такава демонстрация на власт и едва прикри смутената си усмивка. Чувстваше се като някой от кралските съдии,

председателстващи заседания на съда. Писалището беше разтребено и Корбет сложи пред себе си листове велен, пемза и перо. Ранулф седна в ъгъла, подготвен по същия начин. Чансън застана на стража пред вратата. Около писалището в полукръг бяха подредени столове за съвета на абатството. Приорът седеше в средата. Корбет огледа тези властни монаси, същинските господари на това абатство. Тук беше брат Френсиз, архивист и библиотекар, изискан, с меки черти и мечтателни очи. Елфрик, който отговаряше за лечебницата, имаше вид на човек, който постоянно мръзне – с бледи хлътнали страни, източен червен нос и воднисти очи, които непрестанно примигваха. Брат Хамоу, закръглен и сив като домашен гълъб, с втречен поглед и здраво стиснати устни, приличаше на човек, готов да облагодетелства другите със своята мъдрост. Брат Ричард, който се занимаваше с помощите и милостинята, беше все още млад човек с гладко лице. Той постоянно докосваше устните си и потъркваше издутия си корем. Ковчежникът Дънстън нямаше тонзура поради своята плешивост – той беше с тежки черти на лицето, малки очички и стиснати устни: монах, свикнал със сметките, главната счетоводна книга, разписките и договорите между чираците и настоятелството, помисли Корбет. Човек, който търси печалба от всичко. Техният господар и повелител, приорът Кътбърт, се беше поуспокоил и изучаваше Корбет, преценявайки достойнствата му. Корбет разбра защо са закъснели. Кътбърт вероятно беше събрал тези монаси в своята килия и им беше разказал какво е научил, как кралският служител няма да се церемони или да се поддаде на позоваванията на каноничното право, устава на свети Бенедикт или обичаите в абатството. В най-далечния край на полукръга седеше брат Пердитус. Младият човек изглеждаше решително не на място, постоянно оправяше нервно расото си и мърдаше крака. Архидякон Ейдриън обаче сякаш се наслаждаваше като зрител на пантомима. Той очевидно не приемаше смъртта на абат Стивън като нещо, което го засяга лично. Корбет се изправи в креслото си:

– Всички ли сме тук?

– Отсъства брат Гилдас – обясни приорът Кътбърт.

– Предадох поканата ти, отче – обади се Пердитус. – Гилдас беше първият, на когото казах, но нали знаете колко е зает: човек не може да го откъсне от работата му.

– Тогава да започваме. – Корбет взе пълномощното си и потупа черно-червения печат в края му. – Това е личният печат на краля – обяви той. – Той ми дава властта да действам като негов специален пълномощник относно смъртта на абат Стивън или който и да е друг

възникнал проблем. Не желая да ме предизвикват. Кралската заповед действа и тук, както действа в Уелс или в шотландските тресавища.

Приорът Кътбърт отвори уста да протестира. Корбет улови погледа му. Останалите членове на съвета неспокойно се размърдаха.

– Заупокойната литургия скоро ще започне! – простена брат Елфрик. – За абат Стивън.

– Ако се налага литургията да закъснее, ще закъснее! – заяви Корбет.

Той се изправи на крака, обърна се с гръб към съвета, отиде до големия еркерен прозорец и се загледа към двора.

– Поправете ме, ако греша, но доколкото разбирам, преди четири дена, в навечерието на празника на свети Лъв Велики, абат Стивън не слязъл в църквата на абатството за утренната?

Приорът Кътбърт кимна утвърдително.

– Ти, брат Пердитус, си бил личен прислужник на абат Стивън. Обичайно ли беше за абат Стивън да пропуска от време на време часовете на божествената служба?

– Той често беше много зает, понякога и разсеян – отговори Пердитус. – Когато утрото отмина и абат Стивън не се появи, аз се разтревожих, почуках на вратата му и се опитах да сменя резето, но то не поддаде. Тогава отидох и съобщих на приор Кътбърт.

Корбет се върна и положи ръце върху облегалото на креслото си.

– Какво се случи тогава?

Приорът посочи през рамо към вратата.

– Насилихме ключалката. Когато влязохме вътре, абат Стивън седеше в креслото си, леко отпуснат, с глава, наклонена на една страна. Камата беше забита – той посочи – точно над стомаха му. Острието беше потънало почти до дръжката.

– Беше очевидно – заяви брат Елфрик, – че абатът е мъртъв и че е мъртъв от известно време.

– А сигурно ли е, че вратата е била заключена? – попита Корбет.

Той заобиколи и внимателно разгледа вратата. Можеше да види, че скоро са й били поставени нови панти. Дърводелецът също така беше поправил вътрешното резе, както и двете ключалки – горната и долната.

– Разбира се, че е сигурно! – отвърна рязко приорът Кътбърт и се обърна към него в креслото си.

Чувстваше се обиден, че го разпитват като престъпник, докато този кралски служител сновеше с безшумни стъпки из килията на абата, а червенокосият му довереник внимателно записваше всичко, което казва.

От време на време Ранулф вдигаше глава. На приора Кътбърт не се нравеше слабата му усмивка, нито тези покрити с тежки клепащи очи, които като че ли му се надсмиваха. Ранулф сякаш не вярваше на нищо, което виждаше или чуваше.

– Продължавайте! – настойчиво се обади Корбет.

– Отнесохме тялото на абата.

– А самата килия?

– На писалището имаше документи, огънат едва гореше. Абат Стивън бе пил малко вино, а на пода, освен кървавото петно...

– Лежеше и това.

Корбет вдигна парче пергамент.

– О, да! – мрачно се усмихна приорът.

– Погледнете! – обърна се Корбет. – Какво означава това колело? Съзрях го на много от книгата на абата.

– То беше просто неговата любима рисунка. Корбет завъртя хартията:

– А тези цитати? И двата са доста неясни. Единият от свети Павел – за това да гледаш сякаш през огледало, и още нещо – за зова на блуждаещите огньовете. Другият – Корбет присви очи – е доста прочут и често цитиран: това са думи на римския философ Сенека. „Всеки може да отнеме живота на човека, но никой не може да отнеме смъртта му.“ – Той ги огледа, а те на свой ред отвърнаха с безизразни погледи. – Това са последните думи, написани от абат Стивън. Очевидно той се е боял от нещо. – Корбет замълча. – Какво е имал предвид с това „виждаме смъртно като през огледало“? Докато цитатът от Сенека сякаш подсказва, че е очаквал смъртта?

– Не знам! – рязко отвърна приорът. – Сър Хю, аз не мога да кажа какво е мислил абатът в онази нощ.

– А някой друг може ли? – очаквателно попита Корбет, но никой не му отговори. – Както и да е. – Корбет остави парчето пергамент. – Говорихме за кръвта. Прясна ли беше или съсирена?

– Съсирена – проговори Елфрик. Останалите братя потвърдиха думите му.

– Значи, абат Стивън е бил мъртъв от известно време?

– Естествено! – рязко каза Хамоу. – След като кръвта се е съсирила.

– Как е името ти? – прекъсна го Ранулф. – Хамоу.

– И си заместник на приора? – Ранулф се усмихна на господаря си.

– Ти знаеш както името, така и длъжността ми.

– Наистина, брате, точно както и ти знаеш името и длъжността на

господаря ми Корбет. Ще трябва да говориш по-почтително.

Застанал зад братята, Корбет скръсти ръце и се втренчи в пода. Той и Ранулф бяха провели много разследвания. Чувстваше се като актьор в пиеса. Те поемаха ролите си, без дори да мислят. Ранулф, който смяташе за своя лична привилегия да се закача и – да се шегува със сериозния си господар, съвсем не беше склонен да позволи някой друг да прави същото. Хамоу измърмори нещо като извинение.

– Значи, нямаше нищо разбъркано? – Корбет се върна и седна в креслото си, като удари с ръце по писалището. – Тази стая няма друга врата, прозорците са били затворени, няма никакви тайни проходи и въпреки всичко някой е влязъл и е забил кама в гърдите на вашия абат. – Корбет не изчака хора от потвърждения. – Абатът седял отпуснат, така ли?

– Казах ви! – отговори приорът Кътбърт.

– А ръцете му?

– Висяха от двете му страни.

– И нищо не беше разбъркано? Нищо ли не показваше, че има нещо нередно?

– Нищо.

– Но камата е била на абат Стивън?

– Да, така е – каза Хамоу. – Забелязах само едно. Абат Стивън беше извадил стария си войнишки колан от раклата. Той лежеше на пода. Канията на камата беше празна.

– Донесете ми тази кама! – заповяда Корбет. Приорът Кътбърт даде знак на Пердитус, който излезе и се върна с нещо, загърнато в платно. Корбет разгъна платното и извади камата. Тя беше почистена и лъсната. Ефесът беше от стомана, дръжката специално набраздена, за да не се изплъзва от ръката, острието беше дълго, остро и страховито. Корбет носеше подобна кама – при ръкопашен бой пробождането с такова оръжие бе смъртоносно. Той поседя известно време, като люлееше камата в ръката си, преди да я остави на масата.

– Наистина ли се налагаше да разбиете вратата? – попита той.

– Аз бях там! – възкликна приорът. – С мен бяха и Хамоу, Елфрик и брат Дънстън. Влязохме направо и видяхме трупа на абата.

– И никой ли не си отиде? – настоя Корбет.

– Разбира се, че не! Бяхме потресени от видяното. Корбет се загледа в кинжала и потисна безпокойството си. Преди срещата той внимателно беше огледал килията и предверието. Вратата беше заключена, а прозорецът затворен. Как би могъл да влезе някой?

– И никой ли от вас – попита той настоятелно – не знае как убиецът е влязъл в това помещение или как е излязъл?

Монасите поклатиха отрицателно глави. Корбет съзря тържествуващо пламъче в очите на приора Кътбърт. Знаеш, че съм в капан, помисли Корбет, и че не мога да намеря отговора на всичко това. Той се загледа във вратата. Беше изработена от тежко дъбово дърво, отвътре подсилена с метални гвоздеи с големи главички и висеше на дебели кожени панти. Щеше да отнеме часове, ако някой се опиташе да я разкърти.

– Ами ако някой е минал през прозореца? – усъмни се Чансън. – И след като вратата е била Насилена, убиецът е използвал последвалата бъркотия, за да го затвори?

Ранулф, който в миналото обичаше да скита нощем из Лондон, заяви, че е практически невъзможно човек да се покатери по отвесните стени отвън. А освен това, разбира се, имаше още един проблем...

– В добро здраве ли беше абат Стивън? – попита Корбет.

– О, да, енергичен мъж в добро здраве! Корбет се усмихна:

– Значи разбирате какво искам да кажа? Вашият абат е бил на времето рицар, боец, воин. Свикнал е с битките. Такъв човек няма да даде лесно живота си, нали?

Някой изхлипа и той замълча. Пердитус седеше със сведена надолу глава и ръце в скута си. Раменете му се разтърсваха от плач.

– Би трябвало абат Стивън да се е съпротивлявал. Би трябвало да са се чули викове, шум, да е имало суматоха. Брат Пердитус, не искам да смущавам скръбта ти, но леко ли спиш?

– Щях да чуж, ако е имало такава суматоха!

Корбет се размърда в креслото си и погледна към Ранулф, който си водеше бележки, използвайки тайнописа, на който Корбет го бе научил.

– Нека бъдем честни! – каза той. – Не искам да ви карам да се кълнете, но абат Стивън имаше ли врагове сред братството?

– Въобще никакви! – отговори бързо брат Ричард. – Той беше нашият духовен наставник. Беше строг, но можеше също така да е мек и любезен, истински учен, свят човек.

Той погледна събратята си.

– Брат Ричард казва истината – заяви приорът.

– И все пак в едно братство като това винаги има ревност, съперничества...

– Абат Стивън стоеше над такива съперничества, сър Хю.

– Да не би да подозирате някой от нас? – запита повелително помощник-приорът. – Сър Хю, няма ли други монаси в това братство?

– Брат Хамоу, мислех, че никога няма да зададеш подобен въпрос. Вие сте тук по три причини. Първо, всички сте членове на съвета. Имали сте непосредствени отношения с абата, което не може да се каже за останалите братя. Второ, разбирам, че всички вие си имате отделни спални? Значи, ако през нощта излезете оттам, никой няма да забележи, както в килиите и общите спални на останалите монаси. И накрая – продължи безмилостно Корбет, – до покоите на абата се стига по стълбище. Вратата към външния двор винаги се заключва през нощта. Брат Пердигус, мисля, че това е твое задължение?

Послушникът кимна утвърдително.

– Единствените, които имат ключове към тази врата, са личният прислужник на абата и членовете на съвета.

– Значи, обвиняваш нас? – извика приорът.

– Не обвинявам никого. Просто отговарям на въпроса на помощник-приора. И така, да се върнем към вашите отношения с отец абата. Имало ли е някакви несъгласия?

Брат Ричард от лечебницата сега се развълнува. Той втрещено гледаше през масата към приора.

– Имало е нещо, нали така, брат Ричард? Разкажи ми, моля те!

– Не е необходимо! – заяви приорът. – Имахме едно несъгласие с абата. Манастирът притежава едно поле, наречено Кървавата ливада, в чийто център има надгробна могила. Според местните хора, преди много столетия един от първите християнски крале, Сигбърт, приел мъченическа смърт и бил погребан там. Ние, членовете на съвета, мислехме, че ливадата е идеално място за една нова странноприемница. Абат Стивън не беше съгласен. Казваше, че ливадата и погребалната могила са свещено място и не бива да бъдат осквернявани.

Корбет внимателно гледаше лицето на приора. „Говориш бързо, помисли той, сякаш споменаващ нещо маловажно. И все пак подозирам, че е било много важно за теб, но би ли могло това да те подтикне към убийство?“ Погледна встрани, там, където седеше отегченият архидякон Ейдриън Уолъсби и чоплеше зъбите си.

– А ти? – Корбет посочи архидякона. – Бил ли си в абатството дни преди убийството? Срещал ли си се с абат Стивън? Той даде ли ти ключ към покоите си?

Архидякон Ейдриън вече не се отегчаваше. Той нервно почеса страната си.

– Абат Стивън беше добре познат като заклинател – отвърна Уолъсби. – Той се занимаваше с прогонване на бесове както тук, така и в

Лондон. На ритуалите присъстваха учени и теолози. – Той замълча за миг, като внимателно подбираше думите си. – Както знаете, сър Хю, членовете на доминиканския орден са папските инквизитори. Те са свикнали да се ровят в ересите и магията. Много доминиканци сега са съгласни с мен: тъй наречените „обладани от демони“ или имат душевно страдание, или се преструват, или са просто луди.

– И абат Стивън оспорваше твърденията ви?

– Нашият спор беше научен, състоеше се в размяна на писма. Преди няколко седмици абат Стивън ми писа за един мъж на име Тавърнър, който дошъл в „Сейнт Мартин'с“ да потърси помощ. Тавърнър твърди, че е обладан от демоничния дух на Джефри Мандевил.

Корбет изненадано впи очи в него.

– Баронът-разбойник, който е върлувал тук?

– Същият.

– И как описва Тавърнър обсебването? – попита любопитно Ранулф.

– Аз го разпитах – отговори приорът Кътбърт. – Не е образован човек, а от време на време проговаря на нормански френски или латински. Освен това, изглежда знае много за живота на Мандевил. Всъщност той сякаш е двама души в едно тяло.

– Трябва да видя този човек! – заяви Корбет. – Затворен ли е?

– Държат го в едно помещение край лечебницата – обясни приорът. – Грижат се добре за него, получава прилична храна и питие. Абат Стивън особено много се интересуваше от него.

– А ти какво мислиш? – попита Корбет. Приорът направи гримаса:

– Сър Хю, аз съм бенедиктински монах, и имам своите грижи и задължения.

– Значи, не виждаш дяволът да се показва от ъглите или да се крие в сенките?

– Както не го виждаше и абатът. – Пердитус вече не беше нервен. Лицето му беше сурово и решително. – Абатът не виждаше бесове и таласъми да пробягват между дърветата или да се крият в езерата. Той наистина вярваше, че демоните са повелители на въздуха и че имат някаква власт да обсебват душите на определени хора.

– Абат Стивън няма нужда от твоята защита – отекна гласът на Корбет. – В Евангелията се говори за демони. Нима гадаринецът не твърди, че цял легион бесове го е обладал?

Корбет се обърна към архидякона.

– А какво мислиш ти за Тавърнър?

– Забележителен случай. – Архидяконът потри ръце. – Сър Хю, в Лондон съм се срещал с всякакви хора, лукави измамници, но трябва да призная, че Тавърнър наполовина ме убеди.

– Наполовина ли?

– Аз не отричам съществуването на сатаната и неговите легиони – усмихна се криво архидяконът. – Просто не мога да приема, че те притежават силата да се намесват в живота ни. В края на краищата човешката воля може да извърши достатъчно зловещи дела и без онези същества, наричани от нашия учен брат послушник господари на въздуха. Моят спор с абат Стивън беше относно писанията на светите отци като свети Амброзий⁷ и свети Августин⁸. И все пак това е доста странно – замислено произнесе той.

– Кое? – настойчиво попита Корбет.

– Чародеите и некромантите, онези, които изучават Кабалата, вярват в могъщи заклинания и призоваването на духове. Сър Хю, чувал ли си за ордена на невидимите?

Корбет поклати отрицателно глава.

– Някои вярват, че един магьосник чрез определени заклинания може да стане невидим за няколко часа и да преминава през вещества като дървото и камъка.

Корбет схвана какво искаше да каже.

– Говориш за убийството на абат Стивън?

– Аз те слушах внимателно, сър Хю. Как другояче, освен с помощта на черните изкуства, абатът би могъл да бъде прободен в собствената си килия? Вратата в подножието на стълбите е била отключена, но братът послушник не е чул никой да се качва. Прозорците и вратата на абата са били здраво затворени. Няма тайни проходи. Изглежда, че не е имало борба и все пак абатът е бил намерен убит. Питам се...

Корбет го прекъсна:

– Преди да се впуснем в небесните въпроси, нека повтора това, което каза ти, архидякон Ейдриън: „Човешката воля може да извърши достатъчно много зло“.

– Но загадката си остава! – настоя архидяконът.

– За момента да. Кажете ми, Кътбърт, случвало ли се е нещо

---

7. Св. Амброзий (ок. 340–397 г. сл.Хр.) – милански архиепископ, един от църковните отци, оказал голямо влияние върху свети Августин да приеме християнството, автор на „Химни“ и литургична поезия. – (Бел. прев.)

8. Св. Августин (354–430 г. сл. Хр.) – един от църковните отци, теолог, философ и моралист, автор на прочутите „Изповеди“. – (Бел. прев.)

необикновено вътре или около абатството в дните преди смъртта на абат Стивън?

– В нашето абатство цари мир и съгласие, сър Хю. Но ти вече видя околността отвъд стените – тресавища, блата, поля, гъсти гори. Там бродят разбойници като онзи Скарибрик например.

– Но те не представляват заплаха за абатството?

– Никаква и никога.

– А лейди Маргарет Харкорт?

– Неприязънта между нея и абатът бе добре известна. Те никога не се срещаха и не разговаряха.

– Соколовият ручей – намеси се ковчезникът Дънкан, но забеляза учудения израз на Корбет. – Соколовият ручей – обясни той – е поток, който тече в подножието на Кървавата ливада. Лейди Маргарет и нашият абат спореха чие притежание е той.

– Аз обаче уредих спора – намеси се приорът Кътбърт.

– И то точно както желаше абат Стивън.

Корбет се вгледа в една картина на стената. Платното беше опънато върху дървена плоскост. Цветовете бяха живи и блестящи, нанесени с енергични мазки на четката. Той присви очи. Отначало фигурите върху него не му говореха нищо, но после различи една пламтяща кула в дъното. Млад мъж в доспехи водеше по-възрастен човек, на чиито очи имаше превръзка. Накрая Корбет разпозна сцената: Еней извеждаше баща си от Троя. Той се огледа из помещението. И другите картини имаха подобни сюжети: сцени от преданията за Ромул и Рем, живота на Цезар и други теми из историята и легендите за древния Рим. Приорът Кътбърт проследи погледа му.

– Това беше една от слабостите на абата – обясни той. – Обичаше всичко, свързано с древния Рим. Разбирам го. И като рицар, и като монах, той често служеше в посланичества при Светия Отец в Рим. Беше особено завладян от руините там, търсеше и събираше древни предания.

– Абат Стивън беше поклонник на древния Рим във всяко отношение – обади се библиотекарят брат Френсиз. – Той събираше книги и ръкописи за града.

– Защо? – поинтересува се Корбет.

– И аз самият веднъж го попитах – отвърна библиотекарят. – Абат Стивън отговори, че се възхищава на строгостта и честността на древните римляни, на любовта им към порядъка и дисциплината. Ние дори разполагаме с препис на „Деяния на Пилат“. Той беше голям учен – замислено добави библиотекарят. – Живя добър живот и заслужаваше по-

добра смърт.

Корбет хвърли бърз поглед към Ранулф, който напрегнато записваше. Трудно му беше да прикрие своето разочарование и чувството си за безсилие. Ето, този абат беше жестоко убит, а освен по въпроса за Кървавата ливада, Корбет не забеляза никаква вражда или омраза към мъртвия, или поне определено не такава, която би предизвикала убийство. И как точно е било извършено то? Той затвори очи и внезапно почувства умората от бързото си пътуване дотук. Кралят беше толкова настоятелен, че те заминаха веднага. На Корбет му се прииска да е в леглото си, да е издърпал завивките над главата си, да спи и да сънува.

– Сър Хю?

Той бързо отвори очи.

– Сър Хю! – Приорът му се усмихваше в опит да го умилостиви. – Има ли още въпроси? Всекидневните дела на абатството изискват наше внимание и трябва да отслужим заупокойната литургия.

Корбет се извини и се съгласи. Членовете на съвета излязоха, последвани от архидякон Ейдриън и Пердитус. Корбет изчака, докато Чансън затвори вратата зад тях. Ранулф остави перото си върху масата и отпусна глава в ръцете си.

– Нищо, господарю, ама нищичко! Говорим за един абат, учен, теолог с интереси към древността, доста обичан и почитан от своето братство.

– Но дали това не е само повърхността? – попита Корбет. – Има ли нещо повече?

Той безсилно удари по масата. Готвеше се да продължи, когато на вратата се почука и се появи архидякон Ейдриън.

– Има едно нещо, сър Хю, за което братята изобщо не споменаха. – Той седна на мястото, което му посочи Ранулф. – Тук съм само от няколко дена...

– И как ти се вижда братството? – запитва Корбет. – В края на краищата, мастър⁹ Уолъсби, ти си архидякон, и би трябвало да умееш да надушваш скандалите и греховете.

Уолъсби прие думите му добродушно.

– Честно казано, сър Хю, абатството се управлява добре. Ако бях тук на официално посещение... – Той поклати глава. – Божествената служба се провежда както се полага и песнопението е добро. Братята

---

9. Средновековно обръщение към мъж от по-високо потекло, впоследствие обръщение към всеки мъж, преминало в по-късния си вариант „мистър“ – (Бел. ред.)

работят усърдно в библиотеката, в скрипториума, в кухнята и на полето. В пределите на абатството не се допускат никакви жени. Има някои обичайни дребни съперничества, но нищо особено с изключение...

– И затова ли се върнахте?

– Става въпрос за ловеца – обясни архидяконът. – Две нощи преди абатът да умре, не можах да заспя. Излязох да се поразходя наоколо. При първото протръбяване помислих, че ми се е сторило, обаче последваха още две, подобни на онези, които съм чувал на лов, преди да пуснат кучетата. След като поговорих с някои по-възрастни братя, разбрах, че съпругът на лейди Маргарет е имал обичая по нощите да надува на шега ловджийски рог, правейки се на духа на сър Джефри Мандевил. Научих също, че през последните четири или пет месеца често са чували този рог. – Той се изправи. – Но не бих могъл да кажа нищо повече.

– Какво ще стане с Тавърнър? Архидяконът сви рамене:

– Предполагам, че добрите братя ще му дадат малко пари, храна, един кат дрехи и ще го отпратят по пътя му. Обаче от брат Ричард разбрах, че Тавърнър се е примилил да остане още известно време и че добрият приор е склонен да разреши.

Той безмълвно излезе. Корбет се обърна към спътниците си:

– Ранулф, Чансън, искам да поскитате из абатството. – Той се позасмя. – Дръжте се като невинни души с широко отворени очи, доколкото ви е възможно.

– Искаш от нас да се поровим из боклука? – възкликна Ранулф.

– Честно казано, да.

Ранулф и Чансън излязоха от помещението. Корбет се огледа и стана. Стаята беше добре обзаведена, с картини и разпятия по стените, статуи на Мадоната и светци в малките ниши. Подът бе от излъскано дърво. Многобройни свещи от пчелен восък пръскаха специфичния си аромат. В малък алков бе поставено леглото, тясно, с четири колони за балдахина. Вълнени постелки, боядисани в различни цветове, покриваха част от пода. Корбет ги отметна и започна да търси някакви тайни входи или капак, но не намери нищо. Стените бяха от плътен камък, подът беше от цели, блестящи дървени дъски. Той отмести леглото, писащето и столовете, но не можа да открие нищо.

После разгледа съдържанието на раклите и ковчежетата, но то само потвърди, че абат Стивън бе водил скромнен живот. Имаше съвсем малко пръстени и други дреболии; голямата ракла съдържаше части от ризница, туника, която се носеше върху бронята, колан за оръжия – все реликви от времето, когато абатът е бил рицар. Корбет събра книгата и

книгите, постави ги върху писалището и започна да ги преглежда внимателно. Не намери нищо необичайно: писма, сметки, договори, повечето от които се отнасяха до управлението на абатството, пътуванията на абат Стивън зад граница и разбира се, дейността му като заклинател. Някои от книгите бяха истории на древния Рим или трактати на църковните отци по демонология и обладаването от демони. Имаше и една възпоменателна книга, където се изброяваха имената на онези, за които абат Стивън трябваше да се моли по време на служба, но и тук нямаше нищо забележително. Корбет взе листа от велен, който съдържаше цитата от свети Павел за неясното гледане през огледало, забележката за блуждаещите огънове и цитата от римския философ Сенека. Какво значеше всичко това? Корбет внимателно разгледа драскулката или скицата отдолу. Беше я виждал и на други пергаментови листчета: нахвърляно с мастило колело с главина, спици и обръч. Дали тя нямаше някакво особено значение?

Корбет остави пергаментата встрани и се взря във вратата. Това е, каза си той – мъж, духовник, на възраст някъде между четиридесет и пет и петдесет и пет лета, с много малко притежания, които да говорят за миналото му. Раздразнен, Корбет напусна стаята и се упъти към кухните за малко хляб, месо и пиво. Братята бяха любезни, но въздържани. Корбет разбра, че абатството се подготвяше за тържествената заупокойна служба. Той срещна Ранулф и Чансън, които бродеха из коридорите и галериите като изгубени души. Те също му докладваха, че братята се държаха доста дружелюбно, обаче не научили нищо от тях. Корбет ги отпрати отново към сградата за гости и се върна в покоите на абата. Продължи да преглежда писмата и книгите, но не успя да открие нито някаква улика, нито причина праведният живот на абата да завърши така жестоко.

Дойде един прислужник и съобщи, че заупокойната служба ще започне всеки момент. Корбет се присъедини към братството в голямата църква на абатството с нейния дълъг неф¹⁰ и изпълнени със сенки трансепти¹¹, отделени от олтара посредством богато украсена с резби преграда.

Тук се бяха събрали послушниците, докато монасите седяха по тронове си. Влезе приорът Кътбърт, облечен в тържествени одежди за заупокойна служба: само в черно и бяло. Ковчегът на абата, покрит с пурпурно покривало със златни бродерии, лежеше на поставка върху

---

10. Централната част на християнски храм в продълговата форма, кораб – (Бел. ред.)

11. трансепт – в архитектурата – напречен неф на готическата катедрала. – (Бел. прев.)

подпори пред високия олтар.

Възходите и падовете на простичкото песнопение, тържествените слова на ектенията, полюшването на кадилниците, които разпрашаха на всички страни облаци ароматен тамян, унасяха Корбет. Олтарът беше осветен от светлината на високите пурпурни свещи. Кралският служител имаше чувството, че се намира в някакъв друг свят. Той виждаше статуите, лицата на митичните същества, втрени в него; лицата на приора и служещите заедно с него, които се движеха край високия олтар. Издигайки високо потира и подноса с причастието, те се застъпваха за душата на техния блаженопочивш брат. Тръпки го побиха при последната тържествена ектения към небесните архангели да посрещнат душата на абата и да не позволят тя да „падне в ръцете на врага човечески“. Корбет осъзнаваше, че и той е смъртен и си спомни предупрежденията на Мейв относно такива задачи, когато трябваше да разследва някоя внезапна, мистериозна смърт и да преследва синовете на Каин с окървавени ръце. Беше му трудно да приеме посред този покой, че членове на това братство, участващи в тази свещена, величествена церемония, са заговорничили, замислили и извършили това ужасно убийство. И въпреки всичко, такова бе заключението на Корбет, и той съзнаваше, че трябва да остане тук, докато то се потвърди.

Корбет гледеше цветните стъкла на прозорците над олтара. Вече се спускаше здрач. Хвърли поглед през рамото си назад, към преградата. Сенките в нефа се удължаваха като тъмни, грабливи пръсти, протегнати към него. Дали предупрежденията на Мейв се отнасяха и до това свято място? Дали да не избяга заедно със спътниците си, докато са невредими? Той се обърна и се загледа как приорът Кътбърт тържествено прикадява ковчега с тамян. Корбет бе преследвал мнозина убийци и въпреки че се наслаждаваше на покоя и хармонията в „Сейнт Мартин'с“, имаше своите предчувствия, че убийството на абата прилича на цвета на някакво ужасно растение с дълбоки, виещи се корени.

Корбет не бе споделил тези свои мрачни мисли със спътниците си, но според него това абатство, с неговите изпълнени със сенки коридори и галерии, с неговите самотни поля и градини, бе също толкова опасно, колкото което и да е бойно поле или уличките на „Уайтфрайърз“ или Съдърк. Смъртта вече бе нанесла първия си удар и всяко ново нападение щеше да бъде още по-изненадващо и внезапно. Ръката на Корбет се отпусна върху ръкохватката на камата му. Той разглеждаше лицата на братята в тронове им и тримата духовници, които свещенодействаха – приора Кътбърт, Хамоу и Елфрик. Те като че ли не обръщаха внимание

на присъствието му, но от време на време нечия глава се обръщаше и той улавяше някой бегъл поглед или остро вглеждане.

След края на заупокойната молитва Корбет се върна в нефа. Той се облегна на една колона, докато братята спуснаха ковчега в пригответената гробница точно пред параклиса на Света Богородица. Корбет прошепна молитва, прекръсти се и излезе. Отправи се към странноприемницата и намери там задрямали Ранулф и Чансън. След това се върна в стаята си. Известно време лежа върху леглото си, размишлявайки върху онова, което бе чул и видял, но не можа да измисли нищо. Потъна в сън и бе събуден от камбаната на абатството, която призоваваше на вечерня. Той отново се присъедини към братята, седнал на столче точно зад преградата. Този път и той се включи в песнопенията. Корбет обичаше мелодичните звуци на простичкото песнопение, а много от псалмите от вечернята му бяха любими. Корбет имаше силен, въздействащ глас и участието му предизвика усмивки и приветствени погледи. В олтара светеше само една свещ. Приорът Кътбърт седеше на мястото на абата. Корбет имаше възможност да разгледа и останалите монаси. Повечето от тях бяха на средна възраст, между които тук-там можеха да се видят послушници и новопосветени братя. Забеляза, че някои от тронове бяха празни. Спомни си, че зидарят – архитект Гилдас не присъстваше на срещата със съвета и се запита какво ли може да му се е случило. Вечернята завършваше. Приорът вече се канеше да даде последната благословия, когато службата бе прекъсната от звук на забързани стъпки. Един потен послушник се втурна през вратичката на преградата и спря, хванал се с една ръка за полираното дърво, опитвайки се да си поеме дъх.

– Отче приоре! – изпъхтя той. – Отче приоре, трябва да дойдеш!

– Още не сме завършили вечернята – отговори приорът, като се наведе от трона си. – Знаеш правилата, брат Норбърт, Божествената литургия никога не се прекъсва!

– Гилдас! – Послушникът едва си поемаше дъх. – На погребалната могила в Кървавата ливада!

Приорът погледна към Корбет, който хвана послушника за ръката и го поведе навън. Мъжът се тресе.

– Мъртъв е! – задъхваше се той. – О, сър, мъртъв е! Ужасна гледка!

– Заведи ме!

Корбет едва ли не избута послушника през нефа. Знаеше, че и другите го следват. Излязоха пред главната врата. Корбет потръпна от полъха на студения нощен въздух. Погледна нагоре: небето бе все така покрито с облаци и беше тъмно като катран. Следваше стъпките на

послушника, докато тичаха през сводестите галерии и градините, по покритите с речни камъчета пътеки и през онова място, което послушникът нарече „Портата на Юда“. Корбет изчака, докато го настигнат приорът Кътбърт и останалите монаси с горящи насмолени факли.

– Местността е много неравна! – каза приорът.

Той поведе Корбет през ливадата. Очите на кралския служител започнаха да привикват към мрака. Вляво имаше дълга редица дървета. Той чу вика на нощна птица и видя пред себе си очертанията на голямата погребална могила. Послушникът посочи напред. Корбет грабна една факла и докато се подхлъзваше и ругаше, се изкатери на върха на могилата. Там лежеше проснат трупът на Гилдас. Корбет притисна устата си с ръка, като видя жестоките рани по главата му. В трепкащия пламък на факлата се виждаше тъмна пихтиеста маса, но се различаваха оцъклените очи и ужасния знак във формата на „V“, отпечатан върху челото на мъртвеца.

ТРЕТА ГЛАВА

Nec mihi vera loqui pudor est.

Никога не се срамувай да говориш истината.

Анонимен автор

С помощта на послушниците, Корбет успя да избута трупа надолу по покритата със скреж трева. На светлината на факлите лицето на Гилдас с ужасяващия знак върху челото и голямата открита рана отстрани на главата предизвика хор от ужасени въздишки и полугласно изречени молитви. Ранулф и Чансън, обезпокоени от суматохата, също се присъединиха към тях. Известно време цареше хаос, докато по настояване на Корбет приорът Кътбърт заповяда да отнесат тялото в дома на мъртвите и да го поверят на грижите на брат Елфрик. Някаква тъмна фигура с нахлупена качулка се промъкна през групата, без да обръща внимание на протестите на братята. Когато стигна до трупа, мъжът отметна качулката и разкри грива от остри сиви коси, блестящи проникателни очи и наполовина скрито от гъста брада и мустаци лице. Той беше нисък, тантурест и вонеше като бунище.

– Нямах право да си тук! – обади се брат Хамоу.

– Не давам и пукнат грош какво мислиш! – скръцна със зъби човекът. – Предупреждавах ви по-рано и сега пак ще ви предупредя. Демонът Мандевил е на свобода и Смъртта язди с неговата свита!

Корбет се засмя на себе си, познал неточен цитат от Апокалипсиса.

– И ти! – Пазача се обърна и посочи към Корбет. – Видях те да пристигаш. Ти си кралски пратеник, нали? Дошъл си да раздадеш правосъдие. Е, абатът е мъртъв.

Той огледа групата край себе си.

– Както миришеш, може и ти да си умрял!

Ранулф сграбчи мъжа за рамото, но отшелникът го отблъсна.

– Гледай ти! – възкликна той, впил поглед в Ранулф. – Хубавеляк, уличен побойник, виждал съм такива. Не си като господаря си, а? Колкото до миризмата ми, тя е, защото тялото ми зрее, – гласът на Пазача премина в драматичен шепот, – както и телата на монасите – за смъртта.

– Достатъчно! – намеси се Корбет. Той посочи послушниците: – Отнесете трупа!

Отшелникът се приготви да тръгне.

– Не, сър, ти ще останеш! – Корбет вдигна ръка. – И не желая да слушам протестите ти!

Сега Пазача се наду:

– Отивам там, където каже кралският пратеник! – заяви тържествено той. – И ще съм ти благодарен за стакан вино и малко месо, сочно и горещо, направо от шиша!

– Ще получиш всичко – Корбет го изгледа отгоре надолу, – само когато науча защо си тук. Ти не беше видял тялото. Откъде знаеш, че е белязано със знака на Мандевил?

Пазача изглеждаше смутен. Той понечи да си тръгне, обаче Ранулф му препречи пътя.

– Първо въпросите, после яденето! – заяви Корбет. – Приор Кътбърт, брат Хамоу, да се връщаме!

Корбет тръгна след послушниците, които понесоха трупа през портата на Юда и двора на абатството към белосаната лечебница. В едно помещение в дъното оставяха мъртвите, докато ги погребат. В средата му се намираше голяма дървена маса, наподобяваща касапски тезгях. На масички с подпорки, подредени край стените, имаше гърнета, кърчази и бурканчета с мехлеми. Гореше само една свещ. По разпореждане на Елфрик набързо запалиха няколко стенни факли, които придадоха още позловещ и призрачен вид на празното помещение със сводест таван. Поставиха тялото на Гилдас върху масата, където Корбет го разгледа повнимателно. Без да обръща внимание на ужаса, застинал върху мъртвото лице, кралският служител забеляза, че дамгата с хералдичния знак е дълга около два сантиметра и половина.

– Била е прогорена с нажежено желязо, вероятно след като е бил убит – обяви Корбет.

Той обърна встрани главата и разгледа кървавата каша от онова, което някога е било страничната част на главата на монаха, а сега представляваше пихтиеста смесица от кръв, кости и мозък. Корбет се взря внимателно и с помощта на острия връх на камата си, извади от там няколко малки частици от камък. С помощта на Елфрик той обърна трупа по лице. В тила му напипа голяма цигина. Ръцете бяха прашни, но Корбет забеляза тесни морави белези по китките. Останалите се скупчиха около него: приорът Кътбърт, Хамоу, Елфрик, Ранулф и Чансън с Пазача помежду им.

– Бил е убит с камък – каза Корбет. – Камък, захвърлен с голяма сила отстрани към главата.

– Но, сър Хю... – Приорът Кътбърт се бе изправил, запушил с ръка

устата си при вида на ужасната гледка. – Гилдас е бил войн, би трябвало да се е съпротивлявал!

– Не, мисля, че първо е бил ударен в тила, вероятно с тояга, и че е паднал зашеметен на земята. След това нападателят вързал ръцете му на гърба и хвърлил тежък камък встрани на черепа. После взел желязо за поставяне на дамги и поставил кървавия знак на челото. Но защо е всичко това? Кога за последен път са виждали Гилдас?

Приорът Кътбърт се обърна и прошепна нещо на Хамоу, който забързано излезе навън. След малко се върна заедно с брат Пердитус. Между монасите се проведе кратък разговор. Когато Пердитус зърна главата на Гилдас, му се повдигна и беше принуден да излезе за малко. Когато се върна, изтриваше устните си.

– Видях брат Гилдас тази сутрин, когато му предадох съобщението от приора за събранието на съвета в покоите на абата.

– Някой друг виждал ли го е?

– Аз го видях малко по-късно – обади се Хамоу. – Наминах да се посъветвам с него за някои строителни работи в един от хамбарите ни.

– Къде беше това?

– На другия край на абатството – обясни Хамоу. – Където е работилницата му, доста самотно място.

– И там имаше камъни?

– Да, нарязани и насечени.

– И секач?

– Да.

Приорът Кътбърт замълча, поклащайки се напред-назад.

– Какво става? – настойчиво попита Корбет.

– Току-що осъзнах, сър Хю – отговори приорът, – че не само на нашето събиране тази сутрин, но и на заупокойната и погребението на абат Стивън никой не е виждал брат Гилдас до вечерта.

– Подозирам... – започна Корбет. Той замълча и опипа ръцете, рамената, краката и глезените на трупа. Мъртвото тяло вече започваше да се вкочанява. – Подозирам, че брат Гилдас е мъртъв от няколко часа. Забележете колко са втвърдени мускулите, плътта е изстинала, стомахът започва да се подува. Гилдас вероятно е бил убит тази сутрин в работилницата си. Нападателят го е зашеметил, завързал е ръцете му отзад и е смазал черепа. После скрил трупа и под покрова на тъмнината го е изнесъл и го е сложил на надгробната могила; там го откри, нали?

Корбет хвърли бърз поглед към Пазача.

В светлината на факлите Пазача изглеждаше още по-уродлив с

широките си рамене и тантуреста тяло, с тъмните си очи, щръкналата коса, с мустаците и брадата и кафявото си като орех лице. Той напомняше на Корбет някакъв таласъм или горски дух. Определено беше достатъчно силен, за да убие мъж като Гилдас и да отнесе там трупа му.

– Знам какво мислиш! – Тропна с крак Пазача. – Мислиш, че съм аз, нали?

– А защо пък не? – отвърна Корбет. – Може косата ти да побелява, но си силен и здраво сложен, а ръцете ти са мускулести. Бръщолевих нещо за призрака на Мандевил. Знаеш, че трупът е бил дамгосан, а нямаш право да скиташ из това абатство.

Пазача край портата примигна, а лицето му се сгърчи.

– Не е вярно! – изстена той. – И всичко това само защото си поисках малко месо!

Той размаха възлестите си пръсти.

– За да бъдем честни – се намеси приорът Кътбърт, – на нашия Пазач му е разрешено да влиза в земите на абатството. Често му даваме и храна от кухнята.

– Виж какво! – отговори Пазача, като оголи зъби към Корбет. – Ще ти кажа какво се случи. Аз дойдох и ми дадоха малко пиво и сочно парче свинско, мазно и тлъсто, както и комат ръжен хляб. После отидох на Кървавата ливада, за да го изям.

– Винаги ли отиваш там?

– Харесва ми да бъда далеч от любопитни погледи! Погребалната могила е свещено място и аз съм сигурен, че феите се събират там. Когато отидох, забелязах, че на върха лежи нещо. Качих се и дори и на слабата светлина можах да видя, че е един от монасите. Стори ми се, че съзирам белега на Мандевил върху челото му. „Господи, помилуй!“ – си казах аз. „О, Царице небесна, помогни ми!“ – Пазача плесна с ръце. – Побягнах обратно, намерих брата послушник, казах му какво съм видял, вие знаете останалото.

– Покрийте трупа на Гилдас! – заповяда приорът Кътбърт.

Елфрик отиде до един сандък. Извади голямо парче бяло платно и го метна върху трупа. Корбет го наблюдаваше, докато привърши.

– И кое те кара да мислиш, че е Мандевил? – попита той, обръщайки се към Пазача. – Аз не вярвам в призраци. Не вярвам, че мъртвите могат да яздат. Гилдас е бил убит от човек от плът и кръв!

– Гилдас е бил убит от зъл дух! – Върху лицето на Пазача се появи лукав израз. – Това е предупреждение за добрите братя тук.

– За какво? – остро попита приорът Кътбърт. Пазача пристъпваше

от крак на крак.

– Аз така мисля! Аз така мисля! Абат Стивън се канеше да позволи да построите вашата странноприемница в Кървавата ливада, да оскверните светата погребална земя.

– Откъде знаеш? – заповеднически попита Корбет.

– О, знам, откъдето знам! – отвърна Пазача. Той почука с пръст главата си отстрани. – Слушам какво говори вятърът!

– А сега ще слушаш мен! – заяви Ранулф и го стисна за рамото. – Кажете на господаря ми откъде знаеш!

– Абатът ми каза! – Пазача се гърчеше в хватката на Ранулф. – Сваляте си ръката от мен, Червенокоси!

Корбет кимна на Ранулф, който се отдръпна.

– Това е ново за мен! – обади се брат Хамоу. – Защо нашият отец абатът ще разправя такива неща на един отшелник, а не на членовете на нашия съвет?

– Защото може би е било само хрумване! – обясни Пазача. – Нали знаете, абат Стивън обичаше да се разхожда извън стените на абатството, с броеница в едната и разпятие в другата ръка. А ти, сянка негова – посочи с пръст той Пердитус, – винаги вървеше зад него. Е, в деня, преди да умре...

– Наистина – прекъсна го Пердитус. – Абатът спря и поговори с теб.

– Попитах го защо е толкова кахърен – продължи Пазача. – „Странноприемницата“, бързо отвърна абатът. „Може би ще трябва да разреши да се построи нова?“ Изглеждаше разсеян и продължи разходката си. Казвам истината, казвам истината!

Корбет погледна назад към покрития с платно труп, после към останалите. Чансън пазеше вратата. Ранулф се бе подпрял, вперил очи в господаря си, нащрек и зорък като котка. Монасите стояха като статуи, сякаш не можеха да проумеят какво се е случило.

Ще ви поразпитам по-нататък, помисли Корбет. И все пак той си припомни просторните сгради на абатството, портата на Юда, задната врата, самотните полета и градините вън, под стените. Сега се стъмваше рано. Убиецът на Гилдас би могъл спокойно да се промъкне под прикритието на суматохата, предизвикана от смъртта и погребението на абат Стивън, както и от пристигането на Корбет.

– Мисля, че в момента не можем да направим нищо повече! – заяви Корбет. – Вече става късно.

Канеше се да отиде и да вземе факла от поставката ѝ в стената,

когато камбаната на абатството заби като за тревога; това беше не бавният мелодичен звън, който подканва за молитва, а остри и бързи удари.

– Господи и вие, всички светии! – каза приорът Кътбърт. – Сега пък какво се е случило?

Някой заблъска на вратата и Чансън я отвори. Брат Ричард, който се грижеше за бедните, се втурна задъхан вътре с протегнати към приора ръце.

– Отче, трябва да дойдеш и да видиш! И ти, сър Хю!

– А аз? – попита Пазача край портата.

– Прибирай се у дома си! – заповяда Корбет. – Но по-късно пак ще си поговорим, Пазачо!

Корбет излезе в студения нощен въздух и забърза, като се опитваше да върви в крак с брат Ричард.

– В църквата – светотатство, богохулство!

Те изкачиха стъпалата и минаха през главния вход. Отляво на Корбет един монах продължаваше да бие камбаната.

– Благодарим! – извика кралският служител. – Разбрахме, че нещо не е в ред! – Той хвана монаха за ръката. – Но какво?

Брат Ричард посочи към нефа. В олтара още горяха няколко свещи. Корбет огледа входа към преградата. Ранулф пръв го видя.

– Ангели небесни! – задъха се той. – В името Божие, какво е това?

Корбет усети, че настръхва. Брат Ричард се отдръпна назад, а той пое през нефа. Стъпките му отекваха кухо. Чуваше зад себе си гласове. Когато доближи, стомахът му се сви. От гредата над вратата на преградата висеше и се полюляваше труп на котка с прерязано гърло, окачен за опашката. Видът на полюшващото се тяло с настръхнала козина и локвата кръв отдолу разбуниха стомаха му и той усети как вътрешностите му се надигат. Корбет вече се готвеше да отвърне поглед, когато видя парче пергамент, забодено върху трупа. Той покри уста с ръката си и го дръпна. Докато го откачаше, пръстите му докоснаха козината и Корбет почувства, че ще повърне.

– Ранулф! – извика той. – За Бога, погрижи се за това! Като мърмореше и ругаеше, неговият довереник свали долу трупа. Брат Ричард се втурна с дървено сандъче, което бе намерил в камбанарията. Ранулф постави котката в сандъчето и го отнесе през една странична врата. Корбет за миг остана на мястото си и дълбоко пое дъх. Почувства, че стомахът му се успокоява.

– Добре ли си, сър Хю?

Беше Чансън. Лицето на господаря му бе пребледняло.

– Не е заради бедното създание – отвърна Корбет, – но беше ужасно да го гледаш как се полюшва там!

Той отиде във вътрешността на църквата. На светлината на една факла прочете надрасканото на пергаментата. Думите бяха разкривени, сякаш изписани от дете върху плоча:

„ПРАВОСЪДИЕТО ЩЕ СЕ ИЗПЪЛНИ. МЕЧЪТ НА
МАНДЕВИЛ НЕ ЩЕ ОТМИНЕ ТОЗИ ДОМ!“

Корбет внимателно го разгледа. Пергаментът би могъл да бъде взет отвсякъде: беше орфан, замърсен, черното мастило се бе разтекло, а думите бяха преднамерено разкривени, за да скрийт почерка на пишещия. Корбет го подаде на приор Кътбърт.

– Откъде е котката? – попита той.

– Една от многото, които са навъртат тук, сър Хю. Те са във вечна война с плъховете от нашите хамбари. Безсмислена жестокост!

– Да – съгласи се Корбет.

Той хвана приора под мишница и го отведе навън. Кътбърт изглеждаше изплашен и превъзбуден.

– Повярвай, брате – прошепна Корбет. – Убийството на абат Стивън не бе последното, нито това на Гилдас. Някой човек с болен мозък и покварена душа е обявил война на вашето братство. Ще има още убийства. Кажете ми, има ли още нещо, което би трябвало да знам?

Приорът облиза сухите си устни и сведе поглед.

– Нищо няма! – заяви той. – Изобщо нищо няма. Не сме направили нищо лошо, тук няма грях.

– В такъв случай искам да видя работилницата на Гилдас.

Корбет се присъедини към Ранулф и Чансън извън църквата.

– Оправих се с котката – съобщи Ранулф. – Бедното животно! Да го уловят, да прережат гърлото му и после да го вържат по този начин!

– Благодаря ти! – Корбет го потупа по рамото.

– А посланието? – попита Ранулф.

Корбет му го съобщи. Появи се един послушник с факла и ги поведе през абатството. Работилницата на Гилдас се намираще в дъното, край една от защитните стени. Те влязоха вътре, където вече горяха свеци и кандила. Корбет огледа масата и тезгясите, поставките с инструменти, купчината рязан камък. Подът бе покрит с прах. Той го разрови с

крак и веднага откри тъмно, ръждивочервено петно.

– Ето къде е паднал Гилдас – обясни той, като се наведе.

– Вероятно е бил ударен по главата, а после са вързали ръцете му. – Той посочи купчинката камъни и мангала. – Тук са го убили и дамгосали.

Корбет излезе навън. В другия край на работилницата имаше овощна градина, голите клони на дърветата стърчаха на фона на нощното небе.

– Достатъчно самотно място, за да може да се скрие труп – Корбет се оглеждаше. – После е бил пренесен през вратата и са го закарали на Кървавата ливада.

– Как мислиш, един ли е бил убиецът или са били двама?

– Не знам – отговори Корбет. – Разбрах едно: че абат Стивън и останалите членове на съвета на това абатство са имали спор относно Кървавата ливада и построяването на нова странноприемница.

Той отиде до малката странична врата в стената, свали резетата и мина през нея: тясна пътека делеше стената от малка горичка.

– Кървавата ливада! – прошепна той. – Убиецът на Гилдас нарочно е оставил трупа на погребалната могила. Но защо? И защо абат Стивън толкова внезапно е променил мнението си? Ако вярваме на нашия пазач, абатът бил потънал в мислите си, обмислял всички възможности и споменал, че мисли да промени решението си. Защо тогава е бил убит? И какви са тези безсмислици за Мандевил?

Той тръгна по пътеката, а стената край него се издигаше – висока и гладка. Отляво дърветата отстъпиха мястото си на трева и храсталаци. Над тях се виеше мъгла. Корбет спря и видя мъждукането на блуждаещи огньове.

– Наричат ги „мъртвешки свещи“ – продума той. – Помня, че когато бях дете, те винаги ме плашеха. Някои твърдяха, че това са свещи, носени от ангелите на смъртта, които приближават, за да приберат жетвата си. – Гласът му прозвуча зловещо в мрачното безмълвие. – Едва когато отидох в Оксфорд, един магистър ми обясни как мочурищата и блатата изпускат вещество, което може да свети в мрака. Но дори и сега, след като го зная, те пак ме плашат.

Ранулф усети тръпки по гръбнака си и потупа ръкохватката на камата. Ненавиждаше селските местности; според него те бяха по-опасни и заплашителни от която и да е уличка в Съдърк. Корбет вече се канеше да се връщат, когато чу как в далечината протръби ловджийски рог. Ранулф изруга тихичко, а острият зов се повтори още веднъж и още

веднъж.

– Лесно е да се подиграваш на призрака на Мандевил – промълви Ранулф. – Но тук, в тъмнината, сред стелештата се наоколо мъгла...

– Питам се какво ли може да бъде? – прошепна Корбет. – Защо започва отново? И каква връзка има с тези убийства?

– Дали да не опитаме да го намерим? – предложи Чансън.

– Не сега, много е тъмно да се преследват призрачни ловджии!

И кралският служител се върна през вратата в градините на абатството. Корбет нареди на Ранулф и Чансън да се върнат в странноприемницата.

– Не се разделяйте! – предупреди ги той.

Ранулф направи знак на Чансън да тръгва, после дръпна Корбет за ръкава и го вмъкна зад една от опорите на защитните стени.

– А ти, господарю?

Корбет усети, че спътникът му го следи напрегнато.

– Знаеш заповедите на лейди Мейв! – настояваше Ранулф. – Не бива да те оставям самичък! Тук може и да е Божи дом, но е също и гнездо на убийства с всички тези самотни покои, пусти галерии и ходници. Всички монаси толкова си приличат! – Ранулф внезапно спря. – Всеки от тях е в състояние да ти забие камата или да пусне някоя стрела в мрака.

– А кралят? – попита Корбет. Искаше да реши един проблем, който го човъркаше още от момента, когато напусна Норич. – Тогава защо започна, Ранулф? Не изпълняваш ли преките му заповеди?

Ранулф отстъпи назад и се облегна на стената.

– Хайде, Ранулф-ат-Нюгейт, главен секретарю на канцеларията на Зеления восъчен печат! – продължи да го задява Корбет. – Докъде искаш да се издигнеш? Защо кралят те взе под ръка и тръгна да се разхожда с теб в розовата градина?

– Значи си ме шпионирал, господарю?

– Е, Ранулф, не беше необходимо да го правя. Почти всички в двореца на Норичкия епископ са те видели.

– Ревнуваш ли? Корбет само се изсмя.

– Извинявай! – каза припряно Ранулф.

– Ранулф, Ранулф! – Корбет стисна рамото му. – Ти някога скиташе из уличките на „Уайтфрайърз“ и Съдърк. Ранулф плякаджията, кречеталото, нощният скитник, разбойникът! Сега си кралски служител, имаш ленени ризи и вълнен панталон, дебели топли мантии пазят раменете ти, а около кръста ти е препасан широк кожен колан. На краката си

носиш испански ботуши с подрънкващи шпори, на бедрото ти висят меч и кама. Ти пазиш кралския печат, ти си кралски човек в мир и война. Какво повече искаш, Ранулф-ат-Нюгейт? Имаш парички, дадени на съхранение при златарите в Лондон. Наел си един селски свещеник да пее молитви за душата ти. Колко коня притежаваш – три или четири, включително и онзи, арабския, в конюшните ни в Лейтън? Умееш да изписваш всякакви писмена, да сложиш подпис, да подпечаташ указ, да издадеш прокламация. Сега дори вървиш под ръка с краля. Защо, Ранулф-ат-Нюгейт? Вярва ли ти той? А ти вярваш ли ми, Ранулф?

– С цялото си тяло и душа, господарю. Ти го знаеш. Твоите врагове са и мои.

Корбет свали ръката си. Помисли си за крал Едуард: за стоманеносивите му коси и брада; за онези наблюдателни очи, дясното леко примижало; за бързата промяна в настроенията му, как можеше да бъде понякога очарователен, понякога студено безжалостен. Едуард беше крал и не се церемонеше; но можеше да бъде и войн, наденеше ли черната си броня, възседнал Баяр, бойния си кон, и да беси по дузина шотландски бунтовници, без да мигне, да унищожава цели села с огън и меч.

– Дяволът има много лица, Ранулф, и изкушава по всякакъв начин. Нима кралят те отведе до високата планина, както сатаната отвел Христос, и ти показа славата, която би могла да бъде твоя?

– Не разбирам! – заекна Ранулф.

– Разбираш ме, приятелю. Кралят е нетърпелив. Чел съм протоколите. Сър Стивън Д'Обини, покойният абат на това място, някога беше един от веселите другари на краля, рицар, който се беше бил редом с него през мрачните времена на бунта на Симон дьо Монфор. Кралят дължи живота си на абат Стивън. Спомни си девиза на краля: „Моята дума е мой печат!“. Сега, Ранулф-ат-Нюгейт, ти знаеш и аз знам следното: кралят подозира, че убиецът на абат Стивън е монах, свещеник, служител на Светата църква. Ако го заловя и дано Бог даде да го заловя, аз не мога да го предам на шерифа, нито сам да го осъдя и да го обеса на най-близкия ешафод. Значи, какво ти е казал кралят? Да въздадеш правосъдие от негово име? Екзекуция по кратката процедура? Не носиш ли в портфейла си един от тези укази: „Стореното от Ранулф-ат-Нюгейт е сторено за доброто на краля и за благо на кралството“? – Корбет пристъпи по-близо. – Не можеш да го направиш, Ранулф. Да, кралят е наредил така, но над него стои законът. Законът, който е по-важен от всичко.

Ранулф се отдръпна.

– Аз съм твой приятел и довереник – бързо заговори той. – Но както сам каза, аз съм и човек на краля в мир и война. Мислил ли си някога, сър Хю – той пристъпи напред, – за Ранулф-ат-Нюгейт като за рицар? За Ранулф-ат-Нюгейт като за придворен или дори като за духовник?

Въпреки че беше тъмно, Корбет можеше да усети неутолимата амбиция на този човек, когото дълбоко в себе си считаше почти за брат.

– Сгрешил съм, Ранулф! – прошепна Корбет. – Мислех, че си мой човек в мир и война. Както аз със сигурност съм твой. – Той отдръпна ръката си, после я отпусна надолу. – Казвам ти го тук, Ранулф, на това тъмно и безмълвно място, ако трябваше да избирам между Ранулф-ат-Нюгейт и Едуард Английски, Едуард Английски щеше да бъде едва на второ място. – Корбет се загърна в наметалото си. – Отивам в покоите на абата. Там ще бъда в безопасност.

Като се завъртя на токове, Корбет си тръгна.

– Ранулф, Ранулф! – прошепна той, когато никой не можеше да го чуе и очите му засмъдяха от сълзи. Той изруга мислено краля. Едуард използваше Корбет, като разчиташе на неговата лоялност, любовта му към закона, необходимостта, която изпитваше, да създаде ред и хармония. При Ранулф кралят играеше друга игра, той използваше неговата амбициозност, играеше си със страховете от неговото белязано от бедността минало и с възможностите за славно бъдеще.

Потънал в собствените си мисли, стиснал дръжката на меча си под наметалото, Корбет мина под сенчестите портици и прекоси тъмния двор. Внезапно край него премина някаква фигура, а тишината бе нарушена от шляпането на сандали. Корбет вярваше на Ранулф, освен в онези случаи, когато кралската заповед се издигаше между тях като стена и ги разделяше един от друг. Ранулф щеше да екзекутира неприятеля на краля без никакви угризения на съвестта, както войник ще убие предателя след битката. Той щеше да го принуди да коленичи и щеше да отсече главата му също толкова бързо и хладнокръвно, както градинарят откъсва роза. Така да бъде! Корбет спря и се загледа в обсипаното със звезди небе. Ще му мисли, когато му дойде времето. Отби се в църквата за кратка молитва и влезе сред сградите на абатството. Залута се, но един послушник го насочи към жилището на абата. Вратата беше заключена и той внимателно огледа сградата, която наподобяваше малко господарско жилище, в което горният и долният етаж се свързваха с вътрешна стълба. Той погледна големия еркереи прозорец и, за да задоволи собственото си любопитство, се опита да се покатери по стената, но това изобщо не беше възможно. Освен ако не си маймуна или катеричка,

помисли Корбет. Засмя се и благодари на Бога, че лейди Мейв не може да го види как се катери с мъка като ученик в тъмното. Върна се при вратата, почука отново, а после заблъска с ефеса на камата си. Отвътре се чу възклицание, после стъпки, вратата се отключи и брат Пердитус със свещ в ръка застана на прага. – Ах, сър Хю, аз...

– Какво правиш тук? – попита Корбет. – Знам, че ти е била отредена килия в покоите, но сега, след като абатът е мъртъв и погребан?

– Приорът ми заповяда да остана тук и да ви помагам, както и да се грижа за покоите на абата.

Корбет го последва нагоре по каменните стъпала. Пердитус влезе в килията си по-надолу по коридора и донесе два ключа.

– Ето, сър Хю, вземи и тези. – Той остави ключовете в ръката на кралския служител. – По-големият е за външната врата. – Усмихна се в тъмното. – Ще ти отворя стаята на абата и ще запали свещ.

Корбет му благодари. Пердитус отвори стаята на абата. Корбет усети лекия мирис на тамян и пчелен восък. Като се извиняваше на висок глас, Пердитус започна да се препъва насам-натам в тъмното, но накрая запали няколко светилника и свещи и ги нареди на полицата над огнището. Дървата вече бяха наредени: с помощта на масло и духало, Пердитус бързо запали огъня и сухите съчки започнаха да пукат.

– Добре! – Той се изправи. В сравнение с онова, което беше през деня, сега изглеждаше по-спокоен. Той изтри праха от ръцете си. – Там има вино, а мога да донеса и храна от кухнята. Знаеш къде е килията ми и...

В гласа му прозвуча колебание.

– Защо абатът те избра да му прислужваш? – запита Корбет. – Ти си послушник тук от скоро, нали?

– Точно заради това. – Пердитус се засмя. – Абат Стивън ми призна, че тъй като не съм отдавнашен член на неговото братство, разчита, че ще бъда верен нему.

Корбет му посочи вратата.

– Затвори я и седни. Да пийнем по чаша вино. Пердитус изглеждаше изненадан, но се съгласи. Корбет внимателно разглеждаше послушника. Висок, младодик, широкоплещест и със силни ръце, той се движеше леко и спокойно. Подходящ кандидат за прислужник, помисли Корбет, да пренася какво ли не по тези каменни стълби, да пази абата, когато излезе вън от манастира. Пердитус наля две чаши с вино. Подаде му едната и седна на едно столче срещу него. Корбет се наведе над писалището.

– Надявах се да си тук, брате, без твоите началници да се навъртат наоколо като врани, готови да се нахвърлят върху всяка хапка.

– Малко мога да ти разкажа, сър Хю, или да добавя към онова, което вече знаеш. Обичах абат Стивън като баща.

– В нощта, когато той умря, наистина ли не чу нищо?

– Абат Стивън работеше до късно: често го правеше, особено, от както Тавърнър дойде тук.

– Говорили ли сте някога за работата му? Пердитус отпи от виното и поклати отрицателно глава.

– Казвал ми е някои неща, но всъщност не толкова много. Той очакваше диспута с архидякон Ейдриън, а обмисляше и проблемите си със съвета, отношенията си с приора и с останалите. Абат Стивън беше истински духовен господар – продължи Пердитус. – Знаеше, че не е прието да обсъжда тези неща с един послушник. О, той се държеше любезно и приятелски. Говорехме за реколтата, за градежите, за новините, донесени от пътуващи търговци и калайджии, но никога не съм го чувал да критикува друг член на това братство.

– А строежът на Кървавата ливада?

– Абат Стивън мислеше за него, но реши да не дава позволенията си.

– Пазача не мисли така.

– О! – Пердитус размаха двете си ръце. – Нашият Пазач на портата не е с всичкия си. Вярно, абат Стивън веднъж ми каза, че се пита дали да не отстъпи на исканията на приора Кътбърт. Но, сър Хю, не забравяйте, че аз съм само послушник. Никога не съм присъствал на споровете им или на събранията на съвета.

– Има ли нещо друго, което можеш да ми кажеш? – настойчиво попита Корбет. – Виж какво, знам, че не си мой шпионин сред братята, но абат Стивън е мъртъв и вече погребан. Гилдас беше убит по най-ужасен начин, а тялото му – захвърлено на погребалната могила. Мисля, че тези убийства по някакъв начин са свързани с Кървавата ливада, вероятно дори с пренията между абата и неговия съвет.

– Но те не биха могли да доведат до убийство, нали така? – Пердитус въртеше чашата с вино между пръстите си. – Абат Стивън много мислеше за ливадата, също както и приорът Кътбърт, но това не беше въпрос на живот или смърт. Спорът продължаваше, откак съм тук. Вярно е, приорът Кътбърт ставаше все по-настоятелен, обаче...

Корбет въздъхна и отпи от виното.

– Мислиш ли, че двете убийства са свързани с Кървавата ливада? –

запита Пердитус.

Корбет разсеяно кимна.

– Исках да те попитам: Пердитус истинското ти име ли е?

– Не, кръстен съм Питър. Роден съм в град Бристъл. Станах чирак при един търговец и работих в Нидерландия, във Фландрия и Ено, продавах вълна и платове. Умеех да търгувам и станах опитен пътешественик. Говоря прилично френски и фламандски. Това направи впечатление на абат Стивън. Ние имахме нещо общо, защото, както знаете, той беше водил в тези земи посланичества от името на краля.

– А как попадна в „Сейнт Мартин'с“?

– Бях в няколко абатства. Но тъй като познавах източните пристанища, а хората говореха добре за абат Стивън и „Сейнт Мартин'с“, пристигнах тук. Не исках да се присъединявам към някоя разпусната общност, където няма порядък, а монасите са мързеливи. – Той се засмя: – Освен това дойдох тук и защото мислех, че има свободно място. Познавам света, сър Хю, или поне онази малка част от него, в която съм живял. Каква полза за човека, ако придобие целия свят, а погуби душата си? Исках да стана свещеник, монах. Абат Стивън каза, че ще трябва да чакам и известно време да остана тук като послушник.

– А сега какво ще правиш? – попита Корбет.

– Не знам.

– Срещал ли си някога лейди Маргарет Харкорт? – заинтересува се Корбет.

Пердитус поклати отрицателно глава.

– Абат Стивън беше състрадателен човек, но казваше, че не желае да има нищо общо с тази жена. Казваше ни да стоим настрана от нея. С дамата се разправяше приорът Кътбърт. – Пердитус допи чашата си и стана. – Сър Хю, има ли нещо друго? Вече е късно и скоро камбаната ще бие за утринните молитви и първата литургия. Ще бъда в килията си, когато тръгваш.

Корбет му благодари. Пердитус затвори вратата. Корбет пусна резетата и завъртя ключа в ключалката. Отиде до огъня и като придърпа столче, започна да грее ръцете си, докато наблюдаваше как пламъците превръщат сухите дърва в нажежена до побеляване пепел. Корбет затвори очи и се замисли за лейди Мейв и двете им деца, Елинор и Едуард. Сега сигурно са си легнали: децата в техните креватчета, а лейди Мейв в голямото легло с балдахин на четири подпори. Мейв сигурно се беше проснала под балдахина, с прекрасното си, спокойно лице, отпуснато в съня, с дългите руси коси, разпилени като нимба около главата, с онези

червени устни, които Корбет обичаше да целува страстно, когато лежеше до нея. Той почувства как го обзема силен пристъп на носталгия. Беше уморен или по-скоро потиснат след разговора си с Ранулф. Той и спътникът му много години бяха крачили по един и същ път. Защо сега бяха на кръстопът? Очите на Корбет натежаха. Задряма за малко, на пресекулки. Една цепеница избухна в орляк искри. Корбет се пробуди. Огледа се из стаята. Никога не съм срещал човек като абат Стивън, помисли той. Всичко тук беше на мястото си – книгите и документите, домакинските сметки и счетоводните книги, но нямаше нищо, което да издаде какво е криела душата на човека, неговите страсти и омрази, добродетели или грешки. Какво беше миналото му? Корбет въздъхна и стана. Той прерови раклите и сандъците. Търсеше някакво тайно чекмедже, някакво скривалище, но не откри нищо. Прегледа молитвеници, псалтири и часослови, всички често прелиствани: по страниците вътре имаше малко записки, предимно молитви или бележки върху църковното красноречие. Нямаше нищо необикновено, освен онези цитати от Сенека и свети Павел и бележката за блуждаещите огньове, надраскани върху парче пергамент.

Корбет отвори една книга, изписана с почерка на абата и я разгледа. Беше истински разказ за различните посланичества на абат Стивън от името на краля, за шотландския поход, няколко пътувания до Ено, Фландрия или Германия. Корбет се засмя. Искаше му се да бе имал възможност да поговори с абат Стивън за краля и плановете му срещу Филип Френски. Може би Стивън се е срещал със стария враг на Корбет, Амори дьо Краон? Отбеляза колко прецизен и спретнат е почеркът на абата. Винаги описваше случилото се в трето лице, сякаш е бил наблюдател, зрител. Корбет затвори книгата и я остави встрани. Придърпа парче пергамент, поставка за пера и мастилница и започна да записва редица въпроси:

Защо е умрял абат Стивън?

Заради Кървавата ливада?

Как е бил убит?

Кой го е убил?

Член на съвета ли е убиецът?

Защо е бил убит Гилдас?

Дали трупът е бил захвърлен на погребалната могила в Кървавата ливада като предупреждение?

И защо е тази дамга?
Какво общо имат разказите за призрака на
Мандевил с цялата история?
Корбет разгледа въпросите и отпусна перото.
– Нищо! – промърмори той. – Изобщо нищо!

Бе сторил достатъчно, сега трябваше да си тръгне. Загаси свещите и кандилата и постави желязна решетка пред огъня. Излезе от стаята и почука на вратата на Пердитус. Послушникът отвори със сънени очи, по долни дрехи.

– Сега си тръгвам – съобщи Корбет. – Ще ти бъда благодарен, ако наглеждаш стаята на абата. Навярно ще трябва да загасиш огъня.

Пердитус отговори, че ще го загаси. Корбет слезе по стъпалата. Отвори вратата долу и потръпна от полъха на студения ношен въздух. Сега разбра колко е изморен. Опита се да затвори вратата, но не успя. Той се наведе: парче дърво беше пхнато между вратата и прага. Корбет го махна и затвори вратата. Спря за миг, за да се ориентира и лениво се отпрати през градините към сградите на абатството. По едно време се озова във вътрешния двор на параклиса, но накрая стигна да портика, който щеше да го отведе до странноприемницата. Ускори ход, а стъпките му отекваха глухо. Нощта беше студена. Измъчваше го някакво безпокойство. Имаше чувството, че го наблюдават, въпреки, че всичко наоколо беше тихо. Спря наред колонадата и погледна през един от тесните прозорци. Спомни си предупреждението на Ранулф. Продължи и стигна до тежката дървена врата в дъното. Дръпна пръстена, обаче мандалото не се вдигна. Отново опита, дърпайки енергично, но то не помръдна. Корбет се извърна, но не видя зад себе си нищо освен сенки. Не искаше да се връща. Отново дръпна. Тогава капакът на прозорчето, изрязано високо на вратата, внезапно се отвори. Корбет не можеше да види нищо, защото някой държеше една свещ право срещу очите му.

– Кой е? – настоятелно попита той.

– Корбет, сър Хю Корбет? – Гласът прозвуча приглушено, говорещият се опитваше да го преправи.

– Пусни ме да вляза! – отвърна Корбет.

– Пазителят на кралските тайни, а? Добре дошъл в дома на Каин!

– Какво искаш да кажеш? – извика Корбет.

– Всички са убийци! – просъска човекът отвътре. – Потънали в кръв!

– Кои? – попита Корбет.

– Не са Божии люде, а слуги на Дявола!

– За какво говориш? – настоя Корбет. Той сграбчи железния пръстен и започна да удря, но вратата продължаваше да стои здраво затворена.

– Смъртта идва изневиделица в това място на зла прокоба, сър Хю. Всички трябва да бъдат наказани. Присъдата е произнесена. Дръпни се назад, сър Хю, заради собствената си безопасност!

Корбет нямаше друг избор, освен да се покори. Чу стъпки. Отново опита мандалото и този път вратата се отвори, за да разкрие безлюдния мрак отвъд.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Nam concordia parvae res crescunt, discordia maximae dilabuntur.

Съгласието кара малките неща да нарастват, докато несъгласието унищожава дори онова, което е голямо.

Сенека

Корбет се оглеждаше учудено из стаята на Тавърнър. Никога не беше виждал толкова много кръстове и статуи: те сякаш покриваха стените и изпълваха всяка ниша. По масите стояха триптихи и разпятия. Над вратата висяха върбови клонки от Цветница. Стаята бе просторна и чиста. Беше единствената стая в абатството, където Корбет забеляза, че тръстиката и сламата, покриващи пода, са чисти и свежи. На една лавица високо на стената имаше няколко книги, Библия и окъсан псалтир. Седнал на крайчеца на малко легло с балдахин, Тавърнър приличаше на достопочтен монах. Беше облечен в сиво одяние, с оплешивяващо теме и прошарени коси, които падаха до плещите на объркани кичури. Беше светлоок, подвижен и бърз като сврака, с обло, червендалесто лице. Корбет забеляза внушителния гърбук, провиснал над шнура около талията му. Стаята се топлеше от мангал, чийто дим изпълваше въздуха с аромат, и от няколко цепеници, които пламтяха в огнището; това беше топло, уютно място. Корбет бе видял дима, който излизаше от отдушника, докато идваше насам. Както обикновено, Чансън стоеше на стража отвън. Ранулф, с потиснат вид, седеше на пейка непосредствено до вратата. Корбет с любопитство се вгледа в този странен човек, който твърдеше, че е обладан от бяс, от прокълнатата душа на Джефри Мандевил. Но не забеляза нищо странно в този мъж на средна възраст, с лукави очи и явно остър ум, който ги поздрави и им предложи вино.

Корбет взе парче пергамент от масата и забеляза изписаното с масило „V“. Той се загледа в него, докато събираше мислите си. Не бе разказал на Ранулф какво се беше случило миналата нощ: за тайнствения посетител, който неочаквано се беше появил зад решетката, а после бе дръпнал резетата и избягал. Корбет мълчаливо се завърна в странноприемницата. Отношенията му с Ранулф си оставаха хладни. Камбаната ги бе събудила рано, присъстваха на службата в един страничен параклис и хапнаха в кухните на абатството. Приорът Кътбърт се видя за кратко с тях. Той явно бързаше, обясни им, че има друга работа и не знае нищо

за смъртта на бедния Гилдас... Корбет кимна и заяви, че трябва да разпита Тавърнър. Приорът сви рамене в знак на съгласие.

Корбет все още се чувстваше изморен, клепачите му тежаха. Той вдигна пергамента, а Тавърнър сведе глава.

– Кой е начертал тук знака на Мандевил?

– Как смееш!

Корбет зяпна изумено. Тавърнър вдигна глава. Лицето му беше съвсем променено, очите му горяха от омраза, устата се зъбеше, гласът бе напълно различен.

– Как смееш, кучи сине, негоднико! Слуга най-долен! Как смееш да разпитваш мен, Мандевил, един от Пазителите на Тауър, граф на Есекс!

Ранулф се приведе напред, готов за скок.

Корбет бе особено впечатлен от промяната в гласа, станал остър и гърлен. Когато се срещнаха за пръв път, гласът на Тавърнър беше мек, той по-скоро шепнеше.

– Това е моят хералдичен знак! – продължаваше той, като протягаше пръсти към пергамента. – Черни орнаменти върху червен пряпорец. „Бича на Есекс“, тъй ме наричаха! „Грабителя от Илай“! Дадох им да разберат на тези лицемерни монаси, тези разблудни закачулени братя и на техните монахини с нежна кожа! Предадох ги на огън и меч! *Igné Gladioque. С огън и меч! Gero bellum contra Deum.* Водя война срещу Бога и копнея да разбия самите двери на Рая! – Тавърнър премина за малко на старинен нормански френски и се върна отново на латински – *Le Roi Se Avisera.* Посъветвах краля. *Sed Rex territus*, но кралят се уплаши.

– Кой беше кралят? – попита Корбет. Тавърнър го изгледа хитро.

– Крал беше Стивън, но беше предизвикан от Матилда, арогантната дъщеря на Хенри. Аз предвождам легион, знаеш ли това, кралски служителю? Моята свита продължава да язди нощем из мочурищата!

Корбет затвори очи и се опита да си спомни обряда за прогонване на духове.

– Как те наричат? – внезапно попита той.

– Името ми е Джефри Мандевил, прокълнат в живота и прокълнат в смъртта. Бродя из мрака. Търся си място, дом, който да обитавам.

– И си избра Тавърнър?

– Вратата беше отворена! – последва резкият отговор. – Обителта беше готова.

– И какво правиш, когато излизаш? – любопитно попита Корбет. Той забеляза, че в ъглите на устата на Тавърнър започва да се събира бяла пяна.

– Връщам се в мрака, във вечната нощ. Ти си Корбет, нали? Пазителя на тайния печат? Жена ти е Мейв с дългата руса коса и онова прекрасно тяло, а, Корбет? Нежно и бяло като сметана?

– Внимавай, сладострастнико! Корбет вдигна ръка:

– Знаеш ли къде живея?

– В имението Лейтън в Есекс, моето графство, заедно с пухкавата малка Елинор и бебето Едуард. Кралят те праща, а?

Корбет оглеждаше мъжа пред себе си. Беше учуден, че Тавърнър или онова, което го обладаваше, знаеше толкова много. От друга страна, повечето от тези неща бяха всеизвестни.

– Ако си демон – засмя се Корбет, – би трябвало да знаеш повече. Срещал ли си се с абат Стивън? Душата му напусна тялото си.

Тавърнър не мигна, нито изразът му се промени.

– Отиде на съд! – обяви той. – Неговото преминаване отвъд не бе възпряно. Той започна своето пътуване.

– Но защо беше убит? Как е бил убит?

– Не съм тук да ти помагам, Корбет!

– Хайде, хайде! – подразни го кралският служител. – Твърдиш, че си великият Джефри Мандевил, който броди из тресавищата, а знаеш по-малко от един кухненски прислужник в абатството!

– Беше убит от кама, забита в гърдите му – дойде резкият отговор. – Абат Стивън искаше да се държи като римлянин. Сега ще трябва да плати за греха си срещу Светия Дух.

– Какво искаш да кажеш с този грях срещу Светия Дух? – запита настоятелно Корбет. Тавърнър изглежда знаеше за смъртта на абата малко повече от допустимото.

– О, той наистина беше убит като Авел, заклан от Каин, от братата си...

– От монасите от „Сейнт Мартин'с“ ли? – попита Корбет.

– Ти dixisti clerice – произнесе на латински Тавърнър. – Ти го каза, служителю.

– Кой монах?

– Всеки е виновен по своему. Кръвта на абат Стивън лепне по ръцете им.

Корбет почувства, че настръхва от страх. Два пъти беше присъствал на прогонване на бесове като представител на краля. Веднъж в абатството „Бърмондси“ и втори път в „Сейнт Питър ад Винкула“, малката църква в Тауър. Двата случая бяха отдавнашни, но ги помнеше като ужасяващо преживяване. Ръката на Тавърнър започна да криволичи, а

пръстите му се извиха като нокти на граблива птица.

– Той бе изтръгнат от живота, запрятан в мрака неподготвен. В „Сейнт Мартин'с“ аз се чувствам като у дома си, кралски служителю. Това е обител на демони. – Сега бялата пяна покриваше устните му. – И можеш да кажеш на Чансън отвън пред вратата да престане да подслушва.

Леконогият Ранулф отиде до вратата и я отвори. Чансън едва не се строполи в стаята. Той започна да заеква и объркано гледаше Корбет.

– Наредено ти е да пазиш, а не да подслушваш! – Корбет хвърли бърз поглед към Тавърнър. – Но сега върви в библиотеката. Попитай брат Елфрик дали там има някакви книги или хроники за Джефри Мандевил.

– Има една! – обади се Тавърнър.

– Какво ти каза абат Стивън?

– Канеше се да ми помогне. – Гласът на Тавърнър стана грозен. – Но не можа да помогне дори на самия себе си.

Корбет удивено го гледаше. Тавърнър беше едновременно двама души: единият той самият, а вторият – духът, който го бе обладал, гласът и изразът на лицето му постоянно се променяха, понякога започваше да говори на френски или латински. Корбет погледна към Ранулф: Тавърнър явно бе впечатлил и него. Накрая разговорът замря. Обзетият от бесове мъж седеше на крайчеца на леглото с отпуснати ръце и наведена глава.

– Кой си сега? – попита Корбет.

Тавърнър потопа пръсти в един потир със светена вода на масата край леглото и бързо се прекръсти три-четири пъти. После пяхна ръка под дрехата си и извади оттам Библия, която притисна към гърдите си.

– Човекът, който съм се родил – уморено отвърна той. Бялата пяна беше изчезнала. – Матю Тавърнър.

– И защо дойде тук? – попита Корбет.

– Живеех в Есекс, в едно село край Челмсфорд. Още докато бях дете, ме връхлитаха фантастични сънища и ужасни кошмари. Баща ми умря, когато бях млад. Майка ми се отдаде на черните изкуства. Тя принасяше жертви на Ахитофел и Азраел, на Велзевул и другите Властители на пустошта. Един следобед седях сам край ручей и ловях риба. Слънцето се скри зад облак и аз погледнах нагоре. На другия бряг, зад протегнатите клони на един дъб стоеше мъж. Беше висок, облечен от главата до петите в черно, а лицето му беше бледо и изпито. – Тавърнър примигна. – Очите му бяха жестоки като на ястреб. „Кой си ти, сър?“

попитах аз. „Е, Матю, аз съм старият ти приятел Джефри Мандевил.“ Избягах и разказах всичко на майка си. Тя само се засмя и каза, че всички ние сме демони. Мандевил продължи да ми се явява. Срецах го в кръчмите и по самотните пътища. „Преследвам те, Матю“, повтаряше той, „както кучето преследва сърна“.

– И улови ли те? – попита Корбет.

– Скрих се в Лондон – отвърна Тавърнър. – Започнах да своднича, но Мандевил ме откри и там.

Той разтвори яката на дрехата си и я свали. Корбет се дръпна при вида на голямото „V“, жестоко отпечатано върху лявото рамо на мъжа. Раната вече бе заздравяла, но бе видно, че е използвано нагорещено желязо. Корбет се върна към креслото си.

– И ти дойде при абат Стивън?

– Първо отидох за помощ при доминиканците в „Блекфрайърз“. О, да, и при архидякон Ейдриън.

– Значи го познаваш?

– О, да!

– И какво ти обеща абат Стивън?

– Че ще прогони беса от мен. Отнасяше се към мен като към син. Беше мил и добродушен. Каза, че мога да остана тук известно време. Понякога помагах на брат Елфрик в библиотеката.

– Знаеш ли защо умря абат Стивън? – попита Корбет. Тавърнър поклати глава отрицателно:

– Никога не сме говорили за нищо, освен за това, че съм обладан, и за предишния ми живот. Понякога той изглеждаше тревожен и разсеян. Често го виждах да разговаря със своя прислужник, послушника брат Пердитус.

Корбет чу някакъв звук отвън, Чансън вероятно се връщаше. Някъде започна да бие камбана. Ранулф се приготви да стане, но после пак седна на мястото си.

– И абат Стивън не е обсъждал нищо, свързано с абатството?

Тавърнър поклати глава:

– Лошо ми е! – прошепна той, като се държеше за стомаха. – Трябва...

Той немощно посочи с ръка към чашата и подноса с храна в другия край на стаята. Ранулф скочи. Напълни чашата и я сложи в ръката на мъжа. После отиде до прозореца зад леглото и отвори кепенците. Явно нещо навън силно привлече вниманието му.

– Говорил ли си с някого от другите монаси? – настойчиво попита

Корбет. – С приора Кътбърт?

Главата на Тавърнър се вдигна нагоре: отново бе обладан.

– Тясно сърце, тясна душа! – дойде дрезгавият отговор. – Обича това абатство повече от Бога. Те и прословутата им странноприемница. Искат да ограбят Кървавата ливада, да разкопаят гниещите кости на стария Сигбърт, да построят богата къща за тлъстите господари на тази земя. Да имат повече посетители. Да увеличат доходите си.

– Джон Карфур!

Корбет скочи, щом чу пронизителния глас на Ранулф. Тавърнър подскочи и се озърна.

– Джон Карфур! – повтори Ранулф. Той бавно приближи до леглото и седна до Тавърнър. – Мога да се хвана на бас, че на дясното ти рамо – той побутна Тавърнър с пръст по рамото – има и друг белег във формата на ромб. Червеникав белег по рождение.

Ранулф погледна господаря си и извинително се усмихна.

– Какво означава всичко това? – Гласът на Тавърнър се извиси в зловещ писък.

Обаче Ранулф взе камата си и го бодна с нея под брадичката.

– Сър Хю Корбет – заяви той, – Пазителю на Тайния печат на краля, позволи ми да ти представя благонравния злосторник Джон Карфур, актьор от пантомими, изкусен мошеник, измамник и фалшификатор. Някога слуга за дребни поръчки, заловен от кралското правосъдие и прекарал известно време в изгнание в чужбина. Бил е принуден да служи в кралските армии във Фландрия и Северна Франция.

Тавърнър гледаше Корбет умолително:

– Не знам за какво говори той!

Но Ранулф разтвори дрехата на Тавърнър откъм гърба и смъкна грубо сивата роба, без да го е грижа дали ще я скъса или не. Откри рамото на Тавърнър и го накара да се обърне, за да покаже ясно очертания пурпурен рожден белег. Ранулф го убоде с камата малко по-надълбоко и под брадичката на Тавърнър потече тънка струйка кръв.

– Срамувам се от теб, Джон! – продължи шеговито Ранулф. – Паметта започва да ти изневерява, а? Аз съм Ранулф-ат-Нюгейт.

– Не те познавам! – започна да пелтечи Тавърнър. Корбет продължаваше да мълчи.

– Не, не би могъл. Когато те срещнах, аз бях просто Ранулф. Още не бях попадал в затвора. Познаваш майка ми, Изолда – помниш ли я? С рижа коса, зеленоока, и великодушна до глупост. Тя те угощаваше без пари, нали, мастър Карфур! – Ранулф смигна на Корбет. – Не знам дали

това е истинското му име. Наричаха го Джон от кръстопътищата или по френски – Carrefour. Това беше прякор, даден му, защото никога не можеше да се предвиди накъде точно ще поеме. Човек с много занаяти е нашият Джон. Актьор, член на театрална трупа. Може да подражава и да имитира когото си поиска. Не помни мен, малкото червенокосо момче, което седеше в ъгъла с пръст в уста и гледаше как Карфур забавлява майка му и други дами. Не ти желая злото, Джон! – Ранулф свали камата. – Ти караше майка ми да се смее. Помниш ли своите любими роли? На просещ монах? На достолепен свещеник?

Сега Тавърнър изглеждаше жалък и нещастен.

– Възхищавам се на твоя Мандевил – продължаваше Ранулф. – Само че ти направи грешка. Говореше за разблудни монаси с качулки, а през царуването на Стивън е нямало францисканци. Техният орден още не е бил основан в тази страна. Останалото наистина беше добро: норманският френски, латинският... Ти си същински учен, нали, Джон?

Ранулф прибра камата си в ножницата и се върна на столчето си. Корбет мислено си призна, че Ранулф рядко го е учудвал толкова. Усещаше се малко объркан, защото Тавърнър определено го бе направил на глупак.

– Вярно ли е това? – запита повелително Корбет.

Тавърнър понечи да отговори, но се отказа. Седеше като смачкана купчина дрехи на края на леглото с ръце, скръстени в скута.

– Не знам за какво говорите! – промърмори той.

– Е, стига! – подрази го Ранулф. – Някога той беше знаменит в града, господарю. След като се запиля в чужбина, успя да се измъкне на косъм от хората на шерифа, особено след успеха си като продавач на реликви в Чийпсайд. Фалшифицираше писма и позволителни, боядисваше кожата си и твърдеше, че има сандъче с камъчета от Божи гроб в Йерусалим. Успя да завърти главите на мнозина с фантастичните си приказки за своето поклонничество. И разбира се, онова сандъче с вино, за което твърдеше, че е фалернско, от личната изба на Пилат Понтийски. Списъкът с номерата му е безкраен. Нашият приятел е бил какво ли не: продавач на папски индулгенции, пристав, францисканец, свещеник. – Ранулф се изсмя и се удари по коляното. – Забавляваше хората в кръчмите на Съдърк повече от цяла група шутове. Какво става, Тавърнър, прилоша ли ти? Ще те наричам Тавърнър, за да опростим нещата.

Безпомощната му жертва продължаваше да стои със сведена глава.

– Не желая да чувам нищо повече за Мандевил! – добави Ранулф. – Да ти кажа ли истината, сър Хю? Нашият приятел тук е стар и уморен.

Вече няма сили да броди по полята и всеки миг да бъде нашрек за хората на шерифа. Ще му се да си намери уютно местенце, където да се приюти, някое малко леговище, където да си свие гнездо и да прекара остатъка от дните си. Вече не може да почука на вратата на някой манастир и да се провъзгласи за кандидат послушник или послушник, защото хората ще го проверят. Подозирам, че нашия добър приятел тук се е върнал през източните пристанища, където не биха могли да го забележат или разпознаят. Чул е за заклинателя абат Стивън от „Сейнт Мартин'с“ и е подготвил номера си, дори се е дамгосал сам, и е дошъл да потърси помощ.

– Обаче твърдеше, че се е срещал с архидякон Ейдриън и доминиканците от „Блекфрайърз“?

– Може и да се е срещал през годините. Но мога да се хвана на бас, че мастър Тавърнър разчита, че тези заети хора няма да си спомнят за него. Пристигнал е в „Сейнт Мартин'с“, където другите братя не са му обърнали внимание, обаче за абат Стивън той е бил като дар небесен. – Ранулф посочи с ръка стаята наоколо. – На нашия приятел е било оказано гостоприемство: добра храна и питие, меко легло, топла стая. За нищо не е трябвало да се тревожи. Би могъл да остане тук три-четири години, за да ближе раните си, и да си тръгне, когато си поиска.

– А Мандевил? – попита Корбет.

– Ако си спомням правилно – отговори Ранулф, – нашият приятел е роден в Есекс. Би трябвало да знае всичко за местните легенди. Разбира се, при завръщането ще да е освежил паметта си – в „Сейнт-Мартин'с“ има хроники и летописи. Вероятно доброволно се е наел да помага на брат Елфрик и научил малко повече за прогонването на духове и черните изкуства, да не говорим пък за неговия покровител, демона Джефри Мандевил. Тавърнър е умен, може да чете и, както подозирам, доста добре се справя с няколко езика.

Корбет се изправи, отиде при Тавърнър и застана пред него:

– Погледни ме! – заповяда той. – Аз съм пълномощник на краля.

Тавърнър вдигна глава и очите му се напълниха със сълзи. Той стисна молитвено ръце:

– Милост, благородни господарю! – изплака той. – Беше ми студено и бях самотен!

– Продължава да играе! – разсмя се Ранулф.

– Матю Тавърнър, Джон Карфур, Джефри Мандевил, който и да си ти, мисля, че си мошеник, роден и закърмен измамник. Вероятно мислиш, че хитруването е просто риск на занаята. – Корбет преглътна

усмивката си. – Ти си доказателство за старата поговорка: „Само един мошеник може да разпознае другия!“. Ранулф-ат-Нюгейт е прав, нали? Не лъжи! – Корбет затисна с пръсти устните на Тавърнър. – Ако лъжеш, Тавърнър, ще те измъкна навън и ще те обеса!

– Не можете да го направите! – започна да вие мъжът. – Не съм сторил нищо лошо!

– Крал си. Мамил си. Хайде, мастър Тавърнър, никой не иска да те беси. Дори нямам желание да те накарам да напуснеш абатството. Повече ме интересува убийството на абат Стивън.

Старият мошеник въздъхна и се втренчи в краката си. Той се усмихна лукаво на Ранулф.

– Сега си спомних за теб. Бог да прости майка ти, Ранулф, аз много я харесвах. Тя умря от някаква болест, нали? Няма да забравя гъстите й червени коси, които падаха тежко чак до кръста, тесните й рокли, начина, по който се движеше.

Той вдигна ръка.

Лицето на Ранулф беше неподвижно като камък.

– Не искам да те засягам! В много отношения тя беше по-благовъзпитана от много придворни дами!

Изражението върху лицето на Ранулф се смекчи.

– Тя те обичаше – продължи Тавърнър. – Наричаше те своя гордост и радост.

– Престани! – извика Ранулф и направи с ръката си жест, сякаш режеше нещо.

Корбет забеляза, че той е готов да избухне в сълзи.

– Тя те обичаше – настоя Тавърнър. – Аз съвсем те бях забравил до този момент. Ти винаги седеше в ъгъла и наблюдаваше оттам, когато ви посещавах, също като малко котенце. А сега, виж ти! Боец, кралски служител! Слава на Бога! Човек може само да се чуди на капризите на Фортуна! Имаш пълномощия от краля, а? Не като мен, нещастния! – Той стисна устните си. – Бог да ми прости, сър Хю, аз настина опитах всички измамни номера, които знам. Нямам намерение да те правя на глупак. Едно от най-големите чудеса в живота ми е, че още не са ме обесили. Веднъж един старец ми каза: „Никога няма да се качиш по стъпалата. Никога няма да почувстваш примката около врата си, но няма да умреш от своя смърт.“ Всичко се превърна на прах и пепел. Всичките ми планове и кроежи не доведоха до нищо. Трябваше да бягам в чужбина. Известно време пътешествах из германските държави. Върнах се и слязох на сушата в Хънстантън, премръзнал, клет и болен. Тръгнах към

вътрешността на страната. Знаех, че трябва да предприема нещо. Бях изморен от всичко. Исках топло легло и храна, закрила срещу закона, шерифите, съдебните пристави и разсилните в съдилищата. Заминах за Илай и започнах да прося пред катедралата. Там чух за абат Стивън и „Сейнт Мартин'с“. Започнах да се правя на малоумен, на ясновидец, на бедна душа, обладана от демон на име Мандевил и накрая пристигнах тук.

– Абат Стивън повярва ли ти?

– Нали чухте какво каза Ранулф, сър Хю. Навремето аз бях най-добрият. Вземали са ме за епископ, а в един случай дори и за кралски съдия!

Корбет прикри усмивката си.

– Чувствах се виновен, но какво друго ми оставаше? Абат Стивън беше любезен и благороден. Понякога го улавях да ме наблюдава внимателно. Човек можеше да види притаена усмивка в ъгълчетата на очите му. Понякога се питах дали пък не заговорничим заедно? Толкова искаше да докаже, че една човешка душа може да бъде обладана! – Той посочи с ръка край себе си. – Даде ми тази стая, топли дрехи, хубава храна. Каза ми, че мога да остана тук, докато всичко свърши. След известно време разбрах колко твърдо е решен да докаже тази история. Беше щедър и аз направих всичко по силите си за него.

– А през нощта, когато беше убит?

– Нямам нищо общо с това! – извика Тавърнър. – Бях тук, свит като птиче в гнездото си, и спях дълбоко. Защо би трябвало да желая смъртта на абат Стивън, на приора Кътбърт или на някого другиго? Досега не ме закачаха, обаче Кътбърт е суров човек. Може да ме накара да си тръгна. Ще ти бъда благодарен, сър, ако се застъпиш за мен!

– Ще изглежда доста странно, ако Джефри Мандевил внезапно престане да се появява! – прекъсна го Ранулф.

Тавърнър се засмя през напуканите си устни.

– Помислих за това. Вече се питах дали да не ида да се помоля на гроба на абат Стивън и да изнеса едно от най-хубавите представления в живота си.

– О, разбирам! – разсмя се Корбет. – Чудотворно изцеление?

– Защо пък не? После щях да ида се срещна с архидякон Ейдриън. Той навярно би могъл да помогне.

– Досещаш ли се за някаква причина абатът да бъде убит?

– Не, сър Хю. Това тук е богобоязливо братство. Корбет си спомни изпълнените с омраза думи, изсъскани към него миналата нощ.

Тавърнър беше лукав човек, който винаги бе живял благодарение на острия си ум, той сигурно би усетил, ако нещо не е в ред.

– Сигурен ли си? – настоятелно попита той. – Никакво сериозно съперничество, никакви тежки вражди?

– Не, доколкото знам. Абат Стивън се държеше кротко, говореше тихо, обаче умееше да налага волята си. Беше въздържан, но непреклонен. В това абатство думата му беше закон.

– А отношенията му с членовете на съвета? Когато се правеше на Мандевил, каза, че кръвта на абат Стивън лепне по ръцете им!

– Преструвах се.

– Така ли? – настоя Корбет. – Или мислиш, че разпрата за Кървавата ливада е прекипяла в нещо по-лошо?

Тавърнър направи гримаса.

– Знам само, че всички определено се бояха от него и се отнасяха към него със страхопочитание.

– Освен когато е ставало дума за Кървавата ливада.

– Абатът споменаваше за това. Веднъж го попитах защо не се съгласява с исканията им. „Това е свято място“, отвърна той. „Там се намира гробът на царствен мъченик, който трябва да остане да почива в мир.“

– Имаше ли нещо друго? – настойчиво продължи Корбет.

– Изглежда, че абатът имаше слабост към този послушник, Пердитус. Често ги виждах да разговарят задълбочено.

– За какво?

– О, абатът беше зает човек. Мисля, че му олекваше, когато говореше с Пердитус. Не е чудно, че другите монаси го наричаха „сянката на абата“.

– Би ли могъл Пердитус да убие абата?

– Не.

– Защо си толкова сигурен?

– На сутринта, когато абат Стивън бе намерен убит, аз минах оттам, много преди зазоряване, както правех често. Абатът обичаше да говори и с мен. Чаках до килията на Пердитус. Той се събуди и ме пусна в стаята си. – Тавърнър се почеса по носа. – Аз познавам хората, кралски служителю, и мога да се закълна: Пердитус обожаваше своя абат, а когато го срещнах онази сутрин, не беше нито разстроен, нито тревожен. Разбира се, всички това се промени, когато не успя да събуди абат Стивън.

– Пердитус развълнува ли се?

– В началото не. Абат Стивън често работеше до късно. Понякога

се случваше да пропусне Светата литургия, и тогава я отслужваше в собствената си стая.

– И не си оставял Пердитус сам през онази сутрин?

– Не. Друг монах дойде да види какво е станало: тогава се вдигна и тревогата. Присъствах, когато разбиха вратата. Всички бяхме като зама-яни, не можехме да повярваме. Пердитус отиде до креслото на абата, падна на колене, скри лице в ръцете си и започна да хлипа. Никога преди не съм виждал мъж да ридае така.

– Имаш остър поглед – прошепна Корбет. – Видя ли нещо да е раз-бъркано в стаята?

– О, аз веднага огледах стаята. Познавам всички трикове и умели номера. Да, вратата беше наистина заключена, а прозорците здраво зат-ворени. Забелязах, че на пода лежи военният колан на абата. Трябва да го е извадил от раклата до стената.

– Пердитус някога разговарял ли е с тебе?

– От време на време. Обичаше да му чета: зрението му не е особено добро.

– А другите братя?

Тавърнър започна да се поклаща на леглото.

– Мнозина от тях са били войници или чиновници на кралска служ-ба. – Той дяволито се ухили на Ранулф. – Навярно и ти ще завършиш ка-риерата си по този начин?

– А другите братя? – настоя Корбет.

– Може и да греша, сър Хю. Навярно е имало някакви по-злобни чувства. Понякога съм ги чувал да разговарят и е вярно, че те все повече се дразнеха от отказа на абата да построи странноприемница на Кърва-вата ливада. Той ги възпираше, като твърдеше, че мястото е свято. Раз-бира се, и лейди Маргарет Харкорт оспорваше собствеността върху Со-коловия ручей, но аз не знам защо.

– Какво искаш да кажеш? – попита Корбет.

– Е, той е само една речича. Не гъмжи от тлъсти шарани и съомги. За Бога, сър Хю, ами мочурищата! С една дума, това място не страда от безводие!

– А кой беше главният подстрекател зад плановете за странноприемница?

– О, разбира се, приорът Кътбърт. Колкото повече време минаваше, толкова по-често се питах дали не иска да стане абат! Определено има подкрепата на някои от братята. А пък Гилдас, оня, когото убиха, пръс-тите го сърбяха да разкопае земята и да положи първия камък.

– А абат Стивън говорил ли е някога с тебе? Обсъждал ли е миналото си? Хайде! – подкани го Корбет. – Добре ще те възнаградя, мастър Тавърнър!

Хитрецът взе бокала с вино и го изпи бързо.

– Понякога абат Стивън говореше, сякаш мен ме няма. Веднъж каза, че всеки си има бесове, независимо дали в настоящето или от миналото, и че ако човек не заплати за стореното от него, те ще го тормозят; лицето му стана тъжно и от очите му бликнаха сълзи.

– Абат Стивън спомена ли някакви подробности?

– Аз се опитах да го предизвикам. Попитах го дали един свят абат също може да има някакъв грях. „Някои грехове остават“, отвърна абатът. „А аз винаги съм се боял от греха срещу Светия Дух.“

– Каза ли ти за какъв грях говори? Тавърнър поклати отрицателно глава.

– Каза само, че животът му е бил като колело: че каквото стане в главината или центъра, протяга спиците си, за да окаже въздействие върху обръча и всичко наоколо. Странни приказки, нали, сър Хю?

– Мислиш ли, че е имал някакви тайни? Тавърнър лукаво изгледа Корбет под вежди.

– Обичаше всичко римско.

– Какво имаш предвид?

– Показа ми своята тайна.

– Да, да, елате с мен!

Корбет стана и тръгна към вратата. Беше сигурен, че отвън има някой, но когато я отвори, малкото коридорче към входа беше празно, вратата към градините на абатството – открехната и оттам нахлуваше студен въздух. Ранулф се присъедини към него.

– Нашият хитрец търси сандалите си. Корбет стисна ръката на Ранулф:

– Много добра работа, Ранулф! Памет, достойна за кралски служител! Ако не беше ти, Тавърнър щеше да ме върти на пръста си, както бе въртял абата и архидякон Ейдриън.

Объркан, Ранулф се изчерви.

– Съжалявам за миналата нощ, господарю.

Корбет стисна ръката на Ранулф и те излязоха в градините. Тежката мъгла бе започнала да се вдига и слабото слънце напомняше за себе си; връхлиташе остър вятър и завихряше листата. Корбет се спря, за да се наслади на тишината. Пред себе си виждаше сивите постройки на абатството. От време на време през мъглата преминаваше някаква фигура.

Дочу конско цвилене, а сутрешният вятър довя до него мелодичното пене от църквата. Долови думите: „Той ще те избави от примка на ловец...“¹²“

Корбет пусна ръката на Ранулф. Кой е тук ловецът, запита се той. Как да намери верния път през гъстата плетеница от предателства и тайни, обгръщаща тези грозни убийства? Зад него се чу някакъв звук. Появи се Тавърнър, загърнат в наметката си.

– Елате с мен! Елате с мен!

Те тръгнаха към лечебницата и едва не се сблъскаха с Чансън и Пердитус, които носеха няколко книги.

– Брат Елфрик ви ги праща! – задъхано произнесе Чансън.

– Сега не ни трябва – отвърна Корбет. – Майстор Тавърнър има да ни покаже други неща. Чансън, брат Пердитус, ще ви бъде благодарен, ако отнесете книгите в моята стая в странноприемницата.

Той се отдалечи. Напред ситнеше Тавърнър и ги подканваше да го следват, сякаш участваха в някаква детска игра. Те пресякоха пустите портици, минаха край главната врата на църквата на абатството и се насочиха към манастирската трапезария – дълга, четириъгълна постройка с различни ширини на стените от сив твърд варовик и покрив от червени плочи. Тавърнър ги поведе надолу по външните стълби и отвори една врата. Озоваха се в пусто, подобно на пещера помещение. Тавърнър взе прахан и запали една факла, закрепена на стената. Корбет разбра, че са в избите на абатството. От едната страна минаваше дълга, тъмен коридор с открити складови помещения, в които се пазеха бъчви с вино, чували със зърно, сандъци с плодове и зеленчуци, някои вече започнали да съхнат с настъпването на зимата. Въздухът беше напоен с различни миризми. Тавърнър забърза напред, като спираше от време на време, за да запали някоя факла в стената. Корбет имаше чувството, че се намира в подземния свят. Той разглеждаше галерията пред него, каменния под и зеещите изби от лявата си страна. Накрая стигнаха дъното и заслизаха по някакви стъпала. Тавърнър отвори една врата и те влязоха в друго помещение. Корбет видя бъчви и дървени лавици с гърнета по тях. Единият ъгъл беше съвсем празен, а на пода беше проснато платнище от зебло. Тавърнър запали още една факла и отмести покривалото. Отначало Корбет не можа да разбере какво е това, докато не взе факла и не приклекна.

Взкликна, смаян от пъстротата на множеството червени, зелени,

---

12. Псалом 90:3 – (Бел. ред.)

златни и сини цветове. После започна да ги проучва по-внимателно.

– Абат Стивън казваше, че е много стара – обясни Тавърнър.

Корбет погали блестящата гладка повърхност.

– Това е мозайка – обясни той. – Виждал съм такива и тук, и в чужбина. Красива е, нали, Ранулф?

– Работа на монасите ли е? – попита прислужникът му.

– Не, не, римска е. – Корбет погледна към тавана. – Разбира се, има логика. Земята наоколо открай време е била обработваема. Подозирам, че абатството е построено върху някакво древно римско селище, може би върху чифлик или храм, а може би и върху двете.

– Как я е открил абат Стивън?

– Преди години, когато бил заместник-приор – обясни Тавърнър – трябвало да се работи по основите. Подът на това помещение бил разбутан. Когато вдигнали камъните, абат Стивън я открил и я почистил от пръстта. Винаги му беше приятно да идва тук. Коленичеше пред нея като пред светиня.

След като очите му привикнаха към мрака и трепкащата светлина от факлата, Корбет можа да се възхити на красотата на мозайката. Беше квадратна, вероятно част от подова настилка, от която бе съхранен само този фрагмент, и изобразяваше огромно колело: главината беше златна, с червени спици и син обръч. Цветовете между спиците бяха различни, а във всеки ъгъл имаше малки фигурки, облечени в туники, които носеха гроздове и някакви предмети, наподобяващи кърчази с вино.

– Защо абат Стивън я е обичал толкова?

– Не знам. Казваше, че е красива. Поставяше ръката си в центъра на колелото, сякаш беше нещо свято. Питайте братята, особено Кътбърт. Абат Стивън често идваше тук и просто си седеше. Понякога дори си носеше възглавница. Понякога...

– Какво понякога? – настоятелно попита Ранулф с остър глас.

– Един ден, само две седмици преди смъртта му – обясни Тавърнър, – отидох да видя абата. Не беше в покоите си и аз дойдох тук. Стигнах до горната врата и тогава го чух да плаче и да се моли, чух и свистенето на бич.

– Какво? – възкликна Корбет.

– Абат Стивън се беше навел над мозайката. Беше свалил расото си до кръста. В едната ръка държеше молитвената си броеница, а в другата бич, с който удряше раменете си. „Отче абате!“, възкликнах аз. Той се обърна и ме погледна, а по страните му се стичаха сълзи. „Покайвам се, мастър Тавърнър“, каза той. „И ти не бива да казваш на никого какво си

видял днес. Това е моя тайна.“

Корбет се загледа в мозайката: колкото повече я изучаваше, толкова повече нарастваше любопитството му. Спомни си късчетата пергамент, които бе видял в покоите на абата. Беше престанал да мисли за тях, но сега си спомни за драсканиците – винаги еднакви: колело с обръч, спици и главина. Какво значение им придаваше абатът? И защо си беше наложил толкова жестоко покаяние? Заради какви грехове е трябвало да се разкае? И защо тук? Много монаси щяха да отрекат тази мозайка като езически символ. Вярно е, че абатът харесваше всичко римско, но изглежда, че бе превърнал тези останки в място за поклонение. Тази мозайка очевидно символизираше нещо за абат Стивън. На практика бе признал това пред Тавърнър, докато натрапчивото му отношение към мозайката обясняваше скиците, които е правел непрекъснато. Колела? Скрити грехове? Покойният абат наистина е имал тайни, но те са били дълбоко погребани и добре прикривани. Корбет се изправи и нареди на Тавърнър пак да покрие мозайката.

– Казах ви всичко, което можах, господарю! Гласът на Тавърнър се извиси в ридание.

– Не се безпокой! – увери го отново Корбет и го потупа по рамото. – Не възнамеряваме пак да те пратим по друмищата! А сега трябва да посетим и други хора. – Той се изкачи по стъпалата, после се обърна. – Мастър Тавърнър, миналата нощ, когато се връщах в странноприемницата, се опитах да отворя вратата на края на колонадата, но тя беше здраво запряна. Чух един глас, който съскаше към мен през решетката на прозорчето. Беше приглушен и преправен. Той ми каза, че абатството „Сейнт Мартин“ е демонска обител, приютила потомци на Каин.

– Но аз не знам нищо за това! – възкликна Ранулф.

– Ш-шт! – Корбет се озърна. – Ти ли беше това, мастер Тавърнър?

– О, не!

– Тогава кой монах според теб броди из коридорите и проходите? Знаем, че не е бил брат Пердитус. Беше по долни дрехи, когато го оставих. За кой монах се знае, че броди нощем?

– Всички бродят, сър Хю, особено членовете на съвета и по-специално приорът Кътбърт. В нощта, когато бе убит абат Стивън, някои от братята твърдят, че той е бил на Кървавата ливада и е гледал онази погребална могила.

Корбет въздъхна:

– Много добре!

Ранулф и Тавърнър загасиха факлите. Върнаха се по същия

коридор и излязоха в градините на абатството. С кошница в ръка, на път за кухнята, Пердитус извика някакъв поздрав. Корбет вдигна ръка в отговор.

– А сега накъде, господарю?

– В странноприемницата, Ранулф. Навярно ще ни дадат нещо за ядене. Благодаря ти, мастър Тавърнър. Остани там, където си, и не казвай на никого какво се е случило.

На хитреца не му трябваше повторна покана. Той се поклони няколко пъти в знак на признателност и ги обсипа щедро с многобройни благодарности и уверения, преди да поеме забързано в мъглата. Тавърнър с радост се отървяваше от Корбет. Беше казал достатъчно на този кралски служител с остър поглед и навярно за известно време щеше да е в безопасност. Спря за миг и погледна нагоре към камбанарията на църквата, която се мерзелееше в мъглата. Това място беше добро за живеене. Навярно и за умирање? Той стигна до пътеката, която водеше към манастирската трапезария, но чу някакъв звук и спря. Иззад един храст се беше появила фигура с качулка на главата. В ръцете си държеше нещо. С опулени очи и зяпнала уста Тавърнър разбра, че това е голям лък. Можеше да съзре изпънатата тетива, остро наточения връх на стрелата – насочена право към него. Не можеше да види лицето.

– Какво искаш? Какво е това?

Понечи да падне на колене, но стрелата излетя. Пуснатата от толкова близко разстояние, тя се заби дълбоко в тялото на Тавърнър. Той залитна напред, кръвта забълбука в гърлото му. Падна на колене, отпусна се на едната си страна и издъхна.

ПЕТА ГЛАВА

Iustitia est constans et perpetua voluntas ius suum cuique tribuens.

Правосъдието е постоянно и повтарящо се желание да отгладеш всекиму заслуженото.

Юстиниан

Съветът на „Сейнт Мартин'с-ин-дъ-марш“ се събра в Звездната палата – голямо помещение в центъра на главната постройка на абатството. Тя се наричаше така заради златните звезди, изобразени върху варосаните стени, звезди бяха издълбани и върху каменния под. Помещението беше просторно, кръгло, с прозорци, които гледаха към всички краища на абатството. Тази сутрин, в деня на свещеномъченик Климент, тук царяха объркване и хаос. Бяха открили трупа на Тавърнър на една пътека. Стрелата, която го бе убила, беше преминала почти през цялото тяло. Разбира се, повикаха вездесъщия кралски пратеник, а после трупът беше отнесен в дома на мъртвите.

Приорът Кътбърт заяви, че е свикал съвета, за да обсъдят все половащото се положение в абатството. За първи път приорът Кътбърт съжаляваше искрено за смъртта на абат Стивън и му се искаше и той да има авторитета на своя покоен, но не особено дълбоко оплакван, началник. Висшите духовници на абатството се бяха скупчили около дъбовата маса и напрегнато се взираха в него. Най-отпред беше Елфрик от лечебницата, най-сериозният съперник на Кътбърт. Сега, след като абат Стивън бе напуснал този свят, такива съперничества започваха да излизат наяве. С червения си нос и воднисти очи Елфрик седеше със стиснати устни до своя довереник брат Ричард, който се грижеше за помощите и милостинята.

– Отче приоре – поведе атаката брат Ричард, – нещата не вървят добре. Край нас из цялото абатство дебнат кралски пълномощници, а броят на труповете се увеличава всеки ден.

– Слушайте! Слушайте! – вдигна ръка приорът Кътбърт. – Абат Стивън умря, ние не знаем как и защо. Беше промушен с кама. Убийството на Гилдас също е загадка. А сега е убит и Тавърнър, но чия е вината за това? Нещо повече, ние не можем да се противопоставим на кралския служител. Ако го сторим, самият крал може да дойде тук или, което е още по-лошо, може да ни призове да се изправим пред него в Норич

или дори в Лондон. Това ли искате?

– Искаме да престанат тези ужасни убийства! – извика брат Ричард. – И кралските служители да вървят да си гледат своите работи. Казано откровено, отче приоре, нещата вървят от лошо към по-лошо.

– А съществува и въпросът за странноприемницата – заговори Елфрик. – Сега, след като абат Стивън е мъртъв, защо да не може да започнем строителните работи? Погребалната могила може да се изравни. Може и да я разкопаем и да видим какво има вътре.

– Това е неприемливо! – отвърна приорът Кътбърт. – Би било неподходяща привързаност и липса на почит към паметта на абат Стивън. На другите братя няма да им хареса.

– Вярно е – намеси се библиотекарят брат Френсиз. – Най-добре ще е да изчакаме, докато се избере нов абат. – Той се усмихна замислено на Кътбърт. – Кой ли може да бъде?

Монасите мълчаха. Приорът поглаждаше повърхността на масата с върха на пръстите си. Нещата не се развиваха по план. Абат Стивън бе казал, че Кървавата ливада никога няма да бъде застроена, докато той води това братство. Сега, дори и мъртъв, той все още си оставаше абат. Дали духът му броди из абатството? Възможно е, при този негов интерес към бесове и призраци. Само в едно отношение приорът Кътбърт се бе поуспокоил: покровителстваният от абат Стивън Тавърнър бе мъртъв. Този човек бе цяла напаст и щеше да създава проблеми. Какво щяха да правят с него иначе?

– Отче приоре – меко попита Елфрик, – какво ще ни посъветваш? Каква ще е твоята заръка?

Приорът Кътбърт го изгледа неприязнено.

– Навярно ще трябва да говорим по-откровено! – заяви Елфрик и отметна ръкавите на расото си.

– Откровено ли? Какво искаш да кажеш?

– За смъртта на абат Стивън! Всички знаем твоите планове за Кървавата ливада.

Приорът Кътбърт насочи пръст към него:

– И ти беше посветен в тези планове!

– Да не би да намекваш, че някой от нас е причинил смъртта на абат Стивън? – попита брат Ричард. – Може и да сме Божи служители, но не можем да проникваме през заключени врати или през стени!

– Аз лично огледах онази врата! – извика Елфрик. – Може би пантите са били свалени?

Бледите му страни почервеняха, докато другите монаси се задавяха

от смях.

– А защо умря Гилдас? – управителят на лечебницата почти викаше. – Гилдас беше твой довереник, приоре! Пръстите го сърбяха да построи онази странноприемница! Той живееше само с това свое видение, сънуваше и виждаше само него. Ти го подкрепяше. Колко често сме се дели тук, докато ти торможеше абата?

– Не съм го торможил! – Приорът Кътбърт се опита да овладее гнева си; той виждаше, че Елфрик губи самоконтрол. Сега се радваше, че Корбет не е тук.

– А има и още нещо!

Сърцето на Кътбърт замря. Елфрик се наведе над масата.

– Какво нещо, брате?

– Много добре знаеш! Както и ние: допълнението към завещанието на сър Юстъс!

Гърлото на приора пресъхна. Сега Елфрик сочеше него с костеливия си пръст. На Кътбърт му се прииска да се хвърли напред, да го грабчи и да го счупи.

– Всички знаем за допълнението към завещанието на сър Юстъс – обясни Кътбърт. – Всички се съгласихме да го скрием от абат Стивън, въпреки че, разбира се, щяхме да бъдем принудени да му кажем някой ден.

– Знаете ли, намерих го в една книга с грамоти високо в библиотеката – обади се библиотекарят брат Френсиз.

– Не сме проверявали дали е истинско – каза Кътбърт. – Всички знаем – продължи той, – че сър Юстъс е основал това абатство. Ако откритият от брат Френсиз документ е истински, тогава ние притежаваме не само Соколовия ручей, но и ливадите от другата му страна, които все още са част от владенията на лейди Маргарет. Все пак грамотата е стара, не е скрепена с печат, тъй че не можем да бъдем сигурни в истинността ѝ.

– Може би в Уестминстър има препис?

– Защо не го показва на абат Стивън? – попита Елфрик.

– Нали всички решихме да не го показваме. Разбира се – продължи бавно приорът, – мога да говоря само за себе си. – Той погледна за помощ към Хамоу и ковчезника Дънстън, но те запазиха мълчание. – Все пак – продължи Кътбърт, – някой от нас трябва да е казал на абат Стивън.

– Казвал ли си на лейди Маргарет? – попита рязко Елфрик.

Приорът се размърда смутено в креслото си.

– Казал си й, нали? – намеси се седналият от лявата му страна Хамоу, като се наведе през масата.

– Не съм й казал. Само намекнах, че ако решим да строим странноприемница, тя или ще трябва да приеме милостиво исканията ни, или ще се намери друг начин.

– Значи си го направил! – изсъска Хамоу. – Неприязънта на лейди Маргарет беше добре известна. Би ли могла тя да стои зад тези убийства? Нима споменаването на някакво тайно допълнение към завещанието би могло да я подтикне да убива?

– О, не ставай смешен! – отвърна остро Кътбърт. – Никоя жена няма право да влиза в това абатство!

– Отче приоре, аз знам правилата на свети Бенедикт, както и ти. Това, че на жените не е позволено да влизат в абатството, далеч не означава, че те не са добре дошли тук.

Приорът гледаше недоумяващо пред себе си. В Звездната палата настъпи тишина. Хамоу явно имаше нещо предвид.

– Тук идват поклонници – каза отговарящият за помощите и милостинята. – Пътници, жените им, жените на търговци... А също така имаме и тайнствени нощни посетителки.

Хамоу явно се забавляваше.

– Невъзможно! – извика приорът Кътбърт.

– Наистина ли? – Хамоу вдигна очи към тавана. – Всички знаем, че брат Гилдас заспиваше трудно нощем. Навярно не е бил само той?

– Хайде, говори!

– Нашето абатство е обширно, то се простира на голяма площ – продължи Хамоу. – Имаме къщичка на вратаря, но има и други странични врати, да не говорим за портата на Юда. Гилдас все не го свърташе. Спомнете си, че той винаги беше пръв в църквата за Светата литургия. Тъй или иначе, той честичко излизаше да се поразходи. И така, според правилата, когато един монах срещне друг през нощта, той трябва само да прошепне „*Rex vobiscum*“¹³ и да благослови. Гилдас твърдеше, че в два случая край него минала фигура, загърната в расо с качулка, която не отвърнала на благослова, а той доловил леко ухание на парфюм.

Думите му предизвикаха шум.

– Жена в абатството ни през нощта?! Твърдя, че доказателство не съществува! – извика брат Френсиз.

Хамоу удари с юмрук по масата:

---

13. Мир вам (лат.) – (Бел. прев).

– Не, разбира се, че не съществува! Това не е нещо, което човек обявява под звука на тропети!

– И Гилдас ти го каза? – приорът се наведе напред. – Защо не си ми съобщил? Аз отговарям за реда тук!

– Брат Гилдас не беше сигурен.

– А ти опита ли се да научиш нещо повече? Хамоу се изсмя.

– Аз държа на съня си, приор Кътбърт. Не бродя нощем из „Сейнт Мартин'с“, за да диря някаква тайнствена жена. В края на краищата, дори да е вярно, жената може да е била доведена от някой от другите монаси или от някой послушник. Някоя мома от селото например, или прислужница от „Горският фенер“.

Приорът се облегна назад в креслото, притиснал с пръсти устните си. Щеше му се да излее гнева си върху Хамоу. Ако подобен скандал се разчуеше, особено след тези мистериозни убийства, какъв шанс имаше той да бъде избран за абат и изборът му да бъде утвърден?

– Значи Гилдас твърдеше, че е била облечена като монах?

– Мога да съобщя само онова, което той ми каза. Фигурата била загърната в расо с качулка и със сандали на краката. Благоуханието го озадачило. Можел да настои да вдигне качулката си – въздъхна Хамоу, – но си помислил, че ако е сбъркал, би станал за посмешище в абатството.

– Парфюм ли? – възкликна приорът Кътбърт. – Тогава може би това е някоя високородна дама като лейди Маргарет? Ако е така, кого е посещавала?

– Е, не и отец абата! – заинати се Елфрик. – Те не само не се обичаха, но и вратата към покоите на абата се вижда много добре. Приоре, тъкмо ти имаш вземане-даване с лейди Маргарет.

По лицето на Кътбърт се изписа силен гняв.

– Нищо не намеквам – бързо продължи Елфрик. – Като теб и аз се опитвам да разбера кой носи отговорността за тези убийства. Лейди Маргарет е жена със силна воля. Ако е мислела, че абатството „Сейнт Мартин'с“ възнамерява да отнеме нещо от владенията ѝ, нейната неприязън към абат Стивън би могла да се превърне в убийствена омраза.

– И, разбира се – намеси се Хамоу, – Гилдас може да е бил убит заради онова, което е видял.

– А Тавърнър? – Приорът се опита да прикрие насмешката в гласа си. – Може би и той е видял нещо?

– Има и друго! – Хамоу леко плесна с ръце. – Погребалната могила в Кървавата ливада. Тази сутрин реших да я разгледам. Тя цялата е обрасла с трева. Забелязах, че в нея има изсечен чим и го извадих. Някой

се е опитвал да рови в могилата, а после е върнал чима на мястото му, за да прикрие делото си. Било е направено внимателно, защото го открих съвсем случайно.

– Да не би вече да си нарушил покоя на могилата, отче приоре? – шеговито го обвини Елфрик.

– Нищо не знам за това! – Кътбърт посочи към една маса встрани, където имаше кана с пиво и малки чаши заедно с чиния хляб и сирене. От кухнята винаги изпращаха закуска, когато съветът се събираше. – Имаме нужда да починем и да размислим.

Приорът се опита да си припомни как постъпваше абат Стивън, когато в тази палата се появяваха разногласия. Те трябваше да говорят *una voce*, единогласно. Ковчезникът брат Дънстън, който бе седял мълчаливо през цялото време, извънредно охотно отместил креслото си и поднесел на колегите си чашите с пиво. Блюдото с хляб и сирене обиколи масата. Приорът поклати глава. Озовал съм се в лабиринт, мислеше си той. Кътбърт бе роден в Кент – беше по-младият син на владетел на феодално имение. В един летен ден баща му го отведе в дома на свой приятел, заможен търговец, който бе построил лабиринт в обширните си градини. Там Кътбърт се почувства изгубен, хванат в капана на стесняващите се редици жив плет. Дори по времето, когато беше войник, Котбърт не изпита повторно подобен ужас. Сега имаше чувството, че отново се е върнал в онзи лабиринт, но този път нямаше кой да го изведе. Затвори очи и мислено благодари на Бога, че няма свидетели на личните разговори между него и абат Стивън. Никой, който да е чул отправените заплахи и предупреждения. Кътбърт разбираше, че е извършил грях и си даде обет следващия път, когато отиде в Норич, да потърси опрощение. Беше скрил греха си, бе го погребал дълбоко в душата си. Едно наистина го тревожеше: дали абатът се бе изповядал другиму? Абатът трябва да имаше изповедник в абатството. Но кой беше той? Някой от старите монаси, чието зрение е твърде помътняло, за да работи в библиотеката? Тъй като телата им бяха твърде слаби за каквато и да е работа в манастира, те прекарваха времето си в своите лични, малки килии – в молитви и сън. Понякога се присъединяваха към останалите от братството в църквата за Света литургия или в трапезарията, за да се нахранят. Приорът Кътбърт често се беше питал дали някой от тях – Люк, Саймън или Игнейшъс – не е изповедник на абата. Но дори да бе така, те не биха могли да кажат нищо. Казаното доверително бе заключено с печата на изповедта.

Приорът Кътбърт взе чашата си и отпи от пивото. Всъщност не би

трябвало да пие, стомахът му вече беше разстроен. Погледна към масата. Елфрик бе потънал в задълбочен разговор с библиотекаря. Брат Ричард и Заместник-приорът си шушукаха поверително. Ковчезникът Дънстън обаче продължаваше да оглежда залата. Приорът го погледна с крайчеца на окоото си. Странен човек беше този Дънстън, с тези малки очички и оплешивяващ глава. Потаен и твърде лукав! А сега изглеждаше и някак разтревожен.

– Брате Дънстън! Всичко наред ли е? Ковчезникът принудено се усмихна:

– Боя се да не би сегашните ни неприятности да навредят на приходите на абатството. Ако се разчуе, селяните няма да искат да работят полетата ни, а търговците няма да идват да купуват реколтата.

– Глупости! – подигравателно каза приорът. – Тези неприятности ще отминат.

– Не мисля така! – прошепна Дънстън. Той боязливо погледна приора. – Имам чувството, че сме се озовали в Долината на смъртта и нашите грехове тежко ни притискат.

– Какви грехове?

Дънстън поклати глава и се загледа в чашата си.

– Чувствам се зле! – промърмори той и остави чашата си. – Имам нужда от чист въздух!

Ковчезникът излезе от помещението. Приорът Кътбърт допи бирата си и тихичко плесна с ръце.

– Братя! – каза той. – Време е да се върнем към текущите си дела. Първо, трябва да предупредя останалите от братството да бъдат бдителни към чужденците и да избягват да се разхождат сами.

– Това ще е трудно! – възрази Елфрик. – Мнозина от нас спят в отделни килии. Още повече, че жертвите са били членове на съвета.

– Тавърнър не беше! – отбеляза приорът.

Той замълча, когато вратата се отвори и ковчезникът се присъедини към тях.

– Трябва да има мир...

Приорът млъкна. Заместникът му, Хамоу, отблъсна креслото си назад и се хвана за стомаха. Тлъстото му лице бе преbledняло.

– Господи! – едва си поемаше дъх той. – Боже мой, каква болка!

Приорът Кътбърт помисли, че е апоплектичен удар. Хамоу размахваше ръце, отметнал глава назад. Другите братя наскочаха и се втурнаха да помогнат. Хамоу ги отблъсна и се опита да се надигне. Приорът гледаше ужасен. Сякаш някой душеше бавно човека пред него: лицето му

бе покрито с пот, очите му се опулиха, устата се отваряше и затваряше, той отчаяно се опитваше да си поеме въздух. Върху устните му се появи пяна. Той се обърна, сякаш искаше да избяга от болката, но се строполи на колене, притиснал ръце към корема си. Състоянието му се влошаваше. Той се сгърчи на една страна и зарита с крака. Някои от останалите братя се разкрещяха. Елфрик се опита да сграби Хамоу за раменете.

– Навярно се задушава!

Приорът Кътбърт започваше да подозира какво става: обземаше го ужасяващо опасение. Хамоу бе потънал в своя свят на болки, ръцете и краката му се гърчеха конвулсивно. Странни гъргорещи звуци се надигаха в гърлото му. Елфрик се опитваше да му помогне, но бе невъзможно. Хамоу се мяташе като риба на сухо. Той простена, потръпна още веднъж и се отпусна с отметната встрани глава и оцъкдени очи. Елфрик го обърна по гръб и отчаяно се опита да намери пулса му на врата и китката на ръката. После пхна пръстите си в устата му.

– Какво е това? – уплашено попита брат Дънстън. – Апоплектичен удар?

– Не мисля! – Елфрик притисна ръка върху страната на мъртвия. – Отче приоре, брат Хамоу е бил отровен.

Приорът завъртя отрицателно глава:

– Не може да е отровен! Не може да е отровен!

– Налице са всички симптоми! – настоя Елфрик. – Болките бяха в стомаха, а не в гърдите или главата. Беше здрав и енергичен, преди да пие от пивото и да хапне от хляба и сиренето.

Приорът Кътбърт посочи с ръка към масата:

– Седнете по местата си. Никой да не докосва храната и питието. Брате Елфрик, разбираш ли от отрови?

Лечителят взе каната с пиво. Той я подуши и внимателно огледа онова, което бе останало на подноса. После провери собствената си чаша.

– Никой друг не се чувства зле! – обади се брат Френсиз. Елфрик взе чашата на Хамоу. Намери къс велен и изля утайката върху него. След това подаде чашата на приора Кътбърт. Приорът забеляза някакви зрънца на дъното, сякаш вътре е бил разтворен прах.

– Не мисля, че пивото е било отровено – обяви Елфрик. – Нито пък хлябът и сиренето. Отровата е била поставена в чашата на брат Хамоу. Не мога да усетя никакъв мирис, а ако е имала някакъв вкус, пивото го е скрило.

– Каква е? – попита приорът.

Елфрик с треперещи ръце постави чашата на масата. Той се загледа в утайката, която бе образувала малки петна върху велена.

– Един Бог знае! – прошепна той. – В лечебницата имам много прахове. В нашата градинка за билки има беладона, буника, напръстник, дози от които...

– Могат да убият... – завърши изречението вместо него приорът.

Брат Дънстън се строполи в креслото си, скри лице в ръцете си и започна да ридае. Приорът въздъхна.

– Трябва да уведоим сър Хю.

Корбет бе в стаята на Тавърнър заедно с Ранулф. Чансън пазеше отвън.

– Кой според вас е убил нашия измамник? – попита Ранулф.

– Не знам! – Корбет продължи да се рови из вещите на Тавърнър. – Но ако се съди по трупа, не е бил нужен майстор стрелец. Помисли само, за толкова близък изстрел не се изисква голямо умение. – Той престана да оглежда предметите. – Едно обаче ми липсва. Няма я дамгата върху челото. Питам се дали това е, защото убиецът е трябвало да действа бързо или защото не е възприемал Тавърнър по същия начин като Гилдас?

– Или пък има двама убийци?

– Много добре, секретарю на Зеления восьчен печат! Бог знае какво става тук. Смъртта на Тавърнър може и да не е свързана с тази на другите.

– Но защо да го убиват? – настойчиво попита Ранулф. – Той беше просто един мошеник!

– Мисля, че е бил повече от това – пое си дъх Корбет. – Знаеш ли, Ранулф, когато го разпитвах, за миг ми се стори, че чувам нещо отвън. Предположих, че Чансън се връща с книгите, но нали го срещнахме покъсно с Пердитус.

– Тогава какво търсим?

– Не съм сигурен, Ранулф-ат-Нюгейт. Ти познаваше мъртвия по-добре от мен. Мисля, че той не ни каза цялата истина.

– Той открай време си беше скаран с истината.

– Точно така! – съгласи се Корбет. – На мен ми беше трудно да повярвам, че Тавърнър просто се е появил в „Сейнт Мартин'с“ с тази налудничава история. Вярно, като всеки скитащ се моряк той сигурно си е търсил спокойно пристанище, за да пусне котва, но, Ранулф, постави се на негово място. Ако ти се беше озовал в това величествено, богато абатство, какво щеше да направиш?

Ранулф се обърна, както беше приведен:

– Щях да оглеждам, да изчакам и да наблюдавам.

– Тавърнър е направил същото. – Корбет отвори една протритата кожена торба и започна да рови в нея. – Вероятно е искал да има някаква сигурност, просто в случай, че номерата му не минат. Досега не съм срещал разбойник, който да не си е приготвил скрита миша дупка, ако делата му тръгнат наопаки.

– В абатството държат ли лъкове и стрели?

– Вероятно повече, отколкото в който и да е замък. Монасите ходят на лов и трябва да могат да се защитават. Когато влязохме в складовете, съзрях кошници, пълни със стрели, както и наръчи пръчки за стрели.

– А умението да ги ползват?

– Повечето мъже могат да стрелят с лък – отвърна Корбет разсеяно. – Много от тези монаси са бивши воители. Мога да се обзаложа, че някои са били на кралска служба. Били са обучавани да воюват. Наистина съм озадачен от смъртта на Тавърнър. Неговият убиец е искал да го премахне колкото е възможно по-бързо. Питам се – защо ли? Ранулф наблюдаваше как Корбет вдигна един от ботушите на Тавърнър и започна да тършува вътре.

– Нали не мислиш...

– Да, мисля. – Корбет вмъкна ръката си по-надълбоко. – Помниш ли, когато Тавърнър се канеше да ни поведе към избите? Когато каза, че иска да смени сандалите си?

– Помня.

– Мисля, че е възнамерявал да скрие някакви документи: Тавърнър знаеше, че аз ще се върна. А, ето!

Корбет измъкна малка кама, превързана с червен шнур, както и тънък, износен кожен калъф, изтърган и покрит с тъмни следи от плесен.

– Така си и мислех.

Корбет свърши с претърсването, отиде и седна на едно столче с гръб към прозореца, за да може да се възползва от светлината.

– Ха!

– Какво е това?

– Разрешителни, пълномощни, позволителни; някои стари, някои нови, някои оригинални, някои вероятно подправени.

– Защо не бяхме по-настойтелни с Тавърнър? – промърмори Ранулф. – Защо не ме остави да го хвана за врата и да го пораздрусам?

– Тавърнър ни каза достатъчно за един ден. Като всеки мошеник, той щеше да изчака да види докъде му е минал номерът, да разбере

какви договорености би могъл да постигне, какво би могъл да спотай. Както знаеш, хора като Тавърнър не бъррят като свраки!

Корбет се канеше да продължи, когато чу шум от тичащи стъпки; отвън се дочу говор и Чансън нахлу в стаята.

– Господарю, викат ви в помещението, което тук наричат Звездна палата – един от монасите е мъртъв!

Корбет грабна ръкописите, които бе намерил в стаята на Тавърнър, и ги напъха в кожения си елек. Послушникът отвън бе извънредно възбуден и затича отпред, като подвикна през рамо да го последват колкото е възможно по-бързо. Когато стигнаха Звездната палата, трупът на Хамоу вече бе положен на пода. Някой беше донесъл одеяло и го бе метнал върху него. Без да обръща внимание на приора и другите, Корбет прекоси помещението и дръпна одеялото. Един поглед беше достатъчен. Оцъклените очи на Хамоу, зяпналата му уста и обложеният, подпухнал език, странната бледност и сгърчените мускули на лицето сочеха, че е бил отровен.

– Бог да го прости!

Корбет отново покри лицето му, изправи се и промърмори набързо заупокойна молитва.

– Отровен! – възкликна той. – Никой не бива да умира така, особено пък свещеник, човек, посветил живота си на Христа! – Изглежда последователно всеки член на съвета – Върху челото му няма дамба – подчерта той. – Но – Корбет задъвка ъгълчето на устната си, – подозирам, че това е дело на същия убиец!

Той замлъкна, докато брат Пердитус въвеждаше архидякон Ейдриън. Дватамата застанаха до вратата.

– Какво желаете? – попита Корбет.

– Чух, че отново има смъртен случай – отвърна архидяконът. – Разговарях с брат Пердитус за ръкописите на абат Стивън, когато ни казаха... – Той преглътна с мъка. – Бих желал да съм далеч от тук. Кътбърт, не виждам защо да отлагам заминаването си.

– О, основанията са много!

Корбет приближи до него и го потупа леко по рамото. Лицето на архидякона вече не беше жизнерадостно. Видимо изплашен и толкова възбуден, че не можеше да стои на едно място, той се опитваше да не поглежда към проснатия под одеялото труп.

– Никой няма да излиза оттук – заяви Корбет, – докато аз не позволя. Особено ти – добави шепнешком той, – архидякон Ейдриън!

Архидяконът отметна глава назад. Опита се да каже нещо, обаче

Корбет се обърна.

– Брат Пердитус, ти също оставаш тук! Корбет седна в едно кресло в края на масата.

– Предлагам всички да седнете. Приор Кътбърт – той се огледа из стаята, – вие сте се събрали тук след смъртта на Тавърнър?

– Разбира се, имаше някои неща, които трябваше да обсъдим.

– Чудесно! – засмя се Корбет. – Тогава ще ги обсъдите с мен.

Брат Дънстън се канеше да възрази, обаче Корбет удари с юмрук по масата. Ранулф прекоси помещението, затвори с ритник вратата и заста на с гръб към нея. Чансън седна на столче в другия ъгъл. Корбет скръсти ръце и посочи към масата. Монасите и архидякон Ейдриън покорно насядаха. По начина, по който отместиха чашите си, Корбет разбра къде трябва да е била отровата.

– Брат Хамоу е мъртъв – започна Корбет. – Трупът му лежи тук, а душата му е при Бога. Къде е била поставена отровата?

– Нито в каната с пиво, нито в хляба и сиренето – отвърна Елфрик, – а в чашата на Хамоу.

– А кой поднесе чашите?

– Аз – отговори хрисимо Дънстън, вдигайки ръка. – Но събратята ми ме видяха. Държах подноса с две ръце. Всеки можеше да вземе тази чаша, която сам избере.

– Няма ли да изнесат трупа? – настоятелно попита приорът.

– Не познавате историята! – отвърна Корбет. – Преди много години, в случай на убийство, разпитът се е състоял в присъствието на трупа. Хората казвали, че духът на убития се навърта наоколо, за да помогне да се открие истината, макар и да подозирам, че в нашия случай това ще отнеме повечко време. Не желая да съм непочтителен, но Хамоу може да почака малко. И така – Корбет потри ръце, – брат Дънстън е взел подноса и е обиколил масата с него. Всеки ли взе чаша?

Монасите отново кимнаха в знак на съгласие.

– После оставих каната на масата. Подносът с хляба и сиренето обиколи масата.

– И пивото на брат Хамоу е било отровено, така ли? – попита Корбет. – Но никой не е знаел коя чаша ще вземе Хамоу?

– Не, разбира се! – отговори брат Ричард. – Чашите са напълно еднакви. Никой не се замисли дори за миг.

– А кога беше донесен подносът? – попита Корбет. – Преди съветът да се събере или по време на събранието?

– Точно след като започнахме – отговори приорът Кътбърт. – Вече

сядахме по местата си, когато брат Осуалд го донесе.

Корбет кимна към Чансън, който бързо излезе. Останалите седяха мълчаливо. Корбет беше постигнал целта си. Езерото е размътено, мислеше той, въпреки че все още крие много неща под спокойната си повърхност. Един от тези мъже тук е убиец, но кой? Приорът Кътбърт, който изглежда толкова разтревожен? Елфрик, който се надува, сякаш се радва на начина, по който се развиват нещата? Библиотекарят Френсиз, който крадешком поглежда през рамо към Корбет? Ричард, който бе сключил ръце, сякаш четеше молитва? Брат Дънстън, който гледаше отнесено, сякаш още не можеше да повярва в случилото се? Архидякон Ейдриън седеше с наведена глава и от време на време се размърдваше неспокойно в креслото. До него Пердитус със смръщени вежди гледаше втренчено трупа, сякаш нещо в него го привличаше. На вратата се почука: въведоха един сивокос послушник. Лицето му беше пепеляво от страх. Той веднага падна на колене, сключил молитвено ръце.

– Отче приоре! Отче приоре! – изплака той. – Аз донесох пивото и чашите!

– Обръщай се към мен! – обади се меко Корбет. Мъжът се обърна към него, все още коленичил.

– Ти ли си Осуалд, кухненския прислужник? Мъжът премига с възпалените си очи и кимна, очевидно изгубил ума и дума от страх.

– Няма за какво да се тревожиш! – увери го Корбет. – Кой ти каза, че съветът се събира?

– Хамоу. Слезе долу в кухнята. Аз подредих обичайния поднос с хляб и сирене, чаши и кана пиво. Покрих каната с кърпа и ги оставих. После пратих горе едно от кухненските момчета, то е от селото. Момчето се върна и съобщи, че събранието е започнало, тогава донесох подноса.

– И никой ли не те спря по пътя ти? Брат Осуалд поклати отрицателно глава.

– Отец приорът и останалите току-що се бяха събрали. Събранието всъщност още не беше започнало. Аз оставих подноса на масата и веднага излязох.

– Приоре – попита заповеднически Корбет, – някой приближавал ли е до масата, докато разговаряхте?

– Не, докато аз не станах – отговори брат Дънстън.

– В такъв случай – обърна се Корбет към Осуалд, – докато подносът е бил още в кухнята, кой е влизал там?

Послушникът отчаяно разпери ръце:

– Сър, как бих могъл да знам?

– Опитай се да помислиш! – подкани го Корбет. – Огледай тази стая. Внимателно се взри във всяко лице поотделно!

Все още на колене, Осуалд неспокойно се размърда.

– Имаше някои външни хора – каза той. – Така де, посетители. Кръчмарят Талбът от „Горският фенер“ и онази кокетка, неговата щерка. Как ѝ беше името?

– Бланш! – помогна приорът Кътбърт. – Те често идват тук да купуват провизии. Талбът е добър клиент.

– Така е! – каза сухо Осуалд. – Обаче тя има нагли очи и твърде много хихика.

– Те доближиха ли масата? – попита Корбет.

– Не мога да ви кажа. Но защо ще правят такова нещо? – Сега очите на Осуалд шареха из стаята. – Братя идваха и излизаха, донесоха наръч дърва за печката, но от съвета никой не е влизал. – Осуалд навлажни устните си. – Въпреки, че идва този!

Той се обърна и посочи архидякон Ейдриън.

– В името Божие! – измуча Уолъсби. – Бях гладен, пийваше ми се бира, търсех нещо за ядене. Канех се да отпътувам!

– Но не сте! – засмя се Корбет.

– Да, той влезе! – изправи се Осуалд, пръстите му трепереха. – Поиска това, поиска онова. Размени няколко думи с кръчмаря Талбът, попита го дали може да отседне в хана през нощта на път обратно за Лондон.

Архидякон Ейдриън само махна с ръка. Корбет можеше да разбере, че е бесен.

– Няма да се унижа да отговарям на това. Аз съм духовник, сър Хю, високопоставен служител на църквата. Бях тук единствено по настояване на абат Стивън и на доминиканския орден.

– Така ли? – попита Корбет. – Наистина ли е така? – Обърна се и допълни: – Брат Осуалд, можеш да си вървиш.

Ранулф изведе прислужника и затвори вратата. Облегна се на нея със скръстени ръце и отметната глава, наблюдавайки изпод тежките си клепащи събралите се първенци. Ранулф следеше Корбет като котка: понякога прекалено сериозният му господар го вбесяваше с необщителността си и със заобиколните си речи. Ранулф никога не беше срещал по-затворен човек. Корбет му беше по-близък от брат, но през годините той бе научил много малко за този загадъчен кралски служител. Единствената страст, която не криеше, бе любовта към красивата му жена

Мейв. Ранулф се засмя в себе си. Лейди Мейв с нейните пронизателни сини очи винаги плашеше Ранулф. Тя сякаш проникваше право в душата му и четеше неговите мисли, неговите най-скрити желания. О, да, единствената страст на Корбет бяха лейди Мейв, децата му и законът. Винаги законът! Веднъж Корбет му каза, че е виждал разбойнически набези в Уелс, как било унищожено едно цяло селце: изкормени от стомаха до врата жени; висящи от дърветата мъже; заклани деца. Никога не могъл да забрави тази гледка и научил един горчив урок.

– Ако законът изчезне – казваше Корбет, – ние ще се превърнем в животни, които се разкъсват едно друго в мрака.

Корбет обичаше краля, но чувството му към него беше примесено със скептицизъм и враждебност. Тъкмо тук беше разликата между тях. В очите на Ранулф законът беше онова, което кралят искаше. Ранулф си спомни Тавърнър и как мошеникът беше описал младежките му години. Ранулф-ат-Нюгейт бе решен на едно: той никога нямаше да се върне към тях. Корбет му беше приятел и спътник, но беше също и негов господар и наставник. Ранулф изучаваше Корбет по същия начин, по който ловджийското куче изучава плячката си. Погледна крадешком към Корбет, който седеше облакътен на масата, подпрял брадичката си с ръце: любим негов номер, да седи мълчаливо и да изнервя виновника.

– Убийците винаги проговарят – бе казал той веднъж. – Първоначално се държат потайно, но след известно време добиват чувство за власт, което им завърта главите. И тогава започват да правят грешки.

Ранулф обичаше да гледа как големци и властници, все уж добродетелни, се свиват под погледа на господаря му.

– Сър Хю, молиш ли се?

– Да, брате Елфрик, моля се. Удари камбана.

– Време е за божествената служба – обади се брат Дънстън с ръце върху масата, сякаш се канеше да стане.

– Седни! – заповяда Корбет. – Чел съм устава на свети Бенедикт. Във време на опасност и криза службата за този ден може да се отмени. Друга служба трябва да отслужим: утренната за убицеа, утренната за злото, вечернята за смъртта, службата в три след пладне за правосъдието, вечернята за закона. Не мисля, че Бог иска да чуе молитвите ви. Той иска да види как се въздава справедливост. Приоре, най-добре ще е да събереш съвета и да уведомиш цялото братство, че докато не се решат тези въпроси, всеки ще трябва да бъде нашрек за собствената си безопасност.

– Всички ние сме в Божиите ръце! – заяви Кътбърт.

– Някои от нас са – отвърна Корбет. – Но другите? Той се размърда в креслото си.

– Какво другите? – властно запита приорът.

– В това абатство има убиец! – отговори Корбет. – Ще трябва време, докато Божията ръка го хване и го бележи, както е белязала Каин.

– А брат Хамоу? – настоя приорът.

– Да ви кажа ли нещо? – Корбет отместа стола си назад, изправи се и се подпря с ръце на масата.

– Вашият брат беше отровен. Не съм лекар и не мога да позная с какво. Елфрик, в твоята лечебница има сигурно много гърнета, стъкленици и кутии с прахчета. Навън в полята растат треви, които, ако ги извадиш и изсушиш, могат да убият човек за няколко мига. Онова, което вледенява кръвта ми при мисълта за смъртта на Хамоу, е, че тя не е била планирана.

– Какво? – удиви се Елфрик.

– Убиецът играе с нас някаква игра – продължи Корбет. – Абат Стивън, една озадачаваша смърт; Гилдас, дамгосан, тялото му – намерено на надгробната могила; котката с прерязано гърло, окачена на преградата пред Разпятието; Тавърнър, убит със стрела. Мисля, че убиецът би могъл да убие всеки от вас тази сутрин. По някакъв начин той е пунал отровата в чашата. За него всъщност е нямало значение кой ще пие от нея, достатъчно е било, че ще бъде някой от вас.

Брат Дънстън издаде протяжен стон и зарови лице в ръцете си.

– Както играчът играе комар. – Корбет направи движение с ръка: – Подхвърля зара и той пада, както дойде. Нашият убиец прави същото: отровата е била поставена в чаша, докато подносът е бил в кухнята. Била е донесена тук – сви рамене Корбет, – и жребият е бил хвърлен.

– Значи, всеки от нас би могъл да вземе тази чаша? – попита приорът с обезумели от ужас очи.

– О, да! Убиецът ви е изпратил предупреждение. Може да нанесе удар когато и където пожелае. Ако е искал, би могъл да убие двама, трима или всички вас. – Корбет отново седна на мястото си. – Ще играе играта, докато бъде доволен.

– Какво можем да направим? – изплака брат Ричард.

– Да се молите, да внимавате къде вървите, какво ядете и пиете. – Корбет потупа по масата. – И да ми кажете истината. И така, Кътбърт, ще ми кажеш ли истината? Какво обсъжда съветът тази сутрин? Какво друго трябва да знам за абатството „Сейнт Мартин'с-ин-дъ-марш“?

ШЕСТА ГЛАВА

Potest nocenti contingere, ut lateat, latendi fides non potest.

Виновният може да се скрие, но не и с мир в душата.

Сенека

Свиреп и ужасен, грифонът се зъбеше, зинал с каменната си паст, разкриваща мятания се език и острите зъби. Изпъкналите очи гледаха яростно, ушите му бяха наострени и дръпнати назад като на куче, готово да нападне. Издялан от камък, грифонът се беше присвил в ъгъла на залата, вечно готов за скок срещу невидим враг. Корбет внимателно го разгледа. Като дете винаги се боеше от такива образи и когато майка му го водеше в енорийската църква, той отвърщаше очи. После, през нощите, когато слънцето вече беше залязло, а облаците се събираха, за да скрият луната, той изпитваше детински страх от всички онези фантастични фигури, озъбени грифони, шибаци с опашките си дракони, великани човекоядци с глави на бабуини, маймуни с човешки лица, всичко, което оживяваше и изпълзяваше, за да затанцува върху надгробните паметници в гробището. Корбет се засмя. В известен смисъл той все още вярваше в това. Всяка тъмнина приютяваше отвратителни пълзящи твари.

– В душата си! – прошепна Корбет. – Там човек преживява страховитата адска нощ!

Застанал пред църквата на абатството, Корбет гледаше тимпана над входа. Изправен, за да въздаде правосъдие, Христос стоеше с леко вдигната лява ръка, а в дясната държеше меч на справедливостта. Серафими се тълпяха край увенчаната му с ореол глава. Отдясно на Спасителя бяха праведните с протегнати ръце, очакващи спасение. Отляво стояха грешниците, редици прокълнати престъпници с примки около вратовете, влачени към вечния огън от демони в облика на кентаври, въоръжени с мечове, копия, ками и вериги, за да бодат и мъчат жертвите си. Корбет с удоволствие би се покатерил горе, за да разгледа по-отблизо резбованите фигури. Каменоделците притежаваха чувство за мрачен хумор и често използваша тези образи, за да предадат чрез тях портрети на враговете или на приятелите си. От всяка страна на сводестия вход, под тимпана, се виждаха две големи лица, издялани от камък. Това отляво определено принадлежеше на пиян човек, с опулени очи и зинала уста.

Отдясно стоеше набожен монах, издигнал очи към небето. Корбет заобиколи църквата на абатството и влезе през Галилейската порта. От всяка страна бяха подредени пейки, за да може в студено време монасите да седят там в съзерцание, да размишляват или да дремят според наклонностите си. Църквата вътре беше пуста. Студеният следобеден вятър носеше на талazi мирис на тамян. Закрепени в железните канделабри, свещи от пчелен восък разпръскваха светлина и мекото им ухание напомняше за лятото.

Корбет обиколи църквата. От време на време спираше, за да разгледа стенописите, на които с ярки цветове бяха изобразени различни сцени от Библията. Застанал сред мъртвите на брега на Ада, Христос печално гледаше през Морето на проклятието армията от изгубени души. Ето го пак Христос, който нахранваше пет хиляди души с малки хлебчета и кошница с риба. Неговите страдания и смърт бяха представени в целия им ужас: отпуснатата, увенчана с трънен венец глава, кръвта, която се стичаше от раните в ръцете и краката. Възкресението и цялата слава и ужас на Второто пришествие. Някои от стенописите бяха много стари и поизтрити. Други бяха рисувани наскоро. Корбет забеляза, че по-новите имат за обща тема прогонването на демоните: Христос, който изцелява гадаринеца. От устата на нещастника излизаха множество черни дяволчета, а водачът им крещеше: „Името ми е Легион, защото сме мнозина!“

Докато разглеждаше стенописите, Корбет остро осъзна войната между видимото и невидимото. Разбра, че по-голямата част от тях бяха изработени по разпореждане на абат Стивън. Художникът бе имал усет към драматичното и бе дал свобода на въображението си. Демоните имаха различен облик: понякога бяха представени като тъмни фигури с горящи като въглени очи и остри зъби на ловджийско куче; имаше дори заек с лице на горгона. На други стенописи темата се променяше рязко. Корбет си спомни стиха от Светото писание „Защото сам сатаната се преобразява като ангел на светлината.“ В тези рисунки падналият ангел беше изобразен като прекрасен младеж със сапфиреносини очи, блестяща руса коса и лице, обляно от слънцето. Беше облечен в златошити копринени одежди, обточени по края със сребро. Единственият белег за истинската му същност бяха люспестите ръце, стиснали здраво ефеса на меча. Под него бяха изписани Христовите слова от Евангелието на свети Йоан: „Той беше открай човекоубиец.“ Във всички тези картини Луцифер беше представен като придворен или войнствен рицар. Корбет стоеше запленил. Забелязваше се интересът на абат Стивън към демонологията. На стената, точно пред параклиса на Света Богородица, имаше

стенопис, озаглавен „Първородният грях“. На него се виждаше Каин, който разбива главата на брат си Авел. Отдясно се намираше олтар, а над всичко – всевиждащото око на Бога. Корбет внимателно разгледа изображението. Зад олтара се виждаха колела със спици и главина, много наподобяващи колелото от римската мозайка, както и рисунките, които Корбет беше видял в стаята на абата. Корбет продължи към параклиса на Богородица и запали две свещи. Постави ги в свещниците, коленичи и каза три пъти „Аве Мария“ за Мейв и семейството си. После взе една от свещите и се върна към стенописа. Корбет предположи, че е бил завършен наскоро. Колкото повече го гледаше, толкова повече нараставаше интересът му.

Изображенията бяха извънредно фини. Повечето подробности тънеха в сенките на трансепта, обаче с помощта на свещта Корбет успя да разгледа добре образите. Той се усмихна, доволен от себе си. На пръв поглед Каин и Авел като че ли се намираха в пустиня, принасяйки жертвите си на някаква скалиста земя: в далечината се простираше Раят. Художникът, вероятно по настояване на абата, го беше изрисувал като място с преобилна зеленина, с дървета, растения и красиви постройки. Обаче Корбет разпозна абатството „Сейнт Мартин'с-ин-дъ-марш“, заобиколено от пасбища и ливади, горички и потоци. Той съгледа дори Кървавата ливада с надгробната могила, увенчана с кръст. Стиснал свещта, Корбет седна в подножието на колоната и се опита да види картината в нейната цялост. На фона зад Каин и Авел стоеше жена. Дали беше майка им, Ева? Тя беше в траурни одежди, забулена в черно от главата до петите, с умолително вдигнати пред лицето ръце. До нея стояха двама млади мъже в пълно въоръжение, сякаш я пазеха. Може би са други нейни синове, помисли Корбет. Или ангели, а може би демони?

Корбет стана, взе свещта, постави я в свещника и продължи пътя си. Спря за малко пред гроба на абат Стивън и прошепна набързо молитва. Другата част на църквата също беше украсена със стенописи. Повечето бяха много стари, но имаше и един, рисуван наскоро. На него се виждаше как сатаната изкушава Христос, как Го отвежда на висока планина и му показва цялата слава и блясък на света. Корбет не бе сигурен дали този образ беше само на Христос или на Човека изобщо. Зад планината художникът беше нарисувал градове и замъци с извисяващи се кули и могъщи стени. Кервани, претоварени със стока, влизаха през портите. Вдясно се виждаше идиличен пейзаж. Корбет разпозна отново абатството „Сейнт Мартин'с“. Дали абат Стивън не бе станал монах за това, запита се Корбет. За да избяга от славата на света? Корбет седна

на една скамейка и протегна крака. Бе изпратил Ранулф и Чансън в кръчмата „Горският фенер“. Такива места винаги бяха източник на сплетни. Може би там щяха да научат нещо ново за абатството и неговото братство. Корбет беше съвсем объркан след последната си среща със съвета. Отначало приорът не беше много словоохотлив, но принуден от Елфрик и останалите, бе признал наличието на някои нередности в живота на братството. Кой се беше ровил в надгробната могила? Абат Стивън? Или приорът Кътбърт? А може би Тавърнър? И какво беше това допълнение към завещанието? Лейди Маргарет съвсем нямаше да се зарадва, когато разбереше за него! Но Корбет беше особено удивен от разказа на Гилдас за онази жена, която монахът беше съгледал за миг през нощта, докато се разхождал из абатството. Била преоблечена като монах, с расо и качулка. Но коя беше тя все пак? Някое момиче от съседните села? Или лейди Маргарет Харкорт? Корбет беше решил, че докато спътниците му ги няма, ще разгледа обстойно тази Божия обител. Ще се опита да разбере душата ѝ, да се запознае с всички галерии и ходници, странични врати и входи. Сега моментът бе подходящ, защото абатството беше опустяло. Приорът Кътбърт беше свикал събрание, на което трябваше да присъства цялата общност, за да предупреди и да посъветва братята. Корбет усети, че клепачите му натежават. Ранулф често го питаше как се чувства, когато обмисля такива мистерии, и дали е само озадачен, както при главоблъсканиците, които им задаваха в Оксфорд?

– Имаш предвид като математик ли? – отвръщаше Корбет. – Или като магистър по логика, който се опитва да разреши някакъв проблем?

Корбет си пое дълбоко дъх. Не, не беше така. Вярно, никога не се беше срещал с абат Стивън. Приорът Кътбърт и неговото братство му бяха чужди. Той за пръв път посещаваше „Сейнт Мартин'с-ин-дъ-марш“. И въпреки това, Корбет имаше чувството, че се е превърнал в част от абатството, а абатството е станало част от него. Спомни си отговора, който бе дал на Ранулф.

– Вече не съм в Оксфорд – бе казал той. – Аналогията не е нито подходяща, нито приемлива от гледна точка на логиката. Преследва ме страх, Ранулф, страхът, който споделя и лейди Мейв, че някой ден, в разгара на някоя кървава интрига, ще получи смъртния удар. Не, Ранулф, ние не сме учени, нито магистри по логика. Приличаме по-скоро на рицари по време на турнир – въпреки, че това не е приятелски двубой на полето по време на Майския празник¹⁴.

Да, ние сме въоръжени с меч и щит, но очите ни са превързани.

Намираме се в изпълнена със сенки стая и преди да излезем оттук, ще трябва да заловим и убием синовете и дъщерите на Каина.

Сега Корбет се засмя при мисълта за драматичния начин, по който бе говорил, но това бе истина. „Сейнт Мартин'с-ин-дъ-марш“ беше като тъмната стая в неговото описание. Само Господ знаеше на какви убийци дава подслон. Корбет отвори очи и се загледа надолу. Дори светостта на едно такова място, Божия обител, Небесни врати, вече не можеше да те защити от някоя летяща стрела или от внезапния, коварен удар на кама или меч. Корбет внимателно се послуша, но не чу нищо, освен вятъра, който блъскаше открената врата, и писукането и трополенето на мишки. Той въздъхна, стана и излезе на двора.

Корбет продължи да търси през билковата градина и дворовете, по портиците, през малкия вътрешен двор на манастира, около лечебницата и трапезарията. Мина край сградата на съвета. Вратите бяха затворени, а прозорците – осветени. Корбет чу гълчава. През цялото време държеше ръка върху камата си. Пред него се простираше смълчаното абатство. Режещият, студен вятър навяваше остри бръски сняг. Корбет се питаше дали утре всичко няма да бъде покрито с бял килим. Това ще направи нещата по-трудни за убиеца, размишляваше той, но ще затрудни и нас. Накрая се почувства задоволен. Сега носеше в съзнанието си плана на абатството. Беше разбрал и колко богато и могъщо е то. Можеше да разбере защо приорът Кътбърт нямаше търпение за построи нова странноприемница. Той тръгна към защитната стена и спря за миг пред портата на Юда. Тъкмо тогава камбаната заби – знак, че събранието е свършило. Корбет отвори вратата и излезе отвън. Пред него се ширеше кръгът на Кървавата ливада, а дъбовите дървета от двете ѝ страни се виеха надолу към Соколовия ручей. Падаше мъгла, но през дърветата Корбет можеше бегло да види работниците в полята; чуваше колелата на някоя каруца, изплющяването на камшик и остро дишане на воловете, които разораваша земята. Корбет извади камата и клекна. Заби я дълбоко, вдигна малкия чим и разтърка твърдата като камък земя между пръстите си.

– Останал съм си син на земеделец! – прошепна Корбет на себе си. Беше преценил колко плодородна е земята тук. През лятото тревата сигурно ставаше зелена и тучна. Тази почва беше подходяща за ливади, а ако я разоряха, посевите щяха да избуяват, плътни и високи. Не е чудно,

---

14. Един от традиционните английски празници, който се отбелязва в първата неделя на месеца с танци и състезания около Майското дърво и завършва с избирането на Майска кралица. – (Бел. прев.)

че абат Стивън се колебаеше дали да строи върху нея. Корбет отръска пръстта от ръцете си и се изправи. В средата на ливадата се издигаше надгробната могила и сякаш го подканваше да приближи. Корбет преко-си полето и внимателно я огледа. Абат Стивън е имал право: погребал-ната могила беше дело на човешки ръце, внимателно и съразмерно из-дигната в определени пропорции. Той потупа с ръка повърхността и опита да се покатери, обаче тревата бе покрита със скреж и се плъзгаше, тъй че се задоволи само да обиколи могилата. Светлината гаснеше. Нак-рая намери онова, което бе видял Хамоу: точно на равнището на очите някой беше копал в нея. Корбет отстрани разровената почва. Дупката отдолу беше около десетина сантиметра широка. Корбет се огледа нао-коло да намери разсипана земя, но предположи, че който беше копал, бе събрал всичко и го бе отнесъл. Опипа вътре: направеният изкоп беше дълъг. Корбет измъкна ръката си.

– Разбира се! – прошепна той. Онзи, който го беше направил, бе до-шъл късно през нощта и бе изрязал парче земя, което по-късно щеше да му послужи да прикрие изкопа. Осквернителят бе проникнал навътре и бе използвал дълга върлина или копие, за да разузнае, да разбере какво лежи дълбоко навътре. Ковчег или може би саркофаг? Корбет върна парчето земя на мястото му. Дали е бил приорът Кътбърт, питаше се той. Или абат Стивън? Или дори Тавърнър, който трябва да е бил прив-лечен от тайната на това място?

Корбет избърса ръце във влажната трева, изтри ги в наметалото си и тръгна. Големите дъбови дървета се открояваха на фона на стените на абатството към Соколовия ручей, подредени тъй симетрично, че Корбет се запита дали не са били засадени нарочно. От яките им стволове се из-дигаха клони – нагоре до сивещото небе. Корбет отново се обърна към могилата. Пред стените на абатството, в единия край, дъбовете отстрани напомняха на колоните на някаква църква, докато насипът в центъра из-глеждаше като място за поклонение. Той навлезе в сянката на дъбовете. До него долитаха слаби звуци откъм абатството, трополене на каруци и виковете на работниците, които привършваха работата си в полето. Камбаната на абатството отново започна да бие. Корбет си спомни, че приорът бе наредил да се четат специални молитви за Тавърнър и заместник-приора, които сега се вкочаняваха под саваните си в дома на мъртвите.

На някои места храсталаците между дърветата се съгъстяваха. Кор-бет трябваше да внимава къде стъпва. Той се спря пред голямо обгорено място – огънят бе попарил тревата и къпинака. Приведе се и разбута с

камата си ивицата черна, наслоена пепел, широка около двацет сантиметра, и дълга около три метра. Трябва да са били браконieri, каза си той. После, озадачен, се изправи и продължи пътя си. Излезе изпод сянката на дъбовете и пое по брега на Соколовия ручей. Той всъщност беше просто поточе, не по-широко от метър. На другия му бряг се виждаха разпръснати шубраци и листак. Потокът течеше вяло и край всеки от бреговете му се бе натрупала плътна зеленикава тиня. Корбет се смъкна надолу с известно усилие и измери дълбочината с ботушите си: беше не повече от тридесет сантиметра. Ручейт навярно бе прокопан от хора, отклонили вода от тресавищата или блатата; не му се вярваше Харкортони или монасите да го ползват като източник на прясна вода или да ловят риба в подмолите му. Корбет се измъкна и застина на място. По-надолу край брега, на затревено островче зад една върба, седеше монах с нахлупена качулка и сведена глава, пъхнал ръце в ръкавите на расото. Толкова беше потънал в мислите си, че не чу приближаването на Корбет. Седеше като статуя. Корбет извади камата, тихичко се промъкна напред и се изкашля. Фигурата не помръдна. Корбет усети как по гърба му плъзват тръпки на страх.

– Pax vobiscum, брате! – повика той и с облекчение въздъхна, когато фигурата се извърна с вдигната ръка, за да отметне качулката. Корбет позна ковчезника брат Дънстън. Монахът стана на крака и започна да се бие с ръце в гърдите. Корбет можеше да види, че е плакал.

– Брате Дънстън, това е студено и самотно място за размисъл и молитва!

Като влачеше краката си по мократа трева, монахът тръгна към него.

– Мислех, че си на събранието на съвета! Какво има, брате?

Очите на брат Дънстън бяха зачервени от плач. Мъжът вдигна ръка, за да избърше сълзите от страните си. Ноктите му бяха изгризани до живеца.

– Всички ще умрем, нали, кралски пратенико?

Корбет се огледа и забеляза малък винен мях върху тревата.

– Всички ще умрем, брате Дънстън: това не означава, че трябва да се настаним в гробището и да чакаме това да стане.

– Не бях на събранието – изфъфли брат Дънстън. – Каква полза, сър Хю? Донесох си малко вино тук и реших да размисля.

– Останало ли е нещо?

Монахът се засмя и отстъпи. Вдигна меха и му го подаде. Корбет отпи и му го върна.

– Спомни си Светото Писание: малко винце услажда сърцето, но твърде много помрачава душата. Брате Дънстън, ти седиш тук като човек, забравен от света.

– Тревожа се, наистина се тревожа. – Дънстън стисна меха, сякаш беше някаква скъпоценна реликва. – Новината за тези убийства скоро ще се разпространи. Вече няма да идват поклонници. Търговците ще се колебаят дали да се отбиват при нас. Нещо повече, когато кралят научи...

– Всичко ще мине и ще замине! – увери го Корбет. – Ти се тревожиш за приходите на абатството, нали?

Брат Дънстън кимна припряно.

Лъжеш, помисли си Корбет: това абатство е достатъчно богато и могъщо, за да издържи на едногодишна обсада.

– За какво всъщност се тревожиш, брате? Монахът отклони поглед:

– Заради греха.

– Моля?

– Заради греха! – повтори брат Дънстън. – Казаното е вярно, нали, служителю? Вашите грехове ще ви намерят.

– Какви грехове?

– Отец Стивън беше добър абат. Строг и вискателен, но въпреки това благороден и любезен. – Брат Дънстън погледна назад към масивните сгради на „Сейнт Мартин'с“. – Знаеше нашите грехове, но ни съчувстваше.

– Изповядвал ли си се пред него? – попита Корбет.

Брат Дънстън кимна:

– Той ми опрости греховете и ми даде добър съвет. – Монахът вдигна воднистите си очи. – Беше добър свещеник, служителю. Никога преди не съм срещал такъв като него. Сега ще бъдем наказани за греховете си.

– Първо, какво искаш да кажеш с това „такъв като него“? – пристъпи по-близо Корбет.

– Той сякаш... – брат Дънстън прехапа устната си, – той сякаш вярваше, че грях няма. – Видя удивлението на Корбет и добави: – Би трябвало да си го чувал как говори, за да разбереш какво искам да кажа.

– Но нали все пак е бил заклинател? – настойчиво попита Корбет. – Вярвал е в сатаната и цялата му мощ.

– Знам, знам, там е загадката.

– Абат Стивън имаше ли изповедник?

– Да, да, имаше – брат Дънстън покри устата си с ръка. – Веднъж

ми каза, че понякога се изповядвал на един свещеник, когото срещнал по време на пътуванията си, но имаше изповедник и в абатството. А, да, брат Люк. Преди отговарял за лечебницата тук, а сега е на почти сто години! Брат Люк казва, че си спомня крал Джон, когато минал през Норфък. Старият Люк! Остър ум в грохнало тяло!

Корбет мислено си обеща, че ще потърси този старец.

– Започва да вали сняг... – съобщи брат Дънстън. Бели, меки парцали падаха лениво към земята. Сега небето се бе снишило и беше станало тъмносиво.

– Ще бъде студена нощ! – прошепна брат Дънстън. Корбет погледна назад към извисяващите се кули, шпилове и фронтони по покривите на „Сейнт Мартин'с“. Странно, унесе се в мисли той, странно, как може да се променя едно място. Когато бе приближил за първи път портите, абатството му изглеждаше приветливо, приятно място, предлагащо подслон от пустошта, която го заобикаляше. Сега изглеждаше зловещо, отблъскващо, дори заплашително.

– Студено ми е! – промърмори брат Дънстън и тупна с крак. – Сър Хю, връщаш ли се?

Корбет склони. Дватамата прекосиха полето; снегът се усилваше.

– Какво искаше да кажеш – попита Корбет, – когато спомена, че абат Стивън сякаш е вярвал, че няма грях? Ти нарече това загадка.

Брат Дънстън нахлупи качулката си. Корбет се запита дали по-скоро не се опитва да прикрие лицето си, отколкото да го защити от хапещия вятър.

– Просто ми мина такава мисъл, сър Хю. – Ковчезникът обмисляше думите си. – Философите спорят за съществуването на Бога. Понякога имах впечатлението, че абат Стивън е тръгнал по другия път, едва ли не, че му е по-лесно да открие духовния живот чрез света на демоните, въпреки, че никога не съм се осмелявал да кажа такова нещо пред останалите братя.

– Значи, за абат Стивън ритуалът на прогонване на бесовете е бил пътуване през мрака?

– А как иначе? – изсмя се брат Дънстън. – Ние живеем сред океан от зло, сър Хю: убийства, изнасилвания, кражби, беззакония. – Той въздъхна. – Човек много рядко среща някой Ангел на Светлината.

Корбет беше готов да продължи дискусиата, когато пред тях някой внезапно отвори портата на Юда и оттам се появи брат Пердитус, който махаше с ръце.

– Сър Хю, най-добре ще е да дойдеш!

– О, не! – прошепна брат Дънстън. – Не още една смърт!

– Какво има? – извика Корбет.

Пердитус само му направи знак да побърза. Корбет ускори крачка. Послушникът беше възбуден.

– Нося съобщение от брат Елфрик. Трябва да дойдеш, той иска да ти покаже нещо.

Той ги поведе обратно през градините на абатството. Елфрик се намираше в дъното на лечебницата, където гореше факла, втъкната в халка на стената. Корбет влезе в дома на мъртвите. Вътре беше топло: в мрака светеха мангали; от запалени свещи с поставени над тях похлупаци и кандила струеше треперлива светлина. Имаше пет или шест дълги маси. Трупове на Хамоу и Тавърнър заемаха две от тях, а върху телата бяха метнати тежки платнени покривала.

– Върнах се тук след края на съвета – обясни Елфрик, като взе една свещ, – и забелязах, че резето на вратата към дома на мъртвите е вдигнато. Сър Хю, виж това!

Той отметна саваните от телата на Хамоу и Тавърнър и сведе свещта, за да разкрие ужасяващото „V“, дамгосано върху челата на двата трупа.

– Господи Боже и вие, ангели небесни! – възкликна Корбет. – Този убиец е изпълнен със злоба! Върнал се е, за да постави клеймо на труповете – да ги бележи за свое дело!

– Как е могло да стане това? – прошепна брат Пердитус. Корбет посочи мангала:

– Навярно са били необходими само няколко секунди. Желязото е трябвало да се нагорещи, после да се дамгоса челото. – Той се извърна към ведро с вода, поставено непосредствено край вратата. – Навярно тук е охладил желязото. Дворът вън е тих, тъй че убиецът би могъл да чуе, ако приближава някой.

– Вярно! – съгласи се Елфрик. – А и тук идват много малко хора. Братята няма да дойдат, за да изразят почитта си, докато телата не бъдат положени за поклонение.

Корбет отново покри телата със саваните. Обърна се и видя, че Елфрик, Дънстън и Пердитус са застанали на прага. Танцуващата светлина им придаваше зловещ и тайнствен вид.

– Преситих се от смърт – прошепна Корбет, като ги разбута, за да мине. – Брат Елфрик, тук не мога да сторя почти нищо, поне засега.

Корбет излезе. Вечерта падаше бързо, снегът покриваше земята с бял прах. Абатството се пълнеше с монаси, които бързаха да привършат

работата си. От кухните се виеше дим, носеше се аромат на готвено и печени сладки. Корбет нахлупи качулката си и тръгна към странноприемницата. Когато се прибра в стаята си, заключи вратата и постави резето. После запали свещите и светилниците. Бяха донесли още един мангал. Корбет взе духало и разпали с него въглените, докато те засветиха, червени и горещи. В стаята имаше малко огнище с отдушник, но Корбет реши да не пали дървата. Прекоси стаята и огледа чашите за вино, каната и подноса със сушени плодове, хляб и сирене. Не можа да открие нищо особено. Събу ботушите си и легна възник на леглото, загледан в тавана. Не можеше да намери никакъв смисъл в станалото. В главата му се въртяха мисли и картини. Лениво се запита какво ли правят Ранулф и Чансън.

– Тук броди убиец – прошепна той, – който се наслаждава на онова, което прави. Обърнал е абатството с главата надолу – то вече не е свято и молитвено място, а обиталище на страх и дебнеща смърт.

Но дали е било свято и молитвено място преди? Колкото повече научаваше за абат Стивън, толкова по-любопитен ставаше Корбет. От една страна набожен, учен монах; от друга, абат Стивън явно е бил човек, изпълнен с несигурност, дори с разкаяние и угризения на съвестта. Клепачите на Корбет натежаха. Той потъна в сън, но беше грубо разбуден от силно чукане по вратата. Корбет скочи от леглото и грабна колана с оръжието си, който беше захвърлил на пода.

– Кой е? – попита той.

– Архидякон Ейдриън! Сър Хю, трябва да говоря с теб.

Корбет свали резетата и архидяконът пристъпи в стаята. Той свали наметката си, мокра от топящия се сняг, без подкана, прекоси помещението и започна да грее ръцете си над мангала.

– Вали сняг, Корбет. – Виждам.

– Трябва да отпътувам обратно за Лондон. Искам да се махна от „Сейнт Мартин“с.“

– Защо? – настоятелно попита Корбет.

– Имам работа, съдът в Лондон ме чака. Не виждам никакъв смисъл да отлагам.

– А пък аз виждам.

Корбет седна на леглото. Архидяконът се обърна към него. „Уплашен ли си, запита се Корбет. Ядосан ли си или играеш някаква своя игра?“ Устните на архидякона се свиха.

– Нямам нужда от разрешението ти, Корбет!

– Напротив, имаш! – Корбет махна с ръка към дисагите в ъгъла. –

Нося пълномощията на краля!

– Аз съм ръкоположен духовник, висш сановник на църквата!

– И Архангел Гавриил да си, все ми е едно. Защото, съдейки по това, което знам, архидякон Ейдриън, може и ти да си убиецът.

– Не ставай смешен! – Архидяконът прекоси стаята, взе си стол, завъртя го и се отпусна на него. – Не съм виновен повече от теб, Корбет. Ама наистина – запелтечи той, – откъде да знаем, че ти не си убиецът?

– Не съм бил тук, когато е бил убит абатът.

Корбет се препаса с военния си колан и започна да си играе с камата, като я вадеше и връщаше в ножницата.

– Но ти си бил тук, мастър Уолъсби!

– Абат Стивън ми беше приятел, брат во Христе. Знаеш причината за моето посещение тук.

– Лъжеш! – Корбет посочи с върха на камата неканения си гостенин. – Не си бил приятел на абата, а негов съперник, негов противник. Може да си завидял на славата му и затова си предприел тази военна хитрост!

– За какво говориш?

– За мастър Тавърнър, Карфур или както там се нарича, чийто труп лежи и се вкочанява в дома на мъртвите. Разбра ли, че е бил дамгосан?

Архидяконът преглътна с мъка и погледна към вратата, сякаш съжаляваше, че е дошъл тук.

– Ако сам не бе дошъл, Уолъсби, щях да изпратя да те повикат. Да видим сега. Ти си противник на възгледите на абат Стивън. Ти си прагматик, правник. Не вярваш в елфи, таласъми и горски духове или в това, че силите на ада могат да обладаят човека. Въвлякъл си абат Стивън в открит дебат. Обаче той се оказал силен противник с определени доказателства, които оправдавали делата му. Е, архидякон Ейдриън, ти спомена съда в Лондон, нали? В ролята си на църковен съдия сигурно си се срещал с измамника Карфур, когото познаваш под името Тавърнър. – Корбет замълча. – Не го познаваш, така ли? Мастър Уолъсби, не искам да те карам да свидетелстваш под клетва. Но съм убеден, че ако се разтърся из архивите на църковния съд, ще намеря нещо за Тавърнър, този опитен измамник, който сигурно е бил постоянен посетител на съда ви.

Сега архидяконът очевидно започна да нервничи.

– Искаш ли глътка вино? – предложи Корбет. – Или залък хляб със сирене? Не? Добре, докато преглеждах вещите на Тавърнър, попаднах на един малък бележник, дневник, който той си е водил. И, което е още по-важно, намерих разрешително за просия, както и разрешение да

отплува отвъд морето, и двете издадени от вашия съд. Разрешителното е било издадено в началото на есента, в навечерието на празника на свети апостол Матей. Поправи ме, ако греша, архидяконе, но аз мисля, че ти си дал на Тавърнър както разрешителното, така и парите. Той отплувал на кораб по Темза, който носел доставки за източните брегове. С осигуреното разрешително в джоба, Тавърнър слязъл на сушата и се отправил за „Сейнт Мартин'с“. Той наистина бил майстор на преправянето, измамник и сплетник. Абат Стивън го приел като чистосърдечен молител, който отчаяно се нуждае от духовна помощ и покой. Тавърнър се оказал подходящ за целта му и убедил абат Стивън, че е обладан от зли духове. Абат Стивън се хванал на въдицата. В началото може и да е имал някакви съмнения, но те бавно се разсеяли, както писал на теб и приятелите ти в Лондон.

Корбет млькна, прекоси стаята, наля малко вино в една чаша и отпи от кървавочервена кларет¹⁵. После облиза устните си.

– Сигурен ли си, че няма да ми направиш компания, архидякон Уолъсби? Бих могъл да ти предложа чаша горещо вино с подправки!

Уолъсби го гледаше втренчено.

– Питам се – Корбет отново седна на мястото си – защо такъв зает човек като теб ще се втурне на север по искането на абата. Това не можеше ли да изчака – след като си толкова зает? Тъй или иначе, пристигаш тук и обявяваш, че представлението на Тавърнър ти е направило силно впечатление, обаче след това убийството проваля играта, която сте замислили.

Свещеникът потърка страната си, сякаш го болеше.

– Аз... аз... – започна да заеква той.

– Не лъжи, моля те! – настоя Корбет. – Архидяконе, не би трябвало да се доверяваш на човек като Тавърнър. Очаквал си, че той ще се отърве от тези писма и разрешителни, нали така? Но мошеник като него никога не унищожава нищо, защото не знае дали някога няма пак да му потърбава.

– Вярно е! – въздъхна архидяконът. – Сър Хю... – Той замълча: – Абат Стивън беше човек, от когото според мен църквата не се нуждаеше. Аз се придържам към канона и вярвам в сатаната и адския огън, но светът се променя. От Изтока идва ново познание, нови науки. Ние вече не вярваме, че всяко злощастие е дело на сатаната, че тези зарази, епидемии, дори убийствата и кражбите са част от един огромен заговор на

---

15. Старинно наименование на вината, произведани около Бордо. – (Бел. ред.)

невидима орда зли духове. За един свещеник е добре да използва адския огън, за да плаши вярващите, но абат Стивън... – Той поклати глава. – Какво общо имаше той с изучаваното в Оксфорд или Кеймбридж, с писанията на Платон и Аристотел, със закона или парламента? – Архидяконът си възвърна самоувереността, докато говореше. – Да, аз съм съдия на църквата. Седя в моя съд и виждам как хора като Тавърнър скубят суевърните. Аз мога да се справя с Тавърнър. Но един абат, един висш духовник? Исках да докажа, че греша.

– Не! – прекъсна го Корбет. – Искал си да му дадеш урок. Какво щеше да стане? – настоятелно попита той. – Дали ритуалът щеше да се провали? Може би Тавърнър щеше да обяви кой е в действителност и какво прави? Искал си да направиш абата за посмешище. Да му се подиграват навсякъде. Мислиш ли, че кралят щеше да е доволен?

Архидяконът се опита да възрази.

– Щял си да го унищожиш! Което доказва, че не си обичал особено абат Стивън.

Уолъсби скочи от мястото си.

– Седни! – заповяда Корбет. – Дойде да ми поискаш разрешение да си заминеш, което отказах. Сега ти обяснявам отказа си. Наел си Тавърнър, за да направи теориите на абат Стивън за посмешище. Дошъл си на север, за да се присъединиш към него в този заговор. Архидяконе, не вярвам, че това е било само теологичен спор. Нещата отиват далеч по-надълбоко. Какво е било? Зловредна шега? Да не би абат Стивън да е възпирал по някакъв начин повишаването ти в сан, да е възпрепятствал напредъка ти? – Корбет плесна толкова силно с ръце, че архидяконът подскочи. – Сега можеш да направиш своята изповед, свещенико, или аз ще я изтръгна в присъствието на краля. Искам истината!

– Преди две години – започна да мънка архидяконът, изтривайки влажните си длани в расото – кралят изпрати официално посланичество в Париж.

– О, да, относно преговорите за брака между Уелския принц и Изабела, дъщерята на крал Филип?

– Точно така. Лондонският епископ избра мен като член на мисията, обаче абат Стивън забрани да отпътувам.

– Изложи ли някакви основания?

– Той беше член на същата мисия. Твърдеше, че преговорите ще бъдат трудни и дълги, затова няма да е подходящо хора, които имат противоречия по някои духовни въпроси, да бъдат заедно на едно място при решаването на такъв един въпрос.

– И ти го намрази, нали? – прошепна Корбет. – И абат Стивън го знаеше?

– Давам ти обясненията, които поиска, Корбет! – Уолъсби замълча.
– Аз не обичах абат Стивън и той не ме обичаше. Дадох си обет да му предам един хубав урок.

– И какво се обърка?

– Какво искате да...

– Попитах какво се обърка? – повтори Корбет. – Когато си пристигнал в „Сейнт Мартин'с“, трябва да си разменил няколко думи на четири очи с Тавърнър, по-далеч от подозрителни погледи и любопитни уши. Да не би Тавърнър да се е отметнал? Абат Стивън беше добър духовник, който го бе приел сърдечно. Навярно Тавърнър е решил, че за него ще е по-изгодно да си спечели благоразположението на абата, като продължава да се прави на обладан от бесове, отколкото да бъде част от твоя заговор. Сигурно си побеснял, когато си видял как рухва ловко замисленият ти план. Без да знае, абат Стивън е разбъркал картите по такъв начин, че си щял да бъдеш принуден да наблюдаваш неговия най-голям триумф.

– Нямах никакви доказателства!

Корбет стана, прекоси стаята, отвори капациите и погледна през малкото зарешетено прозорче на едното крило.

– Вали обилно – измърмори той. – Тъй или иначе, съмнявам се, че ще можеш да отпътуваш за Лондон.

Корбет се вгледа към двора и островчето светлина, което се образуваше от пламъка на една факла, прикрепена към ъгъла на сградата. Чу някакъв шум, затвори прозореца и се обърна. Архидякон Уолъсби си наливаше чаша вино.

– Не ми говори за доказателства. Прав съм, нали?

– Да, прав си! – отвърна Уолъсби. – Бях вбесен. Разпитах Тавърнър, който се правеше на света вода ненапита. Каза, че ме е срещал само веднъж през живота си и че съм го отклонил от правия път. Припомних му за среброто, което му бях дал. „Какви пари?“, попита той. Заплаших, че ще го издам.

– Но разбира се, не го издаде! – прекъсна го Корбет. – Да издадеш Тавърнър би означавало да изложиш себе си като човек, който не е подобър от него: лъжец и мошеник. С какво друго те заплаши Тавърнър? Че ще иде и ще се изповяда на абата ли?

Архидяконът отпи от чашата с вино.

– Ако го беше направил, картите наистина щяха да се разбъркат! –

продължи Корбет. – Абат Стивън щеше да заяви, че е прозрял мошеничеството и представлението и че е получил пълно признание от Тавърнър. Нашият хитрец трябва да е бил доволен. Държал те е в ръцете си. Няма ли никакъв друг избор, освен да приемеш. Ядосан ли беше?

Корбет прекоси стаята и приближи лицето си само на сантиметри от това на духовника.

– Питам се дали си бил достатъчно разгневен, за да извършиш убийство?

Уолъсби отстъпи назад и бързо отпи от чашата си.

– Не бива да говориш така!

– Защо пък не? Ненавиждал си абат Стивън – и той е мъртъв. Тавърнър трябва много да те е разгневил – и той е мъртъв.

– А заместник-приорът, Хамоу?

– И тук има интересно съвпадение! – заяви Корбет. – Онази сутрин, когато са приготвили подноса с хляба и пивото, си бил в кухните. Да претърся ли вещите ти, архидякон Уолъсби? Ще намеря ли прахове и готови отрови?

– Претърсвай колкото си искаш! – изръмжа духовникът. – Нямаш право на такива обвинения!

– Не мога да кажа как си проникнал в стаята на абата. – Корбет се върна и седна на края на леглото си. – Но ти си силен човек, архидякон Уолъсби. Носиш ли лък?

– Разбира се, че нося, както и хората от свитата ми.

– Можеш ли да го донесеш?

Уолъсби остави чашата си на масата. Устните му потреперваха.

– Няма да го донесеш, нали? – настойчиво попита Корбет. – Мога да се обзаложа, архидяконе, че стрелата, която уби бедния Тавърнър, е дошла от твоя колчан, и ти го знаеш!

СЕДМА ГЛАВА

Ita vitast hominum quasi quom ludas tesseris.

Човешкият живот е като игра на зарове.

Теренций

„Горският фенер“ беше голям, просторен хан, който се намираще край калния коларски път под свод от заобикалящи го дървета. Фасадата му бе измазана със снежнобяла мазилка, по нея се кръстосваха черни греди, а видът на покрива му от червени керемиди и ярката табела, висяща над вратата, бяха като приветствен фар за всеки пътник. Пивницата беше широка и добре осветена. Буретата с пиво и бъчвите с вино бяха струпани вдясно от голямото огнище, а отляво тесен коридор водеше към кухнята. Чансън пхна юздите в ръцете на някакъв коняр и се присъедини към Ранулф, който стоеше на прага и се взираше в помещението.

– Какво трябва да правим?

Ранулф нагласи наметалото на плещите си и стисна дръжката на меч.

– Това е енорийският център, Чансън. Конярът озадачено отвърна на погледа му.

– Тук се събират всички – обясни Ранулф. – Селяни, калайджии, търговци, пътуващи търговци, всякакви. Всички идват да чуят сплетните, да обменят новини, да си плюят на ръцете и да ги ударят при сключването на сделката. – Ранулф огледа общата стая. – Както и да пият и ядат, колкото могат. Погледни ме сега, Чансън.

– Подиграваш ли ми се?

– Не. Какво те учих, докато идвахме към кръчмата? Чансън затвори очи:

– Винаги отмятай наметалото на плещите си. – Той припряно го стори. – Хвани ефеса на камата. Дръж се наперено. Спри и когато стопанинът дойде, не го гледай, а рязко му дай разпорежданията си.

– Много добре! – засмя се Ранулф. – И защо трябва да го направиш?

– Защото си странник и хората вътре трябва да те преценят.

– Чудесно! И друго?

– Винаги сядай с гръб към стената. Прецени през коя врата и кои

прозорци можеш да избягаш, ако трябва да си тръгнеш бързо!

– Великолепно! – ухили се Ранулф. – Добро момче! Започваш да ставаш истински конюшник!

– А правилата на сър Хю? – добави заядливо Чансън.

– О, да! – сухо заяви Ранулф. – Не се залавяй с игра на зарове или комар. Дръж ръцете си по-далеч от слугините и внимавай какво пиеш.

Ранулф се отдръпна, когато един пътуващ търговец с табла, увиснала на врата му, се втурна в общата стая.

– Така би казал старият мастър Хю, нали!

– Защо сме тук? – настоя Чансън.

– О, за да послушаеме малко брътвежите и клюките. Хайде, ела, мъчи ме страшна жажда.

Ранулф се изпъчи и застана с разкрасени крака, оглеждайки пивницата. Разговорите замряха. Един продавач на реликви избърса нос в ръкава си и се вторачи в тях.

– Кои сте вие? – изграчи той.

Някой стисна рамото на продавача и бързо зашепна в ухото му, след което той се отдръпна в сянката.

– Идвате от абатството, нали?

Ханджията Талбът с гола като яйце глава и очи, почти скрити в диплите мазнина, с изпъкнало под покритата с лекета престилка шкембе, се измъкна иззад тезгяха.

– Откъде знаеш? – попита Ранулф. Кръчмарят почеса месестия си нос.

– Заповядайте, господа!

Той ги поведе, сякаш бяха истински принцове и направи знак на групичка селяни, заели масата край прозореца, да се отдръпнат. Те припряно се подчиниха и взеха със себе си чиниите си с яденето. В ръката на гостилничаря се появи влажен парцал и той затърка изцапаната с мазнина маса.

– Ще опитате ли пивото, господа? Има домашно варено, или предпочитате чиния осолена и печена на скара змиорка?

– Добре ще е. – Ранулф се отпусна. – И донеси половница и за себе си!

Усмивката изчезна от мазното лице на гостилничаря:

– Но, сър, аз държа кръчма! Аз...

– Държиш кръчма, сър – съгласи се Ранулф, – и точно затова искам да поговоря с теб. Нямах нищо против да поговориш с един кралски служител, нали?

Гласът му леко се повиши.

– Ще пратя Бланш – промърмори Талбът.

Той свърши с почитването на масата и бързо се отдалечи. Ранулф свали колана с оръжието и го тръшна върху масата. Останалите посетители решиха да не ги зяпат повече. Един млад мъж с пъпчиво лице грабна опитомената си невестулка и я притисна в скута си, като обърна гръб, сякаш се боеше, че човекът на краля може да дойде и да го арестува.

– Това ти харесва, нали? – прошепна Чансън. – Обичаш властта, а?

– Не, не я обичам! – Ранулф оглеждаше кръчмата. – Ако не ни харесат тук, Чансън, боя се, че ще трябва да се измъкнем през прозореца и да избягаме край конюшните.

– Неприятности ли очакваш?

– Ами докато влизахме – Ранулф посочи с пръст вратата отзад, – един дребен човечец с мазна коса и лице на плъх се шумгна оттам като заек в дупка. Или се е изплашил, или е отишъл да предупреди някого. Добре, ще видим. – Ранулф се вираше в небето през прозореца, чиито стъкла бяха поставени в оловни рамки. – Не обичам провинцията, Чансън. На мен ми дай лондонска кръчма и някоя смрадлива уличка в Съдърк. Но тъй или иначе, дори аз знам, че ще завали сняг: облаците са ниски и сиви.

Чансън помисли за мразовитото пътуване по тези самотни коларски пътища и потрепери.

– Ще се върнем в абатството преди да мръкне, нали?

– Ще се върнем, когато свършим! – заяви Ранулф.

– Я, виж там!

Една кръчмарска прислужница ситнеше към тях; червените ѝ къдрици бяха прибрали под бяло боне, очите ѝ бяха разположени косо над високи скули, а лицето ѝ бе леко зачервено. Ранулф се възхити на изящните ѝ устни и зелената, пристегнатата малко повече от нужното, рокля, която подчертаваше пищните ѝ форми и широките бедра. После огледа малките обувчици с катарамы, подаващи се изпод мятащите се фусти. Тя спря за миг и се усмихна на Ранулф, като му позволи да я огледа. После бавно остави половниците на масата, като леко докосна ръката на Ранулф и едва ли не завря гърдите си в лицето му.

– Кралски хора, а? – усмихна се тя. – С хубави кожени ботуши и широки военни колани? – Тя повдигна вежди. – Хора като вас не се срещат често по тези места.

– Какво имаш предвид? – попита Ранулф.

С ръце на бедрата, момичето сви рамене. Ранулф забеляза изящен

златен кръст на сребърна верижка около врата ѝ, красивите пръстени на двете ръце и сребърната гривна, закопчана около лявата ѝ китка.

– Ти си Бланш, дъщерята на Талбът, нали? Усмивката ѝ изчезна.

– Откъде знаете?

– Нали те наблюдавам. Едно момче се канеше да донесе половниците, но ти ги взе от него.

– О, сър! – изгука Бланш. – Вие сте по-прозорлив от мен!

И като се завъртя, тя избяга.

– Момичетата винаги те харесват, Ранулф.

– И аз ги харесвам, Чансън. – Ранулф се наведе и потупа лицето на конюшника с ръкавица. – Ти имаш хубавичко личице. Ако подстрижеш косите си и се миеш по-често, момичетата също ще те харесват.

Чансън почервения и заби поглед в половницата, за да прикрие неудобството си.

– Женил ли си се някога, мастър Ранулф?

– По-добре да се ожениш, отколкото да гориш, както казва свети Павел. Понякога съм се замислял. – Ранулф отново отпи от половницата: – Как мислиш, Чансън, бих ли могъл да вляза в църквата, да стана духовник?

Чансън отново вдигна половницата, за да прикрие лицето си. Ранулф често обсъждаше този въпрос и на Чансън му се прищя да се изсмее високо. Ранулф обаче не виждаше нищо смешно. Той седеше с безизразно лице.

– Но нали харесваш жените, мастър Ранулф?

– Както и мнозина духовници!

– И никога не си се влюбвал?

– Сам знаеш отговора. – Ранулф закачливо се чукна с половницата му.

– Е, господа, с какво мога да ви бъда полезен? Гостилничарят се върна, притегли стол и седна между двамата.

– Беше ни обещал змиорка, а?

– Пристига!

– На колко години си, майстор Талбът?

– Според сметките ми, в навечерието на деня на обезглавяването на свети Йоан Кръстител ще чукна петдесет и шест лета.

– И винаги ли си живял тук?

– О, да, както и баща ми преди мен.

– Значи, познаваш Харкортони?

– О, там има някаква тайна! – Стопанинът остави половинчата си

на масата. – Лейди Маргарет идва тук веднъж-дваж годишно. Винаги е любезна и милостива, такава благородна дама!

– А мъжът ѝ?

– Странна история е таз. Техният брак беше уреден. Венчавката се състоя пред църквата на абатството. Тогава бях млад човек. Беше много пишна сватба, със знамена и шандарти, с лордове и дами в кадифе и коприна. Лейди Маргарет яздеше на снежнобяло ездитно жребче, а сър Реджиналд на едър боен кон. Сър Стивън Д'Обини, който по-късно стана абат, изглеждаше истински войн в своята туника с цветовете на краля върху бронята. Имаше тържества и пиршества. Д'Обини и Харкорт! – Стопанинът протегна ръка с два склучени пръста. – Бяха побратими, в мир и война, весели другари!

– А лейди Маргарет? Тя харесваше ли мъжа, който по-късно стана абат?

– Не знам. Помня, че я наблюдавах, както в този ден, така и след това. Веднъж дойдоха тук тримата на един празник. – Талбът посочи към входа. – Беше ясен слънчев ден. Сър Реджиналд влезе, сплел едната си ръка с тази на лейди Маргарет, а другата с ръката на сър Стивън. Имаше и други гости. Застлах им специална маса и им поднесохме най-добрите блюда. Печено еленско...

– Да, да, разбира се! – прекъсна го Ранулф. – Но какво ще ми кажеш за лейди Маргарет и сър Стивън?

– Сякаш не се харесваха твърде. Сър Реджиналд подреди гостите около масата, тъй че сър Стивън трябваше да седне от лявата страна на лейди Маргарет, но тя възрази. Помня как Д'Обини само сви рамене. Стана и седна до приятеля си. По време на обяда Д'Обини и лейди Маргарет едва се поглеждаха и рядко разменяха по някоя дума.

– А после сър Реджиналд изчезна?

– Да, един ден през есента. Трябва да има трийсет години оттогава! Един прислужник в кръчмата, който вече е покойник, разказваше, че видял сър Реджиналд да язди, повел и товарен кон. Познал го по цветовете и хералдическия знак. Според приказките на хората, отишъл в едно от източните пристанища, там взел кораб и това е последното, което някой чул или видял от него. И преди да попиташ, господин кралски служителю, ще ти кажа, че не знам нищо повече, макар всеки да си има теория.

– И твоята каква е?

– Сър Реджиналд беше войн, истински странстващ рицар. Може би е поискал да отиде на поклонение?

– Но защо не е казал нищо на жена си? Хората говорят, че тя била

също толкова озадачена, колкото и другите!

– Не знам.

Ранулф леко се извърна. Човекът с мишето лице отново се беше появил, но този път със спътници, които никак не му се понравиха: мъже в ботуши и кафяви бричове, въоръжени с мечове и ками, с лица, почти напълно скрити от нахлупените качулки, докато горната част на късите им кожени елечи бе издърпана чак до устните. Двама носеха лъкове с колчани, метнати на гърба. Талбът проследи погледа на Ранулф. Той очевидно започна да нервничи, а и останалите посетители не изглеждаха особено щастливи. Новодошлите прекосиха помещението и седнаха в един отдалечен ъгъл, където под прикритието на сянката можеха внимателно и необезпокоявано да наблюдават пивницата. Ранулф се вгледа през прозореца в градината отсреща: храсталаците, саксиите и цветните лехи още бяха обвити в скреж, който не бе се разтопил през деня. Видя как първите снежинки вече започваха да падат. Знаеше какво става. Ханджията Талбът можеше да нервничи, обаче новодошлите бяха също такава част от кръчмата, както и масите, и столовете в нея. Разбойници, обявени извън закона, за чиито глави бе определена награда. Тези мъже бяха същите като Ранулф в младите му години – жители на здрача. Те се навъртаха около такива кръчми и дебнеха за лесна плячка или богата жетва. Ханджията винаги ги посрещаше с готовност, или защото споделяха с него ограбеното, или пък, което е по-важно, постоянно го снабдяваха с прясно месо от дивеч, убит незаконно в кралската гора – диви прасета и елени. Ранулф се запита дали те ще посмеят да нападнат двама служители на Короната. Той леко ритна Чансън под масата. Конюшникът се взираше в чужденците. Разбра и вдигна очи към него.

– Ще ви донеса змиорките! – гръмко се обади Талбът.

– И още пиво! – настоя Ранулф. – И се върни тук!

– Мислиш ли, че тези непознати могат да ни създадат някакви неприятности, Ранулф? – прошепна Чансън. – Ще ни навредят ли?

– Да! – Ръката на Ранулф се плъзна под масата и той потупа кесията си. – Обзалагам се, че те вече са огледали конете и сбруите ни.

Чансън нервно преглътна. Конете не бяха измежду най-добрите в кралските конюшни, но за седлата и сбруите можеше да се получи висока цена на който и да е пазар.

– Не забравяй и оръжията ни – продължи Ранулф. – Както и дрехите, да не говорим за кесии, които носим. А навярно – въздъхна той, – и онова, което е също толкова важно – тяхната слава.

– Какво общо има тя?

– Нали са разбойници – заяви Ранулф, като сниши гласа си до шепот. – Те гледат на тези места така, както кралят гледа на короната си. Те решават кой да влезе и да излезе. Повечето от тези търговци и калайджии вероятно им плащат, за да ги оставят да пътуват неограбени.

Чансън помисли за студения път обратно към абатството, за смълчаните дървета, за пустите, замръзнали коларски пътища.

– Дали да не си тръгнем?

Ранулф придърпа по-близо колана с оръжието си:

– Никога в живота си не съм бягал от битка, Чансън. Знаеш ли защо? Защото това е най-сигурният начин да не получиш стрела в гърба си.

Подпомаган от нацупената си дъщеря, Талбът донесе пивото и змиорките. Чансън извади костената си лъжица и малка кама и нарязва месото, после започна да яде лакомо. Ранулф се хранеше по-бавно, като от време на време хвърляше по някой поглед към мъжете, които също го наблюдаваха.

– Храната е добра – промърмори Чансън между две хапки. – Гореща е и с много подправки.

Талбът ги изчака да привършат, после пак седна при тях.

– А какво знаеш за лейди Маргарет? – попита Ранулф. – Какво стана след изчезването на мъжа ѝ?

– Била като обезумяла, според хорските приказки. Разчу се, че искала да последва мъжа си. Сър Стивън Д'Обини се съгласил да ѝ помогне. Дватама се отправили към брега. След няколко месеца сър Стивън се завърнал, покрит с прах от пътя, а лицето му било изпито. Колкото до лейди Маргарет – Талбът сведе очи, – тя останала в чужбина повече от година и когато се върнала, приличала на собствената си сянка: била отслабнала, с побледняло лице. Мина край кръчмата със свитата си – същински образ на смъртта, в черно от главата до петите. Оттогава до днес живее като отшелничка. Аз ходя до замъка, за да занеса продукти и да купя нещо от тях. Както казах, тя идва много рядко тук. Разговорите ни за цяла година няма да изпълнят и половин страница от псалтира.

– А сър Стивън? Ханджията сви рамене.

– Отишъл право в „Сейнт Мартин'с“, свалил оръжието си и дал монашески обет. Останалото го знаеш и преди да ме попиташ, кралски служителю, ще ти кажа, че беше добър абат, честен и почтен. Бланш и аз винаги бяхме добре дошли в абатството.

– А другите от „Сейнт Мартин'с“? – настоя Ранулф.

– О, те са монаси, духовници, малко надуты. Ние имаме вземане-

даване само с двама от тях: с Кътбърт, приора, човек с големи амбиции, и с Дънстън, ковчезника. Понякога ние отиваме там, понякога те идват тук. От време на време получаваме вино, което те вземат от нас, или – той се засмя накриво, – прясно убит дивеч. Е, господа – Талбът пресуши половницата и отмести стола си, – повече от това не мога да ви кажа.

– О, мастър Талбът! – Ранулф го придърпа към себе си. – Ние вече си тръгваме.

Беше уверен, че гостилничарят е готов да му благодари, но Талбът мълчеше. – И когато си тръгнем, не искам новодошлите ти гости да ни последват навън.

Гостилничарят се наведе към него:

– Мога единствено да ви предупредя и да ви дам някакъв съвет.

– Който е добре дошъл.

– Вън на коларския път – отвърна гостилничарят. – Вие имате добри коне. Те ще се опитат да ви принудят да слезете от тях. Нали знаете какво ще стане после?

Ранулф кимна:

– И не можеш да ги спреш да не тръгнат подир нас? Талбът отрицателно поклати глава:

– Те са хора на Скарибрик. Ако се намеся, утре заран тази кръчма ще е опустошена.

– Колцина са? – прошепна Ранулф.

– Петима – също шепнешком отговори Талбът, като грабна празната си половница. – Благодарете Богу за студа и че не са знаели за идването ви, иначе щеше да лети перушина.

Той бързо се отдалечи. Ранулф стана и препаса колана с меча си. Излязоха през задната врата и тръгнаха към конюшната. Чансън огледа конете, сбруите и седлата – нищо не беше пипане. Двамата се метнаха на седлата.

– Карай близо до мен! – предупреди го Ранулф. – Хайде, Чансън, ти умееш да се справяш с две неща – с конете и с ножовете.

– Но ние тръгваме първи! Никога няма да ни настигнат.

– Ловя се на бас, че вече са излезли! – заяви Ранулф. – Помниш ли как пътят се вие и разклонява – те ще ни чакат на разклона.

Двамата потеглиха. Чансън с копнеж се озърна през рамо към топлината и светлината на хана. Денят угасваше. Над дърветата се стелеше мъгла. Коларският път пред тях се очертаваше като някаква призрачна пътека.

– Не можем ли да поемем в галоп? – прошепна Чансън.

– И да рискуваме да се пребием? Не си ли чувал за някои хитрини като например въже, опънато през пътя? Кажи си молитвите, Чансън!

Ранулф няколко пъти изкара и вкара меча в ножницата и за пръв път през този ден искрено се помоли.

– Боже, бди над Ранулф-ат-Нюгейт, както Ранулф-ат-Нюгейт би бдял над Тебе, ако той беше Господ, а ти – Ранулф-ат-Нюгейт!

Той подарка коня си малко пред този на Чансън. Сега конюшникът наистина беше уплашен. Дърветата от двете страни на пътя се издигаха като призрачни часови, обвити в мъгла, която от време на време се разделяше, за да разкрие мрака отвъд. Понякога откъм хрусталаците долиташе слабо шумолене или пък самотен вик на птица нарушаваше тишината. Чансън извади камата от колана си и я мушна под кожената гривна около китката си. Двамата свърнаха в един завой. Ранулф едва не въздъхна от облекчение. Пет сенки препречваха пътя, от лъковете им стърчаха стрели. Той очакваше да ги нападнат, обаче нападателите изчакваха.

– Не задържай коня! – прошепна Ранулф. – Продължавай със същия ход!

Чансън се подчини. Те продължиха, тропотът на конските копита нарушаваше тишината. Редицата на мъжете, препречили пътя, се огъна. Нападателите им бяха очаквали, че двамата ще спрат, преди те да са стреляли с лъковете си, или дори, че ще се спешат. Ранулф пришпори коня си.

– Спри на място! – прокълтя глас.

– Продължавай! – прошепна Ранулф.

Чансън се подчини, като задържа коня само за миг, когато една стрела изсъска над главата му.

– Какво искате?

Ранулф се изправи на стремената и се огледа. Не виждаше никого по дърветата от двете страни. Това беше добре.

– Конете, оръжията и парите, а после можете да се върнете в абатството на два крака!

Ръката на Ранулф се отпусна върху дръжката на меча, той сведе глава, сякаш обмисляше искането им.

– Хайде, Чансън!

Ранулф заби шпори. Конят отскочи напред и мечът на Ранулф със сьскане се измъкна от ножницата. Чансън сграбчи камата. Нападателите им бяха отпуснали лъковете. Когато разбраха грешката си, беше твърде късно. Чансън хвърли камата. Тя потъна цяла в устата на един от

нападателите. С кос удар той порази друг в рамото и се обърна точно навреме, за да нанесе друг удар на нападателя от дясно. Чансън гореше от нетърпение да препусне нататък, обаче Ранулф обърна коня си и се насочи обратно. Беше останал само един нападател, другият бе избягал в гората. Ранулф изправи коня си на задни крака и мъжът падна под биещите му копита. После Ранулф спря и потупа коня, като успокоително му шепнеше. На пътя лежаха четири тела. Той се спеша и извади камата. Двама вече бяха мъртви. Ранулф преряза гърлата на ранените, без да обръща внимание на ужасените звуци, които излизаха от устата на Чансън.

– Добре де, какво трябваше да направя? – Ранулф се наведе и изтри кръвта от камата си в дрехата на единия нападател. – Раните им бяха тежки, студът е смразяващ, а и дори да ги заведем в абатството, каква ще е ползата да се грижим за тях? Те нападнаха хората на краля, това е предателство! Умряха бързо.

Заповяда на Чансън да събере оръжията, обаче, когато ги разгледа, задържа само една кама, като хвърли останалите в тъмнината.

– Нека майстор Талбът ги погребете! – измърмори той. – А сега да видим какво са имали.

Ранулф отвори кесиите им и изпразни съдържанието в шепата си. Пъкна монетите в своята кесия, но внезапно извика изненадано и вдигна срещу оскъдната светлина онова, което бе намерил.

– Какво е това? – попита Чансън.

– Печат! – отвърна Ранулф, като се взираше в находката си. – Печатът на „Сейнт Мартин'с-ин-дъ марш“. Я виж ти! За какво му трябва на един разбойник такъв печат? Той не е ценен. Значи, или е спомен, или...

– Или какво? – настоя Чансън.

– Нещо като разрешително или препоръка. Показваш го на някого, той го познава и ти разрешава да минеш. Или пък би могъл да бъде знак?

– Да не би да искаш да кажеш, че разбойниците имат някаква работа с абатството?

– Не е изключено! – отвърна Ранулф. – Може би оставят братята на мира срещу определено заплащане и им позволяват да се движат тук необезпокоявани?

Ранулф се изправи и се загледа във вкочаняващите се трупове. Някъде в дълбочината между дърветата се обади бухал. Чансън се опита да потисне треперенето си: бухалът беше предвестник на смъртта.

– Време е да се връщаме! – каза той.

Те отново яхнаха конете и обърнаха гръб на кървавото си дело. След нападението Ранулф се чувстваше изтощен. Нямаше никакви угриzenia относно хората, които беше убил. Те щяха да отнемат живота му също толкова бързо и без да се замислят, все едно духат свещ. Нещо повече, такива разбойници не убиват бързо: те често измъчват жертвите си. Ранулф се загърна по-плътнo в наметалото си, защото започнаха да падат снежинки. Сега мислеше за онова, което бе видял в „Горският фенер“: за дъщерята на Талбът, Бланш, с нейния златен кръст на сребърната верижка, със скъпата на вид гривна и пръстените. Кой по тези места би могъл да притежава такива драгоценни вещи? Бланш определено ухаеше хубаво. Ранулф си спомни разказа за парфюмираната жена, предрешена в расо и с монашеска качулка, която бяха зърнали през нощта в двора на абатството.

– Хайде, Чансън! – подкани той.

Ранулф се изправи на стремената и пришпори коня в галоп. Чансън с готовност го последва. Мракът беше паднал и снегът вече се трупаше.

– Питам се дали ще продължи да вали през цялата нощ!

– извика Чансън.

– А аз се питам какво ли прави нашият мастър Корбет?

– извика в отговор Ранулф.

Накрая абатството се появи пред погледа им. Тъмни, солидни сгради, със запалени факли от двете страни на входа. Един фенер светеше на прозореца на малката стаичка над къщичката на пазача. Ранулф задържа коня. Една странична врата се отвори и през нея бързо се промъкна монах, който носеше фенер в ръка.

– Кои сте вие? – извика той.

– Ранулф-ат-Нюгейт и Чансън.

– Много добре! Много добре!

Монахът изчезна вътре. Лостът беше свален и вратата се отвори. Ранулф се канеше да забие шпори, когато първата пламтяща стрела профуча в мрака и падна на двора на абатството, оставяйки след себе си огнена дия.

Корбет седеше на едно столче пред мангала и грееше ръцете си. Преди архидякон Ейдриън да излезе ядосан от стаята му, Корбет още веднъж му беше наредил да не напуска абатството, докато разследването не завърши. Той чу виковете отдолу, сложи бързо ботушите и наметалото си и се появи в двора, когато втората стрела се удари в калдъръма, а нейният пламък се разпиля по замръзналата лапавица.

– Какво е това? – запита Корбет един послушник, който се появи

тичешком иззад ъгъла.

– О, да благодарим на Бога, сър Хю! – Той напрегнато се взря в мрака. – Вие ли сте?

– Да не би абатството да е нападнато? – попита Корбет.

– Не знаем.

Корбет гледаше небето. Още две стрели паднаха, като образуваха пламтяща дъга.

– Кажете на приора да запази спокойствие! – нареди той. – Те не могат да причинят големи беди. Силата им свършва, още докато падат.

Корбет наблюдаваше как нова бразда прониза нощното небе; тайнственият стрелец трябваше да се намира непосредствено зад стените. Придвижваше се бързо, за да създаде впечатление, че повече от един човек хвърля тези огнени стрели. Послушникът бързо пое обратно. Корбет не можеше да стори нищо и се разтрепери от студ, затова се върна в странноприемницата. Още не беше стигнал до стаята си, когато чу гласове откъм стълбището. Ранулф и Чансън затрополиха нагоре, шпорите им шумно дрънчаха.

– Какъв студ! – простена Ранулф. – Едва след като отбихме нападението, разбрах колко е студено.

Той и Чансън свалиха ръкавиците си и протегнаха ръце към пламъците.

– Не ги дръжте много близо до огъня! – предупреди Корбет. – Ще получите спазми от замръзването. За какво нападение говориш?

Той наля вино в чашите. Докато пиеха, Ранулф набързо му разказа какво се беше случило в „Горският фенер“.

– Добре сте постъпили! – каза Корбет. – Разбойниците са си заслужили смъртта. А сега искам да видя печата!

Ранулф му го подаде. Корбет внимателно го разгледа на светлината на една свещ.

– А тук какво е станало, господарю?

Корбет му разказа какво е видял, за срещите си с брат Дънстън и архидякона. Ранулф подсвирна.

– Нищо не е такова, каквото изглежда, а, господарю?

– Винаги е така! – отвърна Корбет, като продължаваше да разглежда печата.

– Какво толкова интересно има в него?

– Както сам каза – Корбет му подаде обратно печата, – защо му е на един разбойник да пази такова нещо? Той не е свален от писмо или указ. Печатът не е разчупен. Направен е специално и е даден някому да

го използва като знак. Имаш ли някакви подозрения?

Ранулф бързо му разказа за Бланш, прислужницата от кръчмата, за скъпата огърлица, гривната и пръстените. Корбет го изслуша. Долавяше звъна на камбаните, които биеха за вечерня.

– Вслушвал ли си се някога в думите на Божествената литургия, Ранулф? Стиха за сатаната, който броди наоколо като разярен лъв и дири кого да погълне? Нашият убиец е такъв. Той следи слабостите на другите. Склонен съм да подозирам, че брат Дънстън ще е следващата жертва.

– Защо?

– Защото е нарушил морала! – заяви Корбет. – Чансън, върви и го доведи. Кажи му да дойде сам. Искам да разменя няколко думи с него.

– Наистина ли мислиш, че би могъл да е следващата жертва? – попита Ранулф, когато конюшникът затрополи надолу по стълбището.

– Ранулф, мисля, че убиецът възнамерява да изстреби всички членове на този съвет. Не знам защо, но подозирам, че един от корените на настоящите беди се крие в спора за онази проклетата странноприемница и в Кървавата ливада. Членовете на съвета не дават израз на чувствата си, но аз подозирам, че приорът и останалите са се борили за каузата си яростно като адвокат пред кралския съд.

– Вие казахте: един от корените?

– А! – Корбет стана и се протегна. – Започвам да огладнявам. – Той се потупа по стомаха. – Трябва да има и друг, по-дълбок корен, но още не знам какъв е. Може би ключът към него е абат Стивън.

Чансън се върна заедно с брат Дънстън, който неохотно вървеше след него.

– Затвори вратата! – нареди Корбет. Той посочи с ръка едно столче. – Седни.

– Защо искате да ме разпитате? – Ръцете на брат Дънстън така трепереха, че той ги скри в ръкавите на расото си.

Корбет придърпа едно столче и седна срещу него.

– Знаеш защо. Когато те срещнах край Соколовия ручей, брате, ти ми заприлича на човек, залутан сред греховете си. Коя беше причината? Вина? Разкажание?

– Всички грешим! – опита се да вметне брат Дънстън.

– Да, така е, но някои по-прикрито от другите. Не искам да те мъча, брате, тъй че по-скоро да си дойдем на думата. Ти си ковчезник на това голямо абатство. Ти и братята изпращате коли да купуват провизии и продават произведеното от вас на пазарите. Пътувате насам-натам.

Колко пъти си бивал нападан от разбойници?

– Тези хора никога не нападат служители на светата църква. – Брат Дънстън почервения, когато чу потиснатия смях на Ранулф.

– Това е лъжа! – отговори Корбет. – Разбойниците не дават и пукнат грош за църквата. Вие правите същото, което правят много абатства и манастири, и дори владетелни лордове. Срещате се с тези разбойници или техните водачи и им давате пари и провизии. В замяна те ви уверяват, че няма да бъдете обезпокоявани, и ви дават думата си, че всички останали, които бродят из лесовете, ще се подчиняват на същото правило. Това е общоприет начин на живот. Разбойниците наистина не желаят да засегнат някой могъщ абат, който може да поиска от местния шериф да ги преследва. Освен това някои, макар и не всички, са суеверни. Те не желаят да бъдат отлъчени от църквата, да бъдат прокълнати или да не бъдат допуснати до небесата. Разбира се, вие също не искате да имате никакви проблеми. Ти си ковчезник и когато тези хора дойдат тук за храна и напитка, им плащаш и двете страни са доволни. Законът може и да не повелява точно това, но, отново подчертавам, на някой усамотен горски път законът може да направи малко, за да защити един нещастен монах, който е тръгнал на път по дела на манастира. Прав ли съм?

– Това е общоприета практика – отвърна брат Дънстън. – Всичко го правят.

– Разбира се, че го правят, и ако разбойниците не създават грижи, не стават алчни и не нарушават думата си, абат Стивън също не би постъпил по друг начин. Може и да не му е харесвало, но... – Корбет махна с ръка. – И така – продължи той, – ти, брате Дънстън, често пътуваш по работи на абатството и често посещаваш „Горският фенер“.

Ковчезникът скри лице в ръцете си.

– Бланш е хубавичка, нали? С дълги крака, щедри устни, нежна пазва и, ако се вярва на Ранулф, с игриви очички и остър език. Ти си бил увлечен от нея. Тя, разбира се, е била поласкана, че един духовник се е заинтересувал от нея. А още по-впечатлена е била, когато си започнал да вадиш монети от ковчезето си и да й купуваш гривни и сребърна верижка със златен кръст, да не говорим за пръстените и платовете, за да си ушие хубави дрехи. И така, започналото като обикновена задявка – Корбет усети жал към монаха, който бе започнал да хълца, – се превърнало за теб в страст. Ранулф беше в „Горският фенер“, а и разбойниците се появили там. Между другото, някои от тях са мъртви... убити! – предупредително добави Корбет. – Бих предложил през идните няколко

месеца всеки, който тръгва от „Сейнт Мартин'с“, да бъде съпроводен от въоръжена охрана.

Брат Дънстън свали ръце от лицето си:

– Мъртви ли?

– Е, поне четирима от тях. – Корбет се обърна към Ранулф и щракна с пръсти. – И така, в кесията на един от мъртвите разбойници ние намерихме този печат на абатството. Не е счупен и очевидно е бил изготвен специално. Ти ли си го дал на някой от разбойниците? Може би на водача им Скарибрик? Трябва да си го подкупил. Понякога ти е било трудно да напускаш абатството – в края на краищата един монах не винаги може да излезе извън манастира, но ти си жадувал за Бланш. Дал си й монашеско расо и качулка и всъщност си я водил в абатството, нали? Един от онези разбойници е бил твой посредник и когато показвал печата на Бланш, това било знак да се срещнете край някоя от страничните врати. Е, през топлите пролетни и летни дни едно търкаляне из меката трева трябва да е сравнително безопасно, но Бланш не е коя да е. Тя трябва да се е противопоставяла на такова грубо ложе. Един-два пъти идвала предрешена през онази странична врата и се отправяла към стаята ти. Ти без съмнение си се противопоставял и си й обяснявал колко опасно е това. Корбет се наведе и свали пръстите на брат Дънстън от лицето му. Очите на монаха бяха зачервени от плач.

– В името Божие! – увери го Корбет. – Аз не възнамерявам да те разобличавам пред съвета. Не си ти първият, нарушил своите обети. Светът, плътта и дяволът, а? Често плътта поставя най-измамните капани.

Ковчезникът изтри сълзите от страните си.

– Беше точно така, както го описа! – каза той. – Всичко започна преди две години. Аз бях писар, преди да стана монах. Мислех, че мога да водя целомъдрен живот, но Бланш беше тъй съблазнителна! През нощите бленувах за косите й, за нейните устни, гърдите, бедрата й! Отначало тя ми позволи известна интимност – целувчица или прегръдка, но се правеше на недостъпна, като истинска дама. Искаше това, искаше онова. И аз вземах пари от ковчезите на абатството. Понякога се срещаме в избите на бащината й кръчма, но беше твърде опасно. Бланш е безсрамница, очите й играят и има остър език. Искала да види стаята ми и да легне в истинско легло, казваше тя. Опитах се да откажа, обаче... Една нощ дойде предрешена и ми каза, че по пътя си срещнала някакъв монах. От описанието й разбрах, че това е бил Гилдас. Започнах да я умолявам да не го прави повторно, но тя отказа да се подчини и престана едва тогава, когато й купих някакъв кастилски сапун. Изповядах

греховете си на един от старите монаси. Той ми даде опрощение, обаче каза, че трябва да се изповядам и пред отец абата. Така и направих, но не му казах всичко.

– Значи, абат Стивън е знаел?

– Да, да, знаеше. Той ме предупреди, че трябва да възстановя взетото. Да върна парите, които съм вземал и да сложа край на връзката.

– Било е проява на състрадание от негова страна – прекъсна го Ранулф. – Мнозина абати щяха да ти покажат вратата.

– Абат Стивън каза, че ако наистина се разкайвам, ще трябва да го направя както се полага. Той не желаше да ме опозорява. – Брат Дънстън посрещна изпитателния поглед на Корбет. – Бях изненадан от съчувствието на абат Стивън. Той само ме гледаше със сълзи в очите.

– Даде ли ти някакво обяснение за състраданието си? – попита Корбет.

– Само каза, че всички сме грешници и че ако има Господ, Неговото име е Състрадание.

– Ако има Господ?

– Точно така каза. Не мисля, че отричаше съществуването на Бога, а само твърдеше, че Божието състрадание е най-важно. – Ковчежникът дълбоко си пое дъх. – А ти, сър Хю, ще кажеш ли на приора Кътбърт?

– Няма да направя нищо такова! – Корбет го потупа по рамото и се изправи. – Аз не съм съдник на морала на монасите. Тук съм, за да заловя един убиец, брате Дънстън, и сега искам да ти задам един съвсем различен въпрос. Закълни се в истинността на отговора си: съветът искаше ли онази странноприемница?

– Много.

– Защо?

– За да привличаме поклонници и да увеличим приходите си.

– А друга причина има ли?

– Да се сдобием с реликва и така да увеличим славата на манастира.

– И биха ли убили заради това?

Брат Дънстън не отрече, а само го изгледа с празен поглед.

ОСМА ГЛАВА

Qui cupiet metuet quoque.
С желанието идва и страхът.
Хораций

Архиварят брат Френсиз беше доволен, че е съвсем сам в библиотеката. Малкият скрипториум на другия край също беше пуст. Другите братя бяха отишли на Божествена литургия преди вечерята. Брат Френсиз беше толкова развълнуван и стомахът му тъй се бунтуваше, че нямаше време нито за ядене, нито за пиене. Никому не беше казал причината, обаче бе взел позволение от приора Кътбърт да отсъства. Сега библиотекарят седеше пред една маса и оглеждаше владенията си. Това бе неговото кралство – осветено от поставените под специални похлупаци свещи и фенери, за да се намали опасността от пожар. Той гледаше с любов строените редици по полиците, съдържащи архивите на абатството, както и ръкописите, събирани през годините: „Изповеди“ и „За Божия град“ на свети Августин Блажени; „За философското утешение“ на Боеций¹⁶, проповедите на свети Амброзий, писанията на свети Йероним¹⁷ и други църковни отци: теологичните трактати на свети Бернар¹⁸, свети Тома Аквински¹⁹ и свети Анселм²⁰.

Брат Френсиз стана и тръгна край полиците. Тук бяха скъпоценностите на сбирката: трудовете на Аристотел и Платон, историите на Тацит и творбите на философа Сенека. Те бяха най-любимото четиво на абат Стивън, заради голямата му любов към римската култура. Брат Френсиз спря, затвори очи и подуши въздуха. Той се наслаждаваше на мириса на библиотеката така, както градинарят се радва на аромата на цветята:

---

16. Боеций – Латински философ, поет и музикант, роден в Рим (ок. 480–524 г. сл.Хр.), министър на Теодорих Велики. – (Бел. прев.)

17. Свети Йероним (ок. 347–420 г. сл.Хр.), автор на първия превод на Библията на протонароден латински, пропагандатор на монашеския идеал. – (Бел. прев.)

18. Свети Бернар Клервоски (1090–1153 г.), основател на абатството в Клерво, център на бенедиктинските реформи. Съветник на папи и монарси, автор на многобройни теологични, и мистични трактати, оставил обемна кореспонденция. – (Бел. прев.)

19. Свети Тома Аквински – един от най-видните философи и теолози на християнската църква, развил собствена теория за метафизиката на личността, сътворението и провидението, въз основа на Аристотеловата философия, създаде класификация на теологическите трудове на латински език, поет, автор на църковни химни. – (Бел. ред.)

20. Свети Анселм (1033–1109 г.), Кентърбърийски архиепископ. – (Бел. прев.)

миризмата на велен, кожа, мастило, пчелен восък и сладникавия дъх на сместа, с която неговите помощници лъскаха полиците, масите и пода. Брат Френсиз обичаше най-много от всичко да проверява дали всяка книга е на определеното си място. Някои от тях бяха толкова редки и ценни, че бяха заключени в тежки ковчезета. Той докосна връзката с ключовете на колана си и провери дали са там. Лицето му пламна. Брат Френсиз бе мислил дълго и трескаво за тези убийства. Не можеше да разбере дали повод за тях бе само странноприемницата или може би желанието на приора Кътбърт да се сдобие със скъпоценна реликва.

От всички членове на съвета брат Френсиз бе служил най-дълго в „Сейнт Мартин'с“. Беше постъпил в абатството още като юноша. Стари-ят абат бе впечатлен от желанието му да учи и го изпрати в катедралните училища в Илай и Норич, а после при бенедиктинците в Оксфорд. Френсиз спря и прехапа устни. Трябваше внимателно да подреди мислите си, като истински учен. Преди всичко, трябваше да се убеди, че е сам. Брат Френсиз отиде до един от зарешетените прозорци и погледна навън. Огнените стрели го безпокояха, но може би бяха само нечия жестока шега? Той се върна при попитъра. Не се ли споменаваше в някоя от тези хроники, описващи жестоките набези на Джефри Мандевил, как порочният граф винаги предизвестявал пристигането си с огнени стрели? Ако това не беше неговият призрак или демон, кой тогава изстрелваше тези горящи стрели срещу „Сейнт Мартин'с“?

– Не бива да се разсейвам! Не бива да се разсейвам! – промърмори брат Френсиз.

Трябваше също и да е благоразумен. Двете врати към библиотеката бяха заключени и зарезени, прозорците с решетки по тях също бяха затворени, а дръжките им обърнати надолу. Брат Френсиз огледа и стреловидните амбразури. През лятото сваляха капациите отвън, за да може да прониква светлина. Сега, разбира се, бяха здраво затворени. Брат Френсиз взе бастуна си и ги потупа, за да се увери, че няма пролуки. После се върна към веленовия лист върху писалищната маса и се взря развълнувано в неговата празна, гладка повърхност. Седна, взе перо и изписа името на абат Стивън и думите „като римляните?“. Брат Френсиз се загледа в написаното. Убийствата, размишляваше той, бяха започнали със смъртта на абат Стивън. Каква беше онази възпламеняваща искра, която сложи началото на този голям пожар? Какво знаеше за абат Стивън? Бивш рицар, весел другар и сътрапезник на сър Реджиналд Харкорт? Мъжът, който помага на лейди Маргарет да търси своя съпруг, а сетне се завръща и прекарва остатъка от живота си като член на братството на

„Сейнт Мартин'с“.

– Знам, че съм го виждал! – прошепна брат Френсиз. Той стана и отиде до една полица. Някъде тук преди много години беше намерил един часослов – или може би псалтир, – в който имаше грижливо изписано стихотворение. Брат Френсиз внезапно се бе сетил за него по-рано през деня и започна да го търси, докато библиотеката все още бе пълна с монаси. Използва каталога, но не можа да намери търсения том. Братята бяха станали любопитни, когато библиотекарят започна да сменя книгите една след друга.

Брат Френсиз съзря един тънък том, взе го и погали подвързията му от телешка кожа, украсена със стъклени пулове. Той разтвори шумолящите жълтеникави страници, но се намръщи разочаровано. Не беше този! Намери още два подобни и ги отнесе до масата. Вече се канеше да продължи търсенето, когато един от капците издрънча. Библиотекарят разсеяно изруга вятъра и продължи заниманията си, но дрънченето продължи. Брат Френсиз стана и забързано пое по галерията към стреловидната амбразура между двата зарешетени прозореца. Туп, туп! Ударите го дразнеха. Той стисна бастуна си, взе един светилник и се взря по-отблизо. Блъсна го струя студен въздух. Брат Френсиз остави светилника на масата и се загледа навън през амбразурата. Капакът се беше отворил. Ядосан, той вече се канеше да се върне на мястото си, когато стрелата, пусната отвън, профуча през амбразурата и се заби дълбоко в гърдите му. Брат Френсиз залитна назад, хванал стрелата, и започна да кашля кръв. После се отпусна на колене и се строполи върху твърдия дървен под.

– Значи приорът не е искал само странноприемницата? Ранулф изгледа Корбет, седнал на леглото си с гръб, опрян върху възглавниците.

– О, не! – Корбет поклати глава.

Брат Дънстън си бе тръгнал и бе оставил Корбет и Ранулф да обобщат онова, което бяха научили.

– Аз обиколих църквата – обясни Корбет. – Всяка голяма обител, била тя в Кентърбъри, Уолсингъм, Гластънбъри или дори абатството „Сейнт Пол'с“, си има своите реликви. А „Сейнт Мартин'с“ няма. Хората прекосяват Европа, за да се поклонят на копието, пронизало реброто на Христос, на стъкленица с капка от Неговата скъпоценна кръв или на платното, с което е изтрил лицето си. Ти, Ранулф, знаеш, както и аз знам, че повечето от тези реликви са фалшиви, а и мнозина други също стават по-разсъдливи. – Той се засмя. – Най-сигурната реликва е един труп. Виж доходите, които Кентърбъри събира, защото съхранява

мощите на свети Томас Бекет²¹.

Приорът Кътбърт сигурно иска да построи своята странноприемница, но, което е по-важно, иска да отвори погребалната могила и да пренесе останките в църквата на абатството. С малко повече късмет и с Божията помощ могат да станат и няколко чудеса. Новината ще се разпространи във всички големи търговски центрове на Линкълншър, Норфък и Илай. Помниш ли пътуването ни до Съфък?

Ранулф мрачно си спомни как си тръгнаха от последното си разследване и вида на онзи страховит труп, който се полюшваше от мрачната черна бесилка.

– Онези хора от града, които посетихме, бяха богати. Когато хората са богати, Ранулф, те обичат да пътуват; това е една от причините брат Дънстън да заплаща на онези разбойници. Мога да се обзаложа на бъчва вино срещу буренце малвазия, че го е правил по настояване на приора. Не си чул никакви разкази как разбойници са нападали пътници, тръгнали към „Сейнт Мартин'с“, нали?

– Но голямото желание да притежаваш реликва може ли да те доведе до убийство?

– Може, може, Ранулф! Тук става дума за страхотно нарастване на богатството и значението на това абатство. Нещо повече, приорът Кътбърт е упорит човек: той може би яростно е негодувал срещу непреклонността на абата Стивън по отношение на Кървавата ливада, тъй че за него техният спор може да е придобил чудовишни размери. – Корбет разтвори ръце. – Ако искаме да бъдем почтени към приора Кътбърт, разбираемо е, че упорството на абата го е разстройвало. – Корбет прокара нокът по долната си устна. – Важното е как е бил убит абат Стивън. Ние знаем, че е бил в конфликт със съвета, предвождан от приора Кътбърт, а сега пък убиват членове на този съвет.

– Тавърнър не беше член на съвета! – обади се Чансън от столчето, на което седеше пред мангала и си играеше с токата на колана си.

– Не, не беше! – засмя се в знак на съгласие Корбет. – И това също е загадка. Тъй че, Ранулф, въоръжи се с перо, пергамент и дъсчица за писане. Да видим какво сме разбрали от тази главоблъсканица...

Ранулф се съгласи. След като се настани удобно, Корбет започна да подчертава отделните точки, като прегъваше пръсти.

– Абат Стивън, благородна издънка на фамилията Д'Обини и

---

21. Томас Бекет (1118–1170) – канцлер на Англия и архиепископ на Кентърбъри по времето на крал Хенри II Влиза в конфликт с краля и е убит в Кентърбърийската катедрала. Канонизиран за светец през 1173 г. – (Бел. ред.)

някога носител на кралския шандарт, обичан от краля, и най-добър приятел на сър Реджиналд Харкорт. На младини Д'Обини не показвал никакви признаци, че ще стане духовник или монах. Бил воин до мозъка на костите си. Добрият му приятел Реджиналд Харкорт се оженил за лейди Маргарет, това бил предварително уговорен брак, но изглеждал доста щастлив. Но отношенията между лейди Маргарет и сър Стивън, както се наричал тогава, били хладни, казано най-меко. Въпреки това сър Стивън очевидно бил постоянен посетител в замъка Харкорт.

– Но защо го е възненавидяла лейди Маргарет?

– Добър въпрос, Ранулф, но аз съм наблюдавал подобни неща и преди. Може би тя е негодувала срещу близостта между двамата приятели. Но пък това определено означава, че аз трябва да се срещна с лейди Маргарет. – Корбет замлъкна за малко и наблюдаваше как перото на Ранулф се плъзга по ръкописа. – В допълнение, имаме още и загадъчното изчезване на сър Реджиналд, последвано от търсенето му от лейди Маргарет и помощта, оказана ѝ от сър Стивън. Ние обаче не можем да коментираме случилото се, докато не сме видели самата лейди Маргарет.

– Не трябва ли да я посетим по-рано? Корбет отрицателно поклати глава:

– Не, не! Тя щеше да ни разкаже само една приемлива история, а аз съм убеден, че тук има доста повече. Тъй че, да си останем при абат Стивън. Той станал образцов монах във всяко отношение и бързо растял в йерархията на ордена. Вероятно поради влиянието на краля бил назначен за абат. Ти как би го описал, Ранулф?

Служителят се замисли.

– Резервиран, надменен? Определено свят мъж. Почтен и истински абат.

– И все пак странен! – размишляваше Корбет. – В някои отношения изглежда е бил много стриктен, особено що се отнася до погребалната могила на Сигбърт в Кървавата ливада. Не обичал лейди Маргарет, а пък се отнесъл много състрадателно към Дънстън. Поради някаква странна причина започнал да се интересува от демонология и да учи за заклинател. Станал прочут, което обяснява посещението на Тавърнър и архидякон Ейдриън. Абат Стивън се занимавал с вампири и дяволи, но изпитвал също така и силна любов към класиците, да цитираме един израз: „всичко, свързано с Рим“. Отнасял се към онази мозайка в избите на абатството, сякаш била свещена. Споменавал загадъчно колелото на живота и намеждал за собствените си тайни грехове. Загадъчен характер!

Проявил състрадание не само към Дънстън, но също и към Пердитус, и към Тавърнър. Питам се дали е разбрал, че е измамник? Освен това трябвало да ръководи един съвет, който ставал все по-непокорен по въпроса за Кървавата ливада и новата странноприемница. А после бил убит. Но как убиецът е проникнал в тази стая? Защо абат Стивън не е вдигнал тревога? Откъде убиецът е знаел, че в раклата има боен колан? А може и абат Стивън сам да го е извадил оттам? Това е друга загадка!

– А останалите убийства? – запита Ранулф.

– Тавърнър беше измамник, нает от архидякон Ейдриън да опозори абат Стивън. Обаче очарованието на абат Стивън оказало въздействието си върху Тавърнър, който разбъркал картите на нашия посетител от Лондон. Той беше убит от стрела, със сигурност извадена от колчан, принадлежащ на архидякон Ейдриън, но това не означава, че нашият самонителен църковник е убиец. Смъртта на Хамоу? Е, тя наистина озадачава. Убиецът е ударил наслуки. Той наистина не се е интересувал кой ще пие от отровената чаша. И накрая, имаме още няколко странни събития. Котката, обесена на преградата пред олтара; огнените стрели; дамгите, поставени върху жертвите. Те пък ни водят до сър Джефри Мандевил. – Корбет посочи хрониките, донесени от библиотеката. – Нашият убиец явно знае всичко за него. Дамгата е взета от герба на Мандевил, котката и огнените стрели са част от неговите безчинства. Останалото вече е ясно: тайнствената жена, която съзрели да минава през градините на абатството през нощта, със сигурност е Бланш от „Горският фенер“.

– Брат Дънстън не би ли могъл да ни каже повече? Корбет завъртя отрицателно глава.

– А убиецът? – попита Ранулф.

– А дали е един или са двама? – размишляваше Корбет.

– Какво искате да кажете?

– Ами това, че на челото на абат Стивън не беше поставена дамга, нали? А пък Тавърнър не беше член на съвета.

– Забравихте Гилдас.

– Не, не съм го забравил. Гилдас със сигурност е бил убит в работилницата си, челото му дамгосано, а трупът пренесен до погребалната могила. Тъй или иначе, пак се връщаме към Кървавата ливада и към съперничеството между абат Стивън и съвета. И в крайна сметка само се въртим наоколо като куче, което гони опашката си.

– Защо да не отворим погребалната могила? – предложи Чансън.

– Може и да я отворим! – заяви Корбет. – Но трябва да покажем, че

имаме сериозни основания за това. Бих искал само... – Той забарабани с пръсти по коляното си: – Някои парчета от мозайката липсват, Ранулф. Ще ми се да ги открием. – Въздъхна и продължи: – Пак стигаме до убиеца. – Той се умърлуши. – Би могъл да бъде всеки един. Тавърнър – убит от стрела. Хамоу – отровен. Гилдас – убит с камък. Ти вече видя това абатство, Ранулф – то не се различава от лабиринта на лондонските улички. Знаем какво ще направим – той провеси крак от леглото, – да вървим и пак да погледнем онази мозайка.

Чансън и Ранулф започнаха да мърморят, обаче Корбет настоя.

– Тъмно е! – заяви Ранулф. – Долу ще е като в рог!

– Можем да вземем факли. Хайде!

Те си обуха ботушите, наметнаха се, а Корбет запаса военния си колан. Слязоха по стълбите и се отправиха към двора. Снегът вече валеше на тежки парцали и покриваше земята. Откъм абатството се чуваха различни звуци: някакъв кон цвилеше в конюшните; долитаха виковете на братята в кухните, които приготвяха вечерята. Корбет поведе Ранулф по същия път, който Тавърнър му беше показал. Снегът бе преобразил абатството, покрил релефите и корнизите. Настилка от смразяваща белота заглушаваше стъпките им.

– С удоволствие ще се махна от това място! – промърмори Ранулф. – Господарю, наистина ли е разумно?

Корбет не му обърна внимание. Тримата стигнаха до трапезарията, чиито прозорци бяха грейнали от светлини. Братята се готвеха да вечерят. Слязоха надолу по стъпалата. Ранулф намери един празен мангал, в който имаше струпани факли, и запали две от тях. Пръв тръгна Корбет. През нощта галериите приличаха на тунел от долния свят и Корбет си припомни приказките, които майка му беше разказвала за странното, мистично царство под земята. Беше смразяващо студено. Ранулф често спираше, за да запали стенните свещници. Стигнаха до крайното помещение. Корбет запали още факли и като отмести платното, се наведе да погледне мозайката.

– Защо ли е толкова важна? – попита Ранулф.

– Защото е единственото необикновено нещо, свързано с абат Стивън! – сведе факлата Корбет. – Той често идвал тук да я гледа. И често скицирал този образ – питам се защо ли? В тази мозайка има нещо извънредно познато, но не мога да го поставя на мястото му. А ти можеш ли, Ранулф?

Застанал на колене, неговият слуга се взираше в главината, спиците и обръча, в странните декоративни фигури във всеки ъгъл.

– Какво е това?

Чансън се бе върнал към стъпалата и сега напрегнато се вираше в галерията. Ранулф скочи на крака. Той можеше да подуши опасността в студената изба, както в някоя уличка в Лондон, където, макар и в непрозрачен мрак, различаваше стъпките, които се промъкнаха от някой вход или поемаха по тесния като игла проход. Ранулф се доверяваше и на острия слух на Чансън.

– Чух нещо! – предупреди ги Чансън. – Може би подхлъзването на ботуш?

Разтревожен, Корбет се присъедини към тях. Той се изкачи по стъпалата и огледа галерията, където проблясваха светлинки и танцуваха сенки.

– Това е смешно! – прошепна Ранулф.

Корбет се съгласи и изруга наум. Беше нарушил първото правило. Никой не знаеше къде се намират и тук нямаше друг изход за бягство, освен да се върнат назад по този зловещ тунел под земята.

– Може да е бил някой от братята? – Гласът на Чансън не прозвуча убедително.

– Ако беше монах – отговори Ранулф, – би трябвало да е видял светлината и да се обади. – Той издърпа Корбет от стъпалата. – Ако е този, за когото мислим – изсъска той, – би трябвало да носи лък и стрела. Срещу светлината ние сме идеална мишена. Един добър стрелец, един майстор на лъка може да улучи всички ни.

– Може и да грешим! – Корбет извади меча си. – Грешката е моя, Ранулф, аз ще я поправа.

Неговият довереник го издърпа.

– Не, предпочитам да се изправа срещу някой стрелец, отколкото срещу гнева на лейди Мейв. – Той се засмя през рамо. – Тъй или иначе, аз съм по-чевръст в краката от теб.

Ранулф изтегли меча си и започна да изкачва стъпалата. От дясната му страна се намираха откритите кухни и складовите помещения. Той присви очи срещу светлината. Напрегна се, готов да скочи. Чу някакъв звук. Ранулф не изчака. Хукна назад и се хвърли надолу по стъпалата, докато една дълга стрела рязко изфуча откъм дъното на галерията. Стрелата прониза въздуха и удари стената над главите им.

– Имах право! – Ранулф се изправи. – Един стрелец, но добър. Ако се опитаме да минем през галерията, ще ни избие един по един.

– Можем да изчакаме! – обади се Чансън. – Тук има складове, все някой ще слезе долу.

– Може и да не слезе в продължение на часове – отговори Корбет. Той огледа избата и съзря дървените платформи. – Хайде, Ранулф, бързо! – посочи ги Корбет.

– Какво ще правим?

– Атакувал ли си някога замък, Ранулф, виждал ли си как хората примъкват стенобойна машина към главната порта?

– А, прикритие! – Ранулф сграби Чансън за рамото. Те вдигнаха платформата и я завъртяха.

– Висока е около два метра и е достатъчно тясна, за да мине по галерията.

– Би могъл да се цели в краката ни! – предупреди ги Корбет. – Тъй че плъзгайте я по пода и се свивайте зад нея!

Като обърнаха платформата с лице напред, Ранулф и Чансън поне-соха своя импровизиран щит нагоре по стъпалата. Корбет ги последва. Те подпряха платформата на пода. Не достигаха само по няколко сантиметра от всяка страна, за да изпълни галерията, но осигуряваше добра защита. Тетивата звънна и към прикритието им започнаха да свистят стрели. Тримата стигнаха до един вход и Корбет с облекчение въздъхна, когато успяха да промушат прикритието си през него. Още две стрели улучиха платформата с такава сила, че Ранулф и Чансън бяха принудени да се прегърнат. После чуха как стъпките започнаха да се оттеглят. Една врата се затръшна. Ранулф и Чансън оставиха платформата и Корбет, полуприведен, хукна напред с изваден меч, но коридорите бяха празни. В един ъгъл лежеше дълъг лък и полупразен колчан за стрели. Той се затича по-бързо и излезе край трапезарията. Не се виждаше нищо освен снега, който покриваше мръсната лапавица. Корбет разбра колко безп-лодно ще е да продължава преследването и изчака спътниците му да се присъединят към него.

– Никога не бива да го правим отново! – задъхано проговори той.

– Грешката е колкото твоя, толкова и моя! – Ранулф пхна меча си в ножницата. – Кой е убиецът, господарю?

– И едно дете би могло да направи онова, което направи той! – отвърна Корбет. – Просто е наблюдавал и е изчаквал. Ние слязохме в избата и нашият убиец ни последва. За навън има само един път и ако Чансън нямаше толкова остър слух, онзи щеше да се справи с поне двама от нас, да ни нарани сериозно или да ни убие.

Корбет седна на една каменна плоча. Чу гласове и видя няколко монаха, които се изнизваха в редица през изхода на трапезарията. Сега, когато нападението бе свършило, Корбет почувства страх. Потта по

тялото му започваше да замръзва. Чансън се тресеше, а зъбите му тракаха. Лицето на Ранулф бе пребледняло, върху него се четеше ярост, той хапеше устни, а пръстите му нервно играеха върху ръкохватката на камата му.

– Но защо? – заекна Чансън. – Та ние не сме членове на съвета!

– Не! – изръмжа Ранулф. – Но сме кралски служители. Ако нещо се случеше със сър Хю, петното щеше да падне върху „Сейнт Мартин'с“. Кралят, дворът му и съветът щяха да оттеглят благоволенията си от манастира.

– Много добре! – промърмори Корбет. – Нападението отваря прозорец към душата на нашия предполагаем убиец. Открих мотива му: унищожение в името на унищожението. Хайде! – подкани ги той. – Замръзвам! Ще се нахраним в трапезарията.

Те се присъединиха към монасите, които обърнаха лица към тях изпод качулките. Трапезарията беше дълга зала с големи греди по тавана. От тях висяха хоругви, на които бяха изобразени петте рани на Христа, кръстът и образите на Мадоната с Младенеца. Както и в много други трапезарии, заради чистотата подът не беше застлан с тръстика. Дървената облицовка на стените бе излъскана, а поставените върху магарета маси бяха застлани със снежнобели покривки. Някъде по средата на залата от голямо огнище се чуваше попукването на пламтящите цепеници. Покрай стените и в ъглите бяха наредени мангали с тлеещи ароматни треви. Точно до входа Пердитус ги поздрави и ги поведе вътре.

– Къде сте били, сър Хю? Отидох в странноприемницата, за да ви потърся. Приорът би желал да се присъедините към него на главната маса. – Послушникът внимателно ги огледа. – Сър Хю, всичко наред ли е?

– Да, да! – Корбет с махване на ръка го отпрати напред. Те тръгнаха неловко през залата. Приорът Кътбърт и останалите братя от съвета ги приветстваха, после приорът посочи на Корбет мястото от дясната си страна. Кралският служител се огледа бързо наоколо. Брат Дънстън изглеждаше изплашен. Брат Ричард им се усмихна доста приветливо, докато Елфрик стоеше с вид на пророк от Стария Завет, със сведено надолу лице, и непрестанно потриваше ръцете си. Корбет разгледа трапезарията. Тя вече не беше място на хармония, на молитви, поклонение и работа. В атмосферата витаеше осезаем страх. Братята гледаха към подиума и към кралските служители, предизвикали такова брожение в тяхното абатство. Мърморенето стана толкова силно, че приорът Кътбърт взе един звънец и енергично го разтърси, за да въдвори тишина. Той вдигна ръка.

– Benedicite Domine...

Казаха молитвата. После всички заеха местата си. Брат Ричард отиде до един аналой и като отвори книгата, зачете от проповедта за възкресението на свети Августин. След като свърши, приорът Кътбърт отново издрънка със звънеца и стана на крака.

– Тъй като имаме толкова високопоставени гости между нас – в гласа му прозвуча ирония, – отменям правилото на мълчанието. Братята могат да разговарят.

Вечерята започна. Брат Пердитус поднесе на главната маса рибена чорба, прасенце сукалче, изпечено със синап и пипер, малки бели хлебчета и блюда със зеленчуци. На Корбет предложиха да избере виното. Ранулф и Чансън ядяха като за последно, кимайки енергично в отговор на въпросите на брат Ричард. Приорът изчака, докато сервираха блюдата, после се обърна към Корбет.

– Разбрах, че твоите хора днес са били нападнати в гората от разбойници. Случило ли се е нещо друго по време на вашето разследване?

Корбет бързо намигна на брат Дънстън.

– Не, отче приоре, само че една мистерия следва другата.

– Например?

– Не сега. – Корбет отпи от виното си. – А вие доволни ли сте, че разбойниците са мъртви?

– Четирима хрантутници по-малко! – промърмори приорът. – Дори да е монах, сър Хю, човек понякога трябва да сяда на една маса с дявола. Вашият довереник Ранулф-ат-Нюгейт – приорът посочи Ранулф с глава – е истински войн.

– Би станал добър хоспиталиер или тамплиер. – Разбойниците са били глупци. Аз не бих предизвикал човек като Ранулф-ат-Нюгейт. – Той го погледна изкосо и се засмя. – Понякога плаши дори мен.

– Боиш ли се сега? – попита брат Дънстън, седнал от лявата страна на Корбет.

– Винаги се боя, брате! – Той замълча. – Нали вашият абат се боеше от демони? Това го е убедило да стане заклинател и да прояви такъв интерес към демонологията. В края на краищата той беше член на това братство и е остарял край вас.

– Стивън винаги е бил учен – отвърна брат Дънстън. – Теологията и философията бяха полетата, които той разораваше. – Той размаха лъжица. – Нали знаеш как стоят нещата? Някои учени започват да се интересуват от култа към Богородица или от най-тънките въпроси на философията. Стивън избра да се специализира в демонологията, в борбата със

силите на мрака.

– И във всичко, свързано с древния Рим?

– Ах! – Брат Дънстън сложи залък хляб в устата си и бавно го за-
дъвка. – То е заради библиотеката ни, в нея се съдържат множество цен-
ни ръкописи. Абат Стивън обичаше да седи тук и да ни забавлява с раз-
лични разкази за древните и делата на лудите императори. Имаше голя-
мо желание да замине на север, към Шотландия, и да види голямата сте-
на, построена от римляните. Той обсъждаше класиците и древната Рим-
ска империя с всеки, който желаше да слуша. Помня как в началото на
лялото заварих него и неговият прислужник Пердитус в разгорещена
дискусия относно един ръкопис за римската армия. Кой беше авторът?
Вег...

– Вегещий! – отвърна Корбет. – Той е написал прочутия трактат *De
Re Militari*, творба, която нашият крал много обича. О, между другото –
Корбет се озърна, – къде е библиотекарят, брат Френсиз?

– Помоли да го извиним – обясни приорът Кътбърт. – Работи в би-
лиотеката, нещо силно го е развълнувало.

Корбет остави роговата си лъжица.

– Да не би нещо да не е наред, сър Хю?

– Сам ли е?

– Разбира се.

– Не би трябвало! – Корбет си спомни тъмната фигура в галерията
и смъртоносните стрели, които профучаваха в мрака.

– Той е в безопасност! – заяви приорът Кътбърт. Корбет се
поизправи.

– Чансън! Намери Пердитус! Вървете в библиотеката!

– Не е необходимо... – заекна брат Дънстън.

Корбет седна на мястото си. Всички разговори на главната маса
замряха.

– Не би трябвало да бъде сам! – настоятелно повтори Корбет. Той
посочи с пръст Чансън, който замечтано съзерцаваше супата си. – Не се
безпокой, Чансън, Ранулф няма да я изяде.

Конюшникът забърза към кухнята при Пердитус. Корбет продължи
да се храни, без да обръща внимание на протестите на Кътбърт. Разнесе
се вик и Пердитус влетя обратно в залата.

– Какво има? – Корбет се вторачи в послушника.

– В библиотеката се вижда светлина, обаче вратите и прозорците са
заклучени. Брат Френсиз не отговаря.

– Мили Боже! – прошепна приорът Кътбърт. Той свали кърпата си.

– Френсиз никога не оставя свещите да горят в библиотеката!

Вечерята завърши в объркване. Корбет последва Чансън и Пердитус, а Ранулф бързо тръгна след тях. Стигнаха до вратата на библиотеката. Ранулф им нареди да се отдръпнат и започна да блъска по нея с дръжката на меча си. Брат Ричард, който дотогава се опитваше да надникне вътре през един прозорец, забързано приближи с преbledняло лице.

– Не съм сигурен – продума той, – тъй като стъклото е доста дебело, но ми се струва, че Френсиз лежи на пода. Съзрях крака му, обут в сандал, да се подава иззад една маса.

Корбет заповяда на Чансън да намери някаква тежка цепеница.

– Не, използвайте това! – посочи приорът една скамейка в портика.

Вратата беше от дебело, твърдо дъбово дърво. Корбет им нареди да удрят от другата страна на ключалката и да освободят кожените панти. Накрая вратата подаде с трясък и те залитнаха навътре. Корбет заповяда да се върнат. Библиотеката беше богато обзаведено помещение, подходящо за сериозна работа. Сега всичко тук беше разпиляно. Брат Френсиз лежеше във все по-разширяваща се локва от собствената му кръв, леко обърнат на едната си страна, а от гърдите му стърчеше дълбоко забита стрела. Корбет почувства, че настръхва; не можеше да напипа пулса, а тялото беше лепкаво студено.

– Не се приближавайте! – извика той.

Отиде до масата, взе веленовите листове и прочете името на абат Стивън и думите „като римляните“. После огледа книгите, които лежах там – две малки, тънки томчета. Затвори ги и бързо ги пусна в джоба си.

– Можете да дойдете! – обърна се той към останалите.

Монасите се скупчиха край тялото на брат Френсиз с печални възклицания, сред които отекваха тихите, отчаяни вопли на приора Кътбърт. Първи се окопоти ковчезникът брат Дънстън. Той изпрати Пердитус да донесе миро и бързо извърши тайнството помазване, докато шепнеше свещените слова в ухото на покойния. Пристигнаха и други членове на братството, обаче приорът Кътбърт им заповяда да останат вън.

– Отнесете тялото в дома на мъртвите! – нареди Корбет. – Този път, брате Елфрик, постави стража на вратата. Да видим дали убиецът ще се опита да дамгоса и него!

– Как е било извършено? – попита Ранулф. – Сър Хю, аз огледах вратата – беше заключена и с пуснати резета, прозорците също са затворени.

Корбет хвърли бърз поглед към мястото, където беше намерен

трупът. Отиде и сам провери, но Ранулф имаше право: прозорците бяха затворени, а външният капак на близката амбразура я покриваше плътно.

– Извини ме, приоре.

Той направи знак на Ранулф и Чансън да го последват навън. Корбет намери капака на амбразурата: той плътно прилепваше към стената от твърд варовик. Чансън се върна, за да вземе фенер. Корбет внимателно огледа капака. Свали куките и щом го стори, капакът започна да се удря и той чу възкличания в библиотеката.

– Разбирам как е било извършено! – обади се Ранулф, като се взираше вътре. – Библиотекарят е работил вътре. Убиецът го е разсеял, като е започнал да блъска капака. Брат Френсиз навярно е отишъл да види какво става. Застанал е в светлината, като по този начин се е превърнал в добра мишена дори и за неопитен стрелец. Стрелата излетяла. Брат Френсиз паднал. Капакът отново бил затворен и убиецът тръгнал да ни преследва в избата.

– След като брат Френсиз сигурно е бил предупреден да не остава сам?

– Да, бил е, Чансън, и точно това е странното. – Корбет потупа с пръсти книгите под горния си жакет. – Той определено е бил развълнуван, погълнат от заниманията си. Дотолкова, че пренебрегнал храната и питието и не се присъединил към другите братя в манастирската трапезария. И така, защо е трябвало да остане да работи до толкова късно? Дали е търсил нещо? Някакво доказателство, отнасящо се до убийствата?

– Сър Хю, какво да сторим? – Приорът Кътбърт се появи от мрака и тръгна към тях.

– Вече ви казах! – наблегна Корбет. – Членовете на съвета не бива да остават сами за по-дълго време, когато това е възможно.

– Но ние си имаме стаи и задължения, които трябва да изпълняваме!

– Тогава бъдете благоразумни! – отговори Корбет настоятелно. – Предупреди ги, че може да бъдат нападнати от засада. Между другото, аз прибрах всички лъкове и стрели от избите, сложих ги на едно място и ги заключих.

– А къде е архидякон Ейдриън? – попита Ранулф.

– Отказа поканата ми да дойде в трапезарията. – Приорът Кътбърт поклати глава. – Пердитус каза, че бил в ужасно настроение и заявил, че ще остане в стаята си и ще вечеря сам.

– Както ще направим и ние! – намеси се Корбет. – Приоре Кътбърт, кажете на монасите да довършат вечерята си. Моите спътници и аз ще се върнем в странноприемницата. Ще ядем, каквото ни изпратите.

След като се върнаха, Чансън запали свещи и светилници и раздуха мангала. Ранулф заключи вратата и прозорците.

– Защо? – попита Ранулф. – Защо ще убива един библиотекар? Един архивар?

Корбет седна на леглото и извади книгите от елека си.

– Поради същата причина, поради която нападна и нас, Ранулф. – Той мрачно се засмя. – Но нека отдадем дължимото на убицеца, той ме предупреди да не оставам тук. Ако кралските пълномощници бъдат прогонени от едно абатство, кралят ще се ядоса, а тъй като ние се забавихме, той ни нападна. Същото важи и за бедния брат Френсиз. Само си помисли как лисицата дебне пиленца, Ранулф; ето в какво се превърна нашият убиец. Съмнявам се дали е знаел, че брат Френсиз търси нещо, но е знаел, че Френсиз ще остане сам.

Корбет замълча, когато на вратата се почука. Влезе Пердитус с поднос с храна, от която се вдигаше пара, и го постави на масата.

– Какво възнамерява да предприеме приорът? – попита Ранулф.

Послушникът провери дали подносът е поставен както трябва и сви рамене.

– Казвах му, че трябва да изпрати вест до шерифа за въоръжени хора. Обаче – въздъхна той, – за това ще трябва няколко дена. Нуждаем се от копиеносци и стрелци с лъкове, които да завардят входовете и изходите. Трябват ни и пазачи на коларските пътища. Казах на приора, че трябва да се запалят повече мангали. Тук има високи места, на които може да се разположат наблюдатели, но... Аз съм само послушник...

Корбет внимателно го изгледа:

– Полагал ли си някакви тържествени обети, Пердитус?

– Не, само най-обикновените. Ако пожелае, мога да напусна абатството.

– А ще го напуснеш ли? Пердитус отрицателно поклати глава:

– Обичам „Сейнт Мартин'с“ и братята тук са добри към мен.

– А убиецът? – попита Корбет.

– О, той без съмнение е член на братството!

– Или архидякон Ейдриън?

– Вярно – съгласи се Пердитус. – Той не обича „Сейнт Мартин'с-ин-дъ-марш“. Аз обаче трябва да се връщам при братята.

Корбет го извини и разтвори първата книга. Прокара бързо пръст

по жълтеещите, шумолящи страници: това беше копие на англосаксонска хроника, грижливо преписано от някой отдавна починал монах. Допълнителните страници в началото и края не съдържаха нищо, което заслужаваше внимание. Втората книга бе по-интересна: тя съдържаше извадки из произведението на римския поет Вергилий „Любовно изкуство“. Корбет се усмихна, докато четеше някои стихове. През младите си години той беше попадал на тази поезия в библиотеките на Оксфорд и докато ухажваше лейди Мейв, дори бе използвал някои от прочутите стихове. Страниците в края даваха възможност на учените да записват собствените си мисли. Корбет разпозна почерка на абат Стивън в някои простички стихове, изразяващи съжаление. Той прочисти гърлото си и ги разгледа по-внимателно.

– Какво е това, господарю?

– „Прекарах младите си дни... – започна Корбет – ... е целувки и любовен плам. Когато трябва днес да се оттегля, усещам, не сърцето ми се къса. О, Господи, със своята храна сега насищам се, а не с целувки.“

– Кой го е написал? – попита Ранулф.

– Абат Стивън като млад монах.

– Толкова добре ли познаваш почерка му?

Корбет се засмя, обърна книгата и потупа с пръст по долната част на страницата. Ранулф се взря в рисунката.

– Това е колелото! – възкликна Ранулф. – Вижте, главината, спиците и обръча! Съвсем като на мозайката долу в избите! Защо ли абат Стивън го е написал?

– Защото е бил монах, обзет от любов, Ранулф. Както брат Дънстън сега, на времето си и абат Стивън не е бил по-добър. Питам се...

Корбет с двете си ръце се опита да определи колко тежи книгата.

– Искаш ли да хапнеш нещо, господарю? – обади се Чансън.

– Разбира се, че иска! – изръмжа Ранулф.

Чансън постави парче свинско върху една чиния, нарязва хляб и ги поднесе. Корбет закрепил чинията върху коленете си.

– Преди да напусна краля... – Корбет замълча, сякаш се бе разсеял. – А, да, Негово величество ми разказа, че е имало много предположения защо Стивън Д'Обини е постъпил в религиозен орден. Едно от най-разпространените било, че се влюбил в млада жена, която станала монахиня и починала твърде млада. После кралят каза, че доказателства за това почти нямало с изключение на един случай, когато посетил абат Стивън тук, в „Сейнт Мартинс“. Ти знаеш, че нашият благороден крал не обича нищо повече от това, да се задява с някой духовник, особено когато е

пийнал малко повече. Там била и кралицата с нейните красиви придворни дами – Корбет смигна на Ранулф, – които винаги се усмихват. „Стивън, не се ли разстройваш при вида на такава красота?“, попитал кралят. Абатът отвърнал, че се разстройва, но си имал свое призвание така, както и те имат свое. Негова милост се засмял: „Никога ли не си се влюбвал, Стивън?“ „Веднъж, господарю, но розата бе попарена от ледения скреж.“ „Мъртва ли е?“, попитал кралят. „О, да“, отговорил абатът. „И отиде при Бога.“

Ранулф го слушаше с интерес. Щеше му се да бе имал възможността да се срещне с абат Стивън, който изглежда е бил мъж като него самия. Дълбоко в сърцето си Ранулф питаеше големи амбиции. Искаше да бъде като абата: войн, поет, любител на красиви неща и прекрасни жени.

– Какво става, Ранулф?

– Прости ми, господарю, нещо се разсеях.

– Да... – Корбет остави книгите и си взе парче месо. – Знаеш ли, Ранулф, подозирам, че абат Стивън е объркал целия си живот. Отначало мислех, че е заради интереса му към демоните и слабостта към древния Рим. Сега започвам да вярвам, че може да е било поради любов.

ДЕВЕТА ГЛАВА

Semper in absentes felicior aestus amantes.

Страстта винаги е по-силна към отсъстващите любими.

Проперций

Корбет изведе Ранулф и Чансън изпод дърветата, които обграждаха коларския път, водещ към имението на рода Харкорт. През цялата нощ бе ваял обилен сняг и сега потулваше всичко в бялото си безмълвие. Той тежко покриваше всички издатини и корнизи и се бе натрупал на преспи пред стените на замъка, изграден от трупи и камък. Замъкът Харкорт бе подходящо разположен на ръба на един леко полегнал хълм, заобиколен от земи, собственост на благородническата фамилия. Корбет бе минал край хамбари и житници, на полето бе видял работници, които се опитваха да вършат онова, което можеше да се върши в такова люто време. Бяха ги поздравили група ловци, носещи на прът провесените тела на зайци и друг дивеч. Корбет огледа замъка: старата постройка вероятно е била разрушена и на нейно място се издигаше триетажна сграда от сивкав варовик, с червени плочи на покрива и прозорци, някои от които имаха цветни стъкла. Зидарите бяха добавили водоливници във формата на фантастични образи и статуи. От цялата постройка лъхаше на богатство и мощ. До замъка се стигаше по широки каменни стълби, водещи към двойни дъбови порти. Едната от тях бе отворена и край нея се суетяха коняри и слуги от конюшните, които побързаха да поемат конете. Корбет съзря една дама с бяло покривало на главата, облечена в тъмносиня одежда със сребърен колан през кръста.

– Името ми е Пендлър.

Пред тях припряно се изстъпи дребен човек със зачервено лице и ниско смъкната качулка, за да предпази ушите му от студа. Той огледа Корбет от главата до петите. Явно беше, че гостът е важна личност.

– Знам кои са те! – долетя ясен женски глас. – Пълномощниците на краля винаги са добре дошли. Сър Хю...

Лейди Маргарет приближи и застана на най-горното стъпало на стълбата. Корбет се засмя, а парата от дъха му тежко увисна във въздуха. Изкачи се догоре и целуна протегнатата ръка на лейди Маргарет. Беше мека и топла. Тя носеше плетени ръкавици заради студа, но Корбет успя да съзре проблясващ пръстен с аметист.

– Съвършеният придворен! – Лейди Маргарет го взе за ръка и го поведе напред. – Вашите спътници също са добре дошли.

От пръв поглед Корбет забеляза красотата на лейди Маргарет, въпреки сивеещите коси, които се подаваха изпод покривалото, бръчките и очертаващите се линии по кадифеното ѝ лице. Устните ѝ бяха пълни и червени, носът – леко вирнат, очите големи, сиви и блестящи, усмихнати, но наблюдателни.

– Знаеше ли, че ще дойда, лейди Маргарет?

– Сър Хю, всеки в графството знае, че сте тук със своите довереници Ранулф-ат-Нюгейт и конюшника Чансън. Отседнали сте в „Сейнт Мартин“с“, нали? Чухме за ужасните убийства там. – Очите ѝ вече не се смееха. После повдигна шлейфа си: – Моля, заповядайте!

Тя прекрачи прага и въведе Корбет в едно преддверие с облицовани с тъмен дъб стени, топло и ухаещо, чиито светлини се отразяваха в Излъсканите дъбови панели, в балюстрадата и централната колона на широкото вито стълбище. Няколко прислужници се втурнаха, за да поемат наметката и колана с оръжието на Корбет, след което лейди Маргарет въведе посетителите си в малка приемна. На единия ѝ край имаше еркереен прозорец с места за сядане. Капаците му бяха отворени. Централно място в помещението заемаше огромна, украсена с резби камина, в която цепениците пукаха от пламтящия огън. Лейди Маргарет посочи едно кресло пред камината, а самата тя седна на другото. Един прислужник отведе Ранулф и Чансън към еркереиния прозорец. Между Корбет и лейди Маргарет имаше малка маса. Върху нея бяха сервирани подноси със сладкиши и захаросани бадеми, а един прислужник от кухнята поднесе тумбести бокали с топла напитка от вино, мляко и подправки. Корбет взе бокала си и отпи. Виното беше горещо, ароматизирано с мускатово орехче и други билки – чудесно средство да се отпуснеш след мразовия път от „Сейнт Мартин“с“. Лейди Маргарет също отпи от бокала си, облегната в креслото с леко извърнато встрани лице. Като че ли криеш нещо, помисли Корбет, приветлива си, обаче потайна. Той огледа стаята: стените ѝ бяха облицовани наполовина с дърво, а над ламперията висяха картини, едно разпятие и богато оцветени драперии. Зад него голям ориенталски килим покриваше почти целия под. От двете страни на камината имаше шкафове, а над тях полици с църковна утвар, статуи, златно разпятие и един триптих. Отново върна поглед към огъня; неговата топлина го караше да се отпусне и той протегна крака. Фантастичните образи от двете страни на камината го забавляваха, някои от тях имаха женски лица, обрамчени с ризници от брънки и бойни шлемове.

– Странно хрумване на бащата на сър Реджиналд – отбеляза лейди Маргарет, проследила погледа на Корбет. – Замъкът е пълен с такива неща. Чувството му за хумор е било повече от необичайно!

Тя остави бокала си на масата и прокара по устните си бялата кърпа, метната върху скута ѝ, като я оглаждаше, сгъваше и разгъваше.

– И така, сър Хю, убедена съм, че не сте тук просто да ми изкажете почитанията си. – Сега обърна лицето си изцяло към него: – Имате и друга работа, нали?

– Твоят приятел Стивън Д'Обини е мъртъв.

– Аз нямам приятел на име Стивън Д'Обини! – спокойно отвърна тя.

Лейди Маргарет погледна към Ранулф и Чансън, които се правеха, че са много заинтригувани от нещо в градината отвън.

– Съжалявам за смъртта на абат Стивън.

– Убийството, мадам! Сър Стивън Д'Обини е бил убит.

– Сигурен ли си?

Лейди Маргарет разгъна кърпата.

– Бил е намерен в стаята си със собствената му кама, забита в гърдите.

– Съжалявам, сър Хю – никой не би трябвало да умира по този начин. – Лейди Маргарет отклони погледа си. – Абат Стивън беше добър човек, но за мен... – Тя повдигна едното си рамо.

– Харесваше ли го?

– Абат Стивън беше мой съперник. Той претендираше за Соколовия ручей, а онзи досадник приорът Кътбърт също намекуваше за съществуването на допълнение към някакво завещание, според което „Сейнт Мартинс“ можел да претендира за още земи от нашите. Аз го уведомих, че моите защитници в съда ще се борят със зъби и нокти срещу подобни претенции.

– Срещала ли си абат Стивън?

– Случайно и отдалеч. Но аз не го харесвах, сър Хю, и той не ме харесваше.

– Защото е управлявал абатство с претенции към някои ваши земи? Или защото е бил сър Стивън Д'Обини?

– И по двете причини.

Корбет отпи от виното си и преднамерено отмести креслото си така, че да може да я вижда по-добре. Лейди Маргарет му напомняше на някои благородни вдовици от двора на Едуард: миловидни, приветливи, очарователни, но с остър език и стоманена воля.

– Сама ли управляваш владенията си?

– Имам управители, икономи... – Тя дяволито се усмихна: – И преди всичко адвокати!

– И така и не се омъжи повторно? Лейди Маргарет примигна:

– О, сър Хю – прошепна тя, – не си играй с мен! – Тя се наведе напред и го потуша по ръката. – Аз съм те срещала веднъж в двора. Не ни представиха един на друг, затова не се удивлявай, че не можеш да си спомниш името или лицето ми. Беше преди три години, на Богоявление, по време на церемонията за коронясването. Нали знаеш колко обича такива събития Едуард!

Корбет се позасмя.

– Беше превъзбуден, както винаги в такива случаи. Златокосият Едуард! – с копнеж добави тя. – С душа на младеж и старческо тяло! Господи, колко се е променил с тези посивели коси! Помня го в младежките му години: винаги ми е приличал на златист леопард! – Тя се засмя. – Великолепно животно, винаги готово за скок. Както и да е, Негово величество постъпи както винаги: прегърна ме и ме целуна. Погледнах през рамото му и видях край вратата един висок, мургав мъж с тъжни очи, облечен като духовник. „Кой е този?“, попитах краля аз. „О, това е Корбет, моят ловен сокол!“, отвърна Едуард. „Предпочита да лети, отколкото да се кланя и кълве в двора ми!“

Корбет се засмя.

– Не ти се нрави дворът, нали, сър Хю?

– Понякога ми е трудно в него, мадам. – Корбет пренебрегна острия, отривист смях на Ранулф. – Всичко е сянка с много малко същност.

– Женен ли си? – попита лейди Маргарет. Усмивката на Корбет отговори на въпроса ѝ.

– Колкото за повторното ми омъжване – продължи тя, – сигурна съм, че кралят ти е разказал. Да, той искаше да ме омъжи за един или друг, но аз го помолих заради Реджиналд и той ме остави и се съгласи. – Тя прехапа крайчеца на устната си. – Освен това цитирах и каноничното право, а нали знаеш колко почита закона кралят.

Посочих, че няма никакви доказателства за смъртта на сър Реджиналд, тъй че може и да не съм вдовица.

– Убедена ли си, че е мъртъв, мадам? Мислиш ли за него като за покойник?

– И да, и не. В острата светлина на разума знам, че трябва да е мъртъв, в противен случай би трябвало да се е завърнал. Но в сърцето си – не!

Думите ѝ прозвучаха едва ли не като вик.

– Мадам! – Корбет внимателно подбираще думите си. – Тук съм, за да те попитам за това, както и да науча всичко, което знаеш за сър Стивън Д'Обини.

Лейди Маргарет положи ръце върху облегалките на креслото и започна да се полюлява напред-назад.

– Мъчително е – добави Корбет, – но в „Сейнт Мартин'с“ стават ужасни убийства. Абат Стивън беше първата жертва. Няколко от членовете на съвета на абатството го последваха и всеки бе дамгосан по ужасяващ начин. – Той замълча. – Умряха от отрова, от стрела, а черепът на брат Гилдас бе размазан с камък.

Лейди Маргарет отвори уста и затвори очи. Опита да се овладее, но започна да трепери. Пое дълбоко дъх, отвори очи, посегна към бокала с горещото вино с подправките и го стисна с две ръце.

– Моля те, мадам, разкажи ми за сър Стивън!

– Дватама с Реджиналд бяха като братя. Помниш ли „Притчи Соломонови“: „Обединени, братята са като крепост!“ Е, така беше и с тях. Стивън произхождаше от благородно, но бедно семейство. Родителите му умрели млади и бащата на Реджиналд го отгледал от добро сърце. Така – въздъхна тя, – двамата израснали като братя. Когато между Едуард и бароните, предвождани от Симон дьо Монфор, избухнала междусобната война, Реджиналд и Стивън се сражавали под кралския стяг. Едуард ги наричал своите млади лъвове. Те били негови хора в мир и война, издържали всички трудности и лишения на походите. Както знаете, при един случай Стивън спасил живота на краля. Войната завършила и за победителите настъпило време да се радват на печалбата. Владенията на Реджиналд се разширили: той присъединил към тях ливади и пасбища, житници и хамбари. И аз притежавам земи в Корнуол, Съмърсет, Южен Йоркшър и Кент. Стивън също преуспял. Били му дадени владения на метежници в Линкълншър и Норфък. И двамата били провъзгласени за рицари знаменосци и членове на Кралския съвет. Те споделяли покоите на Едуард и били от онзи рицарски отряд избраници, на които било разрешено да носят оръжие в негово присъствие. Обичаха се един друг, а Едуард обичаше и двамата: можеха да имат всичко, което пожелаеха. Моето семейство произхожда от Линкълншър. Кралят уреди бракосъчетанието ни. Аз бях само седемнайсетгодишна, но когато се срещнах със сър Реджиналд, се влюбих в него. Той беше добър и благороден, макар и роден воин. О, можеше да ви отегчи до смърт, когато започваше да разказва подробности за различни преследвания и за качествата на

един боен кон в сравнение с друг, но въпреки всичко бе добър човек.

– А сър Стивън?

– Ах, да! Драката в градината, бодила на розата! – Лейди Маргарет дълбоко пое дъх. – Възненавидях го още от самото начало: с пламтящи очи, стремителен, леко насмешлив. Сър Хю, не мисля, че той вярваше в нещо друго, освен в краля, в сър Реджиналд, и в меча в собствената си ръка.

– В нищо друго ли? – любопитства Корбет.

– О, ходеше на литургия и бърбореше по време на службата, ако не заспеше. Д'Обини нямаше време да се занимава с духовници или религия. Не богохулстваше, не ругаше, но се държеше цинично и присмехулно. Никой не бе по-удивен от мен, когато постъпи в „Сейнт Мартин'с“.

– И ти продължаваше да не го обичаш?

– Сър Хю, понякога го ненавиждах! – Лейди Маргарет се обърна и сега лицето ѝ стана остро, очите ѝ се присвиха, устните ѝ решително се стегнаха. – Реджиналд непрекъснато говореше за него и двамата не понасяха да бъдат разделени. Нито една Коледа, нито един Великден, Еньовден или пък празникът на Архангел Михаил не минаваха без неговото присъствие. Понякога имах чувството, че съм омъжена за двама, а не за един мъж.

– А как се държеше с теб?

– Не беше развратен, но очите му играеха и се държеше леко безочливо. Мисля, че се дразнеше от брака на Реджиналд. Годишите минаваха. Сър Стивън все пътуваше по някакви задачи, поставяни му от краля. Когато заминаваше, аз падах на колене и благодарях на добрия Бог, но той винаги се завръщаше.

Лейди Маргарет сякаш изплюваше думите.

– А сър Реджиналд?

– Бяхме щастливи.

– Колко години бяхте женени?

– Пет.

– А изчезването на сър Реджиналд?

– В сърцето си винаги обвинявах Д'Обини. Трябва да си чувал легендата за Артур и неговите рицари, сър Хю. Е, Реджиналд обичаше тези приказки. Той събираше истории и никога не отправяше някой трубадур или менестрел. Стивън подхранваше тези му фантазии, както човек храни някое куче. Аз все повече започнах да се тревожа. Сър Реджиналд лелееше един свой блян, да тръгне на кръстоносен поход, а сетне,

когато турците постигнаха такива успехи в Задморските земи, сър Реджиналд реши да замине на Изток и да се присъедини към тевтонските рицари в похода им срещу езичниците на Изток. Бях отчаяна. Молех го да не тръгва. Това беше единственият въпрос, по който се карахме, понякога жестоко. – Лейди Маргарет отпи от бокала с горещото вино. – Веднъж, в средата на лятото, Стивън пристигна тук. Той и Реджиналд приличаха на палави ученици. Бяха като залепнали един за друг и крояха планове за кръстоносния си поход. Отначало поискаха да устроят турнир тук, в замъка Харкорт, на една от нашите големи ливади. Бяха поканени рицари от цялото графство.

Празненствата продължиха с дни. Реджиналд беше несравним боец, майстор на турнирите. Цял гореше от възбуда и все повече говореше за кръстоносния си поход. Изпитото в компанията на сър Стивън вино не подобри положението. В последния ден на турнира Реджиналд ми каза, че окончателно е решил да замине. Тази вечер се карахме до късно. Той пренощува в отделна стая. На следващата сутрин бе заминал.

Лейди Маргарет стисна бокала с виното и се загледа в огъня, като продължаваше да се полюлява напред-назад.

– Мадам, как замина той?

– Взе един боен кон, едно товарно пони, пари, провизии и дрехи. Бил е видян от някои арендатори, но Реджиналд често пътуваше...

– Наистина ли са го видели? – прекъсна я Корбет.

– Е, мъжът ми изглежда бързал и дори не спрял да ги поздрави, но те разпознали коня и отличителните му цветове. Никой не може да ги сбърка.

– И не взел със себе си нито коняр, нито прислужник?

– Никого. Отначало помислих, че се муси, че се е впуснал в някаква лудешка история и че ще се върне скоро. Мина седмица и започнах да се тревожа. Сър Стивън продължаваше да стои тук. Той направи някои внимателни проучвания. Гостилничарят от „Горският фенер“ бил видял мъжа ми, видели го били също и в Хънстантън, където взел кораб за Дордрехт. Трябва да е платил добри пари, защото натоварил и коня, и понито.

– А Д'Обини?

– Скарах се с него. Засипах го с обиди и заплахи. Казах му, че всичко е станало заради него и най-малкото, което може да направи, е да ми помогне. Оставих управители да надзирават делата в Харкорт и поех заедно със сър Стивън по същия път като съпруга ми. Заминахме за Хънстантън и преживяхме най-ужасното пътуване по море до Дордрехт.

Отначало получихме добри новини. Сър Стивън отиде и разговаря с някои жители на града и с кмета. Доведе един пътуващ търговец, който уверено се закле, че е видял сър Реджиналд, че моят съпруг заявил, че е решил да замине, за да участва в похода на Изток. Ние продължихме нататък, но не успяхме да открием никаква следа от него. Сър Стивън каза, че не вижда никакъв смисъл в това. След три месеца ме остави на границата край Кьолн.

– Защо там? – попита Корбет.

– Дотогава нашето пътуване беше относително леко. Обаче Д'Обини започна да твърди, че след като веднъж навлезем в пустошта и дълбоките гори на Източна Германия, нашата задача ще стане невъзможна. Твърдеше, че трябва да останем в Кьолн и да чакаме. Аз отказах. Скарахме се и той замина. Аз го ругах, наричах го страхливец, негодник, подлец, но...

– Но какво? – запита Корбет.

– Бе направил, каквото можеше. Беше почтен спътник и сега, когато размишлявам след толкова години, разбирам, че е бил прав. Наех няколко души и продължих търсенето си. Останах зад граница цяла година, после се върнах у дома. Но Стивън Д'Обини вече бе променен. Не беше вече странстващ рицар, безстрашен войн, беше се отказал от меча и щита, бе дал монашески обет и беше постъпил в „Сейнт Мартин'с-индъ-марш“.

– И никога ли не се срещнахте отново?

– Написах му писмо. Припомних му, че носи отговорността за изчезването на съпруга ми и че не желая отново да го виждам или да чувам за него. Така и не ми отговори.

– А сър Реджиналд?

– От мига, в който напусна Харкорт, до този час нито съм го виждала, нито съм чувала нещо за него. Понякога достигат някакви слухове, че са го виждали тук или там, но това са само приказки, в които човек не може да повярва и за пукнат грош. Така станах вдовица. Смятах се за вдовица.

– А Д'Обини?

– О, наблюдавах го отдалеч. Стивън беше способен човек. Следях неговия възход с помощта на кралското покровителство до заместник-приор, а скоро след това и до абат. Разбира се, имахме делови взаимоотношения, особено след като Кътбърт стана приор. Виж какво, сър Хю, той е същинска сврака в човешки образ. Искаше това, искаше онова! Не е ли в действителност Соколовият ручей притежание на абатството?

Освен това Кътбърт ме уведоми за съществуването на някакво допълнение към някакво завещание, а аз му казах да върви да се обеси. Въпреки това, продължаваше да настоява. Обидите сякаш отскачаха от него като стрела от щит. – Тя се засмя. – Слушах брътвежите му. Как абатството „Сейнт Мартин'с“ няма реликва и как Кърватата ливада може да се използва за място, където да се построи странноприемница.

– Това безпокоеше ли те?

Лейди Маргарет се изсмя, обърна се и погледна открито Корбет в очите.

– Да се тревожа ли, сър Хю? Няма такъв монах, от когото да се страхувам! Какво ме е грижа, ако сложат нечии плесенявали кости в сребърно ковчеже? Ако искат, да си построят и катедрала на Кърватата ливада, само да не навлизат в моите земи или да не нарушават правото ми на собственик!

Корбет изпи виното си и остави бокала на масичката. Замълча за миг, защото чу някакви викове вън, обаче лейди Маргарет не им обърна внимание.

– Значи, не знаеш нищо повече за тези отвратителни убийства?

– Сър Хю, аз не знам за „Сейнт Мартин'с-ин-дъ-марш“ нищо повече от това, което знаеш и ти, а вероятно и по-малко.

Корбет усети, че след виното клепачите му натезават и му се спи. За миг само имаше усещането, че се е върнал в имението си в Лейтън и се помоли на Бога това да е истина. Лейди Маргарет Харкорт беше непреклонна, но въпреки всичко, в казаното от нея имаше нещо загадъчно. Тя сякаш бе описвала някакъв сън, а не онова, което в действителност се беше случило в миналото. Той изучаваше лицето ѝ и въпреки че не можеше да си спомни да я е виждал преди, сега, седнал близо до нея, му се струваше, че я познава: погледите ѝ, начина, по който говореше.

– Значи, не си се срещала с абат Стивън?

– Защо би трябвало да се срещам? Той беше духовник. Аз съм двовица.

– А какво ще кажеш за тресавищата? – продължи Корбет. – Доколкото разбирам, в тях живее едно сплотено общество!

– В горите има разбойници! – Лейди Маргарет се усмихна. – Това не означава, че трябва да се срещам с тях. О, между другото, сър Хю – тя хвърли кос поглед към Ранулф, – научих, че твоите довереници са убили четирима от тях и са оставили телата им така, както селянинът захвърля телата на плъхове край коларския път. Новината за това обиколи цялата околия. Хората са доволни, въпреки че крият усмивките си в

шепи. Впрочем, трябва да внимавате. О, да... – тя замълча за миг, – водачът на разбойниците, Скарибрик, се представя за дребен арендатор. Моят управител Пендлър мисли, че той организира и води злосторниците. Ходил ли си в „Горският фенер“?

– Не, но доверениците ми бяха там.

– Е, според слуховете – лейди Маргарет сега изглеждаше поуспокоена, след като се бяха отдалечили от кървавите деяния в абатството, – миналата нощ Скарибрик е бил в „Горският фенер“ и е бълвал заплахи и клетви. Вие убихте четирима от неговите хора и направихте останалите на глупаци; те са грубияни, които само размахват ножовете си и се наслаждават на възхитените погледи на онази сладострастна уличница Бланш.

Корбет прикри неспокойствието си.

– Изглеждаш твърде добре осведомена, мадам!

– Аз съм владетелка на тези земи, сър Хю. Грижа се за своите арендатори, а те ми разказват какво става.

– Нима имаш арендатори и в абатството „Сейнт Мартин'с“?

– Не, но си имам Пазача край портата, нашия самопровъзгласил се отшелник. Някога той работеше тук, знаеш ли. Как беше името му? А, да, Сейлиъм! Твърди, че е потомък на френски благородник. Беше някакъв дребен служител, иконом или домакин, не помня вече. Сър Реджиналд го харесваше. Жената на Сейлиъм умря при някаква епидемия и той тръгна да пътува. Когато се върна, му предложих къщичка и някаква работа, обаче животът в горещите страни беше разстроил разума му. Той си построи онази колиба срещу стените на абатството с разрешението на абат Стивън. Не знам какво е в действителност Сейлиъм. Божи човек? Магьосник? Или налудничав? Често идва в кухните ни, когато, както казва, е започнал да досажда на монасите. Той ни носи всички новини. През последните няколко дена бръщолевеше като сврака.

– И каза ли ви за тайнствения тръбач?

– О, да.

– Правила ли си опит да разбереш кой е той? – запита настоятелно Корбет.

Лейди Маргарет сви рамене:

– Сър Хю, аз не вярвам в легенди за горски таласъми и духове. Или че демоничният призрак на сър Джефри Мандевил броди из блатата.

– Значи този, който надува рога, е човек от плът и кръв?

– Разбира се! Очевидно – продължи тя, – Мандевил е имал някакъв знаменосец, херолд или тромпетист, който винаги съобщавал за

пристигането на злия си господар в областта. Както знаете, Мандевил е бил убит и душата му отишла в ада. Тъй или иначе, когато беше млад рицар, Д'Обини много харесваше този разказ. Когато приближаваше за мъка Харкорт, той спираше и надуваше ловджийския си рог. – Тя сви раздражено устни. – Беше свикнал да пристига по всяко време. Сър Реджиналд мислеше, че това е много забавно. Отиваше до прозореца и отговаряше, надувайки своя рог.

– Обаче абат Стивън е мъртъв, а рогът още се чува нощем!

– Знам, разпратих нашите икономи, но те не могат да разберат кой е този човек. Тези дни пак ще ги изпратя при Пазача.

– Възможно ли е да е той?

– Трябва да е той. Знам, че има ловджийски рог. Винаги бърбори какво е чул през нощта. Обича да вълнува умовете със своите разкази.

Корбет мълчаливо си обеща да посети този странен отшелник.

– Навсякъде из блаатистите земи се разказват такива предания – продължи разсеяно лейди Маргарет. – Призрачни истории за демонични ездачи, вой на адски зверове. Нали знаете за блуждаещите огньовете?

Корбет кимна.

– Внимавайте с тях! Знае се, че Скарибрик използва фенери и светлини, за да примами непредпазливите пътници и да ги отклони от пътя им.

Корбет седеше и наблюдаваше как цепениците пращат и пукат в огнището. Разговорът му с лейди Маргарет не беше хвърлил никаква светлина върху загадките, не беше му дал нищо ново и въпреки това той беше убеден, че тя би могла да му каже далеч повече. Имаше усещането, че е влязъл в тъмна стая с изгасени светлини и здраво затворени прозорци. Просто обикаляше из нея и напипваше пътя си, като се препъваше и подхлъзваше.

Той размишляваше, загледан в огъня: лейди Маргарет се бе подготвила добре. Разказите се сипеха от устата ѝ като сюжетните линии на някаква пантомима, но защо бе всичко това? Да скрие собствената си тежка скръб? Да прикрие навярно дълбоката си омраза към абат Стивън? Тя почти не показва, че е опечалена при пристигането му и не прояви никакъв интерес към подробностите около тази ужасна смърт: как един човек, когото някога съпругът ѝ е обичал, е бил намерен с дълбоко забита в гърдите кама.

– През целия ден ли ще останеш тук? – прошепна лейди Маргарет.

– Не, милейди. Обаче бих желал да се върна към въпроса за сър Стивън Д'Обини. Мадам – Корбет внимателно подбираще думите си, –

ще ми кажеш ли нещо за отношенията между сър Стивън и твоя съпруг?

– За какво намекваш, кралски служителю? – Лейди Маргарет умопително вдигна ръка. – Наистина ще се разсъдя! Толкова години са минали оттогава! Обаче да, имаше подмятания, зловредни слухове, че в прекалено силната им привързаност имало нещо съмнително.

– И така ли беше?

– Не! – Тя поклати глава. – Сър Стивън обичаше жените със сърце, душа и тяло. Нищо не му доставяше по-голяма наслада от един вълнуващ флирт. Но всичко това беше част от образа на странстващия рицар, на трубадура. Д'Обини знаеше всичко за дворовете на любовта, песните и поемите на Прованс. Нещо повече, той се влюби.

– Да, мисля, че е бил влюбен – прекъсна я Корбет. – В абатството намерих една книга, в чийто край има любовно стихотворение, написано от ръката на абат Стивън.

– Стихотворение ли, сър Хю? Помниш ли го? Корбет затвори очи:

– Прочетох го съвсем набързо. Звучеше горе-долу така: „Прекарах младите си дни в целувки и любовен плам, когато трябва днес да се отегля, усещам, че сърцето ми се къса...“

Лейди Маргарет се приведе напред: колкото и да се опитваше, тя не можеше да спре треперенето на устните си и сълзите, бликнали от очите ѝ.

– Колко отдавна! – прошепна тя. – Реджиналд също пишеше любовни стихове за мен! – Тя замълча, като се опитваше да се овладее. – Куплети, стихове и оди...

– А голямата любов на Д'Обини?

– Знам съвсем малко за нея, сър Хю. Реджиналд ми разказа някои подробности непосредствено преди да изчезне.

Била е млада жена от благородно семейство – струва ми се, името ѝ било Елоиз Аржантъой. Стивън се влюбил дълбоко в нея, но тя не му отвърнала с взаимност и не пожелала да има нищо общо с него. – Лейди Маргарет се взираше безизразно в стената над огнището. – Оттеглила се от света и постъпила в манастир, забравих в кой, но той бил затворена общност, и не допуснали там сър Стивън. Предполагам, че това беше още една причина за нашата вражда: докато сър Стивън беше с мен в чужбина, Елоиз починала и била погребана в градините на манастира. Това навярно преобърна ума му и помрачи съзнанието му. Той вече не беше същият.

– А слабостта му към Рим?

– А, да! – Лейди Маргарет докосна бялото покривало на главата си,

като отново подреди диплите и гънките му. – Да, всичко свързано с Рим, очароваше сър Стивън. По време на войната срещу Монфор сър Стивън и съпругът ми трябвало да се крият. Според един разказ, намерили приют в някаква гора, някъде на югозапад, и попаднали на развалините на римска къща или вила. Стивън никога не забравил красивите мозайки и стенописи. След войната той прекара доста време в Оксфорд, Кеймбридж и катедралните училища, и все молеше библиотекарите и архиварите да му заемат ръкописи и всичко, свързано с римляните.

– Учен ли беше сър Стивън?

– Да, той и сър Реджиналд бяха посещавали Мертън Хол в Оксфорд. Когато заговореше за древните времена – продължи тя, – за да бъде честна, ще ви кажа, че ставаше свършено различен човек, вече не беше нито арогантен рицар, нито остроумен придворен. Освен любовта си към Елоиз и отношението му към съпруга ми, единственото време, когато даваше израз на истински чувства, беше, когато говореше за „всякакви римски работи“, както обичаше да казва.

– И продължил да се интересува от тях и като монах, единствената му връзка с неговия прежен живот?

– Сър Хю! – Лейди Маргарет остави бокала, който бе стискала досега с две ръце, на масата. – Ти си добре дошъл, но този разговор все пак ме разстройва. Може би, ако няма нищо друго...

Тя се изправи и му протегна ръката си. Корбет я взе и целуна пръстите ѝ. Въпреки огъня, те бяха ледено студени.

– Съжалявам, че трябваше да те обезпокоя, мадам, обаче...

– Знам, знам! – отвърна тя. – Ако си спомня нещо, сър Хю, ще те уведомя.

Ранулф и Чансън също станаха. Лейди Маргарет хвана Корбет за лакътя.

– Има още нещо. В абатството се намира и друг посетител, архидякон Ейдриън Уолъсби, нали? Чух за пристигането му. Той не обичаше абат Стивън.

– Знам за това! – засмя се Корбет. – Били са съперници на академичното поле.

– Бяха повече от това!

Корбет спря с ръка върху дръжката на вратата. – Мадам?

– Ейдриън Уолъсби не ти ли е казал? – продължи тя. – Той е роден по тези места. Двамата с Д'Обини посещавали същото катедрално училище. Обаче тях ги разделяше нещо повече от Теологически спорове. В младостта им имало някакъв случай, когато разгорещени думи довели

до размяна на удари. Абат Стивън може и да е забравил, обаче аз мисля, че Уолъсби не е.

Тя отведе Корбет в преддверието. Един иконом донесе наметалата и военните им колани. Лейди Маргарет попита какво друго става в абатството и Корбет ѝ отвърна разсеяно. Излязоха на стълбите. Един коняр докара конете им. Те процвилваха тихо и пристъпваха в леденостудения въздух, а дъхът от муцуните им се издигаше на малки облачета. Корбет се загледа в сивото, прихлупено небе, което заплашваше с нов снеговалеж. Студеният вятър шибаше лицата им.

– Желая ти спокойно пътуване, сър Хю!

Лейди Маргарет протегна ръка. Корбет отново я целуна. Вече се канеше да слезе по стълбите, когато тъппа от загърнати в дрипи мъже и жени излезе от горичката, която ограждаше пътя към главната порта. Бяха тридесет-четиридесет човека общо, повели дребни, космати понита, вещите им бяха струпани високо и обвързани с въжета. Всички вървяха целенасочено към замъка. Управителят Пендлър забързано се появи откъм конюшните зад къщата.

– Милейди, имаме посетители!

– Не, Пендлър – просто отвърна тя, – имаме гости!

Корбет удивено гледаше как разнородната тъппа просяци приближаваше. След тях идваше каруца, чиито колела се клатеха и скърцаха, теглена от дръглив кон, който изглеждаше сякаш не бе ял с дни. Просяците бяха облечени в парцали, главите и лицата им почти не се виждаха. Водачът им доближи с вдигнати ръце и поздрави лейди Маргарет. Корбет не можа да реши дали бяха пътници, цигани или разнородна група странстващи артисти.

– Милейди, не знаех, че имаш обичая да посрещаш гости?

Лейди Маргарет се засмя и отрицателно поклати глава.

– Изглеждат премръзнали – прошепна тя. – Това са пътници, Корбет. Те могат свободно да преминават през владенията ми. Тук са добре дошли до топенето на снеговете. Даваме им храна и питие, грижим се за конете им и им даваме нови дрехи.

– Проява на голямо милосърдие, милейди!

– Не толкова, сър Хю, по-скоро съчувствие. Знаем какво е да пътуваш, отдаден на безнадеждно търсене, а имам повече от достатъчно, което мога да споделя с тях. Сега трябва да се погрижа за тях.

Корбет разбра намека. Той слезе по стълбите, взе юздите на коня си и се настани на седлото. Спътниците му постъпиха по същия начин. Корбет вдигна ръка за поздрав, нахлупи качулката си и подкара коня.

Лейди Маргарет обаче вече бързаше по стълбите, нетърпелива да посрещне пътниците. Корбет почти бе стигнал до завоя, който водеше към изхода, когато чу някой да произнася името му. Беше управителят Пендлър, който бързо приближаваше, газейки снега. Той сграби стремето на Корбет и вдигна към него воднистите си очи.

– Съобщение от лейди Маргарет! – едва си пое дъх той. – Предупреждение! Докато вървели към замъка, пътниците видели хора в гората. Не били от това имение. Тя казва да внимавате!

Корбет се наведе и го потупа по ръката:

– Благодарни на лейди Маргарет, ще внимаваме! – Той задържа ръката на мъжа: – Твоята господарка е благородна и състрадателна. Откога е така?

– О, от години! От по-дълго, отколкото мога да си спомня. Господарката ми е светица, сър Хю! – Той издърпа ръката си. – Много малко са като нея!

Корбет погледна назад към замъка. Сега лейди Маргарет се намираще в средата на групичката пътници. Той взе юздите и потегли, потънал в мисли, повел спътниците си към главната порта.

Брат Ричард излезе от сметната стая и пристъпи в малкия, застлан с плочи двор. Огледа небето и тихичко изруга възможността отново да завали. След отслужването на литургията всичко беше притихнало. Въпреки хаоса и кървавото убийство, братята се опитваха да се придържат към обичайните си занимания и работеха в скрипториума на манастира, в библиотеката или в кухните. Все пак това остро, студено време радваше брат Ричард. През зимните месеци тук рядко идваха посетители. Той мислено споделяше убеждението на приора Кътбърт, че колкото по-бързо си заминат кралските служители, толкова по-добре. Тогава може би убийствата ще спрат? Празна мисъл.

Брат Ричард въздъхна и затвори вратата на стаята си. Нахлупи качулката и колебливо се подготви да изпълни задачата, поставена му от приора Кътбърт. След смъртта на бедния Гилдас никой не бе влизал в работилницата на строителя. Сметката все пак трябваше да се направи и да се тегли чертата. Брат Ричард прегази снега, спря и изруга. Беше забравил писмените си принадлежности. Върна се в стаята си, взе ги от една скамейка и нахлупи качулката. Вече се канеше да излезе, когато видя тежкия ръжен в ъгъла. Брат Ричард го взе. Щеше да му помогне да върви по-устойчиво през снега, а можеше и да му послужи за защита, ако някой го нападнеше. Но кому ли пречеше той? Брат Ричард излезе и внимателно пое към работилницата на Гилдас. Беше объркан. Защо бяха

станали тези ужасни убийства? Кому бе сторил зло бедният библиотекар Френсиз? Или трудолюбивият Гилдас? Дори Заместник-приорът Хамоу, този досаден дребничък човек, който въпреки това бе добросърдечен по своему? А кой можеше да таи недобри чувства към него самия? Някога Ричард беше войник, бе служил в Уелс и Гаскония. Той наистина вярваше, че е бил призван от Бога и се опитваше да живее живота на свят монах. Вярно, помисли той, докато размахваше ръжена, имаше своите слабости. Жените, съблазънта на нежната плът. Какво пък, изкушенията идват и си отиват като сън през нощта. Той харесваше храната си, особено онези златисти, вкусни препечени сладки, деликатес от кухните на абатството; обичаше вкусното бяло месо на скопените петли и пригответо с много подправки свинско.

Докато стигна до работилницата, устата на брат Ричард се напълни със слюнка. Той взе връзката ключове, отвори вратата и влезе. Огледа се и усети, че някаква буца засяда в гърлото му. Това беше царството на Гилдас. Жизнерадостен, работлив, Гилдас обичаше да говори за камъни и градежи. Сега го нямаше, бе загинал, с жестоко смазан череп. Брат Ричард обиколи бавно помещението, докосвайки дървените чукове с дългите им дръжки, железните чукове, секачите, погали каменния къс, който Гилдас бе обработвал. После влезе в канцеларията в дъното на работилницата. Ръкописите на Гилдас лежаха разпилени на масата, целите изпълнени със сложни рисунки и изчисления. Там стоеше дори половница с вкиснало пиво. Брат Ричард въздъхна и седна. Остави торбичката с писмените си принадлежности на пода и започна да придърпва ръкописите към себе си. Опита се да разбере нещо, но го обзе безпокойство. Тогава се върна в работилницата. Изведнъж усети студен полъх и се сети, че е оставил вратата незаключена.

– Не, не, няма да я заключвам! – прошепна той. Ако се случеше нещо, може би щеше да се наложи да излезе бързо. Не искаше да падне в капана като брат Френсиз. Все още се чувстваше неудобно, сякаш бе влязъл насила в нечие чуждо жилище. На една полица видя блестяща медна ваза. Усмихна се. През лятото Гилдас винаги я сваляше и я пълнеше с цветя. Отиде до лавицата, свали вазата и я завъртя, като се опитваше да улови светлината. Точно тогава съзря някаква сянка, която се отразяваше в лъскавата повърхност. Бързо се извърна и зяпна ужасено. Убиецът се бе промъкнал изневиделица; вдъхващата ужас фигура пред него бе облечена в сивото расо на бенедектинец, но лицето ѝ бе покрито с червена кожена маска. Носеше черни ръкавици, държеше кама в едната ръка и кривак в другата. Убиецът пристъпи напред и ножът се

издигна във въздуха. Брат Ричард, стиснал медната ваза, замахна отчаяно и отблъсна удара. Насилникът отстъпи. Брат Ричард забеляза, че той носи меки кожени ботуши. Опита се да овладее паниката си и си припомни дните, когато бе войник. Наистина, не можеше да види очите на мъжа, обаче вазата бе спасила живота му. Ако не се беше обърнал, само за частица от мига... Нападателят отново тръгна към него, но брат Ричард се стегна. Използва вазата като тояга: стомана и мед се сблъскаха и шумът от удара раздра тишината. Нападателят с червената маска опита още веднъж – парираш, немощен опит. Разкъсван между страх и смелост, брат Ричард отвърна на удара. Нападателят отстъпи, после настъпи отново. Брат Ричард извика, отскочи встрани и се препъна. Очакваше насилникът да се възползва от грешката му. После се извърна и видя, че нападателят с червената маска бяга през вратата навън.

ДЕСЕТА ГЛАВА

Prima est haec ultio, quod se iudice nemo nocens absolvitur.

Най-голямото наказание за виновните е, че те никога не получават оправдание в собствените си очи.

Ювенал

„Пази ме като зеница на око; скрий ме в сянката на Твоите крила.“

Корбет изговаряше думите от псалма, докато язدهа по разорания от каруци път. Вече бе почти пладне. Почвата под копитата беше разкаляна и мокра и конете се пързалиха. От двете им страни се простираха покрити със сняг полета, бяла пустош, изпълнена със зловеща тишина, която изнервяше Ранулф, нарушавана единствено от острото грачене на кръжащите врани и гарвани. Чансън мълчаливо яздеше зад Корбет, а Ранулф бе малко по-напред. Корбет се опита да прикрие безпокойството си. Намираха се в открита местност, с живи плетове от двете им страни, прорязвани само тук-там от широки отвори, направени от кравари и овчари. Предупреждението за Скарибрик и неговите разбойници малко бе смутило Корбет. Той помисли да се върнат и да помолят лейди Маргарет за охрана, но това нямаше да е честно. Наемателите на земите и служителите от замъка не бяха войници. Те щяха да се поколебаят да вдигнат оръжие срещу хората, с които бяха принудени да живеят. По начина, по който Ранулф седеше изправен на седлото си, съдеше, че неговият довереник също е нащрек. Пред тях, от двете страни на пътя се издигаше тъмна стена от дървета. Корбет провери дали мечът му излиза леко от ножницата и извади ножа си. Без никакво предупреждение Ранулф подкара в тръс, но скоро дръпна юздите и скочи на земята; вдигна левия крак на коня си и огледа копитото.

– Не се учудвайте! – каза той дрезгаво, без да вдига очи. – Слезте и ме последвайте.

Корбет и Чансън се подчиниха. Зелените очи на Ранулф горяха при мисълта, че скоро може да влезе в бой.

– Те ни очакват отпред – каза Ранулф, – скрити сред дърветата.

– Откъде знаеш? – попита Корбет. – Не беше ли това грак на птици?

– Не бяха птици! – отвърна Ранулф. – Напряко на пътя лежи покрито със сняг дърво. Не, Чансън, не поглеждай натам! Прави се, че с коня

ми е станало нещо.

Конюшникът се подчини.

– Видя ли дървото? – попита Корбет.

– Съзрях го. Коловозът слиза надолу, после тръгва нагоре. То е на върха на превала.

– Може да е дело на убиеца от „Сейнт Мартин'с“! – прошепна Чансън.

– Не ставай глупак! – Ранулф пусна крака на коня и го потупа по гърба. – Нямаше го, когато идвахме, и трябва повече от един човек, за да се повали дървото и да се довлече до пътя. Скоро не е валило, тъй че откъде е дошъл снегът по него? Всъщност не мога да видя ствола, само клоните от едната му страна. Е, господарю, какво да сторим?

– Бихме могли да се върнем и да потърсим помощ, но не съм сигурен доколко могат да ни помогнат. Бихме могли да се опитаме да намерим друг път, но пък може да се загубим, а разбойниците сигурно ще ни преследват. – Корбет придаде твърдост на гласа си. – Онова, което смятам за разумно, Ранулф, е да яхнем конете и да се направим, че с коня ти е станало нещо. Ще яздим от двете ти страни, сякаш сме се унесли в дълбок разговор, а после, когато дам сигнал, ще препуснем. Все някак ще трябва да се измъкнем. Ранулф, ти тръгваш пръв, Чансън е втори, аз ще съм последен. Ако препятствието е твърде високо или опасно, ще се опитаме да го заобиколим: ти ще трябва да решиш. Ранулф продължаваше да стои с гръб към дърветата.

– Вероятно ще трябва да го заобиколим! – каза той. – Внимавайте как вървят конете ви! Тъй или иначе, ще трябва да си проправим пътя с бой.

Ранулф извади меча и камата си.

– Чансън, не показвай никакво оръжие, докато заобикаляш препятствието. Ако трябва, удрай с ботуш. Те ще са въоръжени с лъкове и стрели. – Ранулф стисна Корбет за китката. – Това не значи, че са опитни стрелци, повелители на конете! Сигурно са свикнали да стрелят по неподвижна мишена. Освен това ще са премръзнали, а пръстите им вкочанявали. Няма друг начин. Можем да се помолим.

Те възседнаха конете си. Ранулф яздеше по средата. Корбет се държеше, сякаш бе загрижен от нещо и обръщаше внимание на коня на довереника си, докато в същото време се опитваше да овладее страха и паниката, които караха стомахът му да се свива и ускоряваха туптенето на сърцето му. Погледна нагоре. Сенчестият тунел от дървета приближаваше все повече. Можеше да различи стъблото на отрязаното и довлечено

до тук дърво, препречило пътя им и покрито с тънък слой сняг. В съзнанието му изникваха образи и спомени от войните в Уелс. Тъмни долини, покрити със сняг хълмове и мъже от племената, които си проправяха път през надвисналите дървета. Сега щеше да е същото. Той затвори очи и изрече набързо една молитва. Все повече приближаваха. Тишината бе зловеща, ненарушавана дори от птичи глас. Дървото бе стоварено през пътя някак под ъгъл: дясната му страна беше твърде висока, за да се опитат да я прескочат.

– Ранулф, върви наляво – прошепна Корбет, – но внимавай за всяка дупка по пътя!

Ранулф внезапно препусна напред, конят му мина в лек галоп, после в пълен. Чансън го последва. След тях пое и Корбет. Заобикалящият го свят се стесни единствено до дърветата от двете страни и чаткащите копита на конете им. Приближиха още повече. Ранулф свърна рязко вляво. С един скок той преодоля препятствието. Чансън стори същото. Още докато летеше във въздуха, стрелите започнаха да съскат около него. Корбет последва Ранулф и Чансън. Конят му преодоля падналото дърво, но се приземи тромаво: той се плъзна, а железните подкови започнаха да драскат върху горския път. Десният крак на Корбет се измъкна от стремето. Той беше отхвърлен встрани и с огромни усилия успя да възстанови равновесието си. Конят му се вдигна на задните си крака и Корбет чу викове и крясъци. Успя да овладее коня, но животното внезапно се обърна, сякаш искаше да потегли назад. Откъм дърветата тичешком се появиха някакви фигури. Край лицето на Корбет прелетя стрела. Видя около себе си вихъра от човешки лица. Някой се опита да се качи зад него на седлото, но бойният кон беше добре обучен и ритна мъжа със задните си крака. Неговият писък прониза въздуха, преди още Корбет да извади меча си. Край главата на коня се появи лице, полускритото от качулка. Корбет замахна с меча и го разсече от темето до брадичката. Ранулф и Чансън се присъединиха към схватката. Беше кървава, жестока битка, тримата мъже се сражаваха с нападателите си, които отчаяно се опитваха да ги смъкнат от седлата. Корбет усети лека болка в дясното си бедро и щети с ефеса на меча си маскираното лице на разбойника. Успяваха да се придвижат напред. Конете приклякаха. Облечени в кафяво и зелено мъже с прикрити от отвратителни маски лица се трупаха край тях. Чансън тромаво се отбраняваше с меча си, но в разгара на натиска успя да нанесе също толкова вреда на противника, колкото и умелата, мълчалива игра на меча на Ранулф, чиято жажда за кръв се бе разпалила до краен предел.

– Препускайте! – извика Корбет.

Той заби шпори. Бе сигурен, че Чансън го следва; последен яздеше Ранулф. Той погна един мъж, който се залюля, а после стовари меча си върху главата му и я разцепи. След това като Корбет, приведен над седлото, пусна коня в галоп нагоре по горския път, докато стрелите продължаваха да свистят край тях. Препускаха, докато усетиха, че са в безопасност. Корбет придърпа юздите. Беше облян в пот, стомахът му тъй се бунтуваше, че всеки момент можеше да повърне. С наведена глава, Чансън кашляше и вече повръщаше. Ако не беше Ранулф, би паднал от седлото. Корбет започна да трепери. Направи три опита, преди да успее да вкара обратно в ножницата меча, който сякаш се бе превърнал в част от ръката му. Огледа коня и провери крака си. Не видя кръв или рана и тогава разбра, че навярно е бил ударен от кривак или с ефеса на сабя. Секретарят на Зеления печат беше спокоен и невъзмутим. Той не показваше никакви признаци, че сблъсъкът го е развълнувал, освен че беше малко задъхан. Но лицето му беше много бледо, устните образуваха тънка безкръвна ивица, а в зелените му като на котка очи гореше ярост. След като се убеди, че Чансън е по-добре, Ранулф се смъкна от седлото. Той изчисти меча си в снега и започна да загребва с шепи, за измие петната от кръв и съсиреците от седлото и сбруята си.

– Добре се справи, Чансън! – похвали го той.

– Защо не тръгваме? – смотолеви конюшникът. – Те може да ни преследват!

Корбет обърна коня си и огледа горската пътека.

– Съмнявам се! – възрази Ранулф. – Колцина бяха тук, сър Хю? Около тринайсетима, а? Поне петима паднаха. До падането на ношта ще са мъртви. Двама или трима са ранени. Стига им за един ден. Успяхме да ги изненадаме. – Той остро се изсмя. – Макар сега да сме като пребити, а? Сега ще надничат като зайци измежду дърветата. Ще ближат раните си и ще се помъкнат към „Горският фенер“, за да опишат какви храбри воители са.

Корбет едва го чуваше. Чувстваше се премръзнал, уморен и изтощен.

– Мисля, че трябва да се върнем в абатството – поде Чансън, – макар че е ужасно място. Искам вино и топла чорба, после да си легна на леглото и да придърпам завивката около себе си.

Ранулф върна меча си в ножницата и скочи на седлото.

– Изглеждаш свеж като пролетно цвете! – закачи го Корбет.

Довереникът му отвърна с хладен поглед.

– Достави ти удоволствие, нали? – промърмори Корбет. Той се наведе и потупа коня по просмукания от пот гръб.

– Доставяше ми удоволствие да въздавам заслужено правосъдие на тези разбойници! – заяви Ранулф. – Видях водача им, Скарибрик. Той не взе участие в сражението. Стоеше под дърветата и наблюдаваше. – Взе поводите и добави: – Е, господарю, а сега накъде?

– Обратно в абатството, но първо ще посетим Пазача край портата. – Корбет не обърна внимание на стоновеите на Чансън. – Трябва да се срещнем с него; и той може да е убиецът, както и който и да е монах!

Ранулф обърна коня си:

– Тогава, както казват свещениците, *procedamus in pace* – да вървим напред в мир.

Корбет последва Ранулф. Той отново нахлупи качулката си и плътното се обгърна с наметалото. Опита се да мисли за Мейв, за децата, за замяка Лейтън през някой топъл слънчев ден, за празниците и пиршествата, докато се опитваше да овладее ужаса, който още продължаваше да го разтърсва. Беше участвал в много битки. Винаги беше едно и също, особено в онези зловещи гъсталаци: внезапният удар на камата и меча; убийственото просъскване на стрелата във въздуха. Наложил си да се отпусне. Единственото, което виждаше край себе си, бяха редеещите дървета, които откриваха път към заснежени поля. Долавяше случайния вик на птица или някое внезапно прошумоляване в рововете от двете страни на пътя.

– Ето го! – извика Ранулф.

Вече бяха навлезли в територията на абатството; шпилът на църквата се извисяваше към сивите облаци. Корбет можеше да различи покритите с плочки покриви, широките фронтони и украсените с орнаменти каменни части на сградите на абатството над сивата преградна стена. Минаха край Кървавата ливада. Корбет дръпна юздите и се загледа през дъбовите в погребалната могила в средата.

– Ако живите не могат да ми помогнат – прошепна той, – навярно мъртвите ще го сторят?

Те продължиха напред, минаха през главната порта и тръгнаха покрай стената. Ранулф внезапно дръпна юздите на коня си и посочи малката, покрита със слама колиба, прилична по-скоро на краварник, построена край стената при една от страничните врати. Черен стълб дим се издигаше през един отвор в покрива. Земята наоколо беше покрита със счупени гърнета, остатъци от кости и парцали.

– Не може да се каже, че е от най-чистите и спретнати хора! – засмя

се Ранулф. – Но ето го и нашият отшелник. Сър Хю, желая ти успех! – Той обърна коня си.

– Къде отиваш? – остро попита Корбет.

– Имам си работа! – отвърна Ранулф.

И преди Корбет да успее да възрази, той пришпори коня си по коловоза.

– Къде отива? – простена Чансън.

Корбет имаше известни подозрения, обаче ги запази за себе си. Той слезе от коня и го поведе край стената. От колибата тромаво се измъкна Пазача и застана с разкрячени крака и ръце на хълбоците.

– Дошли сте точно навреме, за да хапнете! – излая той. – Чудех се кога ще дойдете. Искате ли хляб и месо?

Отново се вмъкна вътре. Корбет погледна към Чансън: цветът започваше да се завръща върху лицето на конюшника.

– Наглеждай конете! – заповяда кралският служител. Той влезе вътре след Пазача. Колибата беше по-чиста и спретната, отколкото бе очаквал. Много напомняше на бедно селско жилище: под от утъпкана пръст, два отвора на стените, повесено парче кожа вместо врата. Отворът в сламения покрив даваше възможност на дима да излиза от огнището, вградено в кръг от камъни. Над жаравата върху приспособен триножник бе поставено желязно котле. В помещението се усещаше някаква сладка, ароматна миризма. В единия ъгъл имаше легло, поставено върху магарета; в другия се виждаше голяма, очукана ракла, върху която бяха подредени калаени паници, чаши и кани, всички напукани и очукани от времето.

– Не се ли боиш от пожар? – измърмори Корбет.

– Е, ако стане пожар – сега Пазача се бе навел над гърнето и разбъркваше нещо в него с дървена лъжица, – ще си плюя на петите, а после ще се върна и ще си струпам нова колиба. Монасите са много добри, както и лейди Маргарет, което сигурно вече си разбрал.

Той донесе разнебитено трикрако столче и го намести на пода до стената.

– Седни тук!

Взе една паница, напълни я и я подаде на Корбет. За Чансън, който чакаше във с конете, също имаше приготвена купа. Корбет извади роговата си лъжица и започна да се храни. Чорбата беше много добра: гъста и тъмна, с парченца сочно месо, зеленчуци и хляб. Усети дори малко сол. Внимателно сръбна от лъжицата. Пазача край портата се върна, пусна кожената завеса и мрачно нахлупи качулката си.

– Имам и светилник – предложи той.

– Седни! – отвърна Корбет. – Очакваше ме, нали? Пазача напълни паница и за себе си, седна с кръстосани крака пред Корбет и засърба шумно. Лицето му бе почти закрито от кичури сплъстена коса.

– Разбира се, че те очаквах. Ти си кралският пратеник, нали така? Сигурно искаш да ме питаш за нещо?

– Бил си кръстен Сейлиъм – започна Корбет. – Разбрах от лейди Маргарет, че си роден в тази област и си прекарал младостта си във владенията на рода Харкорт.

Пазача облиза устни.

– Щом лейди Маргарет казва, значи е така.

– Помниш ли историята на приятелството между сър Стивън и сър Реджиналд?

– Разбира се, двамата бяха другари по оръжие.

– А беше ли щастлив бракът на лейди Маргарет? Пазача сведе лице и облиза очуканата си лъжица.

– Разбира се.

– Беше ли там в деня, когато сър Реджиналд изчезна?

– Разбира се! – Пазача вдигна лице, мустаците и брадата му бяха изцапани от чорбата.

– Разбира се! Разбира се! – повтори Корбет. – Какви бяха задълженията ти в замъка?

– Бях управител и се грижех повече за домакинството, отколкото за земите.

– А помниш ли деня, в който сър Реджиналд замина?

– Да, той замина рано сутринта. Помогнах му да оседлае коня си. Не се изненадвай – продължи той, – това беше една от работите, които трябваше да върша.

– И този човек със сигурност беше сър Реджиналд?

– Кой друг би могъл да бъде?

– А как изглеждаше? Беше ли обръснат и преоблечен в чисти дрехи?

– Той сам натовари коня си, после тръгна, като едва отронваше по някоя дума. Попитах го къде отива.

– „На голямо приключение, Сейлиъм!“ – отвърна той и пое. Струва ми се, че беше петък, празника на свети Иринея. Домашните и гостите спяха след турнира. Сър Стивън се обезпокои, когато сър Реджиналд не се завърна след няколко дена, и тогава започна търсенето.

– А ти взе ли участие?

– Разбира се, че взех. Обичах със Реджиналд. Той беше много добър с мен. Обеща ми да ме направи свой оръженосец.

Отговаря бързо и спокойно, помисли Корбет. Спомни си първия път, когато срещна Пазача край портата: беше напрегнат и развълнуван. Корбет не можеше да повярва. Същият човек ли беше това? Пазача говореше гладко, без да спира да си припомни или да провери паметта си.

– Дори предложих – продължи да бърби Пазача, – да придружа със Стивън и лейди Маргарет, но те отказаха.

– Не взеха ли прислуга със себе си?

– Не, никого. Няколко месеца по-късно със Стивън се върна. – Пазача остави лицето си и размаха ръце. – Беше съвсем променен, отслабнал, с изпито лице, вече не се задяваше, не се и смееше. Той се върна в замък. Не можех да повярвам, когато съобщи, че постъпва в абатството „Сейнт Мартин'с“. След няколко месеца се върна и лейди Маргарет. Тя също бе променена. Облече вдовишки одежди, провеси черни платна в залата. Разбрах, че животът завинаги се е променил: лятото и есента бяха свършили, бе настъпила лютата зима. После всичко продължи по същия начин. Замъкът Харкорт стана свърталище на призраци. Вече нямаше турнири и пиршества, трубадури или менестрели, жонгльори или пътуващи артисти.

– И ти започна да скиташ?

– Да, тръгнах да скитам. През Франция до Италия. Дори посетих Рим и взех кораб до Светите земи. Върнах се много болен и прекарах известно време в болницата „Свети Вартоломей“ в Смитфийлд. Когато пристигнах тук, със Стивън беше приор. – Той чу конете да цвелят отвън и погледна към вратата.

– Чансън ще се погрижи за тях. Продължавай да разказваш.

– Той ме посрещна като отдавна изгубил се брат. Позволи ми да си направя тази колиба. – Пазача посочи към гърдите си. – Дори ми даде разрешително и аз се установих тук. Имах хляб и месо, и небеса, които да гледам. Обичам това място.

– Теб всички те харесват, нали? – отбеляза Корбет. – Абат Стивън е бил добър с теб; лейди Маргарет също, но тя е състрадателна към всеки, нали?

– Винаги е била такава.

– Дори и преди със Реджиналд да изчезне?

Пазача отвори уста, очите му придобиха предпазлив израз.

– Ами... не знам... – запъна се той, докато отговаряше.

– А тя и със Стивън срещаша ли се след това?

– Нито веднъж.

– Не е ли странно? Имали са толкова общи спомени, а не са се срещали? – настоя Корбет. – Не са ли си разменяли поне писма?

Отшелникът взе паницата си.

– Попитах абат Стивън за това. Той каза, че миналото е свършило, че е затворено с желязна врата. Тя нямала нито дръжка, нито ключ, каза той, и само смъртта щяла да я отвори.

– А Кървавата ливада? – Корбет реши да променя разговора и да го връща назад или да го препраща напред колкото е възможно по-бързо.

Пазача се наведе да напълни паницата си, но това бе само опит да спечели малко време.

– Какво за Кървавата ливада? – повтори той. – В нея има погребална могила, дъбове от двете страни, стената на абатството в единия край и Соколовият ручей долу.

– Каза, че абат Стивън възнамерявал да промени решението си?

– Ами така каза. Разказах ви как един ден минаваше отгук и аз...

– Защо би трябвало да ти го казва?

– Не знам. Понякога разговаряше с мен. Тревожеше се за Кървавата ливада.

– Опитвал ли си някога да копаяш в могилата, в погребалния насип? – попита Корбет.

Пазача поклати отрицателно глава и изсърба още една лъжица чорба.

– О, не, това щеше да е светотатство. Защо? – Той наистина се развълнува. – Да не би някой да е опитвал?

– Да, опитвали са.

Пазача остави паницата и скочи на крака.

– Но тя е свято място! – заекваше той. – Това е оскверняване!

– Подозирам, че този, който го е сторил, вече е мъртъв, убит.

– Какво? Кой е той? Някой от монасите ли?

– Не, Тавърнър.

– А! – Пазача пак седна на пода и грабна паницата си. – Е, той беше такъв хитрец, втори като него едва ли ще се намери.

– Какво те кара да мислиш така?

– О! – Пазача се почеса по носа. – Мога да позная един мошеник, когато го видя!

– Абат Стивън знаеше ли, че Тавърнър е измамник?

– Може и да е знаел, но беше много доверчив.

– Мислиш ли, че смъртта на Елоиз е променила абата? Че го е

накарала да стане монах и свещеник?

– Възможно е. Никога не ми е говорил за това.

– В дните, преди да умре, абат Стивън беше ли обезпокоен или силно разтревожен?

– Преди да го убият, сър Хю. Той беше убит. Виждаше ми се силно обезпокоен, обаче не споделяше нищо с никого. Само онази сутрин, когато ми каза, че ще отстъпи пред съвета, спомена нещо за римляните. Питам го какво иска да каже, но не го разбрах. Отговори, че е цитат от един философ на име Сен...

– Сенека.

– А, точно така. – Пазача обърса паницата с пръсти и лакомо ги облиза. – Не мога да си спомня цитата.

Корбет се загледа в къкрешото котле. Този отшелник беше странен човек. За външен човек знаеше твърде много за абат Стивън; кралският пратеник долавяше дълбокото уважение, дори привързаността му към мъртвия абат. На какво се дължаха те? На неговата доброта? Или на случилото се преди години?

– Абат Стивън говорил ли е някога за лейди Маргарет?

– Никога.

– Или за голямата любов на живота си, онази млада жена на име Елоиз Аржантъой?

– А, Елоиз! – Отшелникът прехапа долната си устна.

– Ти срещал ли си я някога?

– Не, но бяхме чували за любовта на сър Стивън. Тя постъпила в манастир и умряла и това бил краят на историята.

– Мислиш ли, че смъртта на Елоиз е накарала абат Стивън да се промени? Че го е накарала да стане монах и свещеник?

– Възможно е. Никога не ми го е казал.

Корбет се загледа някъде над главата на Пазача. Спомни си онази възпоменателна книга, която бе видял в стаята на абат Стивън, всъщност един псалтир за мъртвите: в него бяха включени поменици на имената на покойниците, които абатът трябваше да споменава по време на литургия. Този Пазач беше един от тях – точно така, името Сейлиъм също беше вписано! След като лейди Маргарет бе споменала това име, Корбет си спомни, че бе видял и запис за Елоиз Аржантъой.

– Коя е била тя? Пазача поклати глава:

– Наистина не знам, сър Хю! Млада благородничка, живяла в някакъв замък, където сър Стивън се запознал с нея. Имала крехко здраве и не желала да има нищо общо с него. Влязла в манастир и умряла там,

докато сър Стивън странствал, за да търси сър Реджиналд.

– А ловджийският рог?

– А! – Върху лицето на Пазача се изписа усмивка. – Сър Стивън обичаше да го прави. Когато доближаваше замъка, винаги изсвирваше три пъти дълго, а Реджиналд отговаряше. Така си припомнях една от онези легенди за рицарите, които се бият в долината и се призовават един друг за помощ. Те обичаха такива неща – замислено добави Пазача. – Правеха се, че са рицари от братството на Кръглата маса на крал Артур или на паладини на Карл Велики²².

– Паладини на Карл Велики ли? – повтори думите му Корбет. – За един управител ти си твърде начетен!

– Когато бях юноша, сър Реджиналд ме учеше. По време на пътуванията си научих още повече.

– Значи, не вярваш в призраци и демонични ездачи? Или че сър Джефри Мандевил язди на кон през блатата със своя легион от прокълнати души? Че той тръби на онзи тайнствен ловджийски рог?

– Странни неща стават тук, кралски пратенико!

– Не, не стават! – сухо отвърна Корбет. Той се наведе, за да бъде по-близо до него: – Мастър Сейлиъм, смирени отшелнико, Пазачо край портата, за човек, обърнал гръб на света, ти сякаш проявяваш прекалено голям интерес към него. Посещаваш абатството. Разговаряш с абат Стивън. Посещаваш също така и лейди Маргарет. Кой, според теб, надува ловджийския рог нощем? Не е някой призрак, някой пратеник от царството на ада. А може би си ти? Имаш ли ловджийски рог?

– Не ставай смешен! – отдръпна се Пазача, а върху лицето му се изписа упорство.

– А може да е Скарибрик разбойникът? Аз съм кралски служител – подчерта спокойно Корбет. – Сигурен съм, че ти познаваш Скарибрик. – Корбет се удари по бедрото. – Имах удоволствието да се срещна с него и неговите веселяци, докато се прибирахме.

– Помислих си, че изглеждаш раздърпан и опръскан с кал. – Пазача взе паницата си и я стисна. В ръцете му тя приличаше на играчка.

– Но не ме запита защо. Знаеше ли, че Скарибрик е в блатата, за да ме преследва? Да не би Скарибрик и веселяците му да бродят тук през нощта? Може би дават пари на един отшелник да мъти водите и да разпространява разкази за духове и таласъми в блатата? Да не би тук

---

22. Намек за средновековната поема „Песен за Ролан“. Паладините били доблестни рицари, беззаветно предани на Карл. Особено важно място между тях заемат Ролан, племенник на императора, и неговият приятел Оливие. – (Бел. прев.)

Скарибрик да се среща със своите приятели контрабандисти, с онези, които доставят неразрешени стоки по вода? Разбира се, нали ти се налага да живееш с тези хора. Да не би Скарибрик да ти подхвърля по някоя и друга монета, за да си затваряш очите? Да плетеш разкази, които да всяват страх?

– Никога не съм правил нищо лошо. Да, сър Хю, аз съм отшелник, но ходя тук и там. Опитвам се да живея в мир с всички, това е единственият начин.

– Ходил ли си да търсиш сър Реджиналд? – внезапно промени темата Корбет. – Искам да кажа, по време на скитанията си зад граница сигурно си разпитвал хората? В края на краищата един английски рицар, пътуващ сам, би трябвало да привлече нечие внимание!

– О, да, о, да! – заломоти Пазача. – В Северна Франция и Германия чух слухове, шушукания, но те не доведоха до никъде.

Корбет погледна надолу. Отвън се чуваше как Чансън потропва с крака, за да се сгрее и пръхтенето на конете, които искаха да се върнат в топлата си конюшня. Кралският служител бе убеден, че се е натъкнал на някаква голяма загадка. Бе попаднал в лабиринт и се въртеше, без да намери изход от него. Убиецът би могъл да бъде този Пазач! Беше здрав и имаше достатъчно сили. Може би криеше тук някъде оръжия. Би могъл да прескочи стената на абатството и да причини ужасни злини. В един миг би могъл да е отшелник с безумен поглед, а в следващия – отмъстителен и опасен. Корбет се запита какво ли прави Ранулф. Имаше смътни подозрения, обаче в такива случаи Ранулф се държеше като независим човек със свое собствено чувство за справедливост. Ранулф-ат-Нюгейт никога не допускаше да го нападат безнаказано.

– Спиш ли, кралски пратенико?

Корбет отвори очи и вдигна глава.

– Не, отшелнико. Размишлявам. – Протегна ръце. – От една страна, имаме владенията на рода Харкорт и тайнственото изчезване на сър Реджиналд. От друга – абатството „Сейнт Мартин“с“, а между тях – тези зловещи, диви мочурища, обрасли с гори и хрусталаци. Подозирам, че съдържателят на „Горският фенер“ не плаща пълното мито на виното и другите си продукти, а пък разбойникът Скарибрик вероятно негодува срещу намесата ми тук. – Корбет отпусна ръце. – Но Ранулф ще се справи с него. Онова, което се опитвам да разкрия аз, са тайните на тресавището. Огнените стрели. Ловджийският рог. И те ли са дело на Скарибрик? Или са част от друга някаква мистерия? – Корбет се изправи. – Отшелнико, имам и други въпроси към теб. – Той се загледа надолу в него.

– Наричат те Пазача край портата и аз подозирам, че си видял повече от онова, което ми каза.

Пазача издържа на погледа му.

– Не бива да напускаш околностите на абатството. Корбет отвори кесията си, хвърли сребърна монета в лицата и като вдигна завесата, излезе да се присъедини към Чансън.

Двамата възседнаха конете. Корбет взе юздите и те тръгнаха покрай стената обратно към главната порта. Той повика, вратата се отвори и те влязоха в калдъръмения двор. Едва бяха слезли от конете и Чансън предложи да се заеме с тях, когато брат Ричард изтърча през вратата.

– Сър Хю, върнахте се! Слава Богу!

С няколко думи, докато тежкото му дишаше накъсваше изреченията, брат Ричард описа какво му се беше случило по-рано тази сутрин. Корбет го хвана под ръка и го поведе обратно в сградата. Накара монаха отново да му разкаже всичко, нареди му да внимава, после го пусна да си върви. Отиде в конюшните, помогна на Чансън да разседлае конете и да ги подсуши. Брат Ричард, размишляваше той, бе имал най-голям късмет. Бил е нападател, но успял да избегне смъртта. Значи, убиецът трябва да се намира в абатството и определено не е външен човек като Скарибрик, който по това време е обмислял засадата. Нито е лейди Маргарет, която разговаряше с него в замъка Харкорт. Брат Ричард описа живо нападението.

– Войник! – възкликна Корбет.

– Какво има, господарю? – попита Чансън.

– Брат Ричард е бил нападател тази сутрин, обаче могъл да се защити, вероятно защото е бивш войник. Обаче, когато обмислих внимателно разказа му, бих казал, че същото се отнася и до нападателя.

– Но тук има много монаси, които според Ранулф някога са служили под кралските знамена! – Чансън изтри нос в подгъва на късото си палто.

– О, знам! – отвърна Корбет. – Но има и нещо друго. Лейди Маргарет говореше за една млада жена на име Елоиз Аржантъой, по която абатът бил увлечен, преди да се подстриже за монах, според хорските приказки. Пазача повтори същата история.

– И? Корбет поклати глава:

– Чувал съм това име преди. Не познавам никой Аржантъой, определено не и в двора, но името ми напомня нещо. Чансън – каза той и потупа коня си по гърба, – ти се оправи с конете. Аз отивам в библиотеката.

Корбет излезе от конюшнитеа.

– Сър Хю?

Срещу него бързаше приорът Кътбърт със зачервени очи и посивяло от изтощение лице.

– Научи ли за нападението срещу брат Ричард?

– Да. – Корбет хвърли поглед към ятото монаси, струпали се на входа зад приора. – Кажу на братята да внимават. Искам да ти задам един въпрос.

Той отведе приора по-далеч, където не можеха да ги чуват.

– Името Елоиз Аржантъой говори ли ти нещо?

– Ах, да. Абат Стивън веднъж я спомена. Говорят, че като млад рицар бил дълбоко влюбен в нея.

– Но ти не знаеш нищо друго?

– О, не!

Сега, когато не стоеше в сянката, приорът изглеждаше още по-потресен. Корбет забеляза, че лицето му е небръснато и че има тъмни кръгове под очите.

– Отче приоре, струва ми се, че имаш да ми кажеш още нещо.

– Уверявам те, сър Хю, нямам какво да кажа. – Приорът размахаръце във въздуха.

Корбет разбра, че Кътбърт не е готов да говори.

– Библиотеката заключена ли е?

Приорът потупа връзката ключове на колана си:

– Ще ти отворя.

Той сякаш гореше от нетърпение по-скоро да се отърве от наблюдателния поглед на Корбет и тръгна отпред, като направи знак с ръка на кралския служител да го последва. Корбет тръгна и тъкмо щеше да се изравни с приора, когато забеляза тъмните петна по расото му, високо на гърба. Качулката скриваше врата му, но Корбет бе сигурен, че петната са от кръв. Дали приорът не се самобичуваше? Какви тайни грехове изкупваше този горд духовник, за да си наложи такова сурово наказание? Стигнаха до библиотеката и приорът Кътбърт отключи вратата. Той се засуети да запали свещите и светилниците под техните стоманени похлупаци.

– Ще ти изпратя един послушник – обяви той. – Когато привършиш, той ще заключи вратата след теб. – Потърка ръце: – Трябва все пак да назнача нов библиотекар!

Приорът излезе бързо и затръшна вратата зад себе си. Корбет обиколи помещението. Кърваво петно бележеше онова място на пода,

където е бил убит библиотекарят – страховито напомняне за ужасите, които преследваха абатството. Корбет седна на писалищната маса. Какво бе казал отшелникът? Беше споменал римския философ Сенека и онази жена, Елоиз Аржантъой. Но къде беше чувал това име преди? Той се загледа в светлината, която се лееше през един от прозорците с цветни стъкла и лениво се запита колко ли време ще мине, преди Ранулф да се завърне.

Ранулф-ат-Нюгейт беше бесен. Старшият секретар от канцеларията на Зеления възсечен печат внимателно бе изучавал закона. Той и Корбет бяха кралски пратеници и носеха кралския указ: те бяха пълномощници на Негово величество в тези краища. Не бяха тръгнали през мрачните замръзнали мочурища, за да стават плячка на разбойници.

„Нападение срещу кралски служител“, често бе отбелязвал Корбет, „е нападение срещу самия крал, зловредна обида на Короната, на която трябва да се отговори.“

Корбет обаче можеше да си позволи да пренебрегне собственото си тълкувание, като приемаше обиди и спънки, каквито Ранулф никога не би могъл да приеме. Скарибрик бе организирил засадата, тогава защо трябваше да му се позволява да се разполага в „Горският фенер“ и да се хвали със своята сърцатост? Ранулф стигна до кръчмата по заобиколен път. Избягваше утъпканите пътеки, но му беше трудно да си проправя път през обсипаните със сняг дървета, през прещипа и шипките, скрити под леденобялата мекота. Пътуването не подобри настроението му. По едно време се изгуби и трябваше да се промушва направо през шубрака, обаче накрая намери път, воден от дима, който се издигаше от огнището в кръчмата.

Ранулф бе спянал коня си дълбоко в гората срещу кръчмата. Сега стоеше и наблюдаваше главния вход, завит в наметката си и с нахлупена качулка, за да се пази от ледените пръски от клоните над него. Наблюдаваше как влизаха пътници, калайджии и амбулантни търговци.

Тъй или иначе, не разпозна нито един. Опита се да пресметне времето. Скарибрик и хората му вероятно бяха дошли право тук и навярно седяха вътре. Бланш излезе, за да излее ведро с мръсна вода, а по някое време се появи и ханджията Талбът със счупен стол, който остави пред входа. Ранулф го извика по име и излезе иззад дърветата, като отметна качулката си и направи знак с ръка. Ханджията страховито погледна назад към странноприемницата.

– Най-добре ще е да дойдеш – меко го повика Ранулф. – Мастър

Талбът, аз не те обвинявам за някаква простъпка, поне не засега.

Ханджията затвори вратата на странноприемницата и побърза да приближи. Ранулф го сграбчи за рамото и го вмъкна между дърветата; камата му гъделичкаше месестия врат на Талбът и го принуждаваше да държи главата си отнетната назад.

– Какво има? – проплака мъжът. – Не съм сторил нищо лошо! Чух за нападението срещу вас, но нищичко не мога да кажа на такива хора. Те ще направят, каквото са решили.

– Да, майстор Талбът, и аз съм решил нещо. Скарибрик е вътре, нали? – Ранулф натисна по-силно с върха на камата си. – Тук е, нали?

Талбът примигна и кимна, като преглъщаше с мъка. Плашеше го този кралски служител с твърд поглед и дълга уелска кама, чийто остър като бръснач връх опираше под брадичката му.

– Искам да говоря с него! Незабавно!

– Той няма да излезе навън. – Ханджията поклати глава. – А ако излезе, сър, ще вземе със себе си двама-трима от своите хора.

Ранулф свали камата. Ханджията се канеше да побегне обратно, но Ранулф го сграбчи за рамото и този път върхът на камата се озова срещу издутото му шкембе.

– Много добре! – заповяда Ранулф. – Кажете на Скарибрик, че един човек иска да се види с него.

– Не мога! – опита се да си поеме дъх ханджията. – Ти си добре, сър. Ще напуснеш тези места, но аз живея тук и тук си въртя търговията.

– В такъв случай...

Ранулф пхна камата в ножницата си, блъсна ханджията и като пресече коловоза, влезе в странноприемницата. Талбът изтърча зад него, като подвикваше и протестираше. Щом влезе вътре, Ранулф отметна мантията си и сложи ръка върху ръкохватката на меча. Огледа общото помещение, калайджиите и пътуващите търговци, местните търговци и селяни, а после откри плячката си: група мъже в отсрещния ъгъл. Те седяха скупчени около масата, с отнетнати качулки, а коланите с оръжието лежах на пода край тях. Поделяха си кана с пиво, а на масата пред тях имаше голямо блюдо с хляб и месо. Ранулф безшумно тръгна към тях с поглед, прикован върху дебелия мъж с ледено лице, седнал в ъгъла. Ранулф само го беше зърнал за миг по време на засадата, но го разпозна. Скарибрик прошепна нещо на спътниците си, те се извърнаха, а ръцете им се протегнаха към мечовете и камите. Ранулф приближи още. Месестото лице на Скарибрик бе добре охранено. Грубиян, помисли Ранулф,

свикнал да се тъпче. Не може бързо да скочи на крака.

– Не пипайте оръжията! – заповяда Ранулф. Той отвори торбичката на колана си и извади оттам документ с кралския печат. – Аз съм Ранулф-ат-Нюгейт, старши писар в Канцеларията на Зеления восьъчен печат. Ти – посочи той вожда на разбойниците, – си Скарибрик. Смятай се за арестуван. Списъкът на престъпленията ти е дълъг като литания, обаче най-важното сред тях е измена.

– Измяна ли? – тихо повтори Скарибрик. – Кой си ти? Някой откачен?

Ранулф със задоволство установи, че другите разбойници държаха ръцете си далеч от коланите с оръжието.

– А къде са останалите хитреци? – подигра се Ранулф. – На удобно и топло местенце в някоя пещера сред горите ли? Всички ще бъдат арестувани и ще увиснат на въжето!

Ранулф наблюдаваше очите на Скарибрик, но разбойникът бе отместил поглед встрани. Ранулф огледа разбойниците и разбра, че онзи с мишето лице го няма. Той чу някакъв звук и като измъкна камата си, се обърна. Плъхът стоеше зад него с нож в ръка, готов да скочи. Ранулф удари пръв. Отстъпи леко встрани, заби камата си право в корема на мъжа, измъкна я и го ритна. Зад него започнаха да се местят столове. Ранулф се извъртя като вихър, извади меч и застана с разкراчени крака. Разбойниците бяха тромави, уморени и подпийнали. Първият се наниза почти сам на меча му. Ранулф го заби дълбоко и отстъпи навътре в кръчмата, докато усети бъчвите зад гърба си. Без да обръщат внимание на стенанията на ранените си другари, разбойниците разгъваха редицата си със Скарибрик посредата им. Останалите посетители си плюха на петите.

– Двама долу! – надсмя се Ранулф. – Като на игра на кегли, а?

Разбойниците бяха изплашени. Те бяха свикнали да нападат изневиделица, да правят тайни засади, но един воин с меч и кама в ръцете и със защитен гръб беше друго нещо. Стоновете на ранените само ги объркваха още повече. Единият от разбойниците вдясно отстъпи и, без да обръща внимание на ругатните на Скарибрик, се насочи право към прозореца. Той скочи на една маса, отвори капачите и се измъкна навън.

– Не съм тук за всички ви! – изсмя се Ранулф. – Трябва ми само вашият главатар!

Това стигаше. Разбойниците се разпръснаха и побягнаха във всички посоки. Скарибрик се опита да ги последва, обаче Ранулф препречи пътя му.

– Убих двамина от приятелчетата ти! – присмя се Ранулф. – А и тази сутрин те бихме. – Гласът му се извиси. – Когато привърша с теб, ще си станал за посмешнице...

Той спря.

Ръмжащ от ярост, с извадени меч и кама, разбойникът се втурна напред. Ранулф бързо се извъртя. Успя да избегне удара, принуди Скарибрик да вдигне ръка и заби меча си дълбоко в корема на разбойника.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Quasi nix tabescit dies.
Денят се топи като сняг.

Плавт

Корбет седеше в стаята на абата. Пердитус бе запалил огнището и беше затворил капациите на прозорците. Стаята бе студена, сякаш лишена от душа. Кралският служител раздражено хапеше устните си. Посещението му в библиотеката беше безплодно. Умът му бе озадачен, а мислите му – объркани след пътуването до замък Харкорт и засадата на самотния горски път. Корбет се загледа в един от фантастичните образи, издялан в ъгъла на стаята: лице на шут с опулени очи, зяпнала уста и изплезен език.

– Ако камъните можеха да говорят! – промърмори Корбет.

Какво се бе случило в тази стая, питаше се той. Оттук беше започнало всичко. Корбет таеше подозрения, че решението на всички тези загадки се крие в абатството: в ръкописите, в Кървавата ливада, в онази вездесъща погребална могила. Корбет събра книгата на абата. По-рано се беше разпоредил да ги съхраняват тук и сега отново ги преглеждаше. Той ги отсяваше с пръсти и вземаше ту някой къс велен, ту някаква чернова за писмо до търговец в Ипсуич. Навсякъде присъстваше обичайната рисунка на колело с главина, спици и обръч. Корбет отново прегледа онзи веленов лист, на който бе преписал цитатите на абата. Първият беше от посланието на свети Павел, но бе по-скоро собственото тълкуване на абата: „Защото сега виждам смъртно като през огледало: блуждаещите огньове ме викат.“ Другият беше от Сенека: „Всеки може да отнеме живота на човека, но никой не може да му отнеме смъртта“. Без съмнение абатът беше надраскал тези думи малко преди смъртта си, но какво означаваша те? Какъв беше техният смисъл? Защо символът на колелото толкова привличаше абат Стивън? Корбет разлисти псалтира и огледа поменика на последните му страници. Разчете тези на Сейлиъм, истинското име на Пазача край портата, и на Реджиналд Харкорт. Другите вероятно бяха на рицари, с които абатът бе служил на времето. Накрая стоеше онова загадъчно име, което мъчеше паметта на Корбет и го караше да се тормози, името на Елоиз Аржантъой. Корбет взе перото и дописа под него другите интересни данни: привързаността на абата към Рим

и думите „като римляните“. Какво значеше това? Дали обмисляше да промени мнението си за Кървавата ливада? И какво означаваха загадъчните забележки на брат Дънстън относно съчувственото отношение на абата към неговия грях?

Почукване на вратата го откъсна от мислите му.

– Влез! – извика Корбет.

Ранулф се промъкна като котка в стаята. По начина, по който стоеше пред него, с колана с оръжия в едната ръка и наметалото в другата, Корбет разбра, че неговият довереник наскоро е пролял кръв.

– Отиде да търсиш Скарибрик, нали? – обвини го Корбет. – Нямахше моето разрешение! Когато се завърнех в Норич, щях да получа заповед за арестуването му.

Ранулф пусна наметалото и бойния колан на пода.

– Да, а в това време той щеше да се е скрил като заек в гората! Щеше да изчаква, докато хората на шерифа се изморят да го преследват, и щеше да се върне към злодеянията си. Знаеш закона, сър Хю! Престъпно и изменнически, със зла умисъл, Скарибрик нападна и се опита да убие трима кралски пратеници, служители, които носят кралско пълномощие. Кралят щеше да заповяда да го обесят, удавят и разчекнат!

– Кралят ли ти заповяда? – сухо попита Корбет.

– Не, господарю, лейди Мейв! Корбет изненадано го изгледа.

– Заклех се тържествено, както правя винаги, когато заминаваме, че ще ви върна обратно жив и здрав, господарю, а те заслужаваха да умрат. Един ден ще трябва да си тръгнем от това защитено място и да пътуваме по самотните, покрити със сняг полета. Не желая Скарибрик и неговите хора да ни причакат между дърветата с опънати лъкове и насочени стрели!

Корбет погледна късчето пергамент пред себе си. Според закона и особено според статута от Уинчестър²³, Ранулф беше действал законно и правилно. Те бяха кралски служители, а законът най-строго се разпореждаше „всячки верни служители на Короната да преследват такива злосторници и да ги предават на пълно унищожение.“

– В честен двубой ли го уби? – попита той.

Ранулф се ухили:

– Дори му предложих да се предаде. Той отказа, обиди ме и извади меч, за да ме нападне.

---

23. Статутът от Уинчестър (1285 г.) утвърждава и разширява пълномощията на пазители-те на обществения ред. – (Бел. ред.)

– Колко? – промърмори Корбет.

– Скарибрик и още двама, останалите избягаха. Дадох им урок, който ще има дълго да помнят. Срегнах ги в „Горският фенер“. – Ранулф сви рамене. – Можеш да си представиш останалото.

Корбет можеше: Ранулф танцува с котешка грация, подвижен и гъвкав, а мечът и камата съскат като змии във въздуха.

– Ами добре! – Корбет остави ръкописа встрани.

– Намерих още нещо, когато претърсих кесията на Скарибрик. Моенетите ще раздам на бедните, но открих и това.

Ранулф доближи и хвърли върху масата мръсно парче пергамент. Корбет го взе и го изглади. На него беше надраскано едно име: архидякон Ейдриън Уолъсби.

– Какво е това? – Корбет му го подаде обратно. – Каква работа има един архидякон от „Сейнт Пол'с“ в Лондон с тези разбойници от блатата?

– Възнамерява да избяга! – заяви Ранулф. – Брат Дънстън обясни как ще стане това.

– Да, струва ми се, че си прав! – съгласи се Корбет. – Нашият архидякон възнамерява да си тръгне по-скоро, отколкото предполагаме. Убедил е един член на съвета да напише името му и чрез брат Дънстън да го предаде на Скарибрик, за да може свободно да минава по пътищата. И все пак – размишляваше на глас Корбет, – наистина ли брат Дънстън се е срещал толкова често с него?

– Помислих за това! – Ранулф придърпа едно столче. – Когато убивам с меч или кама, господарю, независимо дали на някой коларски път, в кръчма или в мръсна лондонска уличка, спомените се връщат в ума ми. Начинът, по който се биех като момче, или онзи път, когато ме заловиха и ме натовариха в каруцата на палача, готов за онова ужасно последно пътуване към Смитфийлд. Помниш ли? – Погледът на Ранулф се смекчи. – Ти се появи в двора на Нюгейтския затвор и ме измъкна.

– Помня.

– Е, така беше и когато се изправих срещу Скарибрик. Вярно е, господарю, не исках да го убивам, наистина не исках.

Корбет улови погледа му.

– А може и да съм искал! – внезапно се изсмя Ранулф. – Не можех да забравя колко близко до смъртта бяхме тази сутрин. Тъй или иначе, Скарибрик е мъртъв. Докато яздох обратно, мислех какво каза за майка ми Тавърнър и как се правеше на обладан от бесове. – Ранулф забарабани с пръсти по устните си. – По устата му сякаш избиваше пяна. По

време на безпътната ми младост – Ранулф почеса брадичка, – съм виждал подобни номера в Лондон. Но човек много трябва да внимава какво дъвче, иначе може да се задави или да повреди червата си.

– Искаш да кажеш, че тук някой го е снабдил с прах?

– Не би могъл да пристигне тук с него! – убедено заяви Ранулф. – Абат Стивън е бил наблюдателен и прозорлив човек; щял е да го претърси от главата до петите.

– Но не е намерил онези разрешителни писма, върху които стояло името на Уолъсби?

– О, не! – Ранулф посочи с ръка. – Обаче те биха могли да бъдат обяснени задоволително. В действителност абат Стивън е търсел признаници за обичайните номера: бои и прахове, които биха могли да изменят цвета на лицето.

– Или да накарат човек да започне да изпуска пяна от устата си! – добави Корбет.

– Тавърнър не е имал такива познания – продължи Ранулф, – тъй че някой от „Сейнт Мартин'с“ го е подучил и му е дал такъв прах, което по пътя на логиката ни довежда до лечителя Елфрик.

Корбет се облегна в креслото си.

– Ако си прав, Ранулф, тогава някои от тези монаси трябва да са заговорничели срещу абат Стивън. В дъното на заговора е стоял Уолъсби. Той не е обичал абат Стивън и е изплел заговора. Но за да успее, се е нуждаел от помощ тук, в „Сейнт Мартин'с“.

– От приора Кътбърт?

– Вероятно. От Елфрик сигурно. Ако Уолъсби и Елфрик са стигнали дотук, човек трябва да помисли и дали са имали на ум да извършат убийство. Ранулф, докарай ги тук!

Щом довереникът му отиде да ги търси, Корбет започна да крачи из помещението, докато накрая Ранулф въведе навъсения Уолъсби и развълнувания Елфрик в стаята на абата.

– Ще стигна бързо до същината на въпроса. – Корбет седна и потри ръце. – В много отношения абат Стивън е бил всеопрощаващ баща на своето братство. За едно-единствено нещо е бил неотстъпчив: по въпроса за погребалната могила в Кървавата ливада. Той е бил заклинател. – Корбет посочи към Уолъсби, – Ти не само си се противопоставял на възгледите му, но и не сте го обичали като човек. Не ни каза, че си роден по тези места, архидяконе, и че твоята враждебност към абата е имала дълбоки корени.

Уолъсби се изкашля и запристъпва от крак на крак.

– В това има ли някакво престъпление, сър Хю? Има мнозина, които не обичам, било то кралски служители или духовници.

Корбет се подсмихна.

– Опитал си се да го опозориш, знаем това, под прикритието на академичен приятелски спор. А ти, Елфрик, лечител и член на съвета, ти си бил шпионин на Уолъсби. Кореспондираше тайно с него и си му съобщил кога Тавърнър е пристигнал тук, както и за реакцията на абат Стивън. Освен това си доставял на нашия измамник нужните прахове и отрови, за да му помогнеш в неговото представление. Затова ли умря абат Стивън? Защото обърка кроежите ви? Това ли е обяснението на стрелата в сърцето на Тавърнър? Защото твоите добре скроени заговори и планове са били разбити на пух и прах? – Корбет удари с юмрук по масата. – Искам истината, брате!

Елфрик имаше вид на човек, който всеки момент щеше да падне в несвоят: без да каже дума, той отиде и се свлече на един стол срещу стената, после зарови лице в ръцете си.

– Рессави! Рессави!²⁴ – напевно произнесе той. – Грешил съм и отново съгреших!

– Не бъди толкова слаб! – изръмжа Уолъсби.

– Мълчи! – изхрипя Елфрик. – Това беше твой план! Сър Хю, имаш право! Абат Стивън нямаше да отстъпи за странноприемницата! Освен това той нямаше да ни позволи да вземем свещената реликва. Както и други от съвета, аз мечтаех „Сейнт Мартин'с“ да стане втори Гластънбъри, свято място, което да съперничи на Уолсингъм или дори на Кентърбъри. Не беше само странноприемницата... а и светилището, поклонниците...

– Разбира се! – прекъсна го Корбет. – А когато има светилище, стават и чудеса. А където цъфтят чудеса, трябва да има лечител, който да удостоверява тяхната истинност, да не говорим за добре обзаведена с легла и добри лекарства лечебница. Всички вие мечтаехте за величие, нали?

– Архидякон Уолъсби е роден по тези места – продължи лечителят, забил очи в пода. – Преди седем месеца той дойде тук под предлог, че ще посети семейството си, и заговорът бе съставен. Аз се свързвах с него. Ти обобщи останалото. Тавърнър дойде в „Сейнт Мартин'с“, а аз го снабдявах с нужните дози прахове. Писах също така на Уолъсби, като използвах наш шифър, и му съобщих, че абат Стивън е силно впечатлен.

---

24. Съгреших (лат) – (Бел. прев.)

Не исках да сторя нищо лошо! – Лечителят изтри сълзите от очите си. – Знам, че съгреших. Беше извършено мошеничество. То щеше да разбие сърцето на абат Стивън, а той не го заслужаваше. Почти се успокоих, когато Тавърнър обърка плановете ни. Каза, че ще действа внимателно и няма да опозори името на абата. – Лечителят разпери ръце. – Какво можех да направя? Излезе така, че ловецът се хвана в клопката. Тавърнър каза, че ако кажа истината, ще бъда опозорен. Как можех да продължа да бъда лечител без доверието на абат Стивън? Но аз нямам нищо общо с убийството на Тавърнър, кълна се! Изповядах греха си. Възнамерявах да оставя нещата да вървят така, както са поели, докато...

– Докато не започнаха убийствата! – намеси се Ранулф.

– Да! – прошепна лечителят. – Уолъсби искаше да си върви. Той се нуждаеше от безопасно преминаване през полетата, затова отидох при брат Дънстън и той прати вест на Скарибрик да го остави да мине.

– Сър! – обърна се Корбет към Уолъсби. – Казах ти го веднъж и сега го казвам пак: ще останеш тук, докато аз не завърша разследването си.

– Аз съм духовно лице! – изрева Уолъсби. Ранулф се надигна.

– Само посмей да ме докоснеш – заплаши го Уолъсби – и ще оглася отлъчването ти от камбанарията на „Сейнт Полс“! – Той тръгна към вратата и спря с ръка на дръжката: – Не съм убиец, Корбет! – рече той подигравателно през рамо.

– И още как, архидяконе! Ти си дълбоко покварен човек. Искал си да убиеш духа на абата и да го направиш за посмешище. Кажи ми – Корбет се изправи, – защо мразеше абат Стивън толкова много?

Знаеше, че Уолъсби няма да може да устои на дадената му възможност. Архидяконът се облегна на вратата, а на лицето му се изписа омраза.

– Срегнах се с Д'Обини в училището при катедралата – отвърна той. – Още като момче той беше циник и присмехулник, с бърз ум и пъргави крака. – Уолъсби пристъпи напред. – Той не вярваше в нищо, Корбет: нито в Бога, нито в Неговата Църква. Често се надсмиваше над свещениците и въпреки това... – Той замълча за кратко време: – Навсякъде, където отиваше, си спечелваше приятели. Той и Харкорт си бяха лика прилика. Човек като Д'Обини трябваше да се залови с книгите, но вместо това той стана кралски знаменосец, приятел, съветник и доверник на краля, войн и самомнителен учен. И когато пожела... – Уолъсби шракна с пръсти: – ... той внезапно премина към вярата, стана Божи човек, монах. Но не като смирен послушник – о, не и Д'Обини! – той не

само се издигна до положението на абат на голям манастир, но стана и учен, теолог, заклинател! Ако говорим истината, той беше лицемер!

– Може ли човек да се промени? – попита Корбет. – Нима Христос не е проповядвал обръщане към доброто, покаяние?

– Calculus non facit monachum – Качулката не прави монаха! – отвърна Уолъсби. – Вълкът козината си не променя. Да, признавам, че заговорничех срещу Д'Обини и щях да го опозоря, ако Тавърнър не се бе отметнал.

– Каж ми – Корбет се върна и седна на креслото си, – чувал ли си някога за Елоиз Аржантъой?

– Името ми напомня на нещо – отговори Уолъсби, – но не мога да се сетя на какво.

Архидяконът насмешливо се поклони на Корбет.

– Трябва да ви поздравя. Новината за срещата ви със Скарибрик обходи цялото абатство. Сър, вие направихте повече за налагането на кралската воля от половин дузина шерифи. Поне, когато напускам това място, ще съм в безопасност.

И като се завъртя на токовете си, Уолъсби излезе от стаята и затръшна вратата след себе си.

– Не, ти ще останеш! – Корбет направи знак с ръка, когато Елфрик се опита да стане. – Имам още един въпрос. Какво щеше да стане, ако абатът се беше съгласил тази странноприемница да се построи?

– Всички щяхме да се радваме.

– Тогава да ти задам въпроса по друг начин. Ако продължаваше да отказва – Корбет внимателно претегляше думите си, – това би ли могло да доведе до убийство?

Елфрик завъртя отрицателно глава.

– Не до убийство, сър Хю, но навярно до нещо, също тъй отвратително: омраза, ропот, разпри. Разбирате ли, ние се срещаме с абат Стивън всички заедно и когато се срещаме, следвахме правилото на свети Бенедикт: нашите спорове трябва да бъдат приятелски, в истинския дух на Христа.

– А поотделно? – прекъсна го Корбет.

– Бог да ни прости! – въздъхна брат Елфрик. – Всички ние вървахме по отделни пътища. Ти откри моя.

– А останалите? Елфрик поклати глава:

– Като група ние бяхме обвързани от обета за подчинение, но аз не мога да отговарям за онова, което е ставало в душите на моите братя. Сега, сър Хю, трябва да си вървя.

След като лечителят си тръгна, Корбет въздъхна и се загледа през прозореца.

– Никой не казва пълната истина! – прошепна той. – Разбра ли, Ранулф? Уолъсби, Елфрик, Кътбърт – те всички премълчават онова, което всъщност искам да знам.

– Не може ли да използваме сила?

– Срещу един монах или един архидякон? Кралят би се съгласил в себе си. Но за пред хората ще ни прати да охлаждаме страстите си в Тауър. Струва ми се, че изчерпахме всички възможни средства.

– И ще си тръгнем?

– Не. Библиотеката не може да не крие някакви тайни, архидякон Уолъсби се крие зад своята омраза и духовния си сан, а монасите изпълват обетите си, както рицар своя щит. Лейди Маргарет Харкорт е вежлива и любезна, а Пазача край портата плете собствената си история.

– Значи, връщаме се към абат Стивън? – попита Ранулф.

– Ръкописите му не разкриват нищо – отговори Корбет. – Той не е казал или направил каквото и да е, което да ни дава ключ към всички тези мистерии. Остава единствено погребалната могила в Кървавата ливада. Сняг не сняг, мраз или градушка, но утре, Ранулф, възнамерявам да отворя и да претърся тази могила.

– Защо?

– Ако трябва да съм напълно честен, не знам. Но ако не разкрие нищо, ще останем още два дена.

Корбет се загледа в разпятието и си спомни думите на Елфрик: „Съгреших! Съгреших!“ Кралският служител взе наметката си.

– Къде е Чансън?

– Където е винаги, долу в конюшните да се възхищава на конете.

Корбет се засмя, докато излизаха. Бе забранил категорично на Чансън да пее, ако реши да присъства на литургията в абатството. Също така беше предупредил Ранулф да не го подстрекава. Чансън беше превъзходен коняр и умело си служеше с ножа, но да пее! Корбет никога не бе чувал такива ужасни звуци! Единственият, който ги харесваше, беше като че ли дъщеря му Елинор. Тя често молеше Чансън да ѝ изпее нещо и докато бебето Едуард плачеше, та се късаше, дъщеря му се смееше, докато по страните ѝ не започваха да се стичат сълзи.

Двамата изтичаха надолу по стълбите и излязоха в двора на абатството.

– Накъде, сър Хю?

– Да се изповядаме, Ранулф!

– Изповед? Опрощение на греховете? – закачи го Ранулф. – Лейди Мейв ще научи ли за това?

Корбет придърпа наметалото над раменете и затегна закопчалката. Тропна с крака по замръзналата земя и се загледа в покритото с облаци небе.

– Абат Стивън с никого не е разговарял открито или поне изглежда, че е така. Нямам е истински довереник, но като всеки човек, е трябвало да се изповяда. Да потърсим брат Люк.

Корбет влезе в манастира и спря пред една писалищна маса. Млад монах, посинял от студ, се трудеше над един ръкопис. Корбет зададе няколко въпроса и лицето на монаха светна от усмивката.

– Пръстите ми са замръзнали, дори мастилото се точи мудно. Аз ще ви заведа при брат Люк.

Те прекосиха дворовете и се насочиха към дълга, едноетажна сграда от сив варовик с покрив от червени плочки и галерия с колони от едната страна. Техният водач им обясни, че тук живеят „древните“: твърде старите или неспособни да изпълняват други задължения, освен да се молят, да размишляват и, както каза усмихнато младият монах, „да примляскват с беззъбите си венци“. Той спря пред една врата и похлопа.

– Върви си! – разнесе се глас. – Не искам да ме тревожат!

Монахът въздъхна, натисна резето и отвори вратата. Вътре в стаята беше топло: в нея имаше поне четири мангала, както и голям жарник с възглица на една масичка край креслото, където седеше нейният обитател. Освен това тук имаше друга маса, столче, легло, малък умивалник и шкаф. В другия ъгъл имаше аналой с псалтир върху него, обърнат към мрачно разпятие. Брат Люк определено изглеждаше дъвен със своя изпосталаял врат, лице, напомнящо за скелет, покрито с тъмни петна, и гола като яйце глава, но очите му бяха ясни и пълни с живот. Той отмести столчето за крака и се приведе напред.

– Значи ти си пратеникът! – Гласът му беше изненадващо силен. – Кралският пратеник и неговите хора са дошли да посетят бедния стар брат Люк. Питам се дали ще дойдеш. А ти, брате – прогърмя той към водача на Корбет, – престани да се хилиш като маймуна и се връщай към заниманията си!

Младият монах побягна навън.

– Някога приорът Уолдо имаше маймуна! – отбеляза Древния. – Бог знае защо тогавашният абат му позволи да я държи, защото тя се катереше навсякъде, а и привычките ѝ не бяха от най-чистите. – Брат Люк отпрати към Корбет усмивка, която разкриваше червените му венци. – Но

същото може да се каже и за много чеда Божии. Заповядай, заповядай! – Той посочи с ръка една скамейка край другата стена. – Вземи я и седни. Имам малко вино.

Корбет отрицателно поклати глава. Той и Ранулф седнаха като ученици пред учителя си.

– Помислих си, че ще дойдеш! Помислих си, че ще дойдеш!

Един костелив пръст се насочи към лицето на Корбет.

– Защо, брате?

– Заради смъртта – заради убийствата! Винаги съм казвал, че това е нечестиво място.

– „Сейнт Мартин'с“ ли?

– Не, кралски служителю, тресавището!

– Бедният абат Стивън! Ти беше негов изповедник, нали?

– Да, изслушах греховете му и го изповядвах. Но преди да попиташ, кралски служителю, трябва да знаеш, че нищо не мога да ти кажа. Не са ми останали много дни: ако един свещеник наруши тайната на изповедта, прави грях, за който ще гори в адския огън.

– И все пак, какъв човек беше той? – попита Ранулф.

– Ами, човек като човек. – Брат Люк отметна глава и се задави от смях. – Беше като теб и мен, Червенокоси! – Той изпитателно се вгледа в Ранулф. – Войн по рождение, а? Обзалагам се, че дамите те харесват. – Той се потупа по корема. – Мен също ме харесваха. Игрив, така ме наричаха, пъргав играч! Да, танцувах по облените от луната зелени морави и слушах дрънкането на лютнята и гласа на звънчетата.

Корбет погледна към Ранулф и му смигна.

– Но за да отговоря на въпроса ти – брат Люк издаде напред брадичката си, – абат Стивън беше добър човек, но нещо, сторено в миналото, много го измъчваше. В много отношения беше грешник, дори голям грешник. Точно затова се чувствах добре с него, защото и аз съм грешник.

– Говорил ли ти е някога за Елоиз Аржантъой? Брат Люк студено отвърна на погледа му.

– А говорил ли е някога за Реджиналд Харкорт? Същият твърд поглед.

– А някога споменавал ли е някакво колело? – настоя Корбет.

– Да, но по време на изповед. – Ръката му, с изпъкнали вени и покрити с кафяви петна, стисна ръката на Корбет. Очите на стария монах го загледаха по-меко. – Добрият Господ и Неговата Света майка виждат, че ти се е паднала тежка задача, но все пак аз мога да говоря само за онова,

което не съм чувал в изповедалнята.

– Защо е станал заклинател? – попита Ранулф.

– Е, на това мога да отговоря! Попитах го същото. Стивън имаше съмнения, тежки съмнения относно всичко! Понякога мислеше, че след смъртта няма нищо, освен угасване: нито небе, нито ад, нито чистилице, нито Бог, нито демони. Затова бе решил, че ако докаже съществуването на демоните, това би могло да значи нещо.

Корбет кимна. И преди бе чувал същото, не само за абат Стивън, но и за други, които се бореха за вярата си. Така му бе казал поверително един духовник: „Ако има ад, трябва да има и рай.“

– Той се опитваше сам да се убеди – продължи брат Люк. – Както се казва в Символа на вярата: „Вярвам в един Бог Отец, Вседържител, Творец на небето и земята, на всичко видимо и невидимо“. Искаше да разсее мъглата, която заслепява душите ни. Предполагам, че е търсил истината.

– А Кървавата ливада?

Главата на стария духовник отново клюмна надолу:

– Мога да ти кажа само толкова. Абат Стивън се кълнеше, че докато е жив, погребалната молитва няма да бъде отворена. По този въпрос беше непреклонен. Аз не... – Гласът му се прекърши: – Говорих достатъчно. – Той въздъхна.

– А нещо за дните, преди да умре? – продължи да пита Корбет.

Старият духовник облиза устните си:

– Да, дойде при мен развълнуван и угрижен. Мрак обгръщаше ума, сърцето и душата му. Мога да ти го кажа, кралски служителю, и не съм го казвал никому другиму – ако ти не беше дошъл при мене, предполагам, че щях да накарам да те повикат.

Корбет затаи дъх. Виждаше как старият монах се разкъсва от страха, че нарушава тайната на изповедта.

– Значи, в последните си дни абат Стивън не е дошъл за изповед?

– Не, служителю.

Старият монах се извърна, долната му челюст трепереше. Корбет грабна ръката му и леко я стисна:

– Трябва да ми помогнеш! Пролята е кръв. Душите на твоите братя, изпратени жестоко и непокаяни пред Божия съд, може и да не зоват за отмъщение, но зоват за правосъдие. Божието правосъдие трябва да се изпълни, а кралският закон да бъде спасен.

– Много добре! – Старият духовник стисна молитвената си броница и прекара зърната ѝ през пръстите си. – Абат Стивън коленичи пред

мен. Той не изповяда греха си, обаче твърдеше, че един от братята му, човек, близък до него, го е обвинил в ужасно провинение, не срещу устава, а срещу Бога.

– Ужасно провинение! – възкликна Ранулф. – Какво би могъл да съгреша един свят абат в едно такова почитано място!

– За миналото ли е говорел? – добави Корбет.

– Не, не, за нещо, станало напоследък.

– И какъв беше този грях?

– Няма да ти кажа.

– Но може ли да попитам? Старият духовник кимна.

– Убийство ли беше? Отрицателно поклащане на главата.

– Лягане с жена?

Отново отрицателно поклащане.

– Кражба? Богохулство?

Очите на брат Люк срещнаха очите на Корбет.

– Какъв грях? – възкликна Ранулф.

– Чел ли си книгата на пророк Самуил? Разказа за Давид? – попита Люк.

Корбет затвори очи. Израелският цар Давид беше обвиняван в много престъпления.

– И Йонатан... – тихо добави брат Люк. Корбет отвори очи.

– Абат Стивън е бил обвинен в непристойно поведение с негов сърат монах!

– Ти dixisti. Ти го каза, служителю.

Древния трябва да беше съгледал как лицето на Корбет се вцепени.

– И това е станало напоследък? – попита Ранулф.

– Съвсем наскоро. – Брат Люк поклати глава: – Бих казал – около месец преди смъртта на абата.

– Той каза ли защо? Как?

– Абат Стивън каза само, че е бил обвинен в това.

– Отрече ли го?

– Не. Казах ви, че само коленичи тук и хълцаше като дете. Каза, че обвинението е било направено в проведен шепнешком разговор в собствената му стая. Опитях се да го успокоя, да облекча душата му, но той внезапно се изправи и си тръгна. Изпратих пратеник след него, но той никога вече не се върна. Моят абат никога не се върна. – Очите на стария човек се напълниха със сълзи. – Сега вече го няма. Боже опази, да се е предал на отчаянието и да е прегрешил срещу Светия Дух, преди да е било извършено онова ужасно деяние! Нека ангелите го отведат в място

спокойно и светло. Беше толкова различен... – Старческото лице на Люк имаше отнесен израз. – Знаеш ли, кралски служителю, когато бях по-млад, аз бях лечителят тук. Стивън Д'Обини беше редовен посетител не толкова на църквата, колкото на нашата библиотека. Той обичаше книгите.

– Но защо е дошъл тук? – запита Корбет.

– Дойде с приятеля си, сър Реджиналд.

– И защо е трябвало да посещава „Сейнт Мартин'с“?

– Знаеш ли, служителю – замислено отвърна старият човек, – никога не успях да разбера сър Реджиналд, но ако трябваше да избирам дали Харкорт или Д'Обини да стане монах, щях да избира сър Реджиналд.

– Защо?

– Той беше много стеснителен с жените, те го смущаваха. Мога да ти го кажа, защото сподели това с мен в личен разговор, а не на изповед. – Брат Люк потупа Ранулф по рамото. – Ти си енергичен мъж, нали?

– Слава Богу! – отдръпна се Ранулф.

– И обичаш удоволствията в леглото?

Ранулф не успя да се въздържа и почервения. Корбет меко се засмя.

– Добре, продължавай! – подразни го старият монах. – Пъргав ли си или не? Някога служех на краля под знамената му. Можех да устоя на всичко, освен на изкушенията на плътта и на голям бокал с кларет. Сър Реджиналд беше различен: той идваше тук, за да потърси помощта ми.

– Импотентен ли е бил? – попита Корбет.

– Имаше си проблеми. Понякога такива провали се дължат на тялото: някаква рана, вредно образуване. Лекувал съм доста монаси през живота си, за да мога да позная причината и да препоръчам някакво лечение. Но понякога причината не е много ясна.

– А при сър Реджиналд?

– И двете, сър Хю. – Старият монах се потупа по главата. – Макар че всичко се дължеше най-вече на фантазмагории на ума.

– Но той се е оженил!

– Знаем, знаем! – въздъхна брат Люк. – Сър Хю, в това абатство ние имаме монаси с проблеми – как да се изразя? – в отношенията си с жените. След като са били отблъснати от жени, те търсят святост и сигурност зад манастирските стени. Други мъже пък мислят, че такива проблеми могат да се решат от светото тайнство на брака. Сър Реджиналд беше от последните. Обаче – вдигна той костеливия си пръст, – може и да греша. Много мъже се сблъскват с такива затруднения и те често имат временен характер. Единствените, които наистина са знаели

истината в този случай, са сър Реджиналд и лейди Маргарет. Навярно си се срещнал с тази достойна жена?

Корбет кимна.

– Съмнявам се дали би споделила, нещо по толкова интимен въпрос.

– А кой е бил монахът, обвинил абата в непристойно поведение?

– Ни дума, ни намек, Червенокоси! Играеш ли комар? – попита внезапно брат Люк, без да изчака отговора. – Ако трябваше да се обзалагам, щях да кажа, че това отвратително обвинение е било тясно свързано с онази проклета погребална могила и, Боже опази, с амбициите на някой от моите братя.

– Какво поиска Харкорт, когато дойде при теб?

– Прахове, лекове, някакъв чудодееен еликсир. В действителност, аз малко можех да му помогна.

– Сър Стивън Д'Обини знаеше ли за това? Брат Люк отрицателно поклати глава:

– Затова и Харкорт дойде тук. Каза, че по-скоро ще се довери на един монах, отколкото на някой местен лекар.

– И върна ли се при теб, след като се ожени за лейди Маргарет?

Старият монах сви рамене и започна да си играе със зърната на броеницата.

– Трябва да си бил тук, когато сър Стивън е постъпил в „Сейнт Мартин'с“?

– О, да!

– Тогава беше ли му изповедник?

Брат Люк поклати глава:

– В продължение на много години той ме избягваше. Трябва да призная, че бях изненадан както от промяната в него, така и от бързото му израстване, но той скоро доказа, че е благочестив монах. – Старецът замълча за известно време. – Повече от това не мога да ти кажа, сър Хю.

Старецът затвори очи и започна да прехвърля зърнатата на броеницата през пръстите си. Седеше прегърбен, сякаш разговорът го бе изморил. Корбет и Ранулф му благодариха, станаха и върнаха скамейката на мястото ѝ.

– Не мога да наруша обета си.

Корбет се извърна. Брат Люк продължаваше да седи със затворени очи.

– Тези кървави убийства, сър Хю. Ще продължат ли?

– Не знам, точно това се опитвам да открия.

– Търси в миналото! – прошепна старият духовник. – Ние посяваме греховете си като зърна. Те пускат корени и лежат заспали, но когато му дойде времето, изникват като черен стрък, а листата им са тлъсти, натегнали от зло. – Отвори очи: – Желая ти всичко най-добро, кралски служителю. Нека Бог да бъде с вас.

Брат Люк направи знак за благослов във въздуха, докато Корбет отваряше вратата, за да си тръгне.

Приорът Кътбърт коленичи върху студените плочи на пода на килията си. Беше заключил и залостил вратата. Огънят в огнището се бе превърнал в тъмна пепел, мангалите не бяха запалени. Приорът бе свалил расото и долната си риза. Острите камъни от настилката се забиваха в костеливите му колена. Притискаше с мъка краката си към леденостудения под. На стената над него, на едно огромно разпятие, Христос, сгърчен в агония, се виждаше надолу към монаха. Приорът Кътбърт взе бича, затвори уста, стисна зъби и започна да нанася удари по дясното и лявото си рамо. Дори тук, в тъмнината на килията му, демоните не го напускаха. Той удряше отново и отново, докато в съзнанието му ръмжащи грифони изскачаха от пламъците, а един тъмен тунел плюеше демони-кръвопийци, чиито коси се гърчеха като змии. Приорът Кътбърт отвори очи. Насили се да вдигне поглед към разпятието. Беше извършил смъртен грях.

– Mea culpa! Mea culpa! – Той се удари в гърдите. – Виновен съм! Виновен съм!

Трябваше да се покае, да осъди властолюбието и алчността си. Само да можеше да върне времето обратно! Остави бичът да падне на пода. Имаше чувството, че грехът го задушаваше и го е покрил отвсякъде. Около него се тълпяха неговите ужасяващи последици: сгърченото тяло на котката, провиснало от преградата пред олтара; страховитата смърт, достигнала неговите братя; огнените стрели, пронизващи нощния въздух; шепотът и брътвежите. Съветът не бе свършил никаква работа. Приличаха повече на изплашени зайци, криещи се в килиите си, изплашени от сенките, самотата и дългата нощ. Приорът Кътбърт не можеше да спре треперенето си. Той се изправи с мъка, обу сандалите си и навлезе в расото. Силно чукане по вратата на килията му го накара да трепне.

– Имам работа! – извика той.

– И аз идвам по работа, отче приоре!

Приорът Кътбърт простена отчаяно: беше онзи кралски служител с острия си взор и пороя от въпроси.

– Зает съм! – самият Кътбърт съзнаваше колко силно трепери гласът му.

– Отче, трябва спешно да говоря с теб!

Приорът Кътбърт ритна бича под една скамейка и като прекоси килията си, вдигна резето и отключи вратата. Ранулф и Чансън стояха на прага като ангели-отмъстители. Само един поглед върху лицето на сър Хю накара приорът Кътбърт да разбере, че този път ще трябва да каже истината.

– Мисля, че ще е най-добре да влезем вътре. Приорът се отдръпна встрани. После затвори вратата зад тях.

– Дявол да го вземе! – Ранулф плесна с ръце. – В стаята е студено!

Корбет вече бе прекосил помещението и гледаше втренчено надолу към мястото, където бе коленичил приорът.

– Кръв! – промърмори той.

Корбет се наведе и заопипва пода с облечените си в ръкавици ръце. Той зърна бича под скамейката, извади го и го вдигна.

– Аз не съм монах, отче приоре – каза тихо той, – а само един кралски служител, който търси истината.

Кътбърт седна в едно кресло с наведена глава и сключени сякаш в молитва ръце.

– Защо приорът на „Сейнт Мартин'с“ трябва да се самобичува толкова ожесточено – попита настоятелно Корбет, – че кръвта да се просмуква през расото му?

Той се огледа из добре мебелираната стая с резбовани кресла и сандъци, писалищната маса, скамейките и полиците, пълни с книги.

– И защо трябва да коленичи на пода, едва ли не гол – той посочи незавързания сандал, – и да се самонаказва в ледената стая?

Кътбърт затвори очи и прошепна:

– *Miserere mei Domine et exaudi vocem meum*²⁵.

– Христос ще се смили над теб и ще чуе гласа ти – отвърна Корбет. – Ако кажеш истината. – Той се изправи. – Ти беше верен на абата, нали така? Но мечтаеше да изградиш голяма странноприемница и да вземеш мощите на Сигбърт като скъпоценна реликва. Започналото като блян се превърна в изгаряща амбиция. При управлението на абат Стивън „Сейнт Мартин'с“ придоби нова слава и спечели кралско покровителство. И все пак абат Стивън настояваше: Кървавата ливада не бива да се пипа. Така ти и останалите от съвета започнахте да заговорничите и всеки се

25. Помилуй ме, Господи, и чуй гласа ми (лат.) – (Бел. прев.)

правеше, че не вижда това, което върши другият. Елфрик не ти ли се довери? Не ти ли каза истината за Тавърнър и архидякон Уолъсби?

Приорът седеше със сведена глава.

– Може би само е намекнал за това? И ти се направи на сляп, нали? Както направи и когато разбра за увлечението на брат Дънстън по Бланш, дъщерята на кръчмаря. Ти имаш остър поглед, Кътбърт, и като приор носиш отговорност за реда в манастира, но ти е нужна и верността на ковчезника. Като свещеника в притчата за добрия самарянин, ти отмина и се престори на сляп.

Корбет приближи и се наведе над него. Приорът продължаваше да седи със здраво стиснати очи.

– Погледни ме! – твърдо заповяда Корбет.

Ранулф беше като замаян. Когато видя Кътбърт за първи път, той беше въплъщение на високопоставен прелат, ръководител на това абатство. Сега пред него се намираше един разбит човек, готов всеки миг да избухне в сълзи.

– Видял си и нещо друго, нали така? – заяви Корбет. – Всъщност теб не те е било толкова грижа за заговорите на Елфрик. Ти си преследвал по-голяма плячка. Видял си нещо, което си счел таен и ужасен грях. Ти си укорил твоя абат за него и си намекнал, че ако ти даде воля и ти разреши да построиш странноприемница, този грях ще си останетане тайна между вас двамата. И така, отче приоре, какво си видял?

Кътбърт седеше все така, а раменете му се тресяха. Когато отвори очи, по страните му рукнаха сълзи.

– Беше заради Гилдас – изхълца той. – Всъщност вината беше негова. Той не можеше да спи и често се връщаше в работилницата си. Аз пък отивах при него през нощта и двамата седяхме и обсъждахме плановете за новата странноприемница. Една нощ, късно през есента, когато се връщах, видях, че портата на Юда не е зарезана и излязох на ливадата. Небето беше безоблачно, звездите бяха надвиснали ниско, ливадата бе обляна от лунна светлина. Край погребалната могила, изправени, без да се крият зад нея, стояха две фигури. Отначало исках да се обадя, но после едната се раздвижи – качулката на мъжа беше отметната – и аз познах абата. Другата също беше облечена като монах.

Съзрях качулка и расо, но бе невъзможно да различа чертите на лицето или да видя кой е. Скрих се в сенките на портите. Видях как абатът прегръща другия човек.

– Как? – попита Корбет. Приорът показа с ръце:

– Преметна едната си ръка зад главата на тази личност, а другата

около кръста ѝ. После се прегърнаха и целунаха.

– По устните ли? – попита Корбет.

– Не съм сигурен.

– Другият човек мъж ли беше или жена?

– Не мога да кажа.

– Значи, би могло да бъде жена, преоблечена в расо като монах? Хайде, отче приоре! – подкани го Корбет. – Такива неща се случват в манастирите и абатствата из цялото кралство. Всеизвестно е, че често някой монах вкарва любовницата си в манастира, преоблечена като негов събрат. От всичко, което ми каза, излиза, че и тук е станало същото.

Приорът избегна погледа му.

– Брат Дънстън си имаше изгора, Бланш от „Горският фенер“ – намеси се Ранулф. – Не би ли могло да е тя?

– Не знам.

– Защо не изчака да видиш?

– Така и мислех да направя, обаче абатът и тази тайнствена личност изчезнаха зад насипа. Не посмях да прекося ливадата, защото щяха да ме чуят, че приближавам и другият човек щеше да избяга. Не исках да ме обвинят, че шпионирам. Реших да изчакам пак да се появят, обаче Гилдас дойде да ме търси. Не исках и той да види онова, което аз бях видял, затова се върнах обратно. Затворил съм портата по-рязко, и това трябва да е сепнало абата. Пред никого друго не споменах за това. – Приорът се удари с юмрук в гърдите. – Не можех да прогоня тази картина от съзнанието си. Абат Стивън все повече и повече ме дразнеше, затова една сутрин го посетих в неговата стая и още веднъж повдигнах въпроса за странноприемницата и възможността абатството да се сдобие със светите мощи на Сигбърт. Абат Стивън се ядоса и удари с юмрук по писалището си. Вбесих се и му казах какво съм видял. – Приорът Кътбърт замълча за малко. – Бог да ми прости, сър Хю, но искам да не бях го правил. Наистина. Очаквах да отрече. Той остана на мястото си като втрещен. Гледаше ме, сякаш съм го обвинил в отвратителен грях. Казах му, че ако не се съгласи с искането ми, ще го обвиня в същото пред цялото управително тяло.

– И абат Стивън не отрече?

– Не, само седеше като човек, прикован към позорния стълб.

– Ти повтори ли изнудването? Кътбърт кимна:

– Гневът ме тласкаше да забравя обетите си и милосърдието. Виждах само този упорит старец, който отказваше на едно разумно искане, докато продължаваше да крие собствения си таен грях.

– С никого ли не сподели онова, което знаеше?

– С никого.

– Какво те кара да мислиш, че става дума за противоположна любов?

– Предположих, че е така, защото фигурата беше облечена като монах. А и абатът не го отрече.

– А втория път? – попита Корбет.

– Беше по-спокоен, по-ведър. Цитира един стих от Светото Писание: „Твоят грях ще те намери.“ Каза, че ще обмисли искането ми.

– Но другата личност би могла да е жена! Би могла да е Бланш. В края на краищата в младостта си абат Стивън е бил познат като мъжествен млад рицар!

– Вярно е, вярно е.

– Би ли могъл да бъде Пердитус?

– Не, защо го казваш?

– Е, той беше прислужник на абата. Живели са заедно.

– Не, сигурен съм, че не беше той. Върнах се при Гилдас да поговорим, но бързах да се измъкна, защото помислих, че мога да разбера кой е бил, като наблюдавам вратата към покоите на абата. Когато прекосих, видях, че в стаята на Пердитус свети. Качих се горе, като си намерих някакво извинение. Той беше в стаята си и четеше псалтира на светлината на свещ. Попитах къде е абатът и той ми отговори, че е излязъл, тъй че аз се върнах и се скрих в сенките. Останах там известно време, преди абатът да се върне самичък. – Приорът Кътбърт скри лице в ръцете си. – Не знам кой е бил, но там имаше някой, когото абат Стивън прегърна и целуна. Трябва да е било нещо противоположно.

– Не би ли могло да е *osculum pads*? – размишляваше на глас Корбет. – Целувката на помирието?

– В мрака на нощта, на една пуста ливада? – Приорът махна с ръка.

– Ако бяхте видели лицето на абат Стивън в деня, в който го обвиних, щяхте да знаете, че казвам истината.

Приорът скри лице в ръцете си и започна да хълца, без да може да се овладее.

ДВНАДЕСЕТА ГЛАВА

Parva saepe scintilla contempta magnum excitavit incendium.

Често най-малката от пренебрегваните искри разпалва адски огън.

Квинт Курций

Корбет седеше в стаята на абата. Ранулф се беше върнал в странноприемницата. Денят отвън гаснеше. Падаше нощ. Бяха оставили приора Кътбърт сам с неговата тежка скръб. Човекът беше толкова разстроен, че би било жестоко да го разпитват повече. Корбет не разбра много от изповедта на приора. Кой би могъл да бъде заедно с абата в оная лунна нощ на Кървавата ливада? Кралският служител седеше и размишляваше, а очите му натежаха, докато отново и отново преобръщаше в съзнанието си различните възможности. Загадъчният разказ на брат Люк за сър Реджиналд; разкаяното на приора за собствената му злонамереност; абат Стивън, добил име на свят човек и въпреки това потаен. Корбет затвори очи и заспа. Събуди се от звъна на камбаните на абатството, които възвестяваха началото на Божествената литургия.

Корбет стана и отвори капациите на прозорците. Дали убиецът пак щеше да нанесе удар, питаше се той. Или щеше да е по-предпазлив, след като нападението му срещу брат Ричард беше отблъснато?

– Само – промърмори Корбет, – само да можех да разгадая смъртта на абат Стивън; това е нишката, която ще разплете кълбото на загадките!

Вече се канеше да се върне в креслото си, когато откъм стълбището се разнесоха тежки стъпки, приглушени стонове и викове. Корбет бързо се отправи към вратата и я отвори. Пердитус едва си поемаше дъх. Ако Корбет не бе го прихванал, щеше да се строполи в ръцете му. Лицето на послушника беше насинено, а по тялото и ръцете му имаше кървави нарези.

– В името Божие! – възкликна Корбет.

Той едва примъкна послушника до едно кресло и го настани в него. Пердитус трепереше. Корбет набързо опипа главата и ръцете му, като търсеше сериозни рани.

– Какво се е случило? – попита той.

Пердитус остана на мястото си с отворена уста, като от време на

време простенваше, а ръцете му опипваха синините по лицето.

– Имаш ли по-дълбоки наранявания? – попита Корбет. Послушникът не отговори. Лицето му беше пепелносиво, от ъгъла на устата му се стичаше струйка кръв. Корбет бързо наля чаша вино, върна се при него и я понесе към устните му. Чу стъпки отвън и в стаята влезе Ранулф. Корбет вдигна ръка, за да предотврати въпросите на своя довереник.

– Какво е станало, Пердитус?

Корбет се наведе над послушника и внимателно го огледа. Снина под окото му вече се подуваше, а една такава имаше и отляво на челюстта му. По страните, ръцете и китките му имаше нарязи. Корбет опипа гърдите и гърба му.

– Добре съм! – Пердитус отпи от виното. – Отидох на Кървавата ливада и на връщане, когато вече приближавах портата на Юда, чух някакъв шум в храстите. Извърнах се, но тогава ме нападнаха. Не можах да видя кой беше: човекът носеше маска и имаше качулка. Канеше се да ме удари отзад по главата с тояга. Отстъпих вляво и той ме удари по брадичката, после повтори по страната. Тогава се счепках с него, но той имаше остра кама в дясната си ръка. Опитях се да го приклепя, но беше трудно, тъй като острието се обърна. – Той протегна ръката си: – По едно време ме рани тук с нея. Режеше като бръснач. Отблъснах го. Помислих, че пак ще ме нападне, но той се обърна и побягна.

– Да тръгна ли след него? – Ранулф се отправи към вратата.

– Не! – нареди Корбет. – Нападателят ще е избягал. – Накара Пердитус да отпи още от виното и добави: – Значи, не успя да го видиш?

– Качулката му беше здраво завързана и не падна по време на борбата. Кожена маска покриваше лицето му. Зърнах само очите му и го чух как сумтеше.

– Силен ли беше? Пердитус пресуши чашата си:

– Ами, доста мускулест и жилест, но мога да кажа, че беше по-възрастен. Не като него. – Пердитус посочи Ранулф. – Бих могъл да му устоя. Усетих, че силата му намалява. Трябва да е разбрал, че ако борбата продължи, ще пострада и затова избяга.

– Мислиш ли, че те е причаквал?

– Помня, че минавах край портата, храстите се олюляваха от вятъра. Почвата под краката ми беше хлъзгава, покрита с лед, затова и го чух. Чух как ледът пропуква и се обърнах точно навреме.

– Той проговори ли?

– Не, само дишаше тежко и пъшкаше, но не каза нито дума. – Пердитус изглеждаше нещастен и почеса ниско подстриганата си коса. –

Останах с впечатлението, че чакаше някого там.

Корбет отиде до вратата и я затвори.

– Може и така да е било – каза той. – Нощта е тъмна и студена. Ти беше ли си сложил качулката?

Пердитус отговори утвърдително.

– И разбира се, трябва да си вървял леко прегърбен поради студа. Може и да те е сбъркал с някой от по-старите братя, разбрал е грешката си и е побягнал.

Корбет се канеше да продължи, когато чу, че камбаната силно заби. Пердитус скочи на крака, но се олюля. Ранулф го подхвана и го накара отново да седне. Корбет отиде до вратата и я отвори.

– Това е сигнал за тревога! – тежко дишайки, се обади Пердитус. – Тревога! В абатството е станало нещо! Аз трябва...

Той се опита да стане.

– Не, върви в стаята си. – Корбет здраво го хвана за ръката. – Заповядвам ти, брате, да си легнеш. Ще кажа на Елфрик да дойде и да те види. Имаш ли други сериозни наранявания?

Пердитус трепна и се хвана отляво.

– Нападателят ме улучи тук, обаче...

Вниманието му се разсейваше от тревожните удари, които отекваха из цялото абатство. Корбет съпроводи Пердитус до стаята му, която беше по-малка и по-скромно обзаведена от тази на абата. Накара го да седне на края на леглото и му нареди да чака там. Ранулф запали свещи от едно кандило. Корбет взе някои от книгите, лежащи на пода, и ги остави на масата. Тревожният сигнал продължаваше да кънти.

– Стой тук! – заповяда той на послушника.

Последван от Ранулф, кралският служител бързо излезе от стаята и се отправи надолу по стълбите. Когато излязоха вън, разбраха причината за тревогата. Студеният нощен въздух довя мириса на изгорено и когато погледна нагоре, Корбет видя сияние, което се издигаше на фона на нощното небе от другия край на абатството.

– Пожар! – каза той. – Обзалагам се, че не е нещастен случай, Ранулф!

Цялото абатство беше на крак. Изоставили различните си задължения, монаси търчаха из двора. Миризмата на изгоряло стана по-силна, край тях се стелеха плътни облаци дим. Те идваха откъм църквата на абатството, носеха се над гробището и още по-нататък, през дърветата. Корбет и Ранулф спряха. Един от най-големите складове на абатството, постройка от измазани с хоросан греди върху основа от червени тухли,

беше обхваната от пламъци от единия до другия си край. Те излизаха от прозорците, мазилката се пукаше и изкорубваше. В момента, когато погледнаха нагоре, част от покрива рухна с трясък и пламъците се надигнаха към небето. Приорът Кътбърт не бе пристигнал, обаче брат Ричард се бе заел да организира братята да носят вода с ведреа от близкия извор. Лицата и ръцете на някои от работещите тук монаси вече бяха почернели, а расата им – посипани с пепел и прах.

– Невъзможно е! – приближи към тях брат Ричард, докато изтриваше лицето си с мокра кърпа. – Съгласен ли си, сър Хю?

Корбет гледеше постройката. Макар и обхваната от пламъци, тя поне се намираше доста далече от другите сгради и опасността пожарът да се разпространи не беше голяма.

– Ще те посъветвам, брате, да я оставите да догори: истинската опасност идва, когато се срути.

Монахът се съгласи. Той забързано се отдалечи, като призоваваше монасите да преустановят безполезните си усилия. От постройката вече падаха горящи дървета и мазилка, а горещината, разнасяна от нощния вятър, ставаше непоносима. Заедно с монасите Корбет наблюдаваше как пожарът напълно унищожи сградата.

– Какво имаше вътре? – попита Корбет.

– Вино, зърно, брашно, малко велен, въглища и масло – изброи съхраняваното брат Ричард.

– Но там не се е намирал никой от монасите?

– Не, постройката е много тъмна. През есента и зимата прозорците се затварят още следобеда.

– Би могло да е нещастен случай! – каза присъединилият се към тях Елфрик.

Корбет поклати глава:

– Съмнявам се! – отвърна той. – Огънят се разпространи бързо, нали? Няма основание вътре да е имало запалена свещ или огън?

Брат Ричард се съгласи:

– И тук, както в останалите сгради, ние сме много бдителни. Съгласен съм, сър Хю, нашият убиец отново удари.

– Но как? – попита Ранулф.

– Навярно със запалена стрела през прозореца. Корбет наблюдаваше пламъците, които започваха да утихват, и се закашля, когато срещу него се понесе облак дим.

– Да, пламтяща стрела или запалена факла, хвърлена през някой прозорец, биха могли да сложат началото на палежа, особено, ако

наблизо има и масло.

Приорът се появи, забързан. В отблясъците на пожара лицето му все още изглеждаше мъртвобледо, а очите зачервени. Брат Ричард му разказа какво се е случило, а приорът го слушаше с притворени клепащи.

– Съжалявам! – извини се той. – Бях заспал дълбоко. След това тръгна да организира братята. Някои седяха на замръзналата земя и гледаха безпомощно в огъня, погълнал цялата сграда. Стените и покривът вече бяха пропаднали и от нея сега се издигаше само червената тухлена основа, но пламъците продължаваха да се вият и да ближат гладно по чернените греди. Вятърът носеше сива и черна пепел към тях, а понякога и сладникав мирис от подправките, съхранявани вътре. Приорът постави няколко пазачи и братята започнаха да се оттеглят. Корбет знаеше, че монасите също подозират умишлен палеж: убиецът, който бродеше сред тяхното братство, бе искал да всее страх. Корбет наблюдаваше пожара като омагьосан.

Как би могъл да избухне, питаше се той. Кой го беше подпалил?

Пердитус беше заедно с него малко преди да се раздаде сигналът за тревога, но останалите? Ричард и Дънстън бяха там. Елфрик се бе присъединил към тях по-късно, а приорът твърдеше, че е спал през цялата суматоха.

– Защо? – попита Ранулф, застанал зад Корбет. Чансън вече бе отишъл да провери дали драгоценните им коне са в безопасност.

– Всички се боят от пожар! – прошепна Корбет. – Внезапен и буен, той предизвиква опустошения и всява ужас. Точно това е искал да направи нашият убиец. Той подражава на злия лорд Мандевил, който най-много от всичко е искал да види как манастирът гори под Божието небе. Навярно е бил разстроен, че нападенията срещу Пердитус и Ричард са се провалили, и се е разярил. Не желае тези монаси да забравят за присъствието му. Трупове, светотатство в църквата, пламтящи стрели, а сега унищожаването на един от главните им складове.

– Сър Хю! – появи се тичешком от мрака Елфрик. – Сър Хю! Най-добре ще е да дойдеш!

– Знам защо, Елфрик. Онези трупове в Дома на мъртвеца – на Хамоу и брат Френсиз. И двата са били дамгосани, нали?

Елфрик пхна ръце в ръкавите на расото си и изхълца.

– Камбаната заби за тревога и пазачът напусна поста си, както и всички ние! – обясни той. – Когато се върнах, саваните бяха отменати. – Елфрик измъкна едната си ръка и се тупна по челото. – И двамата са

жигосани. Убиецът ги беляза.

Елфрик огледа разсеяно угасващия огън, после погледът му се премести върху покритите със сняг сгради, сякаш виждаше абатството за първи път.

– Това е моят дом, сър Хю, въпреки, че стана средище на ужаси. Ние сме наказвани за греховете си.

Той потъна в тъмнината. Корбет нареди на Ранулф да вземе малко храна от кухните на абатството и да се върне в странноприемницата. На стълбището се сблъска с Уолъсби.

– Чу ли за пожара, архидяконе?

– Да, сър Хю, чух, но не бива да напускам стаята си, освен за храна.

И като се промъкна край кралския служител, той се затътри надолу по стълбите. Корбет влезе в стаята си, провери всичко и седна на масата. След малко Ранулф донесе храната.

Чансън се присъедини към тях. На трапезата имаше желирана щука, зеленчуци с масло, фурми и вино с подправки. Корбет дъвчеше разсеяно. След като приключи, той отиде до писалището си и записа всичко, което се беше случило. Ранулф му зададе няколко въпроса, но той не му обърна внимание. После се изтегна на леглото си и се покри със завивката. Опита се да мисли за Мейв: колко я обича, за стиховете, които би й рецитирал. Спомни си онова загадъчно име, Елоиз Аржантъой. И скочи толкова бързо от леглото, че стресна Ранулф.

– Елоиз Аржантъой! – извика Корбет. – О, Ранулф, аз съм глупак! Кой не е чувал за Елоиза и Абелар.²⁶

– Господарю!

Корбет отхвърли завивката.

– Тази вечер ще работя. Утре, Ранулф...

Корбет едва ли не танцуваше, пристъпваше от крак на крак и потриваше ръце.

– Утре за първи път, откакто сме дошли тук, истината ще излезе на бял свят!

Когато започваше да разгадава някоя загадка, Корбет кръжеше над жертвата си като ястреб, тъй че Ранулф никога не беше сигурен коя е

---

26. Става въпрос за Пиер Абелар (1079–1142 г.) – френски философ, богослов и поет. Неговото рационалистично мислене („Разбирам, че вярвам!“) породило съпротива в църковните среди, която довела до осъждането му на църковните събори в 1121 и 1140 г. Трагичната любов на поета към Елоиза, завършила с оттеглянето на двамата в манастир, е описана в автобиографичната му книга „Историята на моите бедствия“. – (Бел. прев.)

набелязаната плячка. И този път нямаше разлика. Корбет започна тихичко да си тананика някаква мелодия. Вече не чувстваше умора. Настани се на писалището, извади листа от велен и започна да ги търка с пемза, остреше пера, приготвяше си мастилото, говореше и си пееше полугласно, сякаш останалата част от света бе изчезнала някъде. Погледна през рамо и промърмори:

– Върви в стаята си, Ранулф! Не мога да ти кажа онова, което и сам не знам със сигурност. Тъй или иначе, утре ще станем рано. Пригответи си ботушите и ръкавиците. Отиваме да копаем в Кървавата ливада.

– Какво трябва да изкопаем?

– Истината. Сега ме остави.

Корбет работи до късно през нощта. Ранулф от време на време проверяваше Чансън, който, напълно облечен, хъркаше на леглото си, забравил грижите на света. Всеки път, когато влизаше в стаята на господаря си, го виждаше все така изгърбен над писалището. Корбет се занимаваше с онова, което най-много обичаше. Като оксфордски учен той изграждаше една хипотеза, развиваше я докъдето можеше и търсеше доказателства за всяко подозрение. Ако хипотезата не вършеше работа, той просто започваше от начало. Накрая Ранулф се почувства изморен и се хвърли върху леглото си. Като че ли бяха изминали само няколко минути, преди Корбет, измит и преоблечен, да го разтърси и да го подкани да стане. Ранулф побърза да се подчини. Чансън вече подскачаше от крак на крак, готов да се втурне за закуската си в манастирската трапезария.

– Няма ли да се измиеш или преоблечеш? – попита го Ранулф през рамо, когато се срещнаха в коридора. – Та твоите коне са по-чисти от теб!

– Сър Хю има нужда от мен! – отвърна Чансън. – Ритуалните измивания могат да почакаат.

– Ритуалните измивания ли? Кой те научи на тези думи?

– Лейди Мейв. Тя ми каза по-често да извършвам ритуалните си измивания.

– Мъдра жена! – прошепна Ранулф, докато топуркаха надолу по стълбите.

Корбет вече крачеше из трапезарията, когато монасите започнаха да я изпълват след утринната литургия. Той не отиде на главната маса, а седна на тази точно до входа, запазена за гости. Закусиха с овесена каша, пресни хлебчета и масло, сервирани заедно с малко гърненце мед и изпиха по чаша разредено пиво. Когато привърши, Корбет избърса роговата си лъжица с една кърпа и я пхна в торбичката си. Влезе Пердитус,

насинен и видимо доста изморен. Корбет го стисна за ръката.

– Ще ти бъда благодарен, ако можеш да помолиш приора да се срещне с мен, както и останалите членове на съвета.

Корбет нареди на Ранулф и Чансън да го последват. Тримата излязоха от трапезарията и тръгнаха надолу по стъпалата. Утрото беше сиво и мрачно. Миризмата на изгоряло продължаваше тежко да се носи по вятъра, а снегът се беше превърнал в ледена лапавица, която измамно се плъзгаше под краката.

Корбет потриваше облечените си в ръкавици ръце. Въпреки, че не беше спал, изглеждаше свеж: очите му блестяха на студа, косата му бе стегната отзад. Появиха се приорът Кътбърт и останалите.

– Имахме събрание! – обясни приорът Кътбърт. – След като огледахме вредите от пожара, трябваше да обсъдим всичко, което се случи, сър Хю, но не намерихме решение.

– Аз имам решение! – отвърна весело кралският пратеник. Той посочи уродливото лице, издялано върху напречната греда над прага на трапезарията. – Истината може да е също толкова грозна, колкото и този образ, но и също толкова реална. Точно така, Кътбърт! – Той потупа приора по рамото, сякаш монахът му беше близък приятел. – Поради дадената ми власт и... Хайде, нека не повтаряме всичко отначало, съгласни ли сте? Искам всеки работоспособен човек в абатството да излезе в Кървавата ливада с мотика, кирка и лопата.

Беше удоволствие човек да гледа лицето на приора Кътбърт. Той зяпна.

– Е, така не се ли изпълняват мечтите ти? – попита шеговито Корбет.

– Но това е гроб!

– Е, на времето не сте говорили така с абат Стивън! Виж какво, отче приоре! – Корбет отпусна ръцете си върху раменете на монаха: – Решението на всички тези кървави загадки лежи в погребалната могила. Или ми помогнете, или ще трябва да пратя за шерифа и неговите хора. Колкото по-скоро отворим гроба, толкова по-бързо ще стигнем до края и аз ще си замина.

– Отворете го! – прогърмя брат Елфрик. – Да сложим край на тази история, отче приоре!

Приорът Кътбърт се съгласи:

– Да ударят камбаната за тревога! – разпореди той. – Искам всички братя да се съберат в сградата на съвета. Службите се отлагат. Сър Хю, действай, както намериш за добре!

Корбет му поблагодари и се върна в трапезарията, където нареди да му донесат още овесена каша и чаша бира. Яде и пи с удоволствие, като потропваше с крака и си тананикаше под нос между хапките.

– Сър Хю – приведе се над масата Ранулф, – няма ли да споделиш мъдростта си с нас?

– Не е мъдрост, Ранулф, а само интуиция! Затова те моля да имаш търпение. Ще обясня от начало до край тази кървава история.

Той привърши с кашата и се упъти към портата на Юда. Приорът беше действал бързо. В ливадата се бяха събрали работници и арендатори. Дъхът им се издигаше като пара, докато потропваха с крака по замръзналата земя. Кървавата ливада вече не бе зловещо пуста и враните, вдигнати от гнездата им в дъбовите дървета, грачеха хрипкаво и се виеха, сякаш усещаха какво щеше да стане. Небето бе покрито със стоманеносиви облаци, но те все още не заплашваха с нов сняг. Единственото неприятно нещо бяха хапещият вятър и студът, който сякаш проникваше през ботушите и ръкавиците и вледеняваше пръстите на краката и ръцете.

– Скоро ще се стоплим! – промърмори Корбет. – И не мисля, че ще завали сняг.

– Почвата ще е твърда! – намеси се приорът Кътбърт.

– Само горният слой – обясни Корбет. – Аз съм син на земеделец и знам, че зимата още не е настъпила. Слава Богу, не е февруари или март. Да започваме!

Корбет взе една лопата. Покатери се на върха на погребалния насип и повика останалите. Вятърът фучеше в косите и наметката му. Почвата под краката му беше хлъзгава и той се помоли да не падне. Огледа се наоколо и гледката толкова го стъписа, че трябваше да се подпре на лопатата.

– Как не се сетих досега? – промърмори той. – О, Корбет, понякога си голям глупак!

– Какво има, господарю?

Ранулф изплашено погледна нагоре, стиснал кирката си като копие. Корбет не му обърна внимание. Като заби лопатата в почвата, той бавно се обърна, внимавайки да не изгуби опора. Върхът на погребалния насип беше равен, широк около метър. Корбет продължи да се върти, докато ругаещият под нос Ранулф използва кирката си, за да се изкачи горе и да се присъедини към него.

– О, колко съм глупав! – прошепна Корбет. – Защо не се сетих за...

– Какво има, сър Хю? Ума си ли изгуби?

– Не, току-що го намерих! Ранулф, огледай полето. Напомня ли ти нещо?

Секретарят на Зеления восьчен печат се обърна толкова бързо, че едва не се подхлъзна. Корбет го прихвана. В основата на могилата приорът Кътбърт и неговите монаси започваха да стават неспокойни. Корбет не им обърна внимание.

– Помисли, Ранулф! Ливадата е почти като окръжност с погребалната могила в центъра. Погледни улеите, които излизат от нея. Можеш да ги видиш само оттук.

– Колелото! – възкликна Ранулф. – Колелото на абат Стивън! Мозайката, рисунките, които чертаеше! Погребалната могила е главината. Улеите, навярно пътеките към нея, са спиците, а покрайнината на полето е обръчът.

– Точно така! – прошепна Корбет. – И сега ще разберем защо това е толкова важно.

– Сър Хю! – повика приорът отдолу. – Премръзнахме! Стиснал дръжката на лопатата, Корбет погледна надолу към тях.

– Искам да копаете! – извика силно той. – Снемете горния пласт и започнете да ровите навътре: не от върха, а странично.

– Но тя ще се срути! – извика някой.

– Не, започвайте, както ви казах! – разпореи се Корбет. – Търся нещо определено. То няма да е надълбоко в могилата.

Монасите се подчиниха. Приорът и членовете на съвета стояха встрани, загърнати в наметките си. Брат Дънстън бе донесъл един мангал, както и кърчази горещо вино с подправки и подноси с калаени чаши. Работниците започнаха работа. Като ругаеха и мърмореха, те внимателно свалиха пласта със замръзнала трева. Копаеха енергично, като от време на време спираха, за да стоплят ръцете си над мангала или да вземат стиска сняг, за да разхладят пръстите си, докато отпиваха от горещото вино. Корбет и Ранулф си избраха място и започнаха да копят, докато Чансън през по-голямата част от времето грееше ръцете си.

– Не е работа за кралски служители! – измърмори Ранулф.

– Това ме връща към времето, когато бях момче! – засмя се Корбет. – А и трябва да се свърши.

Навярно бяха работили около час. Корбет и Ранулф се намираха в другия край на ливадата, близо до портата на Юда, когато се чу вик. Те забързаха нататък: група работници се облягаха на лопатите и кирките си и се бяха вторачили в ямата, която бяха изкопали. Ранулф грабна една кирка и леко мушна дървената му дръжка в почвата.

– Не е кал! – обади се един от работниците. Той вдигна парче гниещата материя от земята и го подаде на Корбет.

Кралският служител внимателно го разтърка между пръстите си.

– Не мога да кажа каква е материята, но макар и покрита с кал, трябва да е доста скъпа.

– Вълна ли е? – любопитства Ранулф. – Не е много изгнила.

Сега работниците копаеха по-внимателно. Останалите спряха работата си, за да могат да наблюдават какво става. Дупката се разшири и като се подчиняваха на разпорежданията на Корбет, работниците внимателно извадиха на повърхността вързопа, който бяха намерили. Най-после той излезе на открито. Горната част на черепа и костите на крака, които се подаваха изпод гнилото покривало, бяха съвсем оголени. Всички се отдръпнаха назад. Корбет леко постави ужасния вързоп на земята и отметна импровизирания саван. Скелетът под него беше бял; още не бе придобил жълтия цвят на разложението, а костите бяха твърди и непокътнати.

– Покривалото е било наметката му! – обясни Корбет.

Ранулф ясно виждаше разпадащата се ризница с метални брънки, покривала някога гърдите, и късата дреха над нея с герба. Панталоните върху краката бяха изгнили.

– Ботушите трябва да са били свалени! – отбеляза Корбет.

Ризницата беше пробита и очукана от едната страна. Корбет я вдигна, за да покаже под нея едно счупено ребро. Той внимателно провери дали няма белези от други рани. После се изправи и погледна покъртителните останки. Черепът беше увиснал встрани, а долната челюст леко отворена.

– Това не е тялото на крал Сигбърт! – обади се брат Елфрик. – Скелетът е съхранен доста добре. – Той се вгледа в дрипавите, разлагащи се останки от герба. – Това са знаците на рода Харкорт! Кой е той? – Монахът вдигна очи към Корбет.

– Сър Реджиналд! – отговори Корбет. Той се наведе и опипа покритото с кал покривало. – Това вероятно е било наметката му, ботушите са били свалени, освен ризницата и тази туника над нея, всичко останало е изгнило. Не мога да открия никакви други рани, освен тези счупени ребра.

Той още веднъж отметна ризницата.

– Вероятно раната е от меч. Силен удар, проникнал под ребрата и поразил сърцето. Трябва да е умрял мигновено. Който и да го е убил, е свалил отличителните белези: закопчалката на наметалото и пръстените,

по които биха могли да разпознаят трупа.

– Тогава защо е оставил горната туника?

– Защото е била изцапана с кръв и потънала в кървавата каша от ризницата. Както казах, който е убил сър Реджиналд, е трябвало да действа бързо.

Корбет се изправи, загледан в импровизирания гроб, и използва лопатата си, за да провери дали няма нещо друго.

– А разказите? – запротестира приорът Кътбърт. – Видели са сър Реджиналд да напуска къщата си. Лейди Маргарет и сър Стивън са го търсили в продължение на месеци!

– Всичко е лъжа! – отвърна Корбет. – Макар и да не съм сигурен кой носи отговорността. В действителност, една лятна сутрин преди много години сър Реджиналд дошъл на Кървавата ливада, за да се срещне със своя убиец. Бил убит и трупът му набързо бил погребан в могилата. Убиецът му действал бързо и умело. Вероятно е свалил горния почвен пласт, изкопал този импровизиран гроб, бързо напъхал в него трупа и се измъкнал.

– Кой е той? – попита приорът Кътбърт.

– Трябва ми още време, за да открия. Но виж, приоре – Корбет изтърска калта от ръкавиците си. – Останките на сър Реджиналд заслужават подобавашо погребение.

– О, да, да!

– Сега ме очакват други неотложни въпроси – обясни Корбет. – Разпоредете останките да бъдат отнесени във вашия дом на мъртвите.

– А могилата?

Лицето на приора Кътбърт бе побеляло от студа, очите му сълзяха, а носът му бе яркочервен.

– Вие ми оказахте голяма помощ. Сега могилата е разровена. Вие и братята можете да привършите работата и да потърсите трупа на Сигбърт.

Корбет се отдалечи, последван от Ранулф и Чансън. Когато минаха през портата на Юда, Корбет нареди на Чансън да оседлае конете.

– Очаквахте ли такова нещо? – попита Ранулф.

– Да, очаквах го и скоро ще обясня защо.

– А убиецът?

Ранулф изпитателно впи очи в господаря си.

– Сър Реджиналд не е бил убит от един човек. Трябвало е да има още двама или трима, за да се изкопае такава яма и бързо да се засипе.

Корбет не изчака да му зададат други въпроси и продължи пътя си.

Чансън чакаше с оседланите коне пред главната порта. Един послушник я отвори. Те излязоха извън манастира, но вместо да поемат към главния път, Корбет бързо свърна покрай стените. Видя с облекчение, че Пазача клечи край колибата си.

– Трябва да е пил много и до късно! – обясни Корбет. – Иначе щеше да забележи суматохата и да избяга.

Пазача се изправи на крака, когато Корбет доближи до него.

– Добро утро, сър Хю! – Той впи очи в калните петна по наметката на кралския служител. – Надалече трябва да си ходил.

– Не, мастър Сейлиъм. Копах! Открих в погребалната могила на Кървавата ливада трупа на сър Реджиналд, заровен там след убийството му.

Пазача изплашено го изгледа и отстъпи назад. Ако Ранулф не се бе изпречил с коня си зад него, щеше да побегне.

– Но сър Реджиналд... – Думите на отшелника замряха върху устните му, когато погледна към суровото лице на кралския служител.

– Хайде, човече! – протегна ръка Корбет. – Мога да те арестувам и да те повлека, вързан за опашката на коня ми...

Отшелникът притвори очи и бързо се прекръсти.

– Качвай се зад мен!

Пазача нямаше друг избор, освен да се подчини. Той се покачи зад Корбет и обви с ръце кръста му. Корбет усещаше страха му по учестеното, накъсано дишане и треперещите му ръце.

– Къде отиваме? – попита отшелникът хрипкаво.

– Знаеш къде!

Корбет пришпори коня си в тръс покрай стените и го насочи към главния път. Скоро приближиха замъка Харкорт. Спряха само веднъж, на мястото в гората, където им бяха устроили засадата. Като изключим изпотъпаната земя и няколко изпочупени стрели, всички следи от кървавия сблъсък бяха изчезнали. В самия замък всичко беше спокойно. Излязоха няколко Коняри, за да поемат конете им, а после, като пшкаше и пухтеше, към тях бързо се упъти домоуправителят Пендлър.

– Искам веднага да видя лейди Маргарет! – твърдо заяви Корбет, докато помагаше на отшелника да слезе от седлото.

Пендлър хвърли бърз поглед към Пазача край портата, който кимна с лице, бяло като снега, който още покриваше храстите от двете страни на главния вход.

Корбет също слезе от коня и бързо изкачи стъпалата. Последваха го Ранулф и Чансън с Пазача между тях. Корбет вече се канеше да почука,

когато вратата внезапно се отвори. На прага застана лейди Маргарет, облечена в тъмносиня дреха, с бялото покривало, върху което имаше кожена качулка, и ги поздрави.

– Имам новини за съпруга ти сър Реджиналд. Не мога да го кажа по друг начин, милейди. Той не е тръгнал към никакво източно пристанище. Останките му бяха открити в погребалната могила на Кървавата ливада.

Лейди Маргарет се олюля. Корбет побърза да я подкрепи. Беше свела глава и дишаше тежко, сякаш не можеше да си поеме дъх. Когато най-сетне погледна към него, Корбет беше поразен от внезапната промяна в нея. Лицето ѝ като че ли се стесни, кожата се опъна върху високите скули, изпълнените ѝ със страх очи избягваха погледа му. Пендлър бързо изкачи стъпалата.

– Мадам, какво има?

Стиснала ръката на Корбет, лейди Маргарет му направи знак да си върви.

– Най-добре ще е да влезем вътре.

Тя си пое дълбоко дъх, отблъсна ръката на Корбет и го въведе в гостната. Корбет седна там, където бе седял по време на последното си посещение. Останалите трима влязоха след него и той им посочи местата в еркерната ниша.

– Искаш ли вино, милейди?

– Не. Разкажи ми за сър Реджиналд. Каза, че сте намерили останките му? Как е умрял?

– Бил е убит, мадам!

– От кого?

– И двамата знаем от кого, мадам!

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Omnibus ignotae mortis timor.

Всяко създание се страхува от непозната смърт.

Овидий

Лейди Маргарет не помръдваше. Седеше, стиснала бастуна си, впила втрещен поглед в слабия огън, където пламъците пукаха около леко влажните цепеници.

– Чу ли какво казах, мадам?

– Чух какво каза, сър Хю. Сега съвестта ти е спокойна.

– Обичаше ли сър Стивън Д'Обини?

Лейди Маргарет го изгледа. По челото ѝ под покривалото избиха капки пот.

– Дали съм го обичала! – прошепна тя дрезгаво.

– Разбира се, че си го обичала! – продължи Корбет делово. – Била си сгодена за сър Реджиналд, обаче сърцето ти е принадлежало на Д'Обини, както и неговото на теб.

– Той имаше любима, Елоиз Аржантъой.

– Не, мадам, това е било игра или може би по-скоро умишлена измама, която е трябвало да прикрие онова, което сте правили. Преди десетилетия в Париж прочутият теолог Абелар се влюбил в Елоиза, жената, на която преподавал. Абелар бил блестящ учен, тънък богослов, прочут преподавател. Обаче роднините на Елоиза били вбесени. Те заловили Абелар и го кастрирали. По-късно той се оттеглил от обществото, но въпреки всички пречки и насиетието, Абелар и Елоиза продължили да се обичат. Елоиза постъпила в един манастир в Аржантъой. Вие сте използвали името ѝ, за да създадете онази митична жена, която, според слуховете, Стивън Д'Обини обичал и изгубил. Всъщност, всичко било само за да се отклонят каквито и да е подозрения.

Лейди Маргарет не възрази. Върху безкръвните ѝ устни се появи усмивка, сякаш се наслаждаваше на приказка, която някога я беше радвала.

– Реджиналд Харкорт бил твой съпруг – продължи Корбет, – но Стивън Д'Обини бил рицарят на сърцето ти. Добре сте скривали чувствата си под маската на онова, което другите приемали като взаимна неприязън, дори презрение. Всъщност сте били любовници. Сър Реджиналд

може и да е бил представителен мъж, но какво да кажем за неговата мъжественост? – Корбет съзря изненадата върху лицето на лейди Маргарет. – Старият лечител от „Сейнт Мартин'с“ добре си го спомня. Стивън Д'Обини станал постоянен посетител в замъка Харкорт. Всички мислели, че идвал заради обичта си към сър Реджиналд, докато в същност идвал заради любовта си към неговата съпруга. – Корбет хвърли кос поглед към Пазача. – Когато приближавал дома, той три път надувал ловджийския си рог. Сър Реджиналд мислел, че това е игра и, подобно на рицарите на Карл Велики в Ронсевал²⁷, надувал своя в отговор.

Ако сър Реджиналд отсъствал, липсата на отговор било знак за Д'Обини, че е в безопасност. Когато сте оставали заедно насаме, сте могли да се отдавате на дълбоката си любов един към друг.

Лейди Маргарет седеше изправена, стиснала масата. Не гледаше огъня, а право в очите на Пазача. Корбет проследи погледа ѝ.

– Не, не, лейди Маргарет, той не те предаде. Онова, което разказвам, е само мое заключение, но заключение, основано на логиката.

– Тогава продължавай с логиката си, кралски служителю!

– Предполагам, че сър Реджиналд не е подозирал за любовния ви роман, докато не станало твърде късно. По време на големия турнир, проведен тук през лятото, след който той изчезнал, е станало нещо. Накратко казано, той и Д'Обини се срещнали късно една вечер на Кървавата ливада. По това време сър Реджиналд вече бил много подозрителен и двамата си разменили обвинения. Да им прости Бог, но някогашните приятели са били навярно и доста пийнали. Измъкнали мечове и Д'Обини, известен със своята сърцатост, убил моментално Харкорт. Свалил от тялото му всичко, което би могло да подсказва кой е той в действителност, ако го намерят. Свалил горния пласт на земята от погребалната могила и изкопал импровизиран гроб. Загърнал тялото на сър Реджиналд в наметката му, спуснал го там и го покрил. Преди Кървавата ливада да стане повод за раздори между абата и неговите монаси, тя била самотно място, където малцина отивали. Скоро всяка следа от набързо изкопания гроб била прикрита. Местните хора смятали гроба за свещено място: то било предпазвано от своята святост, както и от религиозната страст или от суеверията. Но сър Стивън бил преследван от чувство за

---

27. По време на битката в прохода Ронсевал в испанската провинция Навара (15. 08. 778 г.) баските избиват ариегарда на армията на Карл Велики. Събитието е поетизирано в „Песен за Ролан“, където е описано като сражение със сарацини. В тази битка загива Ролан, защото поради прекомерната си гордост дълго време отказва да надуе бойния си рог, за да повика помощ. – (Бел. ред.)

вина. Смъртта на сър Реджиналд нито била замисляна, нито желана: тя по-скоро била последица от прибързано разменени думи, червено вино и гореща кръв. На другата сутрин Д'Обини тръгнал от замъка Харкорт, преоблечен като сър Реджиналд. Облечен в дрехите му, обвит в наметка и с качулка, той се отправил към източните пристанища, а после тайно се завърнал обратно.

Лейди Маргарет затвори очи и въздъхна дълбоко.

– Сър Стивън тръгнал с теб, за да търсите сър Реджиналд – продължи Корбет. – Със същия успех можел да гони и лунните лъчи. Оставил те в Холандия и се завърнал в Англия. Оттогава вече бил друг човек. Обзет от разкаяние, Д'Обини постъпил в „Сейнт Мартин'с“ и станал благочестив монах. Обаче бил преследван от спомена за ужасното убийство на приятеля си. Трябвало да измине само краткото разстояние до Кървавата ливада, за да види онази заплашителна погребална могила, която му напомняла за неговия голям грях. Абат Стивън смятал могилата за символ на живота си, който сравнявал с колело, чиято главина е погребалната могила, криеща трупа на убития му приятел. Често я рисувал, вероятно подсъзнателно, защото кръглата ливада никога не била далеч от мислите на абат Стивън.

– А мозайката? – обади се от другия край Ранулф.

– Да, когато абат Стивън я открил, трябва да е помислил, че това е Божи знак. Навярно приликата между една древна картина и образа, завладял цялото му същество, душата, сърцето и съзнанието, му е направила извънредно силно впечатление. Бил е виновен пред теб, задето отнел живота на съпруга ти, а, разбира се, съществувала и умишлено разпространената история за това как те изоставил зад граница и се завърнал в Англия. И така възникнала враждебност, онази мълчалива преграда между вас – чиито корени се намират в миналото. – Корбет замълча. – Разбира се, мадам, моят разказ е недовършен, нали така? Ти също си присъствала на убийството на съпруга си. Ти и управителя Сейлиъм, верният оръженосец, също сте взели участие. Така трябва да е било. Самата ти ми каза, че сър Реджиналд тръгнал онази сутрин. Не си твърдяла, че не си го виждала през онази нощ, а Сейлиъм дори заяви, че е помогнал на сър Реджиналд с приготовленията и го е видял да тръгва.

Лейди Маргарет отвори очи.

От мястото си в еркерния прозорец Пазача край портата скочи на крака, сякаш да възрази. Лейди Маргарет му направи знак отново да седне. Седеше и хапеше устни.

– Да ми прости Бог, сър Хю, наистина си много прозорлив. Няма да

отричам. Ти откри истината. Обикнах Стивън Д'Обини от деня, когато го срещнах. Извърших два големи гряха. Трябваше да последвам сърцето си и да се омъжа за него, но не го сторих. Омъжих се за сър Реджиналд. Харкорт, както ти сам каза, беше мил човек, но не беше от онези мъже, които жените обичат. А беше и импотентен. – Тя въздъхна. – Любовта ни нямаше нищо общо с песните на трубадурите. Аз полагах всички усилия. – Очите ѝ се напълниха със сълзи. – Отчаяно исках да остана вярна на сър Реджиналд и, ако трябва да съм честна, ще ви кажа, че и Стивън го искаше. И все пак, то бе като да се опитваме да спрем изгрева на слънцето. Съчинихме измислицата, че не се харесваме, че не понасяме да сме в обществото един на друг. А Стивън, за да направи нещата още по-сигурни, измисли историята, че е влюбен в някаква млада благородна дама, наречена Елоиз Аржантъой. Тогава мислехме, че тази хитрост ще заблуди другите. Сър Реджиналд никога не заподозря нищо до онзи горещ летен следобед.

– Ти ли му каза?

– Не, сър Хю, той разбра, че съм бременна. Стивън поиска двамата да се срещнем при дъбовите дървета в Кървавата ливада. Сър Реджиналд беше постигнал успехи на турнира, но пи повече, отколкото трябваше. Срещнахме се край Соколовия ручей. Сейлиъм, който е тук, бе оръженосец на Стивън и държеше конете. Д'Обини падна на колене, като каещ се пред своя изповедник. Той каза истината на Реджиналд. Никога няма да забравя лицето на мъжа си. Стоеше като поразен от удар, от лицето му изчезна всякакъв цвят, езикът му не намираше думите. После всичко се разви за секунди. Той внезапно измъкна меча си и оръжието извистя във въздуха. Д'Обини пъргаво се отдръпна, като танцьор. Отстъпи встрани и също извади меча си, а Реджиналд се втурна към него. Д'Обини искаше само да го разоръжи. Всичко стана за миг – по-скоро нещастен случай, отколкото преднамерен удар. Мечът на сър Стивън го прониза тук – тя се удари в ляво, – където бе прикрепена туниката над ризницата, дълбоко в гърдите му. Бях ужасена, както и Д'Обини. Мъжът ми направи крачка напред, от устните му избликна кръв. Беше мъртъв, преди да се строполи на земята. Какво можехме да направим в тази прекрасна лятна привечер, с ромолящия край нас поток! Сейлиъм бе чул звън на мечове и дотърча при нас.

– Беше мой план! – обади се Пазача. – Моя беше идеята! Сър Стивън възнамеряваше да се предаде на краля, но аз го помолих да не го прави. Каква полза щеше да има?

Сейлиъм доближи, придърпа едно столче и се намести до креслото

на Корбет.

– Изчакахме, докато се стъмни напълно. Съблякохме тялото, обаче ризницата и туниката ни затрудниха, затова ги оставихме. Отидох до погребалната могила. Беше лято, но бе валяло и почвата беше мека. Докато служих като управител, се понаучих да копая и садя, тъй че свалих горния слой от почвата, като оставих тревната ивица встрани, и с помощта на сър Стивън, който ползваше меча и камата си, изкопахме гроба на сър Реджиналд. Положихме загърнатия в наметалото труп вътре и покрихме импровизирания гроб, доколкото можехме. Селяните, дори някои от монасите смятаха Кървавата ливада за място, обитавано от призраци. Скоро всеки белег, че сме копали там, бе заличен. Пак се върнахме при Соколовия ручей, за да се измием и да премахнем кървавите петна. Сложихме дрехите, ботушите и панталоните на сър Реджиналд в един пристегнат с връв вързоп и ги изгорихме. След като трупът вече беше скрит, съставихме план за действие. – Сейлиъм погледна към Корбет. Той се усмихваше студено и гладеше наболата си брада. – Тъй като сър Реджиналд беше погребан, знаехме, че ако открият трупа, това може доведе до екзекуирането на сър Стивън, а може би и на всички ни. Тогава разработихме плана си и се върнахме в замъка. Рано на другата сутрин Д'Обини, загърнат в плащ и със спусната качулка, се престори на сър Реджиналд и напусна Харкорт на бойния му кон, като водеше и един товарен.

– Но никой ли не забеляза, че сър Стивън го няма? – прекъсна го Корбет.

– Аз обясних, че му се е наложило да замине! – обясни лейди Маргарет. – Кой би могъл да си помисли нещо? По онова време загатката още не беше възникнала. Д'Обини замина, преоблечен като съпруга ми, към източните приетанища. Вдигал доста шум около себе си, за да могат хората да го запомнят. На вид Д'Обини и мъжът ми доста си приличаха. После се отървал от маскировката си, продал двата коня и сбруите, и се завърна бързо и тайно в Харкорт.

– И така – поде разказа Корбет, – сър Реджиналд бил мъртъв, а ти – бременна. Можела си да твърдиш, че си забременяла малко преди смъртта на бащата.

– Би било твърде опасно! – отговори тя, като поклати глава. – Бременността ми беше съвсем в началото. На хората можеше да им се види странно. Освен това, както сам откри, сър Хю, безсилието на сър Реджиналд, неговата липса на мъжественост, не бе тайна само на нашата спалня.

– Тогава се престорихте, че отивате да търсите сър Реджиналд?

– Детето в мен растеше. Д'Обини се чувстваше отговорен. Ние прекосихме морето, минахме през Ено и Зееланд и навлязохме в германските държави. Умишлено не взехме със себе си прислуга. Спряхме край Кьолен, където аз отседнах в един от хановите за поклонници. Д'Обини се зае с търсене и накрая намери някакъв търговец и жена му, англичани, които се бяха преместили в Германия заради търговията си. Жената много бе искала да има дете, но била безплодна. Те приеха предложението на Д'Обини, както зажаднелият приема водата. Заживях с тях. Те никога не разбраха коя съм: бях променила името си, както и Стивън, и се бях снабдила с достатъчно пари. Двамата решихме, че ще е твърде подозрително, ако сър Стивън остане, докато родя. Преди да замине, ние обсъдихме бъдещето. Д'Обини беше сломен. Човекът, който не вярваше ни в Бога, ни в хората, младият войн, чиято глава бе пълна с мечти за слава, сега бе станал сериозен и мълчалив, духът му се пречупи. Беше обзет от чувството за вина заради смъртта на сър Реджиналд. И двамата дадохме обет да се покаем. – Тя тупна с бастуна си по пода. – Останалото го знаете. Д'Обини замина обратно за Англия и постъпи в „Сейнт Мартин“с“.

Аз родих прекрасно момченце. Мисълта, че трябва да го оставя, разбиваше сърцето ми, но това бе цената на моя грях. Когато вече можех да пътувам, напуснах Германия. Д'Обини вече бе в манастира. – Тя посочи Пазача: – Той също чувстваше вина. – Тя замълча: – Не можех да забравя детето си. Помолих Сейлиъм да замине обратно до Кьолен и да разбере какво е станало с него.

– Направих, както ми заповяда господарката – прекъсна я Пазача, – обаче когато пристигнах, семейството бе заминало и мен ме посрещна стена от мълчание.

– Подозирали са, че може да се върна – каза лейди Маргарет, – и се преместили някъде. Сейлиъм ги е търсил навсякъде, преди да си замине. Отначало мислеше да влезе в абатството, но – тя тъжно изгледа отшелника, – нашият Пазач край портата има меко сърце що се отнася до жените; обетите за въздържание не бяха за него.

– Бил е посредник между вас, нали? – попита Корбет. – Между абат Стивън и теб?

Тя кимна:

– Бяхме дали обет никога да не се срещнем отново. Сейлиъм беше нашият куриер: не пишехме писма, предавахме вестите само устно. Преструвахме се, че сме врагове, които спорят за Соколовия ручей. Ти

сигурно си разбрал, сър Хю, че не давам и пукната пара за Соколовия ручей. Дадох обет да не се омъжа за друго. Видя ли онези просяци, бедняците, които посетиха замъка миналия път, когато беше тук? Те също са част от моето покаяние. – Тя въздъхна: – Той стана духовник, въпреки че не вярваше в нищо. Беше умен човек, а се оказа и изкусен теолог. Мислеше, че като гони бесове, ще може да прогони и собствения си демон и да намери основа, върху която да изгради вярата си.

Лейди Маргарет се разплака, тихо, но искрено; сълзите се стичаха по страните ѝ.

– Нека Бог ми прости! – прошепна тя. – Обичах Д'Обини повече от самия живот и още продължавам да го обичам. Една страстна нощ, Корбет! – тя вдигна ръка. – Само една-единствена нощ и целият ни свят рухна. Мислех, че съм изкупила греха си, но дълбоко в сърцето си знаех, че демоните ще се завърнат. Тялото на сър Реджиналд лежи в неосветена земя. Кръвта иска кръв. Възмездието търси изкупление. Убийството крещи за правосъдие.

– А смъртта на абат Стивън?

– Дойде като гръм от ясно небе, като буря през летен следобед. Уверявам те, кралски служителю, че нищо не знам за нея. – Тя сграбчи ръката на Корбет. – Но ти знаеш, нали?

Корбет тъжно се усмихна.

– Няма ли да ми кажеш?

– Не сега, не преди всичко да е стигнало до края си. Каж ми, милейди, срещала ли си се някога с абат Стивън, през деня или през нощта, тук или някъде другаде?

– Никога! Ние спазвахме обета си!

– Той питал ли те е за сина си?

– Отначало не. Но след около три или четири години започна да ме разпитва настоятелно чрез Сейлиъм. Разбрах, че загубата на сина му го измъчва също толкова, колкото и смъртта на сър Реджиналд.

– Аз носех посланията! – заговори Пазача. – Абат Стивън искаше да научи подробности за приемните родители, всичко, което лейди Маргарет знаеше за тях.

– Отишъл е да го търси, нали? – попита лейди Маргарет.

– Разбира се! – потвърди Корбет. – Кралят използваше абат Стивън да води посланичествата в много от дворовете в Европа. Имаше широк кръг приятели, хора, които можеха да му помогнат.

Лейди Маргарет затвори очи:

– Аз... Аз мисля...

– Че подозираш какво е станало – довърши вместо нея Корбет.

Тя го изгледа, отвори уста, за да отговори, но замълча, защото от-
вн се разнесе някакъв звук.

– Как успя да разбереш? Когато чух, че си пристигнал, помислих,
че ще ти трябват години, дори само да заподозреш истината!

– Елоиз Аржантъой...

– Тази глупава приумица! – прекъсна го тя. – Измислица, обикнове-
на шега!

– Беше очевидно, че сър Стивън е обичал някого! – отбеляза Кор-
бет. – След като разбрах, че Елоиз Аржантъой е измислица, започнах да
се питам защо. Подозирах, че вашата враждебност не е истинска, както
се и оказа. Колкото до теб, Сейлиъм...

– Аз не предадох господаря си!

– Не умишлено! – съгласи се Корбет. – Винаги съм се питал защо
абатът разкрива сърцето си пред теб, но той, разбира се, е бил свикнал с
това. И след това онзи поменик – защо абатът е трябвало да се моли за
жена, която никога не е съществувала? Накрая разбрах, че той е наричал
теб Елоиз, нали така?

Корбет сложи ръка върху ръката на лейди Маргарет.

– Ще ме арестуват ли? – попита лейди Маргарет. Корбет поклати
глава:

– Да обичаш необмислено може и да е грях, но не е престъпление.

– Присъствах на смъртта на съпруга си.

– Но не си я пожелала! Дълбоко се съмнявам, че и Д'Обини също е
искал да го убива. Просто така е станало и отровното цвете е пуснало
корени. Сега, след десетилетия, то цъфти с пълна сила!

Корбет стана, чувстваше се леко схванат, напрегнат.

– Обаче ще арестуваш някого?

– О, да, милейди! Ще трябва да настоя ти и Сейлиъм да останете
тук, в Харкорт. Той не бива да се връща в „Сейнт Мартин'с“ до утре.

Корбет се поклони и, последван от Чансън и Ранулф, излезе от за-
лата. Доведоха конете им. Корбет бързо яхна своя и се загърна в намета-
лото си, за да се предпази от студения вятър, който се беше усилил.

– Елоиз Аржантъой! – възкликна Ранулф. – Толкова много от тол-
кова малко!

Корбет взе юздите:

– Толкова много заради толкова малко, Ранулф, но такива са пъти-
щата на сърцето, нали? Сега бързо ще трябва да се върнем в „Сейнт
Мартин'с“. Искам да отида право в стаята на абата. Когато стигнем там,

ще ви разкажа кого ще арестуваме.

– Опасно ли ще е? – попита Чансън.

– О, да! – пришпори коня си Корбет. – Имаме си работа със сърце, което е преизпълнено с омраза!

Корбет седеше в покоите на абата. Беше се върнал и бе обиколил пеш „Сейнт Мартин'с“, като мереше разстоянията. Имаше чувството, че абатството се е затворило около него. Фантастичните образи по фасадите контрастираха с благия вид на светците, изрисувани върху витражите на прозорците край него. Статуите в резбованите си ниши се визираха самотно надолу към него. Поскърцването на ботушите му отекваше глухо из ходниците. Беше разкрил очи и ум за впечатления от абатството: тъмните, плесенянали бараки и хлътналите стаи; различните миризми на абатството, на пчелен восък и мастило, на велен и ръкописи; студенината на дома на покойниците; сладката топлина на кухните. Сега беше готов за последния сблъсък. На вратата се почука и влезе приорът. Все още изглеждаше премръзнал, по расото и сандалите му бяха полепнали буци кал.

– Сър Хю, бих искал да разговарям насаме с теб!

– Какво има?

Приорът запристъпва объркано от крак на крак.

– Ние отворихме погребалната могила.

– И? – попита Корбет.

– Намерихме стар саркофаг, на много столетия. Дървото бе изгнило, но е било доброкачествено. Вътре лежи скелет на знатен човек.

– Значи, открихте вашия свят Сигбърт?

– Не, ако съдим по материята и украшенията, бих казал, че в саркофага лежи тялото на жена.

Приорът срамежливо погледна Корбет, който отметна глава и избухна в смях.

– Сигурен ли си? – попита той.

– Толкова, колкото, че стоя тук. Скелетът е цял и неразложен. Това е чудо! Дори по черепа има кичури руса коса. Има белег от меч тук! – Той посочи лявото си рамо, точно под врата.

– И коя според вас е била тази жена? – попита Корбет, като изтриваше очи с опакото на ръката си.

– Проверихме в ръкописите. Трябва да е била най-голямата дъщеря на Сигбърт, Бертолда, франкска принцеса. Тя също е управлявала малкото кралство, съществувало някога тук. Навярно езичниците са я предали на мъченическа смърт поради вярата ѝ.

Корбет се облегна в креслото и внимателно се взря в приора.

– Значи, си имате реликва?

– Да, сър Хю, имаме си свети мощи. Те се подготвят за съхранение в дома на мъртвите.

Корбет плесна с ръце:

– Искаш да кажеш, докато това тук приключи. Ранулф! – извика той към довереника си, който пазеше на вратата. – Доведи останалите! Отче приоре, имаме работа!

В стаята започнаха да влизат един след друг членовете на съвета, Дънстън, Елфрик и Ричард; архидякон Уолъсби и накрая Пердитус. Те седнаха на столчетата, които Ранулф беше приготвил. Чансън пазеше на вратата, а Ранулф дойде и седна край Корбет. Сър Хю извади своето пълномощно, показа кралския печат и го остави на масата. За да напомня, че той има права на кралски съдия, мечът му лежеше до пълномощното.

– Аз съм кралският пълномощник в тези земи! – започна Корбет. – Във всяко отношение това е съд, който разглежда делата на Короната. Първо, бих искал да говоря за смъртта на абат Стивън и за отвратителните убийства, случили се в това абатство. И така, относно смъртта на абат Стивън... – Корбет се изправи в креслото си и огледа присъстващите. – Във всяко отношение всички вие сте виновни. – Той разсече въздуха пред себе си с ръка, за да предотврати протестите им. – В известен смисъл – продължи той, – абат Стивън е бил странен човек. Духовник, който е търсел основание както за своята вяра, така и за своето призвание. Няма да обяснявам, все още не, защо сър Стивън Д'Обини е станал монах, но той си е имал своите тайни, свързани и с насилствената смърт на неговия приятел сър Реджиналд Харкорт, чиито трагични останки бяха открити в погребалната могила. – Корбет замълча. – Д'Обини е бил отговорен за смъртта му.

– Не! – възпротиви се Елфрик. – Не може да бъде!

– Да, вярно е и мога да го докажа. Той е убил Харкорт не злонамерено, а в яростна свада за жена, която и двамата обичали. Д'Обини с измама прикрил своя грях, обаче го изкупвал чрез покаяние. Но Д'Обини не вярвал в Бога, в Неговите ангели или в силата на Църквата. Той непрестанно търсел доказателство. Станал ненаситен учен, религиозен наставник, теолог, изучавал демонологията. Преследвайки сатаната – добави Корбет, – абат Стивън е мислел, че може да намери Бога. Предполагам, че животът като абат му е давал известен мир, докато амбициозните членове на неговия съвет започнали да предявяват искания за

погребалната могила.

– Значи, не е защитавал светите мощи? – прекъсна го приорът. – А собствения си грях?

– Разбира се! Тогава – продължи Корбет, като криеше погледа си от мъжа, за който знаеше, че е убиецът, – съветът започнал своята тайна война срещу своя абат.

– Не е вярно! – възкликна брат Дънстън.

– Започнали сте я! – Корбет удари с юмрук по масата.

– Не открито! Уставът на свети Бенедикт е съвършено ясен относно подчинението на братството пред абата. Всички вие сте вървели по своите различни пътища, до идването на архидякон Уолъсби в тази свята обител, решен да даде воля на замисленото от самия него злодеяние. Той е искал да унижи абат Стивън, да докаже, че абатът не е заклонател. Бил е подпомаган от някои от вас, така ли е? Но докато заговорничел, предателството нападнало като пепелянка и ухапало неговите помощници. Вашият абат направил силно впечатление на измамника Тавърнър; отначало въввлечен в злоумишлените планове на Уолъсби, Тавърнър покъсно отказал да вземе каквото и да е участие в представлението и измамата, която сте замисляли.

– Какво значи това? – възкликна приорът.

Той огледа подред лицата на събратята си, но изразът на Елфрик и Уолъсби му показва, че Корбет говори истината.

– Отче приоре, не се прави на толкова невинен! – обади се Корбет. – Не може да не си дочул шушукания за онова, което са замисляли!

– Да, да, чуваше! – намеси се Елфрик. – Хайде, хайде, брате! – продължи лечителят. – Ти знаеше, че Уолъсби и аз се срещаме. Сигурно си подозирал, че Тавърнър не е онова, за което се представяше!

– Но ти направи нещо по-лошо, нали така, отче приоре? – забарабани с пръсти по ефеса на меча си Корбет.

– Започна сам да го преследваш! Една нощ си видял абата да прегръща и целува някаква забулена фигура, облечена като монах, на Кървата ливада. Обвинил си го в противоестествена любов и си намекнал, че можеш да го разкриеш и опозориш, заплашвал си го, че ако не се съгласи с теб за построяването на странноприемницата...

Корбет млъкна сред извисилите се протести и възклицания. Приорът Кътбърт седеше с наведена глава като осъден затворник, готов да бъде отведен към Нюгейт в каруцата на палача. Елфрик се усмихваше иронично, докато Ричард и Дънстън изглеждаха ужасени.

– Как си могъл! – изкрещя брат Ричард. – Как си могъл!

– Това е лъжа! – приведе се напред ковчезникът със зачервено лице. – Сър Хю, това е лъжа!

– Не, но приорът е разполагал само с половината от истината. Той е видял отец абатът да прегръща и целува член на вашето братство, но не е знаел причината за това. След малко ще ви кажа коя е тя. Тъй или иначе, абатът се почувствал уловен в капан. Той знаел, че между него и останалите монаси е зинала бездна. Въпросът за Кървавата ливада бил кама, насочена към сърцето му, подкана към всички бесове от миналото да се завърнат. Той не можел да направи самопризнание, тъй че напрежението между него и вас само нараствало. Човек с колеблива вяра, абат Стивън се затворил в себе си, повярвал, че миналото му се е завърнало, за да го преследва. В деня на смъртта му нещо в душата на абат Стивън се пречупило. – Корбет замълча. – Същата вечер абат Стивън дошъл в тази стая. Заключил и залостил прозорците и вратите и потънал в най-мрачни мисли. Не можел да види никакъв изход от затрудненото си положение. Пил малко вино и погледнал през прозореца. – Корбет леко се извърна и посочи нататък. – Видял отраженията на свещите в стъклото. Под въздействието на своето трескаво, объркано въображение абатът помислил, че вижда блуждаещи огънове, които го приканват към смъртта: ето защо той написал цитата от свети Павел за онова, което виждаш смътно, като през огледало, и тези тайнствени светлинки, които се виждат в мочурищата отвъд абатството, приканващи го към смъртта. Светото Писание му дало слаба утеха. Затова абатът започнал да мисли за древните римляни, за тяхната култура и цивилизация, които толкова силно обичал. Спомнил си Сенека, прочутия римски философ, който написал: „Всеки може да отнеме живота на човека, но никой не може да му отнеме смъртта.“ Абат Стивън мрачно размишлявал върху тези слова, потъвайки все по-дълбоко и по-дълбоко в бездната на отчаянието, което богословите наричат грях срещу Светия Дух.

Корбет втренчено изгледа приора. Ужасна мисъл беше осенила Кътбърт. Той седеше като човек, изправен пред смъртта, устата му се отваряше и затваряше, сякаш искаше да проговори, но не можеше да намери думи.

– O Domine Jesu, Miserere Nobis!²⁸ – прошепна приорът.

– Сър Хю, да не би да казваш, че абат Стивън се е самоубил?

Помещението се изпълни с мъртва тишина. Корбет изгледа всеки поотделно.

---

28. Господи Иисусе, помилуй нас! (лат.) – (Бел. прев.)

– Абат Стивън – той внимателно подбираше думите си, – е бил човек, привличан към ръба на пропастта, която накрая го е погълнала. Той не е виждал друг път, освен да постъпи „като римляните“ – съдбата на Сенека. – Корбет посочи към раклата: – Извадил е камата си, седнал в креслото, внимателно я наместил и я забил дълбоко в гърдите си. Било е въпрос на няколко секунди, ужасна пронизваща болка, преди да изгуби съзнание, точно затова не се е чул никакъв шум, никакъв вик, нищо не е било разбъркано. Душата на абат Стивън потънала тихо в безкрайната нощ.

Приорът Кътбърт седеше с лице, скрито в ръцете, и раменете му се тресяха.

– Можеш да плачеш – извика брат Елфрик, – обаче неговата кръв е по ръцете ти!

– Кръвта му е по ръцете на всички вас!

Всички се обърнаха към Пердитус. Той беше изместил столчето си, сякаш искаше да проучи лицата на всеки един.

– Всички вие сте проклетите убийци! Това не е манастир, това е кървава обител на смъртта! И вие наричате себе си синове на свети Бенедикт? Не, вие сте синове на Каин!

Всички се втреничиха в послушника, който седеше с изправен гръб на столчето си, а лицето му бе изкривено от омраза и ярост.

– Как смееш! – извика брат Елфрик.

– Спокойно! – Пердитус се озъби като разярено животно. – Ти, със своите сълзящи очи и вечно мокър нос! Ти си по-отвратителен от всяка измет!

Корбет напрегнато следеше събитията. Гневът на Пердитус не беше насочен срещу него. През цялото време, докато Корбет говореше, Пердитус бе седял с лека усмивка върху лицето, а главата му незабележимо кимаше в знак на съгласие с думите му. Сега истината беше излязла на бял свят и той не можа да се сдържи. Корбет погледна към Ранулф и видя, че довереникът му бе извадил камата си и си играеше с нея.

Корбет удари с ефеса на меча по масата. Пердитус прекъсна обвинителната си реч, не толкова заради Корбет, а защото вече бе излял яростта си и сега стоеше и дишаше тежко като човек, изтощен след дълго, трудно бягане.

– Смъртта на абат Стивън – спокойно отбеляза Корбет, – е ужасен грях и последица от отвратителни заплахи. Тя беляза началото на истинския ужас. Нали така, Пердитус? Каква част от истината ти разказа абат Стивън?

Лицето на послушника беше пепелявосиво с изключение на червените петна върху скулите, породени от изблика на ярост. Той поклати глава.

– Ти говориш както английски, така и немски – продължи делово Корбет. – Забелях го, когато те върнах в стаята ти след инсценираното нападение срещу тебе. Един от ръкописите, които четеше, беше на немски. Не знам този език, но разпознах специфичното писмо. Откъде го беше взел, от библиотеката ли?

Пердитус студено се усмихна.

– Говориш еднакво добре немски и английски. Ти си толкова от Бристъл, колкото и аз. Ако внимателно потърся там, сигурен съм, че няма да намеря никого, който да те помни.

– Какво означава това? – попита Уолъсби и тропна с крак.

– Ти! – Пердитус се обърна към него. – Затваряй... си... устата! Защото ти... – Пердитус подигравателно посочи с пръст изплашения архидякон – ... ти също беше в моя списък. Трябва да благодариш на Бога, Уолъсби, че този кралски пратеник не те пусна да си заминеш от „Сейнт Мартин'с“. Ти представляваше специален интерес за мен и ако беше заминал, щях да тръгна подир теб!

Ранулф се канеше да го прекъсне, обаче Корбет му направи знак с ръка да замълчи.

– Може би Скарибрик и неговите хора нямаше да те хванат – подигравателно се засмя Пердитус, – но аз щях да те пипна!

Архидяконът преглътна с мъка и потърси с поглед защита от Корбет. Кралският служител отвърна на погледа му.

– Бях намислил да те спипам, докато яздиш. Щях да вържа примка около врата ти, да те оставя да виснеш от някой клон и да те използвам като мишена за стрелба, за да подобря уменията си с лъка!

– Стрелец ли си бил? – прекъсна го Корбет.

– Дори нещо повече! – обърна се към него обезумелият Пердитус.

– Да, убеден съм в това! – съгласи се Корбет. – Нека помислим – професионален наемник, наеман от благородниците и могъщите търговци от Германия? Ти и абат Стивън сте обсъждали трактата на Вегеций „За изкуството на войната“, значи, навярно някога си бил професионален войник?

– Бях Ritter, рицар! – обяви Пердитус. – Истинското ми име е Франц Шоденвелт. Водех свой собствен отряд! – гордо добави той. Седна с отметната назад глава, сякаш си припомняше миналото с приятели в някоя кръчма, а очите му светеха от гордост. – Командвах конници,

пешаци и стрелци с лък.

Пердитус го погледна право в очите.

Корбет се запита дали в погледа му се четеше възхищение от заключенията на кралския пратеник или гордост от собствените му кървави дела.

– Допуснах грешки, нали? – призна си Пердитус. – Знаех, че не биваше да оставям онази книга на пода. И разбира се...

– Да – прекъсна го Корбет, нетърпелив да сложи край на разговора. – Ти говореше за флангове, описваше как може да се защити абатството. Разбира се, иронията беше там, че ти говореше за защитата му против себе си!

– Той ли е убиецът? Той ли е убил всички? – възкликна приорът, клатейки глава, сякаш не можеше да повярва на ушите си.

– Разбира се! – кимна Корбет. – Пердитус е виждал себе си като възплъщение на Божия съд, като Неговото отмъщение за хората, подтикнали абат Стивън към смъртта му.

– Той ми разказа, разбирате ли! – едва ли не изкрещя Пердитус. – Разказа ми как го рѣфат като кучета и само искат... Абат Стивън не се боеше от вас! – Гласът му премина в ръмжене.

– Казвал ли ти е какво има в погребалната могила? – попита Корбет. – Не ти е казал, нали?

Пердитус поклати глава:

– Каза само, че не бива да бъде разкопавана. Спомена нещо неясно – че тази могила е главината на живота му: никога не ми обясни какво е искал да каже. – Той се усмихна на Корбет. – Ти си умен човек, кралски пратенико. Абат Стивън постоянно рисуваше това колело. Когато се изкачих на могилата, разбрах какво е имал предвид. Не е чудно, че се възхищаваше от онази мозайка в избите. Те обаче – гласът му се извиси, когато посочи към монасите, – те обаче са истинските убийци! Абат Стивън се беше поболял от техните молби, намеци и заплахи. О, да, приоре! – язвително се изсмя Пердитус. – Той ми разказа как си ни виждал в Кървавата ливада; за твоето изнудване и досадните ти заплахи. Ако имаше начин, щях да прережа дръгливото ти гърло, обаче абат Стивън нямаше да позволи никакво насилие.

– Значи ти си бил любовникът на абат Стивън? – проговори брат Дънстън.

– Млъкни, тлъст развратнико! Какво знаеш ти за любовта, освен бедрата на някоя кръчмарска пачавра! Кажи им, Корбет! Изглежда, че знаеш всичко!

– Абат Стивън е обичал Пердитус – тихо отвърна Корбет. – Но това не е бил противоестествен порок, а най-естествената любов на света: Пердитус е негов син.

При всякакви други обстоятелства изразът по лицата на монасите би разсмял Корбет.

– Син ли? – възкликна брат Елфрик. – Как един духовник може да има син?

– Не ставай глупак! Християнският свят е пълен от единия до другия си край с копелета на духовници! – изръмжа Пердитус.

– Абат Стивън – обясни Корбет – не е станал баща, когато е бил монах, а когато бил рицар, придворен на крал Едуард. Пердитус?

Послушникът вдигна глава, очите му бяха пълни със сълзи.

– Абат Стивън казвал ли ти е нещо за твоята майка?

– Не. – Отговорът прозвуча почти като шепот. – Не, никога не е говорил за нея. Просто каза, че е умряла и че името ѝ е Елоиз. Но след неговата смърт и събитията от тази сутрин...

– Искаш да кажеш – след онова, което открихме в погребалната могила ли? – попита Корбет.

– Когато отидохте в замъка Харкорт – отвърна Пердитус, – започнах да подозирам.

– Лейди Маргарет! – възкликна Уолъсби.

– Лейди Маргарет! – потвърди Корбет.

– Не знаех. – Пердитус сякаш се бе изгубил в мислите си. – Дори и не подзирах. Абат Стивън рядко споменаваше лейди Маргарет, а когато я споменаваше, я описваше само като съседка, която го дразни, като стара жена, срещу която негодуваше. Всичко е било преструвка, нали, Корбет? Трябва да ида при нея! – Той понечи да стане. – Трябва да я видя, нали трябва?

Застанал на прага, Ранулф безмълвно измъкна камата си.

– Седни на мястото си! – заповяда Корбет. – Пердитус, седни на мястото си! Остави ме да довърша. Нека обясня как взе правосъдието в свои ръце и се опита да въздадеш възмездие!

Присвил очи, Пердитус отново седна.

– А освен това и приликата – каза меко Корбет. – Когато за пръв път видях лейди Маргарет, си помислих, че някъде съм виждал тези черти. Ти много приличаш на нея: същия поглед, желязната воля; непреклонния стремеж да постигнеш целите си.

Корбет го ласкаеше умишлено, защото се надяваше да успокои този човек, чиято душа бе отдадена на омразата и отмъщението.

– Върви в църквата на абатството – подкани го Корбет, – и внимателно разгледай всички стенописи; чрез своя тайнопис те описват живота на Д'Обини и на неговия син. Показват как това абатство е станало негово убежище в бягството и място на заточението му, въпреки че изображението на убийството на Авел е било постоянно напомняне за злото, което сторил.

– Бих искал баща ми да ми го беше разказал! – промълви на себе си Пердитус.

– Навярно е щял да ти го разкаже! – каза убедително Корбет. – С времето.

– Как се е случило всичко? – попита приорът Кътбърт.

– Ще ви кажа – отвърна Корбет. – И когато свърша – той посочи Библията, поставена върху един аналой в другия край на стаята, – вие всички ще се закълнете тържествено, че никога няма да разкриете или обсъждате онова, което чухте днес. Сър Стивън Д'Обини и лейди Маргарет Харкорт заплатиха за греховете си. Омразата и гнева свършиха своето. Проля се достатъчно кръв! – Той се обърна към Пердитус. – Ще дойде истината, а след това мълчанието!

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Frangit fortia corda dolor.

Отхвърлянето може да сломи дори най-силното сърце.

Тибул

– Абат Стивън казал ли ти е какво е замислил?

– Не! – Пердитус сякаш не можеше да се съсредоточи. – Не, всъщност не. По някакъв повод той заяви, че най-доброто решение е да постъпи като римляните. Не разбрах какво иска да каже. Едва после осъзнах, че е отнел живота си: това беше единственото логично обяснение.

– Как откри, че си син на абат Стивън?

– Роден съм и израсъл в Германия – започна Пердитус. – В продължение на много години вярвах, че мъжът и жената, които ме отгледаха, са моите истински родители. Те се държаха мило, но между мен и тях винаги имаше разстояние. Приемният ми баща почина, когато бях съвсем млад, а по-късно и жена му се разболя. На смъртното си ложе тя ми разказа част от истината: че родителите ми са англичани и че истинската ми майка е от благороден произход. – Сви рамене: – И това беше всичко. По-късно абат Стивън призна, че с годините мисълта за мен започнала да го преследва. Той често водел посланичества в дворовете в Северна Европа и, както знаете, си създаде широк кръг приятели, които можели да го посъветват и да му помогнат. Преди четири години архиепископът на Майнц пожела да се срещне с мен. В стаята заедно с него беше и абат Стивън. Архиепископът ни остави сами и абат Стивън падна на колене. – Гласът на Пердитус се преизпълни с чувства. – Коленичи като покаяник, със скръстени за молитва ръце. Призна ми, че е моят истински баща, че той и майка ми заминали от Англия и ме дали да бъда осиновен.

– Повярва ли му?

– Отначало бях слисан, но съзнавах, че говори истината. По един въпрос той беше непоколебим. Каза ми много малко за истинската ми майка. Просто ми съобщи името ѝ, Елоиз Аржантъой, и обяви, че малко след раждането ми починала.

– И ти замина за Англия заедно с абат Стивън?

Сега всички в стаята бяха притихнали. Архидякон Уолъсби и монасите седяха като ученици в класна стая, заслушани как един от техните

събрата прави пълна изповед за всяко прегрешение, сторено от него.

– Не, отначало не. Аз го проклех. Едва ли не го сригах с ботуша си, докато коленичеше пред мен, а по лицето му се стичаха сълзи. Каза, че ме обича, че е заплатил за греховете си, че ще направи всичко в името на изкуплението. Още същата вечер вечеряхме сами в една от градските странноприемници. Въпреки гнева си – Пердитус леко се усмихна, – аз бях много привлечен от абат Стивън. Разбрах, че е свят и учен човек. Когато слушах за военските му подвизи, сърцето ми преливаше от гордост. Абат Стивън ми каза, че ще приеме всичко, което реша да направя; че дори мога да замина за Лондон и да го изблича. После замина за Англия. Изчаках година, преди да го последвам, не за да отмъщавам или да търся въздаяние – просто исках да бъда заедно с него. Той ме посрещна с отворени обятия. Станах послушник и възприех името Пердитус.

– А, да! – прекъсна го Корбет. – Така си и мислех. Perditus на латински значи „изгубен“.

– Абат Стивън се засмя, когато направих избора си. Казвам ти, кралски служителю, въпреки бръснатите глави край нас, тези години с истинския ми баща бяха най-щастливите в живота ми. Официално бях негов прислужник, но насаме бяхме истински баща и син. Той ми разказа за всичко за мочурищата, легендите за Мандевил и как като младеж обичал да излиза нощем и да надува ловджийския си рог.

– И ти правеше като него?

– Да. – Пердитус слабо се усмихна. – Никога не казах на абат Стивън за това, но мисля, че е подозирал. Толкова бях щастлив! И щях да остана щастлив! – Лицето на Пердитус изведнъж погрозня: – Навярно един ден щях да науча истината за майка си, ако не се бе появила тази проклета Кървава ливада и алчността на тези монаси! През пролетните и летни вечери абат Стивън и аз често отивахме там да се разходим и да поговорим. Мислехме, че сме в безопасност. Една нощ чухме как портата на Юда хлопна и аз разбрах, че са ни шпионирали.

– Ти си побързал да се върнеш – допълни го Корбет. – Може и да се отдаваш на монашески занимания, но все още си атлетичен млад мъж!

– Прескочих стената, стигнах до покоите на абата и бях там, когато този пъхаш носа си навсякъде приор се промъкна. Скоро след това започнаха заплахите. Когато абат Стивън посегна на живота си, аз скрих своята скръб и реших да отмъстя.

– Да убиваш!

– Не, кралски служителю, аз търсех възмездие. Ако имаше начин,

сях да изгоря това абатство до основите, да не остане камък върху камък от него. Гилдас беше първият: монах, който се чувстваше повече у дома си в своята работилница, отколкото на трона си в църквата. Премазах черепа му и го скрих, а когато се стъмни, го измъкнах и го оставих на погребалната могила като предупреждение за останалите. Отидох в мочурищата. Баща ми прогонваше бесове, обаче аз призовавах същите тези демони да ми помогнат!

– Защо уби Тавърнър? – прекъсна го Ранулф.

– Чу го как призна за своите коварства, нали? – попита Корбет.

– Но аз мислех, че Пердитус помага на Чансън в библиотеката! – извика Ранулф.

– Не, не, подслушвал е! – смигна Корбет на довереника си. – След като Тавърнър си призна измамата, Пердитус, изплашен да не го заловим, побързал да се върне. Тогава срещнал Чансън да идва от библиотеката. – Сега Корбет се обърна към Чансън: – Предложи ти да ти помогне, нали така?

– Да. – Конярят, изумен до крайност от очевидната лъжа на Корбет, побърза да кимне.

– Истина е! – отбеляза Пердитус. – Защо трябваше да оставям мошеника да избяга? Той беше замислял да направи баща ми за посмешище. Абат Стивън беше толкова развълнуван от този случай. Взех лъка и стрелите от колчана на дебелия архидякон. Това абатство е като заешка дупка. Тавърнър се появи, ходеше бавно заради сутрешната мъгла. Пуснах стрелата право в сърцето му.

– А после го дамгоса? – попита Корбет.

– Исках да вселя страх от Бога у тези глупави монаси. Изработих си железото за дамгосване. Гилдас беше първият и когато бях готов, сложих същата дамга, знака на демона, върху челата на Тавърнър и Хамоу. Много се вълнувах, когато замислих смъртта на заместник-приора. Отидох в кухнята с малко прах от раклата на лечебницата. Избрах чаша и го пуснах вътре. Сякаш играех комар. Не ме интересуваше кой от тези страхливци ще изпие отровата. Знаем само, че един от тях трябва да умре. – Пердитус размаха юмрук към Корбет. – Надявах се единствено да не си ти. Исках да си последен. Исках да преживееш същия страх и ужас, както и баща ми.

– А библиотекарят брат Френсиз? – напомни му Корбет.

– А, това беше по-различно. В известен смисъл изпитвах съжаление към него. Той беше член на съвета и винаги се бе държал мило с мен, но беше опасен. В деня, когато умря, отидох в библиотеката. Питях се дали

бих могъл да открия между книгите, заети от абат Стивън, още някакви следи за миналото си. Брат Френсиз ме дръпна встрани. Каза, че размишлявал върху смъртта на абат Стивън. Чудеше се дали не е самоубийство и твърдеше, че абат Стивън трябва да е имал някаква голяма тайна, която би могла да обясни както неговата смърт, така и кървавите убийства, които я последваха. Разпитваше ме най-подробно. „Хайде, брате!“, настояваше той. „Ти си не само прислужник на абата, но и негов приятел!“ Разбрах, че подозира нещо. Казах му, че не знам нищо, че не мога да му помогна. Той продължаваше да твърди, че истината се крие някъде в тази библиотека.

– Наистина се криеше там! – прекъсна го Корбет. – Открих едно любовно стихотворение, написано от баща ти като сбогуване, когато постъпил в манастира.

– Така ли? – Сега послушникът заприлича на малко момче. – Може ли да го видя?

– Какво стана с брат Френсиз? – настойчиво попита Корбет.

– О, да. Той беше мил и съвестен, но прекалено любопитен. Реших, че трябва да умре бързо. Той мислеше, че е в безопасност в библиотеката, но през деня бях оставил отворен капака, който затваряше една от амбразуриите. В същата нощ, докато другите монаси се тъпчеха, взех лъка и стрелите и тръгнах към библиотеката. Почуках по капака, отместих го и пуснах стрелата. За един стрелец брат Френсиз беше добра мишена, защото бе застанал срещу светлината. Останалото знаете. – Той се ухили: – Зрението ми е по-добро, отколкото мислите!

– Нима не размисли? – изръмжа брат Дънстън.

– Разбира се, че мислех – за баща си. Трябваше и теб да те докопам, сладострастен, тлъст монахо! Баща ми подозираше, че твоите посещения в „Горският фенер“ не са свързани единствено с делата на абатството. Всеки ден трябва да коленичиш на тлъстите си колене и да благодариш на Бога, че си жив!

Корбет хвърли предупредителен поглед към Ранулф.

Пердитус се забавляваше. Той толкова мразеше тези монаси, че изпитваше удоволствие да им се присмива и да ги дразни, докато описваше колко умен е бил и отмъщенията, които бе замислял. Но какво щеше да стане, след като всичко вече бе приключило?

– А котката? – обади се Ранулф.

– О, тя послужи само, за да напомня на легендите за Мандевил. – Пердитус вече бе забравил за Дънстън. – Съжалявах бедното създание, но трябваше да изпитам праховете, които взех от Елфрик. Котката умря

много бързо, после прерязах гърлото ѝ, сложих я в торба и с помощта на връв прикрепих кука към единия ѝ крак. Църквата на абатството тъне в сенки. Изчаках удобен момент, промъкнах се през вратата на сакристията и окачих котката за миг. – Той внезапно плесна с ръце, което накара монасите да подскочат. – Всички се изплашихте, нали?

– А огнените стрели?

– И за тях се сетих от разказите за Мандевил. Трябваше да държа тези монаси в напрежение. Беше лесно: един съд с горящи въглища и потопени в смола и катран спрели. Промъкнах се през страничната врата, като знаех, че никой няма да ме види в мрака на нощта. Исках никой да не забравя. Исках никой да не се отпусне и да си мисли, че всичко е свършено.

– Ти и затова ни подмама в избите, нали? – попита Ранулф.

– Да! – Пердитус тъжно отвърна на погледа му. – Аз ви предупредих.

– Да, предупреди ни – съгласи се Корбет. – В онази нощ ти бе залюбил вратата към покоите на абата. Когато се оправих и, макар и новопристигнал в „Сейнт Мартин'с“, успях да намеря пътя си, ти си се бил измъкнал през прозореца. Ти ме изчака зад онази решетка, нали?

– Дори тогава вече знаех, че ще разбереш истината – въздъхна Пердитус. – Всъщност не исках да те убия, но ти се движеше бързо по следата, като хрътка, която гони своята плячка, напред и назад, назад и напред.

– Нали би могъл да ни убиеш в избите?

– Така е, и кралят тогава щеше да стовари гнева си върху „Сейнт Мартин'с“! – Пердитус се изсмя, загледан в приора Кътбърт. – Вече никога няма да е същото. Корбет възнамерява да съобщи на краля. О, кралят ще запази всичко в тайна, за да защити името на баща ми и на лейди Маргарет! – Той самодоволно се ухили: – Обаче не мисля, че ще ти прости, приоре Кътбърт! Амбицията ти да наследиш мястото на абата никога няма да се осъществи.

– Поне ще съм жив!

– Стига! – намеси се Корбет. – Ти се боеше, че ние ще открием истината, нали, Пердитус?

– Беше въпрос на време.

– А пожарът? – обади се Ричард. – Разбрах, че когато пожарът избухнал в помещенията на склада, Пердитус бил тук и страдал от понесените удари!

– Това беше друго прикритие! – наведе се напред Корбет. –

Пердитус е бил войник и е свикнал да понася удари, тъй че не му е било трудно да се подреди така. Освен това умее да подпалва бавни огньове. Виждал съм как правят това в кралската войска: вземат голямо парче дебел плат и го завиват като примка. Напояват го със смола и катран, поставят единия му край в сградата, която трябва да бъде унищожена, във ведро с масло край нещо сухо и я подпалват. – Корбет замълча. – Нали ти си нанесе тези рани?

– Съвсем дребна работа! – отвърна Пердитус. – Това ми даде повече време.

– Нарези и дребни охлузвания! – констатира Корбет. – След това си подпалил напоената в масло примка и си изтърчал при мен. Видях къде си се упражнявал – продължи Корбет, – между дъбовите дървета, които ограждат Кървавата ливада.

– Трябваше да съм сигурен, че ще задейства! – отбеляза Пердитус. – Знаете ли какво замислях? Смъртта на всеки монах в тази стая! – Той посочи брат Ричард: – Ти нямаше да се измъкнеш, ако не държеше онази проклета ваза! О, как щях да ликувам, докато наблюдавам трупа ти и цялото това място в пламъци!

– Ти си луд! – заяви Корбет. – Покварен, потънал в грях!

– Ние наистина сме братя по оръжие! – подигра се Пердитус. – Ако имах достатъчно време, щях да отнема живота на всички ви. – Щракна с пръсти: – Щях да ги гася като фитили на свещи!

– Наистина ли си мислеше, че си господар на живота и смъртта? – отбеляза Корбет. Забеляза, че Уолъсби седеше безмълвен и сдържан, а върху лицето му бе изписано самодоволство.

– Какво искаш да кажеш? – тупна с крак Пердитус: този жест предупреди Корбет. Той вече нямаше пред себе си нормален човек. Пердитус наистина се смяташе за Божи отмъстител.

– Мислиш ли, че си превъплъщение на духа на Мандевил? – Корбет се опита да прикрие подигравката в гласа си. – Че си се превърнал в господар на живота и смъртта в абатството „Сейнт Мартин'с“?

Пердитус изглеждаше озадачен.

– Ти дамгосваше своите жертви – обясни Корбет, – както селянинът слага дамга на добитъка си, и така бележеше онова, което притежаваше – дори мъртви, те трябваше да носят твоя печат.

– Разбира се!

– Да се върнем към смъртта на Тавърнър! – поде отново Корбет. – Защо трябваше да убиваш един човек, който забавляваше баща ти и той го покровителстваше? Човека, който щеше да му помогне в изучаването

на демонологията и да му даде доказателството, от което се нуждаеше абат Стивън, че може да има истинско прогонване на бесове?

– Тавърнър беше измамник. Както каза ти, аз подслушах вашия разговор и чух какво казва. Тавърнър беше лъжец.

– Но това не е съвсем вярно, нали? – подхвърли Корбет. – Тази сутрин, след завръщането ми от замък Харкорт, отидох в стаята на Тавърнър. Влязох вътре, затворих вратата и застанах на мястото, където бях, когато разпитвах хитреца. Ранулф чакаше отвън. Вратите и стените на това абатство са много дебели. Ранулф не можа да чуе нищо, макар и съвсем приглушено. Ако си подслушал Тавърнър, би трябвало да знаеш какво каза: мошеникът не е възнамерявал да предаде абат Стивън, той е искал да му помогне!

– Какво говориш? – възкликна приорът Кътбърт. Корбет се обърна към Уолъсби:

– Ти наистина мразеше абат Стивън, нали? Архидяконът преглътна с мъка, а самодоволната му усмивка изчезна.

– Възнамеряваше да го унищожиш – продължи Корбет, – и Тавърнър е бил твоето оръдие. Пердитус се е опитал да подслуша изповедта на Тавърнър, но не е успял да чуе нищо, докато ти, разбира се, си знаел истината. Вашият предателски заговор се провалил и абат Стивън бил мъртъв. Знаел си, че като кралски служител, ще трябва да докладвам какво съм открил на краля, който няма да остане твърде доволен, когато научи, че архидяконът на „Сейнт Пол'с“ е бил замесен в такава измама. Обаче единственото доказателство, което имах, беше Тавърнър.

Архидяконът отблъсна стола си назад. Пердитус протегна ръка и го принуди да остане на мястото си.

– Ти пося ветрове – заяви Корбет, – и сега трябва да жънеш бури. Вместо абат Стивън да се изправи пред позора и унижението, беше ред на архидякон Ейдриън Уолъсби от „Сейнт Пол'с“...

– Аз не...

– О, да! – прекъсна го Корбет. – Тавърнър беше извънредно опасен за теб. Той бе очаквал безметежен живот в абатството „Сейнт Мартин'с“, но неговият покровител абат Стивън умря. Би могъл да те изнудва. Подозирам всъщност, че е започнал. Между вещите му намерих няколко сребърни и златни монети. От личните сметки на абата се вижда, че той не е давал нищо на Тавърнър, в такъв случай златото и среброто са дошли от теб. Решил си, че си уловил златен случай, когато бяха убити абат Стивън и Гилдас. За теб е било ясно, че убиецът е един от монасите, тъй че още една смърт не би променила нищо.

– Нищо не можеш да докажеш! – Уолъсби си беше възвърнал самообладанието. – Вярно е, че е била използвана стрела от моя колчан, обаче Пердитус я е откраднал; той вече си призна престъплението.

– Не той го призна – отвърна Корбет, – а ти. В същата сутрин, когато умря, Тавърнър ни заведе в избите да видим римската мозайка на абат Стивън. Когато се връщяхме, забелязах, че Пердитус е зает с някаква задача. Повървахме още малко, Тавърнър ни остави и малко след това беше убит. Много пъти съм обикалял абатството, обаче тази сутрин измерих разстоянията. Няма значение колко атлетичен или пъргав в краката е Пердитус, той не би могъл да изтърчи, за да вземе лък и стрели, да се върне, и да се притаи на тази сенчеста пътека. Това си бил ти, архидякон Уолъсби. Една добре насочена стрела – и на всички доказателства за вашата измама, на всички пакости, които Тавърнър би могъл да ти стори, е бил сложен край. Още една смърт в „Сейнт Мартин'с“, за която би могъл да бъде обвинен някой друг. Не е за чудене, че искаше да си заминеш толкова спешно. Разбира се – заключи Корбет, – Пердитус се е зарадвал, че Тавърнър е мъртъв. В собственото си объркано съзнание сигурно е вярвал, че сам той е причина за смъртта му. Навярно си почувствал облекчение, когато си разбрал, че върху челото на Тавърнър, както и върху това на Хамоу, е бил жигосан знакът на Мандевил.

Пердитус се бе обърнал и гледаше архидякона с леко наклонена встрани глава. После хвърли крадешком озадачен поглед към Корбет. Монасите седяха, замаяни от поразителните разкрития. Убиецът беше прав: те бяха хора с прекършен дух, знаеха, че носят някаква отговорност за късравите събития в това абатство.

– Сър Хю, нима казваш, че не аз съм убил Тавърнър? Че този е виновникът? – Пердитус потупа ръката на архидякона. Уолъсби рязко я отдръпна.

– Нищо не можеш да докажеш! – настоя Уолъсби. – Истинският убиец е този човек. – Лицето му придоби грозно изражение. – Трябва да вържете ръцете му като на обикновен злодей. Трябва да бъде отведен в Лондон и изправен пред кралския съд за убийство, богохулство и светотатство. Да виси с клуп около врата, докато лицето му стане пурпурно-червено, а краката му започнат да подритват. Подходящ край – подигра се той, – за сина на нашия свят абат Стивън!

– Ще увисна ли? – попита Пердитус с ококорени от ужас очи. – Но аз съм ръкоположен духовник!

– Не, не си! – надсмя се Уолъсби. – Ти си...

Корбет предусети опасността, но беше твърде късно. Засегнат от

подигравателните подмятания на Уолъсби, Пердитус внезапно скочи на крака. Той грабна един стол и го хвърли към Корбет. Кралският служител успя да се отмести и столът се разби зад него. Уолъсби не беше толкова бърз. Пердитус измъкна кама от ръкава на расото си и преряза врата на архидякона, от дясното му ухо чак до под брадичката. Архидяконтът се наклони напред с ръце, притиснати към раната. Кръвта извираше между пръстите му. Ранулф скочи на крака, обаче Пердитус вече беше прекосил помещението. Той блъсна встрани брат Дънстън и преди брат Ричард да успее да се намеси, сграби изненадания приор през врата и подпря камата под брадичката му.

– Назад!

Ранулф погледна към Корбет, който поклати глава. Кралският служител знаеше, че е направил грешка. Навярно би могъл да задържи Пердитус още в самото начало, но пък тогава той нямаше да си признае. Сега убиецът влачеше приорът Кътбърт към вратата. Той погледна през рамо.

– Отвори я! – изкрещя послушникът на Чансън.

Корбет направи знак на коняря си да се подчини. Вратата на стаята се отвори, а архиепископ Уолъсби се строполи на пода в бързо разширяваща се локва кръв. Елфрик отърча при него и го обърна по гръб. По лицето на архидякона и гърчещото се тяло личеше, че не може да му се помогне. Корбет гледеше ужасен. Отначало помисли, че Пердитус ще освободи приора. Той отмести ръката си, а после бързо удари с ножа. Корбет затвори очи. Кътбърт остана на място с ужасено лице, притиснал с ръце гърлото си. Пердитус го блъсна напред, измъкна се през вратата и затрополи надолу по стълбите.

Ранулф не се впечатли от хаоса и суматохата. Блъсна Чансън встрани и се втурна да преследва послушника. Пердитус вече беше долу и побягна през вратата. Измъкнал бързо меча си, Ранулф се понесе след него. Докато се плъзгаше и препъваше върху леда, той не обръщаше никакво внимание на монасите, които блъскаше по пътя си: очите му бяха приковани единствено в бягащия пред него човек, чието сиво расо се вешеше, докато той минаваше като вятър край постройките, през дворовете, сновейки насам-натам. Ранулф го следваше. Отначало помисли, че убиецът се насочва към някоя от страничните врати или дори към конюшните. Той скъси разстоянието помежду им. Пердитус стигна до стълбите на избите и бързо се вмъкна надолу. Ранулф го последва, изненадан, че вратата не е заключена или зарезана. До него достигна шляпането на сандали и Ранулф спря, за да си поеме дъх. Остави меча, взе прахан и

запали една от факлите в поставките на стената. След като тя се разгоря, той стисна меча и предпазливо пое надолу по ходника, като се притискаше до стената, протегнал факлата пред себе си. Отмина сводестите складови помещения. Чудеше се какво ли е намислил Пердитус. Отзад Корбет, изкрещя името му.

– Връщайте се! – извика в отговор Ранулф. Пердитус беше изкусен враг, обучен войник. Ранулф се боеше, че е взел лък и стрели и е устроил засада. В края на коридора блестеше светло петно: Пердитус се намираше в складовото помещение в дъното, където абат Стивън бе намерил мозайката. Ранулф внимателно наблюдаваше светлината. Очакваше да види как Пердитус, въоръжен с лък и стрели, се появява на входа. Но освен една движеща се сянка, не съзря нищо друго. Той се промъкваше все по-близо. На входа спря и захвърли факлата на пода. Тихичко слезе по стълбите и замря от удивление. Оставил меча и камата на пода край себе си, Пердитус бе коленичил и се взираше в мозайката.

– Прекрасна е, нали? – прошепна той, проследявайки очертанията с пръст. – Нали знаеш, абат Стивън я обичаше. Искаше да я извади и да я постави в храма. Нали си съгласен, че е прекрасна, Ранулф?

– Да, да, съгласен съм!

– Трябва да остане тук – продължи Пердитус. – Тези мърморещи монаси не могат да разпознаят истинската красота, когато я видят.

– Ти уби архидякон Уолъсби и приора Кътбърт! – заяви Ранулф.

– Не ме е грижа за тях. Тъй или иначе, те бяха белязани от смъртта. Жалко, че не успях да свърша цялата тази отегчителна работа! Но теб никога не съм искал да убивам. Абат Стивън щеше да те хареса. Опиташе се да предупредя Корбет. Просто исках да си тръгне и да остави тези грешници на моя съд. – Отново погали мозайката. – В действителност, съжалявам само за две неща: трябваше да действам по-бързо и да уредя смъртта на всички онези проклетни монаси. Второто, за което съжалявам е, че не видях майка си. – Усмихна се на Ранулф: – Но пък по-добре е, че тя не ме видя като разбойник, с вързани ръце и крака, нали? Каж ми истината, Ранулф-ат-Нюгейт: в Лондон ще ме обесят, нали?

– Ако те сметнат за луд – отвърна Ранулф, – кралят може да се смили и да те затворят до края на живота ти...

– О, добре...

Ранулф познаваше всички номера на уличните сбивания: Пердитус се беше отпуснал, рамената му бяха клюмнали. Той отстъпи назад. Убиецът грабна меча и камата и скочи на крака, леко приведен. В светлината на факлата изглеждаше успокоен, с ведри очи, с мечтателно,

опрошаващо изражение на лицето.

– Остави оръжията! – заповяда Ранулф.

С танцуваща стъпка Пердитус подскочи напред, а мечът и камата блеснаха. Ранулф отби удара. Избите екнаха от сблъсъка на стоманата и шума от стъпките. Ранулф внимателно го наблюдаваше. Ръката на Пердитус отново трепна, отначало във финт, а после мушна напред с камата. Ранулф препречи движението на оръжието и отби удара. Не виждаше нищо, освен тази танцуваща напред-назад в светлината от факлата фигура. Пердитус не беше уличен побойник, а съвършен боец. Той настъпваше, правеше маневра и отбиваше. Всеки път Ранулф успяваше да блокира нападенията. Пердитус отстъпи запъхтян, със свалени меч и кама. Вдигна меча си в поздрав, после го свали надолу, а върхът му беше насочен право в лицето на Ранулф.

– Нали така трябва да бъде, кралски служителю? Войн срещу воин. Меч срещу меч!

Той отново пристъпи напред. Ранулф направи опит да отблъсне очакваното пробождане, но докато мушкаше пред себе си, Пердитус внезапно вдигна меча и камата и изложи тялото си. Ранулф не успя да се спре и заби меча си дълбоко в гърдите на Пердитус. Измъкна го веднага. Оръжието на Пердитус падна с трясък и той се отпусна на колене. Пририсна с ръце раната си, от която бликаше кръв и впи очи в Ранулф.

– Вече усещам смъртта. Така е по-добре!

Строполи се по очи. Тялото му продължи да потръпва известно време, после се успокои. Ранулф коленичи и опипа пулса на врата му. Не усети нищо. Звукът от тичащи стъпки все повече приближаваше и на входа се появиха Корбет и Чансън.

– Мъртъв е – изправи се Ранулф. – Сам се натъкна на меча ми. Мисля, че го направи преднамерено.

– По-добре така, отколкото на ешафода – отбеляза Чансън. – Откъде ли е взел меча и камата?

– Вероятно е имал скрито оръжие във всички ниши по протежение на галерията – отвърна Корбет. Седна на стъпалата и зарови лице в ръцете си.

– А Кътбърт и Уолъсби? – попита Ранулф.

– О, и двамата са мъртви. – Корбет откри лицето си. – Направих грешка, Ранулф, трябваше да вържа Пердитус. Но пък, ако го бяхме вързали, нямаше да си признае.

– В неговите очи Уолъсби и Кътбърт заслужаваха да умрат – подхвърли Ранулф. – И, нека Бог ми прости, господарю, обаче ми се струва,

че до известна степен те сами си докараха смъртта. Наистина ли мислиш, че Уолъсби е убил Тавърнър?

– Да, убеден съм. – Корбет се изправи. – Макар че би било много трудно да се докаже. Ако Пердитус е убил четири пъти, защо да не е убил и пети? Нашият архидякон искаше да си отмъсти. *Calculus non facit monachum*: духовният сан не е защита срещу убийство. Уолъсби сигурно щеше да бъде опозорен, а приорът Кътбърт щеше да е сломен. Абатството „Сейнт Мартин'с“ се бе превърнало в бойно поле, в място на убийства...

Той замълча, защото чу гласове от другия край на галерията.

– Какво ще стане? – попита Ранулф.

– Абатството ще трябва да се освети наново. Кралят и архиепископът ще поискат да се избере нов съвет, който да възстанови хармонията и порядъка.

– А Пердитус?

– Да отнесат трупа му. Да го сложат при останалите.

* * *

На другата сутрин Корбет стоеше до лейди Маргарет, докато тя се взираше във восъчното лице на мъртвия си син. Брат Елфрик бе подготвил тялото за погребение. Лейди Маргарет стоеше изправена, със сухи очи. Тя погали младия мъж по страната и като се приведе, го целуна по устните, преди да придърпа савана над главата му.

– Бих искала да остана сама, сър Хю. Корбет се поклони:

– Мадам, облаците се разкъсват и известно време няма да вали сняг. Ние трябва да се завърнем в Норич.

– А моето престъпление? – попита тя. – Моят грях?

– Мога да говоря от името на краля, мадам, и казвам, че си достатъчно наказана. На всичко това трябва да се сложи край. Всички онези, които знаят истинската история, дадоха обет за мълчание. – Посочи към покрития със саван труп. – А какво ще направиш с него, къде ще го погребеш, си е твоя работа.

– Не чувствам нищо! – прошепна тя. – Земята вън е замръзнала, Корбет, както и сърцето ми. Предполагам, че точно така става... – отново погледна към трупа: – ... преди сърцето да се пръсне. Каква висока цена! – прошепна тя. – За една нощ на страст! Няколко златни часа – и това!

Корбет понечи да отвърне. Тя вдигна ръка:

– И все пак – продължи лейди Маргарет, – можехме да спрем

всичко това. Криехме греха си, когато трябваше да кажем истината още от самото начало. – Протегна ръка. Корбет целуна ледените ѝ пръсти. Още веднъж погледна трупа, прекръсти се, взе наметалото си, излезе от дома на мъртвите и прекоси двора на смълчаното абатство.

Ранулф и Чансън го очакваха в двора на конюшните. Конете бяха оседлани, а багажът им здраво вързан върху гърба на товарния кон. Корбет се уви в наметалото и скочи на седлото. Още веднъж погледна през рамо, сякаш да запамети фронтоните, купичките на постройките, корнизите и кулите на абатството.

– Към Норич ли, господарю?

– Трябва да сме там при падането на нощта, ако Бог е добър, а времето ясно.

Един послушник отвори портата и те минаха в лек галоп през нея. Край пътя стоеше Пазача край портата с тояга в ръка и голям вързоп на гърба. Корбет придърпа юздите.

– Къде ще идеш сега?

– Колкото е възможно по-надалеч, сър Хю, поне за известно време. – Пазача придърпа дрипавата качулка, за да скрие рошавата си коса. – Добре свършена работа, а, кралски служителю? Злодеят е намерен, а правосъдието – изпълнено!

– Не бих казал, че е добре свършена! – отвърна Корбет, като се наведе от седлото. – През целия си живот, човече – Корбет погледна Пазача в очите, – съм вярвал в логиката и здравия разум.

– Но омразата е по-силна.

– Не, любовта е по-силна: тя е в основата на всичко. Но тя е като двуостър меч. Възпрепятстваната любов може да даде ужасен плод. – Корбет дръпна юздите. – А рано или късно идва време за беритба!

БЕЛЕЖКА НА АВТОРА

„Призрактът на тресавището“ засяга много теми от живота в Англия през Средновековието. В продължение на столетия зловещите светлинки, които се виждат над тресавищата, са били богат източник на суеверия и фолклорни предания. За разбойниците те, разбира се, били дар Божии. Чак до XIX в. в тресавищата Хакни извън Лондон разбойниците използвали тези светлинки, за да примамват непредпазливите пътници.

В началото на XIV в. Англия преживявала бурен икономически подем, преди печалбите да бъдат изсмукани от безплодните войни, които английските крале водели срещу Шотландия и Франция. Абатствата и манастирите играели важна роля в това, като превърнали своите орни земи в пасища, където се отглеждали овце. Манастири като „Сейнт Мартин'с“ се разраствали и процъфтявали и често се превръщали в сцена на силни съперничества, а понякога дори и на убийства. Придобиването на земята и търсенето на някоя важна реликва вървели ръка за ръка. Кентърбъри бил едно от най-големите поклоннически средища в Западна Европа, защото в него се съхранявали мощите на Томас Бекет. Всяко абатство, катедрала и църква често се молели такъв късмет да се падне и на тях. Разбира се, с богатството идвал и грабежът. Средновековните разбойници не били изисканите джентълмени от Шърудския лес – били много опасни и без никакви задръжки. Често срещана практика било феодалите, притиснати от нуждата, да сключват тайни съюзи с тях. В действителност подобни договаряния се срещат и в разказите за Робин Худ, където веселите разбойници вземат откуп или данък от преминаващите през Шъруд.

Въпреки популярната митология, Средновековието се отнасяло доста толерантно към демони, таласъми и всякакви духове. Големите процеси срещу вещици в Англия започват след Ренесанса, през XVI в., в Есекс и други области. Но изучаването на демонологията било твърде популярно: все още са се запазили редица страховити разкази за дейността на средновековните заклинатели. Образът на абат Стивън също носи черти на реално съществували духовници. Много рицари често откликвали на порива си да се отдадат на религията, където показвали същата енергия, както и във военната си кариера. Любовта на абат Стивън към древността и текстовете на великите мислители от античността била присъща на хора от цяла Западна Европа. В крайна сметка, разбира

се, в този роман става дума за убийства, но те, подобно на милосърдието, се срещат в което и да е общество от която и да е епоха, когато любовта събере мъж и жена.

КРАЙ

© 2001 Пол Дохърти
© Васил Дудеков-Кършев, превод от английски

Paul C. Doherty
Corpse Candle, 2001

Сканиране, разпознаване и редакция: сгесге, 2008

Публикация

Пол Дохърти. Призракът на тресавището
Английска. Първо издание
Превод: Васил Дудеков-Кършев
Редактор: Боряна Джанабетска
Художник: Христо Хаджитанев
Издаелство „Еднорог“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/6747>]